

જોઈસ મેયર

૨૦ લાખ જેટલી નકલોનું વેચાણ

મનરૂપી યુધ્યમેદાન

તમારા મનમાં ચાલી રહેલા યુધ્યને જતી લેવું

મનરૂપી
યુધ્યમેદાન

મનરૂપી યુધ્ઘમેદાન

તમારા મનમાં ચાકલી રહેલા યુધ્ઘને જીતી લેવું

જોઈસ મેયર

JOYCE MEYER
MINISTRIES®

Nanakramguda, Hyderabad - 500 008

If you purchase this book without a cover you should be aware that this book may have been stolen property and reported as “unsold and destroyed” to the publisher. In such case neither the author nor the publisher has received any payment for this “stripped book.”

Unless otherwise indicated, all Scripture quotations are taken from *The Amplified Bible* (AMP). *The Amplified Bible, Old Testament*, copyright ©1965, 1987 by the Zondervan Corporation. *The Amplified New Testament*, copyright © 1954, 1958, 1987 by The Lockman Foundation. Used by permission.

Scripture quotations marked NKJV are taken from *The New King James Version* of the Bible. Copyright © 1979, 1980, 1982 by Thomas Nelson, Inc., Publishers. Used by permission.

Scripture quotations marked NKJV are taken from the *King James Version* of the Bible. Copyright © 2012 by Joyce Meyer Ministries - Asia

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, or stored in a database or retrieval system, without the prior written permission of Joyce Meyer Ministries - Asia.

Joyce Meyer Ministries - Asia
Nanakramguda, Hyderabad - 500 008
Phone: +91-40-2300 6777
Website: www.jmmindia.org

Battlefield of the Mind - Gujarathi
Winning the Battle in Your Mind

Printed at:
Caxton Offset Pvt. Ltd.
Hyderabad-500 004

અપ્રેણા

‘મનરૂપી યુધમેદાન’ પુસ્તક હું મારા સૌથી મોટા દીકરા તેવીડને અપ્રેણા કરવાની હિચ્છા રાખ્યું છું.

હું જાણું છું કે તારું વ્યક્તિત્વ લગભગ મારા વ્યક્તિત્વ જેવું જ છે, માનસિક અભિરૂચિમાં તેં જે સંઘર્ષોનો સામનો કર્યો હતો, એ વિષે તેં વાત કરી છે. હું તને સતત આગળ વધતો જોઉં છું, અને હું જાણું છું કે મનના નવીનીકરણને પરિણામે જે વિજયો મળ્યા છે, એ વિજયોનો તું અનુભવ કરી રહ્યો છે.

બેટા તેવીડ, હું તને ચાહું છું અને તારા સંબંધી હું ગર્વ અનુભવું છું. આગળ વધવાનું ચાલુ રાખ!

અનુક્રમણિકા

ભાગ-૧ મનતું મહત્વ

પ્રસ્તાવના	11
1 મન યુધ્ઘનું મેદાન છે	15
2 એક આવશ્યક જરૂરિયાત	29
3 છોડી ન દો!	35
4 ધીમે ધીમે	43
5 હકારાત્મક બનો	51
6 મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓ	65
7 તમે જે કંઈ વિચારી રહ્યા છો, એ વિષે વિચાર કરો.	71

ભાગ-૨ મનની સ્થિતિઓ

પ્રસ્તાવના	81
8 મારું મન ક્યારે સામાન્ય સ્થિતિમાં હોય છે?	87
9 ભટકતું, સંશ્યાત્મક મન	97
10 ગૂચવાયેલું મન	105
11 શંકાશીલ અને અવિશ્વાસી મન	117
12 વ્યાકુળ અને ચંતિત મન	133
13 બીજાઓનો દોષ શોધનારું, ટીકા કરનારું અને વહેમીલું મન	149
14 નિર્ઝિય મન	167
15 પ્રિસ્તતું મન	179

ભાગ-૩ અરણ્ય વૃત્તિ

પ્રસ્તાવના	205
16 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૧: “મારું ભવિષ્ય મારા ભૂતકાળ અને મારા વર્તમાનકાળ દ્વારા નક્કી થાય છે”	211
17 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૨: “કોઈક મારે માટે એ કરે; હું જવાબદારી લેવા માગતો નથી”	219
18 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૩: “દરેક બાબતને સરળ બનાવી દો; જો એ બાબતો વધુ પડતી અધરી હશે, તો મારાથી એ થઈ શકશે નહિ!”	231
19 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૪: “મારાથી કંઈ થઈ શકે તેમ નથી; મને તો બડબડાટ કરવાની, બીજાઓનો દોષ શોધવાની અને કચ્ચકચ કરવાની ટેવ પડી ગઈ છે.”	241
20 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૫: “કોઈપણ બાબત માટે મને રાહ ન જોવડાવો; દરેક બાબત મને તરત જ મળી જાય એવી લાયક વ્યક્તિ હું હું”	253
21 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૬: “મારું વર્તન કદાચ અયોગ્ય હોઈ શકે, પરંતુ એમાં મારો વાંક નથી”	265
22 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૭: “મારું જીવન બહુ હુંખી છે; મારા અધમ જીવનને લીધે હું મારા પોતાના સંબંધી દિલગીર હું!”	277
23 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૮: “ઈશ્વરના આશીર્વાદો પ્રાપ્ત કરવાને માટે હું લાયક નથી, કારણ કે હું યોગ્ય વ્યક્તિ નથી”	285
24 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૯: “જ્યારે દરેક જણ મારા કરતાં વધારે સારું હોય ત્યારે મને ઈર્ષા અને અદેખાઈ કેમ ન આવવી જોઈએ?”	295
25 અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૧૦: “હું મારી રીતે એ કરીશ, નહિ તો કરીશ જ નહિ”	305
સંદર્ભ	313
ગ્રંથસૂચિ	315
લેખક વિષે	317

ભાગ-૧

મનજી મહારા

પ્રસ્તાવના

“કેમ કે જેવો તે વિચાર કરે છે, તેવો જ તે છે.” નીતિવચનો ૨૩:૭ નો સાચો અર્થ પ્રગટ કરવા માટે આપણે કેવી રીતે આપણા વિચારોનું મહત્વ દર્શાવી શકીએ?

હું ઈશ્વરની સેવા જેટલી વધારે કરતી જાઉ છું અને તેમનાં વચનોનો અભ્યાસ કરતી જાઉ છું, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં મને વિચારો અને વાણીનું મહત્વ સમજાતું જાય છે. આ બાબતોનો અભ્યાસ કરવા માટે પવિત્ર આત્મા મને નિયમિતપણે યોગ્ય દોરવાળી આપી રહ્યો છે.

મેં કહું છે અને હું માનું છું કે એ વાત સાચી છે કે આપણે જ્યાં સુધી આ પૃથ્વી પર છીએ ત્યાં સુધી આપણે વિચારો અને વાણી અંગેની બાબતોનો અભ્યાસ કરવો જરૂરી બનશે. આપણે ભલે કોઈપણ ક્ષેત્રમાં ઘણું બધું જાણતા હોઈએ, તેમ છતાં શીખવા જેવી નવી બાબતો હેમેશાં જોવા મળશે અને જે બાબતો અગ્યાઉ આપણે શીખેલા હોઈશું, એ બાબતોને આપણી ફરીથી તાજી કરવી પડશે.

નીતિવચનો ૨૩:૭ નો ખરેખર અર્થ શું થાય છે? કીંગ જેમ્સ વર્જન આ પ્રમાણે જણાવે છે, “માણસ પોતાના હંદયમાં જેવું વિચારતો હોય છે તેવો જ તે છે.” બીજો એક અનુવાદ જણાવે છે કે, “માણસ પોતાના હંદયમાં જેવું વિચારતો હોય છે, એવો જ તે બને છે.”

મન બધાં જ કૃત્યોનો આગેવાન કે પુરોગામી છે. રોમનો ૮:૫ એ બાબતની સ્પષ્ટતા કરે છે : “કેમ કે જેઓ દેહિક છે તેઓ દેહિક બાબતો ઉપર મન લગાડે છે; પણ જેઓ આત્મિક છે તેઓ આત્મિક બાબતો પર મન લગાડે છે.”

આપણાં કૃત્યો આપણા વિચારોનું સીધેસીધું પરિણામ હોય છે. જો આપણે નકારાત્મક મન ધરાવતાં હોઈશું, તો આપણું જીવન નકારાત્મક હશે. જ્યારે બીજુ

કેમ કે અમારી વડાઈનાં હથિયાર સાંસારિક નથી, પણ દેવની સહાયથી તિલ્લાઓને તોડી પાડવાને તેઓ સમર્થ છે; અમે વિતંડવાદોને તથા દેવના જ્ઞાનની વિરુદ્ધ જે કંઈ માયું જોંચકે છે તેને તોડી પાડીએ છીએ, અને દરેક વિચારને વશ કરીને પ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવીએ છીએ.

૨ કરિંથી ૧૦:૪-૫

બાજુએ, જો આપણે આપણા મનનું ઈશ્વરનાં વચનો પ્રમાણે નવીનીકરણ થવા દઈશું, તો રોમનો ૧૨:૨ માં આપવામાં આવેલી ખાતરી પ્રમાણે, આપણે આપણા અનુભવમાં આપણાં જીવનો માટેની “ઈશ્વરની સારી તથા માન્ય તથા સંપૂર્ણ ઈશ્વર” જાણી શકીશું.

મેં આ પુસ્તકને ગજા મુખ્ય ભાગોમાં વહેંચી દીનું છે. આ પ્રથમ ભાગ વિચારોના મહત્વ વિષે વાત કરે છે. હું તમારા હૃદયમાં કાયમ માટે એક બાબત ઠસાવવા માગું છું કે તમે જે બાબત વિષે વિચારી રહ્યા છો, એ વિષે વિચાર કરવાનું તમારે શરૂ કરવું પડશો.

ઘડા બધા લોકોની સમસ્યાઓનાં મૂળ તેઓની વિચારવાની શૈલીઓમાં જ રહેલાં હોય છે કે જે ખરેખર તો સમસ્યાઓ જ ઊભી કરતી હોય છે. શેતાન દરેક વ્યક્તિની સમક્ષ અયોગ્ય વિચારધારાનો પ્રસ્તાવ મૂકતો હોય છે, પરંતુ આપણે તેના એ પ્રસ્તાવનો સ્વીકાર કરવાનો નથી. પવિત્ર આત્મા કયા પ્રકારની વિચારધારાનો સ્વીકાર કરે છે અને કયા પ્રકારની વિચારધારાનો અસ્વીકાર કરે છે, એ વિષે શીખો.

બીજો કરિંથીઓને પત્ર ૧૦:૪-૫ સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે આપણે આપણા મનમાં જે છે, તેને ઈશ્વરના મનમાં જે છે તેની સાથે સરખાવવા માટે ઈશ્વરનાં વચનોને જાણવા જરૂરી છે; ઈશ્વરનાં વચનોથી પોતાને ઊંઘો કરવાનો પ્રયત્ન કરનાર કોઈપણ વિચારને આપણે દૂર કરીને તેને ઈસુ પ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવવાનો છે.

મારી પ્રાર્થના છે કે આ પુસ્તક તમને એ બાબત કરવામાં મદદરૂપ થશે.

મન તો યુધ્ઘનું મેદાન છે. આપણે આપણા વિચારોને ઈશ્વરના વિચારો જેવા બનાવીએ, એ અત્યંત જરૂરી છે. આ પ્રક્રિયા સમય અને અભ્યાસ માગી લેશો.

ક્યારેય પડતું મૂકશો નહિ, કારણ કે તમે ધીરે ધીરે પરિવર્તન પામી રહ્યા છો. તમે તમારા મનને જેટલા વધારે પ્રમાણમાં પરિવર્તન પામવા દેશો, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં તમે તમારા જીવનમાં પણ પરિવર્તન લાવી શકશો. તમે જ્યારે તમારી વિચારધારામાં તમારા માટેની ઈશ્વરની સારી ઈશ્વરાને નિહાળવાનું શરૂ કરશો, ત્યારે તમે એ ઈશ્વરાં ચાલવાનું શરૂ કરી શકશો.

પ્રકરણ

૧

મન યુદ્ધનું મેદાન છે

મન યુધ્યનું મેદાન છે

એકેસીઓ હઃ૧૨ માં આપણો જોઈએ છીએ કે આપણો એક યુધ્ય લડવાનું છે. આ કલમનો ઊંડાણપૂર્વકનો અભ્યાસ આપણાને જજાવે છે કે આપણું આ યુધ્ય અન્ય કોઈ માણસોની સામેનું નથી, પરંતુ શેતાન તથા તેના સૈન્યની સામે છે. આપણો શરૂ શેતાન પૂર્વ આયોજિત યોજનાઓ અને ઈરાદાપૂર્વકના છળકપટ મારફતે આપણાને ભુલાવામાં નાખીને તથા કુયુક્તિઓ વડે પરાજિત કરવાનો પ્રયત્ન કરતો રહે છે.

તેમ કે આપણું આ યુધ્ય રક્ત તથા માંસની સામે નથી, પણ અવિપત્તિઓની સામે, અવિકારીઓની સામે, આ અંધકારરૂપી જગતના સતાધારીઓની સામે, આકાશી સ્થાનોમાં હુષ્ટાનાં આત્મિક લશ્કરોની સામે છે.

એકેસીઓ હઃ૧૨

શેતાન જૂછો છે. ઈસુએ તેને જૂછો અને સર્વ જૂઠાણાનો બાપ કહ્યો હતો (યોહાન ૮:૪૪). તે તમારી આગળ તથા મારી આગળ જૂઠું બોલે છે. તે આપણા વિષેની, અન્ય લોકો વિષેની અને પરિસ્થિતિઓ વિષેની જે જે વાતો કહેતો ફરે છે, તે સત્યથી તદ્દન વેગળી હોય છે. જો કે, તે એકીસાથે બધું જૂઠાણું પ્રગટ કરી દેતો નથી.

તે આપણાને પરેશાન કરનારા વિચારો, શંકા કુશંકાઓ, વહેમ, ડર, દલીલો અને તર્ક દ્વારા આપણા મન પર આકમણ કરવાનું શરૂ કરે છે. તે ધીરે ધીરે અને સાવચેતીપૂર્વક આગળ વધતો હોય છે (છેવટે તો, પૂર્વાયોજિત યોજનાને સમય લાગતો હોય છે). એક વાત યાદ રાખો કે શેતાનની પાસે આ યુધ્ય માટેની એક વ્યુહરચના છે. તેણે આપણા વિષે લાંબા સમય સુધી અભ્યાસ કર્યો હોય છે.

આપણાને શું ગમે છે અને શું નથી ગમતું, એ બધું શેતાન જાણો છે. તેને આપણી અસલામતીઓની, આપણી નબળાઈઓની અને આપણાને કઈ કઈ બાબતોનો ડર કે બીક લાગે છે, એ વિષેની ખબર હોય છે. આપણાને કઈ બાબતની સૌથી વધારે ચિંતા થાય છે, એની તેને ખબર છે. આપણાને પરાજિત કરવા માટે તે ગમે તેટલો સમય વીતાવવા માટે તૈયાર હોય છે. શેતાનના મજબૂત પાસાંઓમાંનું એક પાસું તેની ધીરજ છે.

કિલ્લાઓને તોડી પાડવા

કેમ કે અમારી લડાઈનાં હથિયાર સાંસારિક ચમાંસ અને રકતનાં હથિયારૂ નથી, પણ દેવની સહાયથી કિલ્લાઓને તોડી પાડવાને તેઓ સમર્થ છે. અમે વિંતાવાદોને તથા દેવના શાનની વિરુધ્ય જે કુંઈ માણું ઊંચકે છે તેને તોડી પારીએ છીએ, અને દરેક વિચારને વશ કરીને ખ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવીએ છીએ.

૨ કાર્યિથી ૧૦:૪-૫

શેતાન સાવચેતીપૂર્વકની વ્યુહરચના અને લુચ્યાઈભરેલા છળકપટ દ્વારા આપણા મનમાં “કિલ્લાઓ” ઉભા કરવા માટેના પ્રયાસો કરે છે. કિલ્લો એ એક એવી બાબત છે કે જેની અંદર આપણે અમુક રીતે વિચારો કરીને એક પ્રકારના બંધનમાં (કેદમાં) આવી જઈએ છીએ.

આ શાખ્બાગમાં પ્રેરિત પાઉલ આપણને જણાવે છે કે આપણી પાસે હથિયારો છે, અને એ હથિયારોનો ઉપયોગ કરીને આપણે શેતાનના કિલ્લાઓને તોડી પાડવાના છે. આપણે પાછળથી આ હથિયારો વિષે વધુ જાણકારી ગ્રાસ કરીશું, પરંતુ અત્યારે તો આપણે ફરીથી એ બાબત તરફ આપણું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીએ કે આપણે આન્ત્રિક યુધ્ઘમાં રોકાયેલા છીએ. કલમ ૫ આપણને સ્પષ્ટપણે આ યુધ્ઘ જ્યાં ચાલી રહ્યું છે, એ સ્થળ દર્શાવે છે.

આ કલમનો જે અનુવાદ ધી એમ્બ્લીફાઈડ બાઈબલમાં કરવામાં આવ્યો છે, તે એવું જણાવે છે કે આપણે આ હથિયારો ધારણ કરીને દલીલોને તોડી પાડવાની છે. શેતાન આપણી સમક્ષ દલીલો રજૂ કરે છે; તે આપણી સમક્ષ વિવિધ તર્ક અને દલીલો રજૂ કરે છે. આ સમગ્ર પ્રવૃત્તિ મનની અંદર આગળ વધે છે.

મન યુધ્ઘનું એક મેદાન છે.

પરિસ્થિતિનો સારાંશ

આમ, આપણે જોઈ ગયા કે:

૧. આપણો એક યુધ્ઘમાં રોકાયેલા છીએ.
૨. આપણો શત્રુ શેતાન છે.
૩. મન યુધ્ઘનું મેદાન છે.

૪. શેતાન આપણા મનમાં કિલ્વાઓ ઉભા કરવા માટે સતત કાર્ય કરતો રહે છે.
૫. તે (પૂર્વઆયોજિત યોજનાઓ અને ઈરાદાપૂર્વકના છળકપટ મારફતે) કુયુક્તિઓ અને ભુલાવામાં નાખીને આ કાર્ય કરે છે.
૬. તે ઉતાવળ કરતો નથી, પોતાની યોજનાને સફળ બનાવવા માટે તે ધીરજ રાખે છે.

આવો, આપણે એક દૃષ્ટાંત મારફતે શેતાનની યોજનાને વધારે સ્પષ્ટપણે તપાસીએ.

મેરીના પક્ષે

મેરી અને તેના પતિ જોનનું દાંપત્યજીવન સુખી નથી. તેઓ હમેશાં એકબીજાની સાથે જઘડ્યા કરે છે. એ બંને જણાનાં મન એકબીજા પ્રત્યેના ગુર્સા, કડવાશ અને રોષથી ભરેલાં છે. તેઓને બે બાળકો છે, ઘરની સમસ્યાઓની અસર એ બંને બાળકો પર પડી છે. બાળકોનાં ભાગતર અને વર્તનમાં તેઓના માતાપિતા વચ્ચેના કંકાસની અસર જોવા મળે છે. એક બાળકને પેટની તકલીફ છે.

મેરીની સમસ્યા એ છે કે જોનને તેઓના ઘરના વડા તરીકે સ્વીકારતા તેને આવડતું નથી. તે હમેશાં ઘરના સભ્યો પર જોહુકમી કરતી રહે છે - નાણાં તથા બાળકોને લગતા તમામ નિર્ણયો તે એકલી જ લે છે. ‘પોતાના’ નાણાં પોતાની પાસે જ રહે, એ રીતે તે વર્તે છે. તે સ્વતંત્ર મિજાજની છે, તે હમેશાં બૂમાબૂમ કરતી રહે છે અને બિજવાયેલી રહે છે.

હાલની પરિસ્થિતિ વિષે તમને વિચાર આવતો હશે, “મને તેની સમસ્યાનો જવાબ મળી ગયો છે. તેણે ઈસુની ઓળખ પામવાની જરૂર છે.”

તે ઈસુને ઓળખે તો છે જ! મેરીએ પાંચ વર્ષ પહેલાં - જોન સાથે લગ્ન કર્યાના ત્રણ વર્ષ પદ્ધીથી - ઈસુનો પોતાના તારનાર તરીકે સ્વીકાર કર્યો હતો.

“શું તમે એવું માનો છો કે ઈસુનો તારનાર તરીકે સ્વીકાર કરવાને કારણે મેરીમાં કોઈ પરિવર્તન આવી ગયું હશે?”

હા, તેનામાં પરિવર્તન જરૂર આવ્યું છે. તે માને છે કે તેના ખરાબ વર્તનને કારણે તે પોતે અપરાધભાવ અનુભવે છે, તેમ છતાં તે સ્વર્ગમાં તો જવાની જ છે. તેનામાં

હવે એક આશા જન્મી છે. તેણે ઈચ્છનો સ્વીકાર કર્યા અગાઉ, તે દુઃખી અને આશાવિહિન જીવન જીવતી હતી; પરંતુ અત્યારે તો કેવળ દુઃખી જ છે.

મેરી જાણે છે કે તેનું વલણ ખરાબ છે. તે ઈચ્છે છે કે તેના એ વલણમાં પરિવર્તન આવે. તેણે બે વ્યક્તિઓ પાસેથી માર્ગદર્શન મેળવ્યું છે, અને તે જથ્યારે પણ પ્રાર્થના કરતી હોય છે ત્યારે તે હમેશાં ગુસ્સો, બંદખોર વલણ, માફી ન આપવાનું વલણ, રોષ અને કડવાશ પર વિજય મેળવવા માટે વિનંતી કરતી હોય છે. તે શા માટે પોતાના વલણમાં વધારે સુધારો જોઈ શકતી નથી?

આનો જવાબ રોમનો ૧૨:૨ માં જોવા મળે છે : “આ જગતનું રૂપ તમે ન ધરો; પણ તમારાં મનથી નવીનતાને યોગે તમે પૂર્ણ રીતે રૂપાંતર પામો, જેથી દેવની સારી તથા માન્ય તથા સંપૂર્ણ ઈચ્છા શી છે, તે તમે પારખી શકો.”

મેરીના મનમાં કિલ્લાઓ છે. એ કિલ્લાઓ વર્ષોથી ત્યાં છે. એ કિલ્લાઓ કેવી રીતે ઊભા થયા, તે તેને સમજાતું નથી. તે જાણે છે કે તેણે બંદખોર બનવું ન જોઈએ. બધા પર જોહુકમી કરવી ન જોઈએ અને બીજાઓ પર હમેશાં ચિડાયેલા રહેવું ન જોઈએ; પરંતુ પોતાનો સ્વભાવ બદલવા માટે તેણે જે કરવાની જરૂર છે, તેની તેને બખર નથી. એવું લાગે છે કે તે પોતાની જાત પર કાબૂ રાખી શકતી ન હોવાને લીધે જ અમુક પરિસ્થિતિઓમાં તે અણાજતી રીતે વર્તે છે.

મેરી પોતાના વિચારો પર કાબૂ ધરાવતી નથી, તેને પરિણામે જ તે પોતાના વર્તનને વશમાં રાખી શકતી નથી. શેતાને તેના જીવનના શરૂઆતનાં વર્ષો દરમિયાન તેના મનમાં ઊભા કરેલા કિલ્લાઓને કારણે તે પોતાના વિચારોને વશમાં રાખતી નથી.

વ્યક્તિના જીવનના શરૂઆતનાં વર્ષોમાં જ શેતાન પોતાની પૂર્વઆયોજિત યોજનાઓને કાર્યરત કરવાનું અને ઈરાદાપૂર્વકના છળકપટરૂપી બીજ વાવવાનું શરૂ કરી દે છે. મેરીના કિસ્સામાં, બાળપણથી જ એટલે કે વર્ષો પહેલાંથી તેની સમસ્યાઓની શરૂઆત થઈ ચૂકી હતી.

મેરી બાબ્યાવસ્થામાં હતી ત્યારથી જ તેના પિતા તેના પ્રત્યે અત્યંત કડકાઈભર્યો વ્યવહાર કરતા હતા, જો તેના પિતા ખરાબ મુડમાં હોય, તો તે ઘણીવાર મેરીને લાઝો મારી દેતા હતા. જો મેરીથી કોઈ ભૂલ કે કંઈ ખોઢું થઈ જાય, તો તેના પિતાનો બધો જ ગુસ્સો મેરી પર ઠલવાતો. તેની પ્રત્યેના અને તેની માતા પ્રત્યેના તેના

પિતાના ખરાબ વર્તાવને કારણો મેરીએ વર્ષો સુધી ઘણું સહન કર્યું હતું. તેના પિતા દરેક બાબતમાં પોતાની પત્ની અને પુત્રીનું અપમાન કરતા હતા. જો કે મેરીના ભાઈ પ્રત્યે તેના પિતાનો વ્યવહાર સારો હતો. એવું લાગે છે કે છોકરો હોવાને કારણો મેરીના ભાઈ પ્રત્યેનું તેના પિતાનું વલણ સારું હતું.

મેરી સોળ વર્ષની થઈ ત્યાં સુધીમાં શેતાને જૂઠી વાતો કહીને તેના મનમાં એવું ઠસાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો કે: “પુરુષો ખરેખર એવું માનતા હોય છે કે તેઓ કંઈક છે. બધા પુરુષો એકસરખા જ હોય છે; તમે તેઓ પર ભરોસો રાખી શકો નહિ. તેઓ તમને દુઃખ આપશે અને તમારો ગેરલાભ ઉઠાવશે. જો તમે એક પુરુષ હશો, તો તમારું જીવન સરળ બની જશો. તમે તમારી મરજી પ્રમાણે કંઈપણ કરી શકશો. તમે તમારી આસપાસના લોકો પર અધિકાર ચલાવી શકશો. તમે તેઓના માલિક બની જશો અને તમારી મરજી પ્રમાણે તમે લોકો સાથે વર્તી શકશો અને તેઓના આ વર્તન સંબંધી કોઈ (વિશેષ કરીને પત્નીઓ અને દીકરીઓ) કશું જ બોલી કે કરી શકશો નહિ.”

પરિણામે, મેરીએ પોતાના મનમાં એવો નિર્જય લઈ લીધો હતો કે: “હું જ્યારે આ ઘર છોડીને જઈશ, ત્યારે મારી સાથે આવું વર્તન ફરીથી કોઈ કરી શકશે નહિ!”

શેતાને તો તેના મનમાં ક્યારનુંયે યુધ્ય શરૂ કરી દીધું હતું. તમે તમારા મનમાં આવા વિચારો એક લાખ વાર અથવા તો દશ વર્ષ સુધી કર્યા કરો અને જુઓ કે તમે લગ્ન કરીને એક સુશીલ, સહનશીલ, પતિપારાયણ પત્ની બનવા માટે તૈયાર થાઓ છો કે નહિ. અને કોઈક ચમત્કાર દ્વારા પણ જો તમને એ પ્રમાણે કરવાની હૃદ્યા થાય, તોપણ તમને ખબર પડશે નહિ કે એ કેવી રીતે કરવું. મેરી આજે આવી જ અવઢવભરેલી અવસ્થામાં છે. તે શું કરી શકે? આવી પરિસ્થિતિમાં આપણામાંનું કોણ શું કરી શકે?

વચનરૂપી હથિયાર

જો તમે મારા વચનમાં રહો ચમારા શિક્ષણને વળગી રહીને એ પ્રમાણે જીવન જીવશ્યો, તો ખરેખર તમે મારા શિષ્યો છો. અને તમે સત્યને જાણશો, અને સત્ય તમને મુક્ત કરશો.

ઈસુ અહીં આપણને શેતાનના જુઠાણાઓ પર આપણે કેવી રીતે વિજય મેળવવાનો છે, એ વિષે જણાવે છે. આપણે ઈશ્વરનાં સત્યોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરવી જોઈએ, ઈશ્વરનાં વચ્ચેનોથી આપણાં મનોને તાજાં કરવા જોઈએ અને એ પછીથી ર કરિથી ૧૦:૪-૫ માં દશવિલાં હથિયારોનો ઉપયોગ કરીને કિલ્લાઓને તથા ઈશ્વરના જ્ઞાનની વિરુદ્ધ માયું ઉંચકનાર દરેક બાબતને તોડી પાડવી જોઈએ.

આ “હથિયારો” તો ઈશ્વરનાં વચ્ચેનો છે કે જે સંદેશાઓ, શિક્ષણ, પુસ્તકો, ટેપ, સેમીનાર અને અંગત બાઈબલ અભ્યાસ દ્વારા પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. પરંતુ આ વચ્ચેનો જ્યાં સુધી પવિત્ર આત્માની પ્રેરણા દ્વારા પ્રગટ ન થાય ત્યાં સુધી આપણે એ વચ્ચેનોમાં રહેવું (વચ્ચેને વળજી રહેવાનું ચાલુ રાખવું) જોઈએ. ચાલુ રહેવું મહત્વનું છે. માર્ક ૪:૨૪ માં ઈસુ જણાવે છે કે, “જે માપથી ચવિચાર અને અભ્યાસનું તમે માપો ચજે સત્યને તમે સાંભળો છૂં તેથી ચસદગુહો અને જ્ઞાન જ તમને પાછું માપો આપશો.” હું ફરીથી કહું છું કે આપણે વચ્ચેનરૂપી હથિયારનો ઉપયોગ કરવાનું ચાલુ જ રાખવું જોઈએ.

આપણા માટે ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવેલ અન્ય બે આભિક હથિયારો તો સુતિ અને પ્રાર્થના છે. શેતાનને યુધ્ઘની અન્ય કોઈપણ વ્યુહરચના કરતાં સુતિથી વિશેષ જલદી હરાવી શકાય છે, પણ એ સુતિ કેવળ હોઠોથી જ કે અખતરા સમાન હોવી ન જોઈએ, પરંતુ પ્રામાણિક હૃદયથી કરેલી સુતિ હોવી જોઈએ. વળી સુતિ અને પ્રાર્થના, એ બંનેમાં ઈશ્વરનાં વચ્ચેનોનો સમાવેશ થયેલો હોય છે. આપણે ઈશ્વરનાં વચ્ચેન અને તેમની ભલાઈ પ્રમાણે તેમની સુતિ કરીએ.

પ્રાર્થના એટલે ઈશ્વર સાથેનો સંબંધ. પ્રાર્થના એટલે ઈશ્વરની પાસે આવીને મદદ માટે તેમને વિનંતી કરવી અથવા તો આપણને ચિંતા કરાવતી કોઈ બાબત વિષે ઈશ્વરને વાત કરવી.

જો તમે અસરકારક પ્રાર્થનામય જીવન પ્રાપ્ત કરવા માગો છો, તો પિતા સાથેનો સારો વ્યક્તિગત સંબંધ વિકસાવો. તમે જાણી લો કે ઈશ્વર તમારા પર પ્રેમ રાખે છે, તે દ્યાથી ભરપૂર છે, તે તમને મદદ કરશે. ઈસુને ઓળખો. તે તમારા મિત્ર છે. તે તમારે માટે મૃત્યુ પાખ્યા. પવિત્ર આત્માને ઓળખો. તે તમારા મદદગાર તરીકે હમેશાં તમારી સાથે રહે છે. તમને મદદરૂપ થવા માટે પવિત્ર આત્માને તક આપો.

તમારી પ્રાર્થનાઓને ઈશ્વરનાં વચ્ચેનોથી ભરપૂર કરવાનું શીખો. ઈશ્વરનું વચ્ચેન અને આપણી જરૂરિયાતને આધારે આપણે ઈશ્વરની પાસે આવીએ.

તેથી, આપણું હથિયાર તો ઈશ્વરનું વચન છે, જે જુદી જુદી રીતે ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે. ૨ કરિથીઓમાં પાઉલ આપણને જજાવે છે તે પ્રમાણે, આપણાં હથિયારો દુન્યવી (દૈહિક) હથિયારો નથી, પરંતુ આત્મિક હથિયારો છે. આપણને આત્મિક હથિયારોની જરૂર છે, કારણ કે આપણે ચતુર આત્માઓની સામે, હા, શેતાનની સામે યુધ્ય લડવાનું છે. ઈસુએ પણ શેતાનને હરાવવા માટે અરથમાં ઈશ્વરનાં વચનોનો ઉપયોગ કર્યો હતો (લૂક ૪:૧-૧૩). શેતાને ઈસુની સમક્ષ જેટલીવાર જૂઠી વાત કહી એ દરેક વખતે ઈસુએ આ પ્રમાણે કહીને ઈશ્વરનાં વચનોનો ઉલ્લેખ કર્યો કે, “કેમ કે લખેલું છે.”

જો મેરી પોતાનાં હથિયારોનો ઉપયોગ કરવાનું શીખે, તો તે તેના મનમાં બંધાપેલા કિલ્વાઓને તોરી પાડવાનું શરૂ કરી શકશે. તે પોતાને મુક્ત કરનાર સત્યને જાણશે. તે સમજી શકશે કે બધા જ પુરુષો તેના પૃથ્વી પરના પિતા જેવા નથી. થોડાઘણા પુરુષો તેના પિતા જેવા હશે, પરંતુ બધા જ એવા નથી. તેનો પતિ એવો નથી. જોન મેરી પર પુજ્ઞ પ્રેમ રાખે છે.

જોનના પક્ષે

વાર્તાની બીજી બાજુ જોન વિષે જજાવે છે. તેની પણ કેટલીક એવી સમસ્યાઓ છે કે જેનો તેણે મેરી સાથેના તેના લગ્નજળવન, ધર અને કુટુંબને કારણે સામનો કરવો પડે છે.

જોને કુટુંબના વડા તરીકેનું પોતાનું સ્થાન શોભાવવું જોઈએ. ઈશ્વર ઈચ્છે છે કે જોન પોતાના ધરનો યાજક બને. જોન પણ નવો જન્મ પામેલો છે અને કૌટુંબિક જીવનની સુવ્યવસ્થાને તે સારી રીતે જાણે છે. તેને ખબર છે કે તેણે પોતાની પત્નીને ધર, નાણાંકીય બાબતો, બાળકો અને પોતાને લગતી બાબતોમાં હુકમો ચલાવવા દેવી ન જોઈએ. તેને આ બધી બાબતોની ખબર તો છે જ, પરંતુ હાર માનીને ટીવી તથા રમતગમતમાં મન પરોવ્યા સિવાય તે આ બાબતે બીજું કંઈ જ કરતો નથી.

જોન પોતાની જવાબદારીથી છુપાતો ફરે છે, કારણ કે તે કંકાશને વિકારે છે. “જો હું આ પરિસ્થિતિને જેમ છે તેમ જ છોડી દઉં, તો કદાચ તેમાં આપોઆપ સુધારો આવી જશે,” એવો વિચાર કરીને તે સહન કરી લેવાનું પસંદ કરે છે. અથવા તો, કોઈ નક્કર પગલાં લેવાને બદલે તે આ પ્રમાણે કહીને બહાનું કાઢતો હોય છે કે,

“હું આ સંબંધી પ્રાર્થના કરીશ.” અલબત્ત, પ્રાર્થના કરવી એ એક સારી બાબત છે, પરંતુ જવાબદારીમાંથી છટકી જવા માટે જ જો તેનો ઉપયોગ થતો હોય, તો તે યોગ્ય નથી.

હું જ્યારે એવું કહું છું કે જોને ઘરની અંદર પોતાને ઈશ્વર તરફથી આપવામાં આવેલા સ્થાનને ગ્રહણ કરવું જોઈએ, ત્યારે તેનો અર્થ શું થાય છે તેની સમસ્યા મને કરી લેવા દો. મારા કહેવાનો અર્થ એવો નથી થતો કે તેણે એક “સશક્ત પુરુષ” ની જેમ આવીને પોતાના અધિકાર વિષે ગમે તેમ બોલવું જોઈએ. એફેસી પ્રેરણ શીખવે છે કે જે રીતે પ્રિસ્ટે મંડળી પર પ્રેમ રાખ્યો તેમ પુરુષે પોતાની પત્ની પર પ્રેમ રાખવો જોઈએ. જોને જવાબદારી ઉઠાવવાની જરૂર છે, અને જવાબદારીની સાથે અધિકાર આવે છે. તેણે પોતાની પત્ની પ્રત્યે પ્રેમાળ રહેવું જ જોઈએ. તેણે મેરીને ખાતરી કરાવવી જોઈએ કે ભવે એક બાળક તરીકે તેને દુઃખ પહોંચ્યું હશે, પરંતુ તે જો ઈશ્વર પર વિશ્વાસ કરીને પોતાને સમર્પિત કરશે, તો તેને એ બાબત પર ભરોસો બેસશે કે બધા જ પુરુષો તેના પિતા જેવા હોતા નથી.

જોન ઘણી બધી બાબતો કરતો હોવો જોઈએ, પરંતુ મેરીની જેમ તે પણ કેટલીક એવી “વિચારધારાઓ” ધરાવે છે કે જે શેતાન માટે દ્વાર ખુલ્લું મૂકે છે કે જેને પરિણામે તે પોતે શેતાનનો ગુલામ બની જાય. જોનના મનમાં પણ એક યુધ્ઘ ચાલી રહ્યું છે. મેરીની જેમ તેણે પણ બાળપણમાં કઠોર શબ્દો સાંભળવા પડ્યા હતા. આપખુદ સ્વભાવની તેની માતાની જ્ઞાન કઠોર હતી અને તે જોનને ઘણી બધી વાર દુઃખ પહોંચ્યે એવા શબ્દો કહેતી હતી, જેમ કે, “જોન, તું ખૂબ જ અવ્યવસ્થિત છોકરો છે; તારથી ક્યારેય કોઈ કામ થઈ શકવાનું નથી.”

જોન પોતાની માતાને ખુશ રાખવા માટે ઘણા પ્રયત્નો કરતો હતો, કારણ કે તે (અન્ય બાળકો જે રીતે કરતાં હોય છે) પોતાની માતાનું દિલ જીતવાની જંખના રાખતો હતો; પરંતુ તે જેટલા વધારે પ્રયત્નો કરતો એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં તેનાથી ભૂલો થતી હતી. તેને અણાધ રહેવાની આદાન પરી ગઈ હતી, તેથી તેની માતા તેને હમેશાં “રોંચો” કહીને બોલાવતી હતી. અલબત્ત, પોતાની માતાને ખુશ કરવા માટે તે બધા જ પ્રયત્નો કરતો હોવા છતાં તે નિષ્ફળ જતો હતો, તેને પરિણામે તે નિરાશ થઈ જતો હતો અને તેનો હેતુ માર્યો જતો હતો.

તે જેઓને પોતાના ભિત્રો બનાવવા માગતો હતો, એવાં ઘણાં બાળકો તેનાથી મોહું ફેરવી લેતાં હતાં. આ પ્રકારની બાબતનો અનુભવ આપણામાંના મોટાભાગનાં

લોકોને જીવનમાં કેટલીકવાર થતો હોય છે, પરંતુ આ બાબતને પરિણામે જોન ભાંગી પડ્યો હતો, કારણ કે તેની માતાએ તો તેને પહેલેથી જ તરછોડી દીધો હતો.

વળી તે જ્યારે કિશોરાવસ્થામાં હતો ત્યારે તેની સ્કૂલમાં ભજતી તેની ઊમરની જ એક છોકરી જે તેને ખૂબ જ ગમતી હતી, એ છોકરી પણ તેને હુકરાવીને બીજા કોઈ છોકરાના પ્રેમમાં પડી ગઈ હતી. આ સમય સુવીમાં તો આ બધી બાબતો જોનના જીવનમાં બની ચૂકી હતી, શેતાને તેના મનમાં વર્ષોનાં વર્ષો સુધી ડિલ્વાઓ બાંધીને ઘણું બધું કાર્ય કરી લીધું હતું, તેને પરિણામે જોનમાં કંઈપણ કરવાની હિંમત રહી ન હતી અને તેનો સ્વભાવ શાંત, શરમાળ અને અતડો બની ગયો હતો.

જોન એક નિરૂપક્રમી વ્યક્તિ છે, તે કોઈને તકલીફ આપવા માગતો નથી. વર્ષોથી જોનના મનમાં આ પ્રકારના વિચારો જડ ઘાલી ગયા હતા: “તમે જે માનો છો, એ કોઈને કહેવાનો કોઈ જ અર્થ નથી, તેઓ કોઈપણ રીતે તમારી વાત સાંભળવાના નથી. જો તમે એવું ઈચ્છો છો કે લોકો તમારો સ્વીકાર કરે, તો તેઓ જે ઈચ્છે છે, એ જ બાબત તમે કરો.”

કેટલીકવાર તેણે કોઈક મુદ્દા સંબંધી પોતાનો અભિપ્રાય આપવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો, પરંતુ એ દરેક વખતે તેને એવું લાગતું હતું કે તે હારી જ જવાનો છે, તેથી છેવટે તેણે સંધર્ષ ન થાય એવું વલણ અપનાવવાનો નિર્ણય કર્યો.

તે દલીલ કરતો કે, “આમ પણ હું કોઈપણ રીતે નિષ્ફળ તો જવાનો જ છું, તો પછી શરૂઆત કરવાનો શો અર્થ?”

જવાબ શું છે?

પ્રભુનો આત્મા મારા પર છે, કેમ કે દરિદ્રીઓ આગળ સુવાર્તા પ્રગટ કરવા સારુ તેણે મારો ચચ્ચાભિષિક્તનો, મસીહાન્નો અભિષેક કર્યો છે, બંદીવાનોને છૂટકો તથા આંધળાઓને દાખિ પામવાનું જાહેર કરવા, ઘાયલ થયેલાઓને છોડાવવા, તથા પ્રભુનું માન્ય વરસ પ્રગટ કરવા સારુ તેણે મને મોકલ્યો છે.

લૂક ૪:૧૮-૧૯

જોન અને મેરીની સંધર્ષમય સમસ્યાઓ જોતાં તેઓના ઘરની હાલત કેવી હશે, તેની કલ્પના કરવી અધરી નથી. તેઓના ઘરમાં ઘણો કંકાશ હતો, મેં કહેલી એ વાત યાદ કરો. કંકાશ હમેશાં ખુલ્લું યુધ હોતો નથી. ઘરમાં ઘણીવાર કંકાશ અદશ્ય સ્વરૂપે

વ્યાપેલો હોય છે, અને તેની જાગ ધરમાંની દરેક વ્યક્તિને હોય છે, પરંતુ કોઈપણ વ્યક્તિ અનો ઉકેલ લાવવા પ્રયત્ન કરતી નથી. તેઓના ધરનું વાતાવરણ ડરામણું હોય છે અને શેતાનને એવું વાતાવરણ બહુ ગમે છે!

જોન અને મેરી તથા તેઓનાં બાળકોનું શું થશે? શું તેઓ એક કુટુંબ તરીકે સાથે રહી શકશે? તેઓ તો બિસ્તીઓ છે - તેઓના લગ્નજીવનની નિષ્ફળતા અને તેઓના કુટુંબની બરબાદી થતી જોવી, એ એક શરમજનક બાબત છે. ખરેખર તો, એ નિર્ણય તેઓએ લેવાનો છે. તેઓના નિર્ણયમાં યોહાન ૮:૩૧-૩૨ કલમો ચાવીરૂપ ભૂમિકા ભજવી શકે છે. જો તેઓ ઈશ્વરનાં વચનોનો અભ્યાસ કરવાનું ચાલુ રાખશે, તો તેઓ સત્યને જાણી શકશે, અને એ સત્ય પ્રમાણે જીવન જીવવાથી તેઓ મુક્ત થશે. પરંતુ એ બંને જણાએ પોતાની જાતે એ સત્યનો તથા ઈશ્વર તેઓને તેઓના ભૂતકાળની જે બાબતો પ્રગટ કરે તેનો તેઓએ સ્વીકાર કરવો પડશે.

સત્ય હમેશાં વચનો મારફતે પ્રગટ થાય છે; પરંતુ દુઃખદ વાત એ છે કે લોકો હમેશાં સત્યનો સ્વીકાર કરતા હોતા નથી. આપણા અવગુણો તરફ દાખિ કરવી અને એ અવગુણોને દૂર કરવાની બાબત એક પીડાદાયક પ્રક્રિયા છે. સામાન્ય રીતે લોકો ગેરવર્તિણુંકને વ્યાજબી ઠરાવવાનો પ્રયત્ન કરતા હોય છે. તેઓના ભૂતકાળ અને ઉછેરની નકારાત્મક અસર તેઓના બાકીના જીવન પર તેઓ પડવા દે છે.

આપણે શા માટે દુઃખી છીએ, એ બાબત આપણો ભૂતકાળ કદાચ સમજાવી શકે, પરંતુ બંધનમાં ટકી રહેવા માટે આપણે તેનો એક બહાના તરીકે ઉપયોગ કરવો ન જોઈએ.

કોઈપણ વ્યક્તિ બહાનું કાઢી શકે તેમ નથી, કારણ કે બંદીવાનોને મુક્ત કરવા માટે આપેલા વચનને પરિપૂર્ણ કરવા માટે ઈસુ હમેશાં તૈયાર ઊભેલા હોય છે. જો આપણે છેક સુધી તેમની સાથે ચાલવા માટે તૈયાર હોઈશું, તો ઈશ્વર આપણાને કોઈપણ ક્ષેત્રમાં વિજય માટેની અંતિમરેખા પાર કરાવશે.

ધૂટકારાનો માર્ગ

માણસ સહન ન કરી શકે એવું કંઈ પરીક્ષણ તમને થયું નથી. વળી દેવ વિશ્વાસુ છે, તે તમારી શક્તિ ઉપરાંત પરીક્ષણ તમારા પર આવવા દેશે નહિં; પણ તમે તે સહન કરી શકો, માટે પરીક્ષણ સાથે ધૂટકારાનો માર્ગ પણ રાખશો.

હું આશા રાખું છું તમે આ દિલ્લીંતરુપ ઉઠાહરણ પરથી જોઈ શકશો કે શેતાન આપણી પચિસ્થિતિઓનો લાભ ઉઠાવીને આપણાં જીવનોમાં કેવી રીતે કિલ્લાઓ ઊભા કરી દે છે - તે કેવી રીતે મનરૂપી યુધ્યમેદાન પર યુધ્ય શરૂ કરી દે છે. પરંતુ ઈશ્વરનો આભાર માનો કે કિલ્લાઓને તોડી પાડવા માટેનાં હથિયારો આપણી પાસે છે. ઈશ્વર આપણને ત્યજી દેતા નથી અને આપણને નિઃસહાય હાલતમાં છોડી દેતા નથી. ૧ કરિંથી ૧૦:૧૩ આપણને ખાતરી આપે છે કે ઈશ્વર આપણી સહનશક્તિ બહારનું કોઈપણ પરીક્ષણ આપણા પર આવવા દેશે નાહિં, પરંતુ દરેક પરીક્ષણની સાથે તે ધૂટકારાનો એક માર્ગ પણ પૂરો પાડશે.

આપણામાંની કોઈપણ વ્યક્તિ મેરી અથવા જોન જેવી હોઈ શકે. મને ખાતરી છે કે આપણામાંના મોટાભાગના લોકોને આ વાત કોઈક ને કોઈક રીતે લાગુ પડી શકે છે. તેઓની સમસ્યાઓ આંતરિક હોય છે - તેઓના વિચારો અને વલણોમાં સમસ્યા હોય છે. તેઓનું બાધ્ય વર્તન તેઓના આંતરિક જીવનનું એક પરિણામ જ છે. શેતાન સારી રીતે જાણે છે કે જો તે આપણા વિચારો પર કાબૂ ધરાવશે, તો તે આપણા વર્તન કે કાર્યો પર કાબૂ મેળવી શકશે.

તમારા જીવનમાં એવા કેટલાક મોટા કિલ્લાઓ હશે કે જેને તોડી પાડવાની જરૂર છે. હું તમને આ પ્રમાણે કહીને ઉતેજન આપવા માગું છું કે, “ઈશ્વર તમારા પક્ષમાં છે.” યુધ્ય ચાલુ છે અને તમારું મન યુધ્યનું મેદાન છે. પરંતુ સારા સમાચાર એ છે કે ઈશ્વર તમારા પક્ષમાં રહીને યુધ્ય લડી રહ્યા છે.

પ્રકરણ

૨

એક આવશ્યક જરૂરિયાત

એક આવશ્યક જરૂરિયાત

આ એક જ કલમ આપણને જણાવે છે કે આપણે યોગ્ય રીતે વિચારીએ, એ કેટલું બધું મહત્વપૂર્ણ છે. વિચારોમાં સામર્થ્ય રહેલું હોય છે, અને નીતિવચનોના પુસ્તકના લેખકની દણિએ વિચારોમાં સર્જનાત્મક ક્ષમતા હોય છે. આપણે જે કંઈ બનીએ છીએ તેની પર જો આપણા વિચારોનો પ્રભાવ પડતો હોય, તો આપણી અગ્રીમતા ચોક્કસપણે એ બાબતની હોવી જોઈએ કે આપણે યોગ્ય વિચારો કરીએ.

કેમ કે જેવો તે વિચાર કરે છે, તેવો જતે છે.

નીતિવચનો ૨૩:૭

તમારી વિચારધારાને ઈશ્વરનાં વચનોને અનુરૂપ બનાવવાની તાતી જરૂર છે, એ વાત હું તમારા મનમાં દસાવવા માણું છું.

તમે હકારાત્મક જીવન અને નકારાત્મક મન એકસાથે રાખી શકો નહિએ.

દેહિક મન વિ. આત્મિક મન

કેમ કે જેઓ દેહિક છે તેઓ દેહિક બાબતો પર મન લગાડે છે; પણ જેઓ આત્મિક છે તેઓ આત્મિક બાબતો પર મન લગાડે છે.

રોમનો ૮:૫

બાઈબલની ક્રિંગ જેંસ આવૃત્તિમાં રોમનોને પત્રનો આઠમો અધ્યાય આપણને શીખવે છે કે જો આપણે દેહિક બાબતો પર “મન લગાડીશું”, તો આપણે દેહની ઈચ્છા પ્રમાણે ચાલીશું; પરંતુ જો આપણે આત્મિક બાબતો પર “મન લગાડીશું” તો આપણે પવિત્ર આત્માની ઈચ્છા પ્રમાણે ચાલીશું.

હું આ બાબતને બીજી રીતે મૂકું છું: જો આપણે દેહિક વિચારો, ખોટા વિચારો, નકારાત્મક વિચારો કરીએ, તો આપણે આત્માની ઈચ્છા પ્રમાણે ચાલી શકતા નથી. એવું લાગે છે કે સફળ જીસ્તી જીવન જીવવા માટે નવીનીકરણ પામેલ અને ઈશ્વરના જેવી વિચારધારા હોવી ખૂબ જ જરૂરી છે.

કેટલીકવાર એવું પણ બનતું હોય છે કે કોઈ બાબત પ્રત્યે આપણું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું કેટલું જરૂરી છે, એ ન સમજવાને કારણે આપણે માનવીઓ તરીકે એ બાબત સંબંધી આગસ કરતા હોઈએ છીએ. પરંતુ આપણને જ્યારે સમજાય છે કે જો આપણે એ બાબત પ્રત્યે બેધ્યાન રહીશું તો મોટી સમસ્યાઓ ઊભી થશે, અને ત્યારે જ આપણે એ બાબત પ્રત્યે આપણું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીશું અને જરૂરી એવા પગલાં લઈશું, કારણ કે આપણને એ બાબતનું મહત્ત્વ સમજાયું હોય છે.

ઉદાહરણ તરીકે માની લો કે, બેન્કમાંથી તમારા પર ફોન આવે છે અને તમને એવું જણાવવામાં આવે છે કે તમારા ખાતામાંથી રૂ.૮૫૦/- નો વધુ ઉપાડ કરવામાં આવ્યો છે. તમે તરત જ આ બાબત તરફ તમારું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરશો. તપાસ કરતાં તમને ખબર પડે છે કે તમે પૈસા જમા કરાવવાનું ભૂલી ગયા છો. તમે પૈસા લઈને તરત જ બેન્કમાં ધસી જાઓ છો કે જેથી કરીને બીજી કોઈ મુશ્કેલી ઊભી ન થાય.

હું ઈચ્છું છું કે જે રીતે બેન્કની બાબતે તમે તમારું ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું, એવી જ રીતે આ બાબત પ્રત્યે પણ તમારું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરો.

વર્ષોં સુધી ખોટી વિચારધારાને અનુસરવાને કારણે તમારું જીવન કદાચ અસ્તયસ્ત અવસ્થામાં આવી પડ્યું હોઈ શકે છે. જો એવું હોય તો, તમારા માટે જરૂરી એ છે કે તમે એ સત્યનો સ્વીકાર કરી લો કે જ્યાં સુધી તમારું મન સીધું થશે નહિ ત્યાં સુધી તમારું જીવન સીધું થવાનું નથી. તમારે આ બાબતનો એક આવશ્યક જરૂરિયાત સ્વરૂપે વિચાર કરવો જોઈએ. તમારા મનમાં શેતાને બાંધેલા કિલ્વાઓને તોડી પાડવા સંબંધી ગંભીર બનો. ઈશ્વરનાં વચ્ચનો, સ્તુતિ અને પ્રાર્થનારૂપી તમારાં હથિયારોનો ઉપયોગ કરો.

આત્માથી

પરાકમથી નહિ, તેમ બળથી પણ નહિ; પણ મારા આત્માથી, એવું સૈન્ધોનો દેવ યહોવા કહે છે.

ઝબાર્યા ૪:૬

ધૂટકારો કે મુક્તિ પ્રાપ્ત કરવા માટેના સર્વશ્રેષ્ઠ માર્ગમાંનો એક માર્ગ એ છે કે તમે ઈશ્વર પાસે ઘણી બધી સહાય માગો અને તે પણ વારંવાર માગતા રહો.

તમારાં હથિયારોમાંનું એક હથિયાર પ્રાર્થના (વિનંતી) છે. તમે તમારી પરિસ્થિતિ પર કેવળ દઢ સંકલ્પ કરવાથી જ વિજય મેળવી શકતા નથી. તમે સંકલ્પ કરો, એ

જરૂરી તો છે જ, પરંતુ તમારે તમારા પોતાના દૈહિક પ્રયત્નોમાં નહિ, પણ પવિત્ર આત્મામાં સંકલ્પ કરેલા હોવું જોઈએ. પવિત્ર આત્મા તમારો મદદગાર છે - પવિત્ર આત્માની સહાય શોધો. તેના પર આધાર રાખો. તમે એકલા હાથે કશું કરી શકવાના નથી.

આવશ્યક જરૂરિયાત

વિશ્વાસી વ્યક્તિ માટે યોગ્ય વિચારધારા એક આવશ્યક જરૂરિયાત છે. આવશ્યક જરૂરિયાત એટલે એક એવી મહત્વપૂર્ણ બાબત કે જેના વિના વ્યક્તિ જીવી શકે નહિ - જેમ હૃદયનો ધબકારો આવશ્યક છે, અથવા તો, લોહીનું દબાણ આવશ્યક છે તેમ. આ એ બાબતો છે કે જેના વિના જીવન શક્ય નથી.

વર્ષો પહેલાં પ્રભુએ મારા મનમાં પ્રાર્થના અને વચન દ્વારા તેમની સાથેની વ્યક્તિગત સંગતને લગતા આ સત્યને સ્થાપિત કર્યું હતું. આ બાબતો અત્યંત જરૂરી છે, એ વાત પ્રભુએ મને જ્યાં સુધી જણાવી નહિ ત્યાં સુધી મારી જતે આ બાબતો કરવામાં મને ખૂબ જ મુશ્કેલી પડી હતી. જે રીતે મારું દૈહિક જીવન મારા આવશ્યક સંકેતો પર આધારિત છે, એવી જ રીતે મારું આત્મિક જીવન ઈશ્વર સાથે વીતાવેલી નિયમિત અને શાંત પળો પર આધારિત છે. એકવાર મને સમજાયું કે ઈશ્વર સાથેની સંગત આવશ્યક છે, ત્યારથી જ મેં મારા જીવનમાં ઈશ્વર સાથેની સંગતને પ્રથમ સ્થાન આપ્યું છે.

એવી જ રીતે, એકવાર મને સમજાયું કે વિજયવંત જીવન જીવવા માટે યોગ્ય વિચારધારા આવશ્યક છે, ત્યારથી હું વિચારધારા સંબંધી, હું જે કંઈ વિચારતી હતી એ સંબંધી હું વધારે ગંભીર બની ગઈ, વળી મારા વિચારોની પસંદગી કરવા સંબંધી પણ હું વધારે ગંભીર બની હતી.

તમે જેવું વિચારો છો, તેવા જ તમે છો

જાડ સારું અને તેનું ફળ સારું કરો, અથવા જાડ નઠારું અને તેનું ફળ નઠારું કરો; કેમ કે જાડ ફળથી ઓળખાય છે.

માથી ૧૨:૩૩

બાઈબલ જણાવે છે કે જાડ પોતાના ફળથી ઓળખાય છે.

આ જ બાબત આપણાં જીવનોને પણ લાગુ પડે છે. વિચારો ફળ ઉપજાવે છે. સારા વિચારો કરશો, તો તમારા જીવનમાં સારું ફળ આવશે. ખરાબ વિચારો કરશો, તો તમારા જીવનમાં ખરાબ ફળ આવશે.

ખરેખર તો, તમે વ્યક્તિગત વલણ તરફ જોઈને જાણી શકશો કે એ વ્યક્તિના જીવનની વિચારધારા કેવા પ્રકારની છે. સૌભ્ય અને નષ્ટ વ્યક્તિ હલકા અને ખરાબ વિચારો કરતો નથી. એવી જ રીતે, દુષ્ટ વ્યક્તિ સારા અને ઉમદા વિચારો કરતો નથી.

નીતિવચ્ચનો ૨ ઉંઘ યાદ રાખો અને તમારા જીવનમાં એ કલમની અસર પડવા દો: કેમ કે જેવો તે વિચાર કરે છે, તેવો જ તે છે.

ଓকুন্ডা

ঢ

এগোড়া ন এল!

છોડી ન દા!

તમારા જવન અને તમારા મનની પરિસ્થિતિ ભલે ગમે તેટલી ખરાબ કેમ ન હોય, તોપણ તમે હિંમત હારશો નહિ! તમારી પાસેથી શેતાને ચોરી લીધેલો વિસ્તાર પાછો મેળવી લો. જો જરૂરી લાગે, તો એક ઈચ્છા જેટલો વિસ્તાર પણ તરત જ પાછો મેળવી લો, ઈચ્છિત પરિણામો પ્રાપ્ત કરવા માટે તમારી ક્ષમતાઓ પર આધાર રાખવાને બદલે હમેશાં ઈશ્વરની કૃપા પર આધાર રાખો.

તો સારં કરતાં આપણે થાકું નહિ; કેમ કે જો કાયર ન થઈએ, તો યોગ્ય સમયે લખીશું.

ગલાતી ફ:૮

ગલાતી ફ:૮ માં પ્રેરિત પાઉલ આપણને મંજ્યા રહેવાનું અથવા તો આગળ વધતા રહેવાનું ઉતેજન પૂરું પાડે છે! છોડીને ચાલ્યા જનારા ન બનો! “છોડી દેવાનો” પેલો જૂનો સ્વભાવ ન રાખો. ઈશ્વર એવા લોકોને શોધી રહ્યા છે કે જેઓ તેમની સાથે છેક સુધી જાય.

...માં થઈને જાઓ

તું પાણીઓમાં થઈને જઈશ, ત્યારે હું તારી સાથે હોઈશ; તું નદીઓમાં થઈને જઈશ, ત્યારે તેઓ તને ડુબાડશે નહિ; તું અજિમાં ચાલીશ, ત્યારે તને આંચ લાગશે નહિ; અને જવાળા તને બાળશે નહિ.

અશાયા ૪૩:૨

અત્યારે તમે જે કોઈ પરિસ્થિતિનો સામનો કે અનુભવ કરી રહ્યા હશો, પરંતુ હું તમને એ પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થવાનો અને તેને છોડીને ચાલ્યા ન જવાનું ઉતેજન પૂરું પાહું છુ!

હબાક્કુક ૩:૧૮ જણાવે છે કે પ્રભુ યહોવા મારા પગને હરણના પગ જેવા ચપળ કરે છે, અને મારાં ઉચ્ચસ્થાનો પર ચલાવશે.

આત્મિક પ્રગતિને અર્થે આપણાને મદદરૂપ થવા માટે ઈશ્વર જે રીતે આપણી સાથે રહીને આપણાને સામર્થ્ય અને ઉત્તેજન પૂરાં પાડે છે, એવી જ રીતે તે આપણાને કપરા સમયોમાં પણ આગળ વધવા માટે આપણી સાથે રહીને આપણાને સામર્થ્ય અને ઉત્તેજન પૂરાં પાડે છે.

પરિસ્થિતિને છોડીને ચાલ્યા જવું બહુ સહેલું છે; પરંતુ પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થવા માટે વિશ્વાસની જરૂર પડે છે.

પસંદગી તમારે કરવાની છે!

હું આજે આકાશને તથા પૃથ્વીને તમારી સમક્ષ સાક્ષી રાખું છું, કે મેં આજે તારી આગળ જીવન તથા મરણ, આશીર્વાદ તથા શાપ મૂક્યાં છે; માટે જીવન પસંદ કર કે, તું તથા તારાં સંતાન જવતાં રહે.

પુનર્નિયમ ૩૦:૧૯

આપણી સમક્ષ દરરોજ હજારો ને હજારો વિચારો રજૂ થતા હોય છે. દેહને નહિ, પરંતુ આત્માને અનુસરે એ માટે મનનું નવીનીકરણ થયું જોઈએ. આપણાં દુન્યવી (સાંસારિક, દૈહિક) મન એટલી હદે મુક્તપણે વર્તતાં થઈ ગયાં છે કે ખોટા વિચારો કરવા માટે આપણે થોડોધાંડો પણ પરિશ્રમ કરવાની જરૂર પડતી નથી.

જ્યારે બીજી બાજુએ, યોગ્ય કે સારા વિચારો કરવા માટે આપણે ઈરાદાપૂર્વકની પસંદગી કરવી પડે છે. છેવટે આપણે જ્યારે ઈશ્વરની જેમ વિચારવાનું નક્કી કરીએ છીએ એ પદ્ધીથી જ આપણાને યોગ્ય વિચારોની પસંદગી કરવાની અને એ પસંદગી ચાલુ રાખવાની જરૂર પડશે.

આપણાને જ્યારે એવું લાગવા માંડે કે મનનું યુધ્ઘ અત્યંત કઠણ છે, અને આપણે એ યુધ્ઘમાં જતી શકીએ તેમ નથી, ત્યારે જ આપણે એ પ્રકારની વિચારધારાને દૂર કરી દેવી જોઈએ અને એવો વિચાર કરવો જોઈએ કે આપણે એ યુધ્ઘમાં વિજયી બનવાના જ છીએ! આપણે યુધ્ઘમાં વિજયી બનવાના છીએ, એટલો વિચાર કરીને આપણે બેસી રહેવાનું નથી, પરંતુ એની સાથેસાથે આપણે એ યુધ્ઘમાંથી પીછેહાડ ન કરવાનો નિર્ણય પણ કરવાનો છે. શંકા અને ભયના મારા મધ્યે પણ આપણે હિંમત કરીને આ પ્રમાણે કહેવાની જરૂર છે : “હું ક્યારેય પાછો પડીશ નહિ! ઈશ્વર મારા પક્ષમાં છે. તે મારા પર પ્રેમ રાખે છે, અને તે મને સહાય કરનાર છે!”

તમારે અને મારે આપણાં જીવનો દરમિયાન ઘણીબધી પસંદગીઓ કરવાની આવશે. પુનર્નિયમ ૩૦:૧૮ માં યહોવા દેવે પોતાના લોકોને કહ્યું છે કે તેમણે તેઓની સમક્ષ જીવન અને ભરણ મૂક્યાં છે, અને તેઓને જીવન પસંદ કરવા માટે અનુરોધ કર્યો છે. વળી નીતિવચ્ચનો ૧૮:૨૧ માં આપણને જાણવવામાં આવ્યું છે કે, “ભરણ અને જીવન જીબની સત્તામાં છે; અને તેનો જે જેવો ઉપયોગ કરશે તે તેવું ફળ ખાશે.”

આપણા વિચારો આપણા શબ્દો બને છે. તેથી એ ખૂબ જ જરૂરી છે કે આપણે જીવન પેદા કરે એવા વિચારોની પસંદગી કરીએ. અને આપણે જ્યારે એ પ્રમાણે કરીએ છીએ ત્યારે યોગ્ય શબ્દો ફળસ્વરૂપે પેદા થાય છે.

છોડી ન દો!

યુધ્ધનો અંત દેખાતો ન હોય અને તમને જ્યારે એવું લાગે કે તમે એ યુધ્ધમાં ક્યારેય વિજયી બની શકવાના નથી, ત્યારે એક વાત એ યાદ રાખો કે તમે એવા એક સાંસારિક, દૈહિક અને દુન્યવી મનને કેળવી રહ્યા છો કે જે ઈશ્વરની જેમ વિચાર કરતું થાય.

શું આ વાત અશક્ય છે? ના!

અધરી છે? હા!

પરંતુ આટલું વિચારો કે ઈશ્વર તમારી સાથે છે. હું માનું છું કે ઈશ્વર સર્વશ્રેષ્ઠ “કોમ્યુટર પ્રોગ્રામર” છે. (તમારું મન એક એવા કોમ્યુટર જેવું છે કે જેમાં જીવનભરના કચરા સમાન પ્રોગ્રામો સંધરી રાખવામાં આવ્યા છે) ઈશ્વર તમારામાં પણ કાર્ય કરી રહ્યા છે, હા, જો તમે તેમને તમારા વિચારો પર અંકૂશ ધરાવવા માટે આમંત્રાણ આપ્યું હશે, તો તે અવશ્ય તમારામાં કાર્ય કરી રહ્યા છે. તે તમારા મનને “રીપ્રોગ્રામ” (કેળવી) કરી રહ્યા છે. તમે તેમને એ કાર્ય કરવા માટે કેવળ સહકાર જ આપો - અને એમ કરવાનું છોડી ન દો!

એ કાર્ય માટે સમય તો લાગશે જ, વળી એ કાર્ય સરળ પણ નહિ હોય, પરંતુ જો તમે વિચાર કરવા માટે ઈશ્વરનો માર્ગ પસંદ કર્યો છે, તો તમે યોગ્ય દિશામાં જઈ રહ્યા છો. તમે તમારો સમય કંઈક કરવામાં વીતાવશો, તેથી તમે તમારું બાકી રહેલું જીવન એક જ પ્રકારની ગ્રૂચવાડાભરી અવસ્થામાં રાખવાને બદલે આગળ વધવામાં વીતાવશો.

પાછા ફરો અને કબજે કરો!

યહોવા આપણા દેવે હોરેબ પર આપણને કહું હતું કે, તમને આ પર્વત, પર રહેતાં ઘણો જ વખત વીતી ગયો છે;

તો તમે પાછા ફરો, અને કૂચ કરીને અમોરીઓના... સુધી જાઓ.

જુઓ, તમારી આગળ મેં દેશ મૂક્યો છે; તો તેમાં પ્રવેશ કરો, અને જે વિષે યહોવાએ તમારા પિતૃઓની આગળ, એટલે ઈબ્બાહિમ, ઈસહાક તથા યાકૂબની આગળ, સોગન ખાધા કે હું તે તમને તથા તમારી પાછળ તમારા વંશજોને તે આપીશા, તેનું વતન સંપાદન કરો.

પુનર્નિયમ ૧:૬-૮

પુનર્નિયમ ૧:૨ માં મૂસાએ ઈઝાઅેલપુત્રોનું એ બાબત પ્રત્યે ધ્યાન દોર્યું હતું કે કનાન (વચનના દેશ)ની સરહદ સુધી પહોંચતાં તેઓને કેવળ અગિયાર દિવસ જેટલો જ સમય લાગવાનો છે, પરંતુ તેઓને ત્યાં પહોંચતા ચાળીસ વર્ષ લાગ્યાં હતાં. એ પછી કલમ હ માં મૂસાએ તેઓને એવું જણાવ્યું કે, “યહોવા દેવ આપણને જણાવે છે કે, ‘તમને આ પર્વત પર રહેતાં ઘણો જ વખત વીતી ગયો છે.’”

શું તમને એકના એક પર્વત પર રહેતાં ઘણો બધો વખત વીતી ગયો છે? શું અગિયાર દિવસની મજલ કાપતાં તમને ચાળીસ વર્ષો લાગ્યાં છે?

મારા પોતાના જ જીવનમાં મારે છેવટે સચેત થઈને સ્વીકારવું પડ્યું હતું કે હું દિશાવિહિન બની ગઈ હતી. હું વિજય વિનાનું પ્રિસ્તી જીવન જીવી રહી હતી. મેરી અને જોનની જેમ હું પણ અનેક પ્રકારના અયોગ્ય વિચારો કરતી હતી, અને વર્ષોથી ઘણા બધા માનસિક કિલ્લાઓ મારા મનમાં બંધાઈ ચૂક્યા હતા. શેતાન મારી આગળ જૂંહું બોલ્યો હતો અને મેં તેના પર વિશ્વાસ કર્યો હતો. તેથી હું ભુલાવામાં નાખનારું જીવન જીવી હતી.

મને પણ એના એ જ પર્વત પર રહેતાં ઘણો બધો વખત વીતી ગયો હતો. ઈશ્વરનાં વચનોનું સત્ય જો મેં જાણ્યું હોત, તો જે મુસાફરી પૂરી કરતાં મને ચાળીસ વર્ષ લાગ્યા હતાં, એ મુસાફરી વધુ ટૂંકી બની શકી હોત.

ઈશ્વરે મને દર્શાવ્યું કે ઈઝાઅેલી પ્રજા “અરણ્યવૃત્તિ” ધરાવતી હોવાને કારણે તેણે અરણ્યમાં રહેવું પડ્યું હતું - અમુક પ્રકારની ખોટી વિચારધારા કે જે તેઓને બંધનમાં

રાખતી હતી. હવે પછીના એક પ્રકરણમાં આપણે આ વિષય સંબંધી અભ્યાસ કરીશું, પરંતુ અત્યારે તો હું તમને એક એવો અંગ નિર્ણય કરવાનો આગ્રહ કરું હું કે તમે જ્યારે તમારા મનનું નવીનીકરણ કરવાના છો ત્યારે તમે કાળજીપૂર્વક તમારા વિચારોની પરસંદગી કરો. એક દઢ નિર્ણય લો કે તમને જ્યાં સુધી સંપૂર્ણ વિજય ન મળે અને તમારા કાયદેસરના વારસાનો કબજો ન મળે, ત્યાં સુધી તમે પીછેહઠ કરીને યુધ્ઘનું મેદાન છોડી દેશો નહિ.

ગુરુદિપ

૪

ધીમે ધીમે

ધીમે ધીમે

૪

તમારા મનના નવીનીકરણની પ્રક્રિયા ધીમે ધીમે થશો, તેથી જો એ પ્રક્રિયા તમને મંદ કે ધીમી પડી ગયેલી લાગે, તો નિરાશ થશો નહિ.

ઈંદ્રજાએલી લોકો વચનના દેશમાં પ્રવેશ્યા એ પહેલાં જ યહોવાએ તેઓને જણાવી દીંધું હતું કે તે તેઓના શત્રુઓને તેઓની આગળથી ધીમે ધીમે હાંકી કાઢશો, રખેને વનપશુઓ તેઓની મધ્યે વધી જાય.

હું એવું માનું છું કે અભિમાન એક એવું “વનપશુ” છે કે જો આપણને બહુ ઝડપથી વધુ પડતી સ્વતંત્રતા મળી જાય તો, એ વનપશુ આપણો નાશ કરી નાખે. ખરેખર તો, એક સમયે કોઈપણ એક બાબતમાં મુક્તિ મેળવવી વધારે સારું ગાણાય. એ રીતે, આપણે આપણી સ્વતંત્રતાની વધુ સારી રીતે કદર કરી શકીએ છીએ; આપણે સમજ શકીએ છીએ કે સ્વતંત્રતા સાચા અર્થમાં ઈશ્વર તરફથી પ્રાપ્ત થયેલી એક બેટ છે, અને એ કોઈ એવી બાબત નથી કે જે આપણે આપણા પોતાના બળથી કરી શકીએ.

ધૂટકારા અગાઉ દુઃખ આવે છે

સર્વ કૃપાનો દેવ જોણો પ્રિસ્તમાં તમને પોતાના સર્વકાળના મહિમાને સારુ બોલાવ્યા છે, તે પોતે તમે થોડીવાર સહન કરો ત્યાર પણી, તમને પૂર્ણ, સ્થિર તથા બળવાન કરશો.

૧ પિતર ૫:૧૦

આપણે શા માટે “થોડીવાર” સહન કરવાની જરૂર છે? હું માનું છું કે જે પળથી આપણને ખરેખર સમજાય છે કે જ્યાં સુધી ઈસુ આપણને મુક્ત કરતા નથી ત્યાં સુધી આપણે કોઈક સમસ્યામાં હોઈએ છીએ, આપણને એક પ્રકારના દુઃખનો અનુભવ થયા

કરે છે, પરંતુ જ્યારે ધૂટકારો મળે છે ત્યારે જે આનંદ આપણને થાય છે એ આનંદ વિશેષ હોય છે. આપણે જ્યારે આપણા પોતાના બળથી કોઈક બાબત કરવાનો પ્રયત્ન કરતા હોઈએ છીએ ત્યારે આપણે નિષ્ફળ જઈએ છીએ, અને એ પછીથી આપણને જ્યારે સમજાય છે કે આપણે ઈશ્વર પર આધાર રાખવો જોઈએ ત્યારે આપણાં હદ્યો આભારસ્તુતિથી ઉભરાઈ જાય છે, કારણ કે ઈશ્વર ઉભા થઈને જે કાર્ય કરે છે તે આપણે આપણી જાતે કરી શકતા નથી.

તમારી જાતને દોષિત ન ઠરાવો

એ માટે જેઓ ખિસ્ત ઈસુમાં છે તેઓને હવે દંડાશા નથી... કારણ કે તેઓ દેહના આદેશ પ્રમાણે જીવતા નથી અને ચાલતા નથી; પરંતુ આત્માના આદેશ પ્રમાણે જીવે છે અને ચાલે છે.

રોમનો ૮:૧

તમારા માર્ગમાં જ્યારે કોઈ વિધન આવ્યું હોય કે તમે કપરા સમયમાંથી પસાર થઈ રહ્યા હો ત્યારે તમે તમારી જાતને દોષિત ન ઠરાવો. કેવળ ઉભા થઈ જાઓ, ધૂળ ખંખેરી નાખો અને ફરીથી શરૂઆત કરો. બાળક જ્યારે ચાલતાં શીખે છે, ત્યારે ચાલવાનો આત્મવિશ્વાસ કેળવતાં પહેલાં તે ધણીવાર પડી જાય છે. જો કે, બાળકની તરફેણમાં એક સાચી હકીકત એ છે કે પડી ગયા પછી પણ તે થોડીવાર માટે રડશે તો ખરું, તેમ છતાં તે હમેશાંનું તરત જ ઉભનું થઈને ફરીથી ચાલવાનો પ્રયત્ન કરતું હોય છે.

શેતાન મનના નવીનીકરણ કરવાની આ બાબતમાં તમને અટકાવવાના તેનાથી બનતા બધા જ પ્રયત્નો કરશે. તે જાણો છે કે એકવાર જો તમે યોગ્ય વિચારો પસંદ કરવાનું અને અયોગ્ય વિચારોને નકારવાનું શીખી લીધું હશે, તો તમારી પરનો તેનો કાબૂ જતો રહેશે. તે તમારી અંદર નિરાશા અને અપરાધભાવ પેદા કરીને તમને રોકવાનો પ્રયત્ન કરશે.

જ્યારે તમારા મનમાં અપરાધભાવ પેદા થાય, ત્યારે તમે તમારા “વચનરૂપી હથિયાર”નો ઉપયોગ કરો. તમે દેહની પાછળ નહિ, પરંતુ આત્માની પાછળ ચાલો છો, એ વાત શેતાન તથા તમારી જાતને યાદ દેવડાવીને રોમનો ૮:૧ ટાંકો. દેહની પાછળ ચાલવું એટલે તમારી પોતાની જાત ઉપર આધાર રાખવો; આત્માની પાછળ ચાલવું એટલે ઈશ્વર પર આધાર રાખવો.

તમે જ્યારે નિષ્ફળ જાઓ (તમે નિષ્ફળ તો જશો જ) ત્યારે એનો અર્થ એવો નથી થતો કે તમે એક નિષ્ફળ વ્યક્તિ છો. એનો સીધોસાદો અર્થ એ થાય છે કે તમે જે કંઈ કરો છો એ દરેક બાબત હમેશાં યોગ્ય હોતી નથી. આપણે બધાએ એ હડીકતનો સ્વીકાર કરવો જ પડે છે કે આપણી અંદર શક્તિઓની સાથે સાથે કેટલીક નબળાઈઓ પણ રહેલી છે. તમારી નબળાઈઓમાં કેવળ પ્રિસ્તને જ સામર્થ્યવાન બનવા દો; તમારા નબળા સમયોમાં તેમને જ તમારું સામર્થ્ય બનવા દો.

હું ફરીશી એ વાત જગ્ઘાવું છું: તમારી જાતને દોષિત ન ઠરાવો. તમને સંપૂર્ણ વિજય પ્રાપ્ત થવાનો જ છે, પરંતુ એ માટે સમય લાગશે, કારણ કે એ વિજય “ધીમે ધીમે” આવશે.

નાસીપાસ ન થાઓ

હે મારા આત્મા, તું કેમ ઉદાસ થયો છે? અને મારામાં તું કેમ ગભરાયો છે?
દેવની આશા રાખ; કેમ કે તેની કૃપાદસ્થિની સહાયને માટે હું હજુ તેની સુતિ કરીશ.

ગી.શા.૪૨:૫

નિરાશા આશાનો નાશ કરે છે, તેથી સ્વાભાવિકપણે જ શેતાન આપણાને નાસીપાસ કરવાનો પ્રયત્ન કરતો હોય છે. આશા ન હોવાને કારણે જ આપણે પીછેહઠ કરતા હોઈએ છીએ, અને શેતાન ઈચ્છે છે કે આપણે પીછેહઠ કરીએ. બાઈબલ આપણને વારંવાર જગ્ઘાવે છે કે આપણે નિરાશ કે નાસીપાસ ન થઈએ. ઈશ્વર જાણો છે કે જો આપણે નિરાશ થઈશું, તો આપણે વિજયી બનવાના નથી; તેથી ઈશ્વર આપણાને હમેશાં ઉતેજન આપતા રહે છે કે આપણે આપણી જાતને આ પ્રમાણે કહીને કાર્ય શરૂ કરીએ કે, “નિરાશ કે નાસીપાસ ન થાઓ.” ઈશ્વર ઈચ્છે છે કે આપણે નિરાશ નહિએ, પણ પ્રોત્સાહિત થઈએ.

જ્યારે પણ કોઈ નિરાશા કે અપરાધભાવ તમારા પર કબજો ધરાવવાનો પ્રયત્ન કરે ત્યારે તમે તમારા વૈચારિક જીવનને તપાસો. તમે કયા પ્રકારના વિચારો કરી રહ્યા છો? શું એ વિચારો કંઈક આવા હોય છે?

“હું વિજયી બનવાનો નથી; આ ખૂબ અધરી બાબત છે. હું હમેશાં નિષ્ફળ જાઉં છું, હમેશાં આવું જ બનતું આવ્યું છે, કોઈ ફેર પડતો નથી. મને લાગે છે કે મનનું નવીનીકરણ કરવા માટે બીજા લોકોને આટલી બધી તકલીફ પડતી નહિએ હોય. હું કદાચ

છોડી પણ દઉં. પ્રયત્નો કરી કરીને હું થાકી ગયો છું. હું પ્રાર્થના તો કરું છું, પણ મને લાગે છે કે ઈશ્વર મારી પ્રાર્થના સાંભળતા નથી. ઈશ્વર મારી પ્રાર્થનાઓનો જવાબ કદાચ એટલા માટે નથી આપતા કે હું જે રીતે વર્તું છું, તેનાંથી તે ખૂબ જ નારાજ છે.”

જો આ ઉદાહરણ તમારા વિચારોને રજૂ કરતું હોય, તો એમાં નવાઈ પામવા જેવું કરું નથી કે તમે નિરાશ થઈ જાઓ કે અપરાધભાવનો અનુભવ કરો. યાદ રાખો કે તમે જેવું વિચારો છો, તેવા જ તમે બનો છો. જો તમે નિરાશાજનક વિચાર કરશો, તો તમે નિરાશ થશો. જો તમે તમારી જાતનો દોષ કાઢનાર વિચારો કરશો, તો તમે દંડાજ્ઞા નીચે આવી જશો. તમારી વિચારધારાને બદલી નાખો અને છૂટકારો પામો!

નકારાત્મક વિચારો કરવાને બદલે આ પ્રકારના વિચારો કરો :

“ભલે, કામ ધીમી ગતિએ આગળ વધતું હોય, પરંતુ ઈશ્વરનો આભાર કે હું થોડુંધાણું તો આગળ વધી જ રહ્યો છું. હું ખેઠખે ખુશ છું કે હું જે માર્ગ પર આગળ વધી રહ્યો છું, એ માર્ગ મને છૂટકારા તરફ દોરી જશે. ગઈકાલનો દિવસ મારા માટે કપરો હતો. હું આખો દિવસ ખોટા વિચારો કર્યા કરતો હતો. પિતાજી, મને માફ કરો અને આગળ વધવા માટે મને સહાય કરો. મેં એક ભૂલ કરી હતી, પરંતુ એવી જ ભૂલ હું ફરીથી કરીશ નહિ. આ એક નવો દિવસ છે. પ્રભુજી, તમે મારા પર પ્રેમ રાખો છો. તમારી દયા દરરોજ સવારે નવી જ હોય છે.”

“હું નિરાશ થવાની નથી. હું મારી જાતનો દોષ કાઢવાની નથી. પિતાજી, બાઈબલ જણાવે છે કે તમે મને દોષિત હરાવતા નથી. તમે ઈસુને મારે માટે મૃત્યુ પામવા સારુ મોકલી આપ્યા. હું સ્વસ્થ થઈશ. આજનો દિવસ મારા માટે એક મહાન દિવસ બની રહેશે. યોગ્ય વિચારો કરવા માટે તમે મને આજે સહાય કરો.”

મને ખાતરી છે કે આ પ્રકારના ઉલ્લાસિત, હકારાત્મક અને ઈશ્વર સમાન વિચારધારામાં રહેલા વિજયનો અનુભવ તમે અગાઉથી જ કરી શકો છો.

દરેક બાબત તાત્કાલિક બને, એવું આપણને ગમે છે. આપણા મનમાં ધીરજનું કૃપાદાન છે, પરંતુ આપણે તેને બહાર લાવવાનું છે. આપણને સંપૂર્ણપણે છૂટકારો અપાવવામાં ઈશ્વર કેટલીકવાર તેમનો પોતાનો સમય લેતા હોય છે. આપણા વિશ્વાસને વધારવા માટે રાહ જોવાના તથા ધીરજને તેનું સંપૂર્ણ કાર્ય કરવા માટે ઈશ્વર કપરા સમયગાળાનો ઉપયોગ કરતા હોય છે (યાકૂબ ૧:૪). ઈશ્વરનું સમયપત્રક સંપૂર્ણ છે. તે ક્યારેય મોડા પડતા નથી.

વિચારવાલાયક બીજો એક સારો વિચાર અહીં આપવામાં આવ્યો છે: “હું ઈશ્વર પર વિશ્વાસ કરું છું. મને લાગે કે ન લાગે અથવા તો પરિસ્થિતિ ભલે ગમે તેવી જણાતી હોય, પરંતુ હું વિશ્વાસપૂર્વક માનું છું કે ઈશ્વર મારામાં કાર્ય કરી રહ્યા છે. પ્રભુએ મારામાં એક સારા કાર્યની શરૂઆત કરી છે, અને તે એ કાર્ય પરિપૂર્ણ કરશે જ” (ફિલિઘી ૨:૧૩; ૧:૬).

કિલ્વાઓને તોડી પાડવા માટે તમે આવી અસરકારક રીતે તમારા વચનરૂપી હથિયારનો ઉપયોગ કરી શકો છો. હું તમને સલાહ આપું છું કે તમે કેવળ કોઈ ઈરાદા સાથે જ યોગ્ય વિચારો ન કરો, પરંતુ થોડાક આગળ વધીને એ વિચારોને તમારી કબૂલાત તરીકે મોટેથી પ્રગટ કરો.

યાદ રાખો કે, ઈશ્વર તમને “ધીમે ધીમે” ઉગારી રહ્યા છે, તેથી નિરાશ ન થાઓ અને જો તમારાથી કોઈ ભૂલ થઈ જાય, તો તમારી જાતને દોષિત ન ગણો.

તમારી જાત પ્રત્યે ધીરજથી વત્તો!

પ્રકરણ

૫

દક્ષારાત્મક બનો

હકારાત્મક બનાં

હકારાત્મક મન હકારાત્મક જીવનો પેદા કરે છે. નહીં હકારાત્મક મન નહીં હકારાત્મક જીવનો પેદા કરે છે. હકારાત્મક વિચારો હમેશાં વિશ્વાસ અને આશાથી ભરેલા હોય છે. નહીં હકારાત્મક વિચારો હમેશાં ડર અને શંકાથી ભરેલા હોય છે.

કેટલાક લોકો આશા રાખતાં ગભરાતા હોય છે, કારડા કે તેઓએ પોતાના જીવનમાં ધાણું બધું દુઃખ અનુભવ્યું હોય છે. તેઓએ અનેક નિરાશાઓનો સામનો કરવો પડ્યો હોય છે, તેઓ એવું વિચારતા નથી કે તેઓ બીજી કોઈ વ્યક્તિની પીડાનો સામનો કરી શકશે. તેથી, તેઓ આશા રાખવાનો ઈનકાર કરતા હોય છે કે જેથી કરીને તેઓને નિરાશ થવું ન પડે.

આ રીતે આશા ન રાખવાનું વલણ દુઃખી થવા સામેનું એક પ્રકારનું રક્ષણ છે. નિરાશા આવવાથી દુઃખ લાગે છે! તેથી ધાણ લોકો ફરીથી દુઃખી થવાને બદલે આશા રાખવાનો અથવા તો પોતાના માટે કંઈક હિંતકારક બાબત બનશે એવો વિશ્વાસ કરવાનો ઈનકાર કરે છે. આ પ્રકારનું વલણ નહીં હકારાત્મક જીવનશૈલી ઊભી કરે છે. વિચારો નહીં હકારાત્મક હોવાને કારણે દરેક બાબત નહીં જ્યારે બની જાય છે. નીતિવચ્ચનો ૨૩:૭ યાદ કરો : “કેમ કે જેવો તે વિચાર કરે છે, તેવો જ તે છે.”

ધાણાં વર્ષો પહેલાં હું અત્યંત નહીં હકારાત્મક જીવન જીવતી હતી. હું હમેશાં કહું હું કે જો મેં કમવાર બે હકારાત્મક વિચારો કર્યા હોત, તો મારા મનને મચકોડ આવી ગઈ હોત. મારી સમગ્ર ફિલસ્ફૂઝી આવી હતી: “જો તમે તમારા જીવનમાં કોઈક સારી બાબત બનવાની અપેક્ષા જ રાખતા નથી, તો એ બાબત જ્યારે બનતી નથી ત્યારે તમને નિરાશાનો અનુભવ થશે જ નહિં.”

મેં મારા જીવનમાં ધાણી બધી નિરાશાઓનો સામનો કર્યો હતો - તારાજ કરનારી ધાણી બધી બાબતો મારા જીવનમાં બની હતી - તેથી કોઈક સારી બાબત બનશે, એવો વિશ્વાસ કરતાં હું ગભરાતી હતી. હું દરેક બાબતને ખૂબ જ નહીં હકારાત્મક દાખિથી

“જેવો તે વિશ્વાસ કર્યો છે તેવું જ તને થાઓ.”

માથી ૮:૧૩

જોતી હતી. મારા વિચારો સંપૂર્ણપણે નકારાત્મક હોવાને કારણે મારું મુખ નકારાત્મક બની ગયું હતું; એને કારણે મારું જીવન પણ એવું જ નકારાત્મક બની ગયું હતું.

મેં જ્યારે સાચા અર્થમાં ઈશ્વરનાં વચનોનો અભ્યાસ કરવાનું તથા મારી જાતને વિશ્વાસમાં પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે ઈશ્વર પર ભરોસો કરવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે મને સૌ પ્રથમ સમજાયેલી બાબતોમાંની એક બાબત એ હતી કે મારે મારા નકારાત્મક વલણનો ત્યાગ કરવો પડશે.

માથી ૮:૧૩ માં ઈસુ આપણાને જણાવે છે કે આપણે જેવો વિશ્વાસ કર્યો છે, તેવું જ આપણાને થશે. હું જે કંઈ માનતી હતી, એ દરેક બાબત નકારાત્મક હતી, તેથી સ્વાભાવિકપણે ઘણી બધી નકારાત્મક બાબતો મારા જીવનમાં બની.

એનો અર્થ એવો નથી થતો કે કેવળ વિચાર કરવા માત્રથી જ તમને અને મને કોઈપણ બાબત ગ્રાપ્ત થઈ શકે છે. આપણામાંના દરેક જણ માટે ઈશ્વર પાસે એક સંપૂર્ણ યોજના છે, અને આપણે આપણા વિચારો અને શબ્દો ઈશ્વર પર લાદી શકીએ નહિ. પરંતુ આપણે આપણા માટેની ઈશ્વરની ઈચ્છા અને યોજના પ્રમાણે જ વિચારવું જોઈએ અને બોલવું જોઈએ.

જો આ પણ તમને તમારા માટેની ઈશ્વરની ઈચ્છા શું છે, એ બાબતની ખબર નથી તો કમસે કમ આ પ્રમાણે વિચારવાનું શરૂ તો કરો કે, “ભલે મને ઈશ્વરની યોજનાની ખબર નથી, પરંતુ એટલું તો હું જ્ઞાનું છું કે ઈશ્વર મારા પર પ્રેમ રાખે છે. તે જે કંઈ કરે છે, એ સારું જ હશે, અને હું આશીર્વાદિત થઈશ.”

તમારા જીવન વિષે હકારાત્મક રીતે વિચારવાનું શરૂ કરો.

ઉભી થતી દરેક પરિસ્થિતિમાં હકારાત્મક બનવાનો પ્રયત્ન કરો. તમારા જીવનમાં આ પણ જે કંઈ બની રહ્યું છે, તે ભલે તમને બહુ સારું લાગતું ન હોય, તોપણ એવી અપેક્ષા કે આશા રાખો કે ઈશ્વરે તેમનાં વચનોમાં ખાતરી આપી છે એ પ્રમાણે તે એમાંથી પણ કંઈક સારું જ કરશો.

બધી બાબતો હિતકારક નીવડે છે

વળી આપણે જાણીએ છીએ કે જેઓ દેવના ઉપર પ્રેમ રાખે છે, જેઓ તેના સંકલ્પ પ્રમાણે તેડાયેલા છે, તેઓને એકંદરે સધણું હિતકારક નીવડે છે.

બાઈબલની આ કલમ એવું નથી જગ્યાવતી કે બધી જ બાબતો હિતકારક જ છે, પરંતુ તે એવું સ્પષ્ટપણે જગ્યાવે છે કે બધી બાબતો એકદરે હિતકારક નીવડે છે.

માની લો કે તમે ખરીદી કરવા જવાનું વિચારો છો. તમે કારમાં બેસો છો, પરંતુ કાર ચાલુ થતી નથી. આ પરિસ્થિતિને તમે બે રીતે નિહાળી શકો છો. તમે આ પ્રમાણે કહી શકો કે, “મને ખબર જ હતી! આમ તો તે ક્યારેય બગડતી નથી. હું જ્યારે પણ કંઈક કરવાની ઈચ્છા રાખ્યું છું ત્યારે એ દરેક વખતે કંઈક ને કંઈક ગરબડ ઊભી થઈ જાય છે. ખરીદી કરવા માટે જવાનો મારો આ વિચાર માંડવાળ કરવો પડશે એવું મને લાગે છે. મારી બધી જ યોજનાઓનું આવું જ થાય છે.” અથવા તો તમે આ પ્રમાણે કહી શકો કે, “આમ તો, ખરીદી કરવા માટે જવાની મારી ઈચ્છા તો હતી જ, પણ મને લાગે છે કે હું અત્યારે જઈ શકીશ નહિ. કાર રીપેર થઈ ગયા પછીથી હું જઈશ. એ દરમિયાન હું માનું છું કે યોજનામાં થયેલો આ ફેરફાર મારા માટે હિતકારક નીવડશે. કદાચ કોઈક જરૂરી કારણસર મારે આજે ઘરે રોકાઈ જવું પડ્યું હોય એવું લાગે છે, તેથી હું મારા એ સમયનો સદૃપ્યોગ કરીશ.”

રોમનો ૧૨:૧૬ માં પ્રેરિત પાઉલ આપણને લોકો તથા અમુક બાબતો પ્રત્યે આપણી જાતને અનુકૂળ થઈને રહેવા માટે જગ્યાવે છે. આ પ્રમાણે કહેવા પાછળનો હેતુ એ છે કે આપણે અમુક બાબતોનું આયોજન કરનાર એક એવી વ્યક્તિ બનીએ, કે જે એ યોજના કોઈક કારણસર સફળ ન થાય તો પણ વ્યક્તિ નિરાશ ન થાય.

આ સિધ્ધાંતને અમલમાં મૂકવાની એક ઉત્તમ તક થોડાક સમય પહેલાં જ મને મળી હતી. તેવ અને હું ફલોરીડાના લેક વર્થ શહેરમાં ગયા હતા. ત્યાં અમે ત્રણ દિવસની સેવાઓ આપીને અમારો સામાન પેક કરીને ઘરે પાછા આવવા માટે વિમાનીમથકે જવાની તૈયારી કરી રહ્યાં હતાં. ઘર તરફ પરત આવવાની મુસાફરી આરામદાયક બની રહે એ હેતુથી મેં સ્લેક્સ, બ્લાઉઝ અને સપાટ બુટ પહેરવાનો વિચાર કરી રાખ્યો હતો.

મેં તૈયાર થવાનું શરૂ કર્યું, પણ મને મારું સ્લેક્સ મળ્યું નહિ. અમે આપો રૂમ ફેંદી વળ્યા, છેવટ એ સ્લેક્સ કબાટની નીચેથી મળ્યું. એ સ્લેક્સ હેંગર પરથી સરકીને નીચે પડી ગયું હતું અને ચોળાઈ ગયું હતું. અમે અમારી સાથે એક નાની ઈચ્છી લઈ ગયા હતા, અને મેં એ સ્લેક્સને ઈચ્છી કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો. એ પછી મેં એ પહેરીને જોયું તો એ બરાબર લાગતું ન હતું. મારી પાસે બીજો એક માત્ર વિકલ્પ એ હતો કે હું બીજો કોઈ ડ્રેસ અને ઊંચી એડીના બુટ પહેલં.

આ પરિસ્થિતિને કારણો હું નિરાશ થઈ ગઈ. તમે જુઓ છો કે, આપણી ઈચ્છા પ્રમાણે જ્યારે કોઈક બાબત બનતી નથી ત્યારે આપણી લાગણીઓ ઉશ્કેરાઈ જાય છે અને આપણને આપણી જાતની દયા આવે છે અને પરિણામે એક પ્રકારનું નકારાત્મક વલણ પેદા થાય છે. મને તરત જ ખ્યાલ આવી ગયો કે મારે એક નિર્ણય લેવાનો છે. હું જે રીતે ઈચ્છતી હતી એ રીતે કામ થતું ન હોવાને કારણો હું ચિડાઈ શકી હોત અથવા તો પરિસ્થિતિને અનુકૂળ થઈને હું આગળ વધીને શાંતિથી ધરે પાછી ફરી શકી હોત.

સાચા અર્થમાં હકારાત્મક વલણ ધરાવતી વ્યક્તિના કિસ્સામાં પણ દરેક બાબત હમેશાં તેની મરજ પ્રમાણે બનતી હોતી નથી. પરંતુ હકારાત્મક વલણ ધરાવતી વ્યક્તિ આગળ વધી શકે છે અને પરિણામની ચિંતા કર્યા વિના તે પોતાની જાતને ખુશ રાખવાનો નિર્ણય લઈ શકે છે. નકારાત્મક વલણ ધરાવતી વ્યક્તિને ક્યારેય કોઈ બાબતમાં રસ પડતો નથી.

નકારાત્મક વલણ ધરાવતી વ્યક્તિને હસીમજાક ગમતી હોતી નથી. તે દરેક કાર્યને ઉદાસીનપણાની દાણાએ જ જુએ છે. તે જ્યાં જાય છે ત્યાં વાતાવરણ “ભારે” થઈ જાય છે. તે હમેશાં ફરિયાદ કરતો રહે છે, કચ્ચકચ કરતો ફરે છે અને બીજાઓના દોષ શોધતો ફરે છે. બધું બરાબર ચાલતું હોય તોપણ તે હમેશાં કોઈકને કોઈક બહાનું કાઢીને મોટી સમસ્યા ઊભી કરતો ફરે છે.

મારું નકારાત્મક વલણ જ્યારે પરાક્રાણએ હતું, તેવા સમયે કોઈકના નવા સજ્જાવેલા ધરમાં હું જતી ત્યારે આજુબાજુ સુંદર રીતે સજ્જાવેલી વસ્તુઓને જોવાને તથા તેની પ્રશંસા કરવાને બદલે મારી દાણા કોઈ ખૂણા પર ઉપસી આવેલા વોલપેપર કે બારી પર પડેલા ડાધા તરફ જ જતી હતી. હું એટલી બધી ખુશ હું કે જીવનની સારી બાબતો માણવાને માટે ઈસુએ મને મુક્ત કરી છે! હું મુક્તપણે માનું હું કે ઈસુ પરના વિશ્વાસ અને આશા વડે ખરાબ બાબતો પણ હિતકારક નીવડી શકે છે.

જો તમે નકારાત્મક વલણ ધરાવતા એક વ્યક્તિ છો, તો તમે તમારી જાતને દોષિત ન માનો! દોષ કાઢવાની બાબત નકારાત્મક છે. હું તમને આ બાબતો એટલા માટે કહું છું કે તમે નકારાત્મક હોવાની તમારી સમસ્યાને સમજ શકો અને તમને પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે ઈશ્વર પર વિશ્વાસ કરવાનું શરૂ કરી શકો. હું તમને આ વાતો એટલા માટે નથી કહેતી કે તમે તમારા નકારાત્મક વલણ સંબંધી નકારાત્મક બનો.

આપણે જ્યારે બહાનાં કાઢ્યા વિના સમસ્યાનો સામનો કરીએ છીએ ત્યારે જ છૂટકારા કે મુક્તિનો માર્ગ શરૂ થાય છે. હું ખાતરીપૂર્વક કહી શકું છું કે જો તમે

નકારાત્મક વલણ ધરાવતા એક વ્યક્તિ છો, તો એની પાછળ કોઈ કારણ જરૂર હશે - અને હોય જ છે. પરંતુ યાદ રાખો કે એક પ્રિસ્તી વ્યક્તિ તરીકે બાઈબલ અનુસાર તમે અત્યારે એક નવી વ્યક્તિ બની ગયા છો.

એક નવો દિવસ!

માટે, જો કોઈ માણસ પ્રિસ્તમાં (મસીહામાં) છે, તો તે નવી ઉત્પત્તિ ચસંપૂર્ણપણે નવી ઉત્પત્તિ છે; જે જૂનું ચઅગાઉની નૈતિક અને આત્મિક અવસ્થા હતું તે સર્વ જતું રહ્યું છે. જુઓ, તે નવું થયું છે.

૨ કરિંથી પ: ૧૭

એક “નવી ઉત્પત્તિ” તરીકે તમારે તમારા જીવનમાં બનેલી જૂની બાબતોનો પ્રભાવ પ્રિસ્તમાં પ્રાપ્ત થયેલા તમારા નવા જીવન પર પડવા દેવો ન જોઈએ. તમે ઈશ્વરનાં વચ્ચેનો પ્રમાણો નવીનીકરણ પામેલું મન પ્રાપ્ત કરી શકો છો. તમારા જીવનમાં સારી બાબતો બનવાની છે.

આનંદ કરો! આ તો એક નવો દિવસ છે!

પવિત્ર આત્માનું કાર્ય

તોપણ હું તમને સત્ય કહું છું; મારું જવું તમને લાભકારક (હિતકારક, ઉપયોગી, ફાયદાકારક) છે; કેમ કે જો હું નહિ જાઉં, તો સંબોધક (સલાહકાર, મદદગાર, મધ્યસ્થી કરનાર, પક્ષકાર, સમર્થન અને ટેકો આપનાર) તમારી પાસે ચચ્ચમારી સાથેની ગાઢ સંગત કરવૂ આવશે નહિ; પણ જો હું જાઉં, તો હું તેને તમારી પાસે ચચ્ચમારી સાથે ગાઢ સંગત કરવૂ મોકલી દઈશ.

જ્યારે તે આવશે ત્યારે તે પાપ વિષે, ન્યાયીપણા (હદયની પ્રામાણિકતા અને ઈશ્વર સાથેનો સંબંધ) તથા ન્યાય ચૂકવવા વિષે જગતને ખાતરી કરી આપશો.

યોહાન ૧૬:૭-૮

નકારાત્મકતામાંથી ધૂટકારો મેળવવાની સૌથી નકર બાબત સત્યનો સ્વીકાર કરીને આ પ્રમાણો કબૂલ કરવું તે છે, “હું તો નકારાત્મક વલણ ધરાવતો એક વ્યક્તિ છું, અને હું પરિવર્તન ઝંપું છું. હું મારી જાતે પરિવર્તન લાવી શકતો નથી, પરંતુ મને વિશ્વાસ છે કે જો હું ઈશ્વર પર ભરોસો રાખીશ, તો ઈશ્વર મારામાં પરિવર્તન

લાવશે. મને ખબર છે કે એમ કરવામાં સમય તો લાગશે જ, પણ હું મારા મનમાં નિરાશ થવાનો નથી. ઈશ્વરે મારામાં સારા કામનો આરંભ કર્યો છે અને તે એ કામ પૂરું કરવા માટે સર્વસમર્થ છે.” (ફિલિપ્પી ૧:૬)

તમે જ્યારે નકારાત્મક વલણ ધરાવતી વ્યક્તિ બનવા લાગો એ દરેક વખતે તમને ખાતરી કરાવવા માટે પવિત્ર આત્માને વિનંતી કરો. ખાતરી કરાવવાનું કાર્ય પવિત્ર આત્માના કાર્યનો એક ભાગ જ છે. યોહાન ૧૬:૭-૮ આપણને શીખવે છે કે પવિત્ર આત્મા આપણને પાપ વિષે ખાતરી કરાવશે અને ન્યાયીપણા સંબંધીની પ્રતીતિ કરાવશે. જ્યારે તમને ખાતરી થાય ત્યારે તમને મદદ કરવા માટે ઈશ્વરને વિનંતી કરો. તમે તમારી જાતે આ બધું કરી શકશો, એવું માની લેશો નહિ. પવિત્ર આત્મા પર આધાર રાખો.

જો કે હું અતિશય નકારાત્મક વલણ ધરાવતી વ્યક્તિ હતી, તો પણ ઈશ્વરે મને જણાયું હતું કે જો હું તેમના પર વિશ્વાસ કરીશ, તો તે મને વધારે હકારાત્મક વલણ ધરાવતી વ્યક્તિ બનાવશે.

નકારાત્મક બનવા સંબંધી હું પણ આવું જ માનું છું. હું બહુ નકારાત્મક વલણ ધરાવતી એક વ્યક્તિ હતી. પરંતુ અત્યારે હું નકારાત્મકતાને બિલકુલ ચલાવી લઈ શકતી નથી; મને તે ત્રાસદાયક લાગે છે. નકારાત્મક મનથી છૂટકારો મેળવ્યા પછી મેં મારા જીવનમાં એટલાં બધાં પરિવર્તનો આવેલાં જોયા છે કે હું હવે કોઈપણ નકારાત્મક બાબતનો વિરોધ કરું છું.

મેં વાસ્તવિકતાનો અનુભવ કર્યો છે, અને હું તમને એવું જ કરવા માટેનું પ્રોત્સાહન આપું છું. જો તમે બિમાર છો, તો એવું ન કહો કે, “હું બિમાર નથી”, કારણ કે એ સાચું નથી; પરંતુ તમે આ ગ્રમાડો કહી શકો, “મને વિશ્વાસ છે કે ઈશ્વર મને સાજાપણું આપી રહ્યા છે.” તમારે એવું કહેવાની જરૂર નથી કે, “મારી હાલત વધું બગડશે, અને છેવટે મારે હોસ્પિટલમાં દાખલ થવું પડશે”; ઉલટાનું તમે આવું કહી શકો કે, “ઈશ્વરનું સાજાપણું આપનાર પરાકરમ અત્યારે જ મારી અંદર કાર્ય કરી રહ્યું છે; મને વિશ્વાસ છે કે મને સંપૂર્ણ સાજાપણું મળશે જ.”

દરેક બાબતમાં સમતોલપણું જગવાવું જ જોઈએ. એનો અર્થ એવો નથી થતો કે તમે તમારી હકારાત્મકતાને નકારાત્મકતા સાથે ભેળવી દો, પરંતુ એનો અર્થ એવો થાય છે કે તમારા જીવનમાં ગમે તે પરિસ્થિતિ ઊભી થાય, પછી ભલેને એ હકારાત્મક હોય કે નકારાત્મક, પરંતુ તમે તમારા મનને હમેશાં તૈયાર રાખો.

તૈયાર મન

થેસ્સાલોનિકાના લોક કરતાં તેઓ અધિક ગુણવાન હતા, કેમ કે તેઓ પૂરેપૂરા ઉમંગથી સુવાર્તાનો અંગીકાર કરીને, એ વાતો એમ જ છે કે નહિ, એ વિષે નિય ધર્મશાસ્ત્રનું શોધન કરતા હતા.

પ્રે.કૃ. ૧૭:૧૧

બાઈબલ જ્ઞાવે છે કે આપણે આપણા મનને તૈયાર રાખવાનું છે. એટલે કે આપણે આપણા મનને આપણા માટેની ઈશ્વરની ઈચ્છા પ્રત્યે ખુલ્લું રાખવાનું છે, પછી એ ઈચ્છા ભલે ને ગમે તે હોય.

ઉદાહરણ તરીકે, મારી ઓળખીતી એવી એક જુવાન બહેનને તાજેતરમાં જ તેની સગાઈ તૂટી ગયાના દુઃખનો અનુભવ થયો છે. એ બહેન અને પેલો જુવાન માણસ પ્રાર્થના કરતા હતા કે પ્રભુ તેઓની મુલાકાતો ચાલુ રાખશે કે કેમ, જો કે એ સમયે તેઓએ લગ્ન ન કરવાનો નિર્ણય પણ લીધેલો જ હતો. એ જુવાન બહેન સંબંધ ચાલુ રાખવા માગતી હતી અને તે એવું માનતી હતી તથા આશા અને વિશ્વાસ રાખતી હતી કે તેનો જૂનો મંગેતર તેને ફોન કરતો રહે અને આ જ પ્રકારની લાગણીનો અનુભવ કરે.

મેં તેને સલાહ આપી કે જો આ પ્રમાણે ન થાય, તો તે પોતાના મનને તૈયાર રાખે. તેણીએ પૂછ્યું, “શું એવું કરવાથી નકારાત્મક નહિ બની જવાય?”

ના, એમ નહિ થાય!

નકારાત્મકતા એટલે આ પ્રમાણે વિચારવું કે, “મારું જીવન પૂરું થઈ ગયું છે; કોઈને હવે મારી જરૂર પડશે નહિ. હું નિષ્ફળ ગઈ છું, તેથી મારા ભાગે હંમેશને માટે દુઃખ લખાયેલું છે!”

હકારાત્મક બનવું એટલે આ પ્રમાણે કહેવું: “આ બાબત બનવાથી મને ખરેખર દુઃખ થયું છે, પરંતુ હું ઈશ્વર પર ભરોસો રાખીશ. મને આશા છે કે હું અને મારો પુરુષમિત્ર હજુ પણ મુલાકાતો કરી શકીશું. અમારો સંબંધ પુનઃસ્થાપિત થાય એવી વિનંતી અને વિશ્વાસ હું કરીશ, પરંતુ બીજી કોઈપણ બાબત કરવા કરતાં હું ઈશ્વરની સંપૂર્ણ ઈચ્છાને આધીન થઈશ. હું ઈચ્છું છું એ પ્રમાણે સંજોગો ઊભા ન થાય, તેમ છતાં હું ટકી રહીશ, કારણ કે ઈસુ મારામાં જવે છે. થોડાક સમય સુધી એ બાબત

કદાચ અધરી પણ લાગે, પરંતુ મને પ્રભુ પર વિશ્વાસ છે. મને વિશ્વાસ છે કે છેવટે તો બધું સારું થઈ જશે.”

આને વાસ્તવિકતાનો સામનો કર્યો કહેવાય, મનને તૈયાર રાખવું અને તેમ છતાં હકારાત્મક રહેવું.

આને સંતુલન જાળવું કહેવાય.

આશામાં રહેલું સામર્થ્ય

ઈંગ્રાહિમે આશાનું સ્થાન ન છતાં આશાથી વિશ્વાસ રાખ્યો કે, આપેલા વચન પ્રમાણે તારો વંશ એવો થશે, તે મુજબ તે ઘણી ચઅસંઘૃત પ્રજાઓનો પૂર્વજી થાય, (પોતે આશરે સો વરસનો છતાં) પોતાનું શરીર હવે તો નિર્જવ જેવું છે, અને સારાનું ગર્ભસ્થાન મરેલું છે, એ ધ્યાનમાં લીધા છતાં તે વિશ્વાસમાં ડગ્યો નહિ; હા દેવનું વચન ધ્યાનમાં રાખીને, તેણે અવિશ્વાસથી સંટદેહ આણ્યો નહિ; પણ દેવને મહિમા આપીને, તથા જે વચન તેણે તેને આયું હતું તે પૂર્ણ કરવાને પણ તે સમર્થ છે, એવો પૂરો ભરોસો રાખીને તે વિશ્વાસમાં દંડ રહ્યો.

રોમનો ૪:૧૮-૨૧

દેવ અને હું માનીએ છીએ કે પ્રિસ્તના શરીરમાં રહીને અમે જે સેવાકાર્ય કરીએ છીએ, તે દર વર્ષ વૃદ્ધિ પામતું જશે. અમે હમેશાં વધારે ને વધારે લોકોને મદદરૂપ થવા માગતા હોઈએ છીએ. પરંતુ અમે એ વાત પણ જાણીએ છીએ કે જો ઈશ્વરની યોજના કંઈક જુદી જ હોય અને વર્ષના અંતે અમે કોઈ જ વૃદ્ધિ પામ્યા ન હોઈએ (અમે જ્યારે શરૂઆત કરી હતી ત્યારે આવી જ પરિસ્થિતિ હતી), તો અમે એ પરિસ્થિતિને અમારા આનંદ પર હાવી થવા દેતા નથી.

અમે ઘણી બધી બાબતો વિષે વિશ્વાસ રાખીએ છીએ, પરંતુ એ સર્વ બાબતો કરતાં પણ વિશેષ વિશ્વાસ અમે એક ખાસ વ્યક્તિ પર રાખીએ છીએ. અને એ ખાસ વ્યક્તિ વતો ઈસુ છે. શું બનવાનું છે, તેની ખબર અમને હમેશાં હોતી નથી. અમે તો માત્ર એટલું જ જાણીએ છીએ કે જે કંઈ બનશે, એ દરેક બાબત અમને હિતકારક નીવડશે!

તમે અને હું જેટલા વધારે પ્રમાણમાં હકારાત્મક બનીશું, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં આપણે ઈશ્વરની નિકટતામાં રહીશું. ઈશ્વર બેશક હકારાત્મક છે, અને તેમની નિકટતામાં રહેવા માટે આપણે પણ હકારાત્મક બનવું જ પડે.

તમારી પરિસ્થિતિઓ કદાચ ખરેખર પ્રતિકૂળ હોઈ શકે. તમે કદાચ એવું વિચારતા હશો કે, “જોઈસ, જો તમને મારી પરિસ્થિતિની ખબર હોત, તો તમે મને હકારાત્મક બનવાનું પણ ન કહેત.”

હું તમને રોમનો ૪:૧૮-૨૦ ફરીથી વાંચવા માટે ઉત્તેજન આપું છું, જેમાં એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે ઈશ્વાહિમે પોતાની પરિસ્થિતિને પારખી લીધા પછી (તેણે વાસ્તવિકતાની અવગણના કરી નહિ) પોતાની જ શારીરિક નબળાઈ અને સારાહના વાંઝિયાપણાનો વિચાર કર્યો હતો. જો કે બાળક થવાની આશામાં બધા જ માનવીય પ્રયત્નો નિષ્ફળ ગયા હોવા છતાં પણ તેણે વિશ્વાસથી આશા રાખી.

ઇશ્વાહિમ અત્યંત નહીં પરિસ્થિતિ સંબંધી અત્યંત હકારાત્મક વલભ ધરાવતો હતો

હિન્દુ હ:૧૮ આપણને જણાવે છે કે આશા આત્માનું લંગર છે. આશા એક એવું સામર્થ્ય છે કે જે કસોટીના સમયે આપણને સ્થિર રાખે છે. આશા રાખવાનું ક્યારેય છોડી દેશો નહિ. જો તમે આશા રાખવાનું છોડી દેશો, તો તમારું જીવન દુઃખી દુઃખી થઈ જશે. જો તમારું જીવન દુઃખોથી ભરેલું છે, તો તેનું કારણ એ છે કે તમે આશા રાખતા નથી, આશા રાખવાનું શરૂ કરી દો. ગભરાશો નહિ. હું તમને એવી ખાતરી આપી શકું નહિ કે આશા રાખવાથી પરિસ્થિતિઓ આપણી મરજ પ્રમાણે આપણી તરફેણમાં પલટાઈ જશે. હું તમને એવી ખાતરી પણ આપી શકું નહિ કે તમે ક્યારેય નિરાશ થશો નહિ. પરંતુ નિરાશાના સમયોમાં પણ તમે આશા રાખીને હકારાત્મક બની શકો છો. તમારી જીતને ઈશ્વરના ચ્યામતકારિક હાથોમાં સૌંપી દો.

તમારા જીવનમાં કોઈ ચ્યામતકાર થાય, એવી અપેક્ષા રાખો.

સારી બાબતોની અપેક્ષા રાખો!

કંઈક પ્રાપ્ત કરવા માટે અપેક્ષા રાખો!

કંઈક પ્રાપ્ત કરવા માટેની આશા રાખો!

તે માટે યહોવા તમારા પર દયા કરવાની ચ્યામાણિકપણે વાટ જોશો, અને તમારા પર રહેમ કરવા સારુ તે ઉચ્ચસ્થાને બેસરો; કેમ કે યહોવા ન્યાયીનો દેવ છે; જેઓ તેની ચ્યામાણિકપણે વાટ જુએ છે, તેઓ સર્વને ધન્ય છે.

આ કલમ બાઈબલની મારી સૌથી પ્રિય કલમોમાંની એક કલમ બની ગઈ છે. જો તમે એ કલમ પર મનન કરશો, તો તે મોટી આશા લાવવાની શરૂઆત કરશો. એ કલમમાં ઈશ્વર જાણવી રહ્યા છે કે તે એક એવી વ્યક્તિને શોધી રહ્યા છે કે જેના પર તે પોતાની કૃપા (ભલાઈ) દરશાવી, પરંતુ એ વ્યક્તિ ખરાબ વલણ અને નકારાત્મક મન ધરાવતી હોવી ન જોઈએ. એ વ્યક્તિ તો એવી હોવી જોઈએ કે જે આશાવાદી હોય (ઇશ્વરની કૃપા પ્રાપ્ત કરવા માટે જંખતી હોય).

અનિષ્ટના અણસાર

“અનિષ્ટના અણસાર” એટલે શું?

ઈશ્વરનાં વચનોનો અભ્યાસ શરૂ કર્યાના થોડાક સમય પછી, હું એક સવારે જ્યારે બાથરૂમમાં મારા વાળ સરખા કરી રહી હતી ત્યારે મને જાણે કે મારી આજુભાજુનું વાતાવરણ વિચિત્ર અને ડરાવનાંનું લાગ્યું, કંઈક ખરાબ થવાનું હોય એવી લાગણીથી વાતાવરણ ભરાઈ ગયું હતું. હું સચેત થઈ ગઈ, કારણ કે મેં ઘણી બધી વાર આવી લાગણીનો અનુભવ કર્યો હતો.

મેં પ્રભુને પૂછ્યું, “મને આ પ્રકારની જે લાગણી હમેશાં થયા કરે છે તે ખરેખર શું છે?”

“અનિષ્ટનો અણસાર,” પ્રભુએ જવાબ આપ્યો.

મને ખબર નહોતી કે એનો અર્થ શું થતો હતો, વળી એ વિષે મેં ક્યારેય સાંભળ્યું પણ ન હતું. એ પછીથી થોડાક સમયમાં જ મને નીતિવચનો ૧૫:૧૫ માંથી આ વચન પ્રાપ્ત થયું. “વિપત્તિવાનના સર્વ દિવસો ભૂંડા છે, પણ ખુશ અંત:કરણવાળાને સદા મિજબાની છે.”

એ જ સમયે મને સમજ્યું કે ભૂંડા વિચારો અને અનિષ્ટ અણસારને કરણે જ માલં મોટાભાગનું જીવન દુઃખી બની ગયું હતું. હા, મારી પરિસ્થિતિ બહુ કપરી હતી, પરંતુ અનુકૂળ પરિસ્થિતિઓમાં પણ હું દુઃખી રહેતી હતી, કારણ કે મારા વિચારો મારા દષ્ટિક્રિયામાં ઝેર રેડતા હતા અને જીવન માણવાની તથા સારા દિવસો જોવાની મારી ક્ષમતાને લુંટી લેતા હતા.

તમારી જીભને દુષ્ટતાથી દૂર રાખો!

કેમ કે જે માણસ દીઘાયુષ્ય ચાહે છે, અને સારા દિવસો જોવાને ઈચ્છે છે, તેણે પોતાની જીભને દુષ્ટતાથી, અને પોતાના હોઠોને કપટી વાતો બોલવાથી અટકાવવા.

૧ પિતર ૩:૧૦

આ કલમ આપણને સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે દીઘાયુષ્ય જોવું, સારા દિવસો જોવા, અને હકારાત્મક મન અને મુખ હોવું, એ બધી બાબતો એકબીજાની સાથે સંકળાપેલી છે.

ભલે તમે ગમે તેટલા નકારાત્મક વ્યક્તિ હો અથવા તો તમે ગમે તેટલા સમયથી નકારાત્મક વલાશ ધરાવતા હો, પણ હું જાણું છું કે તમારામાં પરિવર્તન આવી શકે છે, કારણ કે મારા જીવનમાં પણ પરિવર્તન આવ્યું હતું. જો કે પરિવર્તન આવતાં સમય તો લાગ્યો હતો અને પવિત્ર આત્માએ એ માટે પુષ્ટ સહાય કરી હતી, પરંતુ એ જરૂરી હતું.

તમે પણ પરિવર્તન પામો, એ જરૂરી છે.

ગમે તે થાય, પ્રભુ પર ભરોસો રાખો - અને હકારાત્મક બનો!

પ્રકરણ

૬

મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓ

મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓ

૬

ઈશ્વરની સાથે ચાલતાં ચાલતાં એકવાર હું એક એવા સ્થાને પહોંચી ગઈ હતી કે જ્યાં મને અમુક એવી બાબતો પર વિશ્વાસ કરવામાં મુશ્કેલી પડતી કે જેના પર હું ભરોસો રાખતી હતી. મને શું થયું હતું, તેની મને સમજ પડતી ન હતી અને તેને પરિણામે, હું મૂલ્યવાણમાં હતી. વિષમ પરિસ્થિતિ જેટલી વધારે લાંબી ચાલતી, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં હું ગુંચવાતી જતી હતી. અવિશ્વાસ ઝડપથી વધતો જતો હતો. મને મારા તેડા

વિષે શંકા થવા લાગી. મને લાગ્યું કે સેવાકાર્ય કરવા માટે ઈશ્વરે મને જે દર્શન આપ્યું હતું એ દર્શન હું ગુમાવી રહી હતી. હું ખૂબ જ હુંઘી હતી (અવિશ્વાસ હમેશાં હુંઘ પેદા કરે છે).

મારા અંતઃકરણમાંથી આવતા આ શબ્દોને મેં સતત બે દિવસ સુધી સાંભળ્યા કર્યા: “મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓ.” પહેલા દિવસે તો મેં એ વિષે બહુ વિચાર્યું નહિં. જો કે બીજા દિવસે, હું જ્યારે મધ્યસ્થી કરવા બેઠી ત્યારે એ શબ્દો ફરીથી ચાર કે પાંચ વાર મારા સાંભળવામાં આવ્યા : “મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓ.”

મેં જે લોકો સમક્ષ વચ્ચનની સેવા આપી હતી, એ લોકો પાસેથી મને જાણવા મળ્યું હતું કે અસંખ્ય વિશ્વાસીઓ પોતાના મનમાં અશાંતિનો અનુભવ કરી રહ્યા છે. મને લાગ્યું કે પવિત્ર આત્મા મને “મનને બંધનમાં રાખનાર” કોઈક આત્મા વિરુદ્ધ પ્રિસ્તના શરીરને માટે પ્રાર્થના કરવા સારુ દોરવણી આપી રહ્યો હતો. તેથી મેં ઈસુના નામમાં પ્રાર્થના કરવાનું તથા મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓ સામે થવાનું શરૂ કર્યું. પ્રાર્થના શરૂ કર્યાની કેવળ બે-ત્રણ મિનિટ પછીથી જ મેં મારા પોતાના મનમાં એક અજ્ઞયબ છૂટકારો મળ્યાનો અનુભવ કર્યો હતો. આ બધું એકદમ નાટકીય ઠબે બની ગયું હતું.

કશાની ચિંતા ન કરો; પણ દરેક બાબતમાં પ્રાર્થના તથા વિનંતીઓ વડે આભારસ્તુતિસહિત તમારી અરજી દેવને જગાવો. અને દેવની શાંતિ જે સર્વ સમજશક્તિની અલાર છે, તે પ્રિસ્ત ઈસુમાં તમારાં હદ્યોની તથા મનોની સંભાળ રાખશે.

ફિલિપી ૪:૬-૭

મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓથી છૂટકારો મેળવવો

ઈશ્વરે મને આપેલો લગત્ભગ દરેક છૂટકારો મારા માટે ઉન્નતિકારક બની રહ્યો છે, અને તેને કારણે હું ઈશ્વરનાં વચનો પર વિશ્વાસ કરીને કબૂલ કરું છું. યોહાન ૮:૩૧-૩૨ અને ગી.શા. ૧૦૭:૨૦ મારી સાક્ષી રજૂ કરે છે. યોહાન ૮:૩૧-૩૨ માં ઈસુ જણાવે છે કે, “જો તમે મારા વચનમાં રહો, તો ખરેખર તમે મારા શિષ્યો છો; અને તમે સત્યને જાણશો, અને સત્ય તમને મુક્ત કરશો.” ગી.શા. ૧૦૭:૨૦ માં યહોવા પ્રભુ વિષે આ પ્રમાણે જણાવે છે કે, “તે પોતાનું વચન મોકલીને તેઓને સમા (સાંજ) કરે છે, અને દુર્દશામાંથી તેઓને ઉગારે છે.”

પરંતુ આ વખતે મને લાગ્યું તથા તરત જ સમજાયું કે મારા મનમાં કંઈક બન્યું છે. પ્રાર્થના કર્યા અગાઉ જે બાબતો સંબંધી હું મારા મનમાં સંઘર્ષ અનુભવતી હતી એ બાબતો પર ગાણત્રીની ભિન્નિઓમાં જ હું ફરીથી વિશ્વાસ કરવા લાગી.

હું તમને એક ઉદાહરણ આપીશ. મનને બંધનમાં રાખનાર દુષ્ટ આત્માઓ દ્વારા મારા પર હુમલો થયો એ પહેલાં હું ઈશ્વરનાં વચનો પ્રમાણે દઢપણે એવું માનતી હતી કે હું ફેન્ટન, મિસ્સ્યૂરીની એક સ્વી છું કે જેને કોઈ ઓળખતું નથી, અને આ હકીકતથી મારા જીવનમાં કે મારા સેવાકાર્યમાં કોઈ ફેર પડશે નહિ (ગલાતી ૩:૨૮). ઈશ્વર તૈયાર થયા અને કોઈ બંધ કરી ન શકે એવું બારણું તેમણે ઉધાર્યું છે (પ્રક્ટીકરણ ૩:૮) અને તેને પરિણામે વ્યવહારિક તથા બંધનમાંથી છૂટકારો આપાવતાં જે સંદેશાઓ તેમણે મને આપ્યા છે, એ સંદેશાઓ હું દુનિયાભરમાં પ્રગટ કરું છું.

હું એવું માનતી હતી કે રેઝિયો દ્વારા આખા દેશમાં સુવાર્તા પ્રગટ કરવાની તક મને મળશે. પવિત્રશાસ્ત્ર પ્રમાણે હું જાણતી હતી કે ઈશ્વર જ્ઞાનીઓને શરમાવવા સારુ નિર્બળ અને મૂર્ખ બાબતોને પસંદ કરે છે (૧ કરિંથી ૧:૨૭). હું એવું માનતી હતી કે માંદાઓને સાજાપણું આપવા માટે પ્રભુ મારો ઉપયોગ કરશે. હું એવું માનતી હતી કે સેવાકાર્યમાં અમારાં બાળકોનો ઉપયોગ થશે. હું એવું માનતી હતી કે ઈશ્વરે મારા હદ્યમાં બધા જ પ્રકારની અદ્ભુત બાબતો મૂકી છે.

તેમ છતાં, મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓએ જ્યારે મારા પર હુમલો કર્યો ત્યારે મને જાણે કે એવું લાગ્યું હતું એમાંની કોઈપણ બાબત પર બહુ વિશ્વાસ થઈ શકે નહિ. હું આ પ્રમાણે વિચારવા લાગી હતી કે, “કદાચ મેં પોતે જ આ બધું ઘડી કાઢન્યું હતું. હું એવું કરવા માગતી હતી તેથી જ મેં એવું માની લીધું હતું, પરંતુ એવું કયારેય

બનવાનું ન હતું.” પરંતુ એ આત્માઓ જ્યારે જતા રહ્યા ત્યારે વિશ્વાસ કરવાની ક્ષમતા ધસમસતી પાછી આવી.

વિશ્વાસ કરવાનો નિર્ણય લો

તે પ્રમાણે ચપવિત્ર આત્મા પણ આપણી નિર્ભળતામાં ચચાપણને સહાય આપે છે, કેમ કે યથાયોગ્ય શી પ્રાર્થના કરવી એ આપણે જાણતા નથી, પણ આત્મા પોતે અવાચ્ય નિસાસાથી આપણે સારુ મધ્યસ્થતા કરે છે.

રોમનો ૮:૨૬

ખ્રિસ્તીઓ તરીકે, આપણે વિશ્વાસ કરવાનો નિર્ણય લેતાં શીખવાની જરૂર છે. ઈશ્વર આપણને ઘણીવાર એવી કેટલીક બાબતો પર વિશ્વાસ કરવાનું (પવિત્ર આત્માનું ફળ) ફળ આપતા હોય છે કે જેના પર વિશ્વાસ કરવા આપણાં મન હમેશાં કદાચ તૈયાર ન પણ થાય. મન હમેશાં દરેક બાબતને સમજવા તત્પર હોય છે - શા માટે, ક્યારે અને કેવી રીતે વગેરે. અને ઘણીવાર જ્યારે ઈશ્વર તરફથી કોઈ સમજ આપવામાં આવતી નથી ત્યારે પોતાનાથી સમજ શકતી ન હોય એવી બાબતો પર વિશ્વાસ કરવા માટે મન ઈનકાર કરે છે.

એવું ઘણીવાર બનતું હોય છે કે વિશ્વાસી વ્યક્તિ પોતાના હદ્યમાં (તેના આંતરિક માણસપણામાં) કંઈક જાણતો હોય છે, પરંતુ તેનું મન એ બાબતની સામે પડે છે.

મેં ઘણા લાંબા સમય અગાઉ ઈશ્વરનું વચન જે જણાવે છે તેના પર વિશ્વાસ કરવાનો, તથા ઈશ્વર તરફથી મને આપવામાં આવેલ વચન “રેમા” (પ્રગટ થયેલ વચન) - (ઇશ્વરે મને જણાવેલી બાબતો કે તેમણે મને વ્યક્તિગત આપેલ ખાતરીઓ) પર વિશ્વાસ કરવાનો નિર્ણય લીધો હતો. એ બાબત મારા જીવનમાં શા માટે, ક્યારે અથવા કેવી રીતે બનશે એ હું સમજ ન હતી, તેમ છતાં મેં એ નિર્ણય લીધો હતો.

પરંતુ આ જે બાબત સંબંધી હું સંદર્ભ કરી રહી હતી, એ બાબત તો કંઈક જુદી જ હતી: એ તો નિર્ણય કરવા કરતાં પણ વિશેષ હતી. મનને બંધનમાં રાખનાર આ આત્માઓથી હું બંધાઈ ગઈ હતી અને હું વિશ્વાસ કરવા અસર્મર્થ હતી.

ઇશ્વરનો આભાર કે પવિત્ર આત્મા મારફતે તેમણે મને પ્રાર્થના કરતાં શીખવ્યું અને મેં જ્યારે મારા પોતાના માટે પ્રાર્થના કરવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે મને ખબર ન હતી કે હું શું પ્રાર્થના કરી રહી છું, તેમ છતાં ઈશ્વરનું પરાક્રમ મારા પર સતત આચાદિત રહ્યું હતું.

મને ખાતરી છે કે તમને કહેવામાં આવ્યું છે તેને કારણો જ તમે અત્યારે આ પુસ્તક વાંચી રહ્યા છો. આ બાબત સંબંધમાં તમે પણ કેટલીક સમસ્યાઓનો સામનો કરી રહ્યા હશો. જો એમ હોય, તો હું તમને ઈસુના નામમાં પ્રાર્થના કરવા માટેનું ઉતેજન આપ્યું છું. ઈસુના રક્તમાં રહેલા સામર્થ્ય વેરે “મનને બંધનમાં રાખનાર આત્માઓ” ની સામે પરી જાઓ. આ પ્રમાણે ફક્ત એક જ વાર પ્રાર્થના ન કરો, પરંતુ આ બાબત સંબંધમાં તમને જ્યારે પણ કોઈ મુશ્કેલી પડે ત્યારે અવશ્ય પ્રાર્થના કરો.

આપણે જ્યારે આગળ વધવાનો પ્રયત્ન કરતા હોઈએ છીએ ત્યારે શેતાન આપણી સામે સળગતાં તીરો ફેંકવાનું કર્યારેય બંધ કરી દેતો નથી. તમારી વિશ્વાસરૂપી ઢાલ ઊંચી કરો અને યાદૂબ ૧:૨-૮ યાદ કરો કે જે આપણને શીખવે છે કે કસોટીના સમયે ડહાપણ માટે આપણે ઈશ્વરને વિનંતી કરી શકીએ છીએ, અને ઈશ્વર આપણને એ જ્ઞાન આપશે અને જે કરવાનું છે, તે તે આપણને જણાવશે.

મારી એક સમસ્યા એ હતી કે અગાઉ હું સળગતા તીરનો સામનો કરી શકતી ન હતી. પરંતુ ઈશ્વરે મને પ્રાર્થના કરતાં શીખવ્યું અને હું છૂટકારો પામશો.

પ્રકરણ

૭

તમે જે કંઈ વિચારી રહ્યા છો,
એ વિષે વિચાર કરો

તમે જે કંઈ વિચારી રહ્યા છો, એ વિષે વિચાર કરો

પ્રકરણ

૭

ઈશ્વરનાં વચનો આપણને શીખવે છે કે આપણો
કંઈ બાબતો વિષે વિચાર કરવામાં આપણો
સમય વીતાવવો જોઈએ.

હું તારા શાસનોનું મનન કરીશ;
અને તારા માર્ગને માન્યુવક
જોઈશ.

ગી.શ. ૧૧૮:૧૫

ગીતકર્તાએ કહ્યું છે કે તે ઈશ્વરનાં શાસનો
વિષે વિચાર કરતો હતો અથવા તેના પર મનન કરતો હતો. એનો અર્થ એ થાય
છે કે તે ઈશ્વરના માર્ગો, ઈશ્વરના આદેશો અને શિક્ષણ વિષે મનન અને વિચાર
કરવામાં ધારો બધો સમય વીતાવતો હતો. ગી.શ. ૧:૩ જણાવે છે કે, જે વ્યક્તિ
આ બધું કરે છે તે નદીની પાસે રોપાયેલા ઝડના જેવો થશે, જે પોતાનાં ફળ પોતાની
જ્ઞાતુ પ્રમાણો આપે છે, અને જેનાં પાંદડાં કદી પણ ચીમળાતાં નથી; વળી જે કંઈ તે
કરે છે તે સફળ ચાને પરિપકૃ થાય છે.

ઈશ્વરનાં વચનો વિષે વિચાર કરવો એ ખૂબ જ લાભદાયી છે. વ્યક્તિ ઈશ્વરનાં
વચનોનું મનન કરવામાં જેટલો વધારે સમય વીતાવશે, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં તે
એ વચનોમાંથી લણશે.

તમે જે વિચારો છો, એ વિષે સાવધાન રહો!

તમે શું સાંભળો છો તે વિષે સાવધાન રહો. જે માપથી ચવિચારો અને
અભ્યાસનું તમે માપો છો ચજે સત્ય તમે સાંભળો છૂટે તેથી જ તમને પાછું માપી
ચજાન અને સદ્ગુણું અપાશે; અને તમને ચજે સાંભળે છે તેન્હે વધતું ચવધારાનું
અપાશે.

માર્ક ૪:૨૪

કેટલી મહાન કલમ! એ કલમ આપણને જણાવે છે કે ઈશ્વરનાં જે વચનો આપણો
વાંચીએ છીએ અને સાંભળીએ છીએ એ વચનો વિષે વિચાર કરવામાં આપણો જેટલો
વધારે સમય વીતાવીશું, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં એ વચનો પ્રમાણો કાર્ય કરવાનું

સામર્થ્ય અને ક્ષમતા આપણે પ્રાપ્ત કરી શકીશું - આપણે જે વાંચ્યું કે સાંભળ્યું હશે તે વિષેનું વધારે પ્રકૃતીકરણ અને જ્ઞાનકારી આપણને પ્રાપ્ત થશે. મૂળભૂત રીતે તો, આ કલમ આપણાને જણાવે છે કે ઈશ્વરનાં વચનોમાં આપણે જેટલો રસ દર્શાવીશું, એટલા પ્રમાણમાં આપણને એ વચનોમાંથી પ્રાપ્ત થશે.

વિશેષ કરીને આ ખાતરી પર નજર કરો કે ઈશ્વરનાં વચનો વિષે વિચાર તથા અભ્યાસ કરવામાં આપણા સમર્પણનું પ્રમાણ આપણામાં પાછું આવનાર જ્ઞાન અને સદ્ગુણોનું પ્રમાણ નક્કી કરશે.

વાઈન્સ એક્સ્પોર્ઝીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ બિબ્લીકલ વર્ડ્સ જણાવે છે કે કીંગ જેમ્સ વર્જનની અમુક કલમોમાં ગ્રીક શબ્દ ‘હુનામીસ’ જેનો અર્થ “સામર્થ્ય” કે “પરાક્રમ” થાય છે, તેનો અનુવાદ “સદ્ગુણો” કરવામાં આવ્યો છે.¹ સ્ટ્રોંગ્સ ન્યૂ એક્ઝોસ્ટીવ કન્કર્ન્સ ઓફ ધી બાઈબલમાં ‘હુનામીસ’ શબ્દનો અનુવાદ “ક્ષમતા” છે.² મોટાભાગના લોકો ઈશ્વરનાં વચનોમાં બહુ ઉઠે સુધી ખણખોદ કરતા નથી. તેને પરિણામે, તેઓ એ બાબતે ગુંચવાણમાં પડી જાય છે કે તેઓ શા માટે વિજયવંત જીવનો જીવનારા અસરકારક પ્રિસ્તીઓ નથી.

વાસ્તવમાં તો, ઈશ્વરનાં વચનોનો અભ્યાસ કરવામાં તેઓ બહુ પ્રયત્નો કરતા જ હોતા નથી. તેઓ બહાર જઈને બીજાઓના ઉપદેશ અને શિક્ષણને સાંભળતાં હશે. તેઓ પ્રસંગોપાત્ર સંદેશાઓની ટેપ સાંભળતા હશે અથવા તો બાઈબલ વાંચી લેતા હશે, પરંતુ ઈશ્વરનાં વચનોને પોતાનાં જીવનોનો એક મુખ્ય ભાગ બનાવવામાં તથા ઈશ્વરનાં વચનો સંબંધી વિચાર કરવામાં સમય વીતાવવામાં તેઓ સાચા અર્થમાં સમર્પિત જ હોતા નથી.

દેહ તો પાયામાંથી જ સુસ્ત હોય છે, અને ઘણા લોકો કોઈપણ કારણ વિના કંઈક મેળવવા માટે તત્પર હોય છે (પ્રયત્ન કર્યા વિના); જો કે, એ રીતે કરવાથી કામ થઈ જતું નથી. હું ફરીથી એ વાત જણાવું છું: જો વ્યક્તિ રસ લઈને ઈશ્વરનાં વચનોનો અભ્યાસ કરશે, તો તે જે ઈછે છે, તે તેને વચનોમાંથી મળી રહેશે.

ઈશ્વરનાં વચનોનું મનન કરો

જે માણસ દુષ્ટોની સલાહ ચેતેઓનાં સૂચનો, તેઓની યોજનાઓ અને તેઓના ઈરાદાઓ પ્રમાણે ચાલતો નથી, જે પાપીઓના માર્ગમાં ઊભો રહેતો ચચાધીન

અને નિષ્ઠીયું નથી અને જે નિંદાઓરોની સાથે બેસતો નથી, તેને ધન્ય છે ચાટે સુખી, નસીબદાર, સમૃધ્ય અને બીજાઓને જેણી ઈર્ઝા થાય એવો તે છે. પણ યહોવાના નિયમશાસ્ત્રથી ચઈશરના આદેશો, શિક્ષણ અને વિધિઓથી તે હર્ષ પામે છે; અને રાતદિવસ તે તેના નિયમશાસ્ત્રનું મનન ચઅભ્યાસું કરે છે.

ગી.શ. ૧:૧-૨

વેબસ્ટર પ્રમાણે, “મનન” શબ્દનો અર્થ આ થાય છે. પ્રકાશ પાડવો^૧ : ચિંતન કરવું^૨ મનમાં વિચારવું... મનન કરવામાં મળન થઈ જવું^૩. વાઈન્સ એક્સ્પોઝીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ બિજલીકલ વર્ક્સ જણાવે છે કે મનન કરવું એટલે “મુખ્યત્વે ‘સંભાળ લેવી’, ‘ધ્યાન આપવું’, ‘અમલમાં મૂકવું’, ‘થી ખુશ થવું’, ‘ખંતથી વિચાર કરવો’”

નીતિવચનો ૪:૨૦ જણાવે છે કે, “મારા દીકરા, મારા શબ્દો પર લક્ષ આપ; મારી વાતો પર કાન ધર.” જો આપણે નીતિવચનો ૪:૨૦ ને “મનન કરવું” શબ્દની આ વ્યાખ્યાઓ સાથે મૂકીએ, તો આપણે જોઈ શકીશું કે આપણે આપણી વિચારસરણીમાં મનન, ચિંતન, જીણવત્પૂર્વકના અભ્યાસ, મુખપાઠ કે અમલ દ્વારા ઈશ્વરનાં વચનો પર ધ્યાન આપીએ. કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે જો આપણે ઈશ્વરનાં વચનો જે જણાવે છે તે પ્રમાણે કાર્ય કરવાની ઈશ્શા રાખીએ, તો આપણે એ વિષે વિચાર કરવામાં સમય વીતાવવો જોઈએ.

એક જૂની કહેવતને યાદ કરો, “પ્રયત્નો માણસને સંપૂર્ણ બનાવે છે.” જો આપણે જીવનની કોઈપણ બાબતમાં ઘણા બધા પ્રયત્નો કર્યા વિના નિપુણતા પ્રાપ્ત કરવાની આશા રાખતા નથી, તો પ્રિસ્ટીપણાને એ સિધ્યાંતથી આપણે શા માટે અળગો રાખવો જોઈએ?

મનન કરવાથી સફળતા પ્રાપ્ત થાય છે

એ નિયમશાસ્ત્ર તારા મૌંમાંથી જાય નહિ; પણ દિવસે તથા રાત્રે તેનું મનન કરી કે, તેમાં જે બધું લખેલું છે તે તું કાળજીથી પાણે; કારણ કે ત્યારે જ તારો માર્ગ આબાદ થશે, અને ત્યારે જ તું ફિલે પામશે.

યહોશુઅા ૧:૮

જો તમે તમારા વ્યવહારોમાં સફળ અને સમૃધ્ય બનવા માગો છો, તો બાઈબલ જણાવે છે કે તમારે રાતદિવસ ઈશ્વરનાં વચનો પર મનન કરવું જ જોઈએ.

ઈશ્વરનાં વચનો વિષે વિચાર કરવામાં તમે કેટલો સમય વીતાવો છો? જો તમારા જીવનના કોઈ ક્ષેત્રમાં તમને કોઈ સમસ્યા હોય, તો આ પ્રશ્નનો પ્રામાણિક ઉત્તર એ પ્રશ્નનું કારણ છતું કરશે.

હું જે કંઈ માનતી હતી, એ વિષે મેં મારા મોટાભાગના જીવનમાં વિચાર કર્યો નથી. મારા મગજમાં જે કંઈ આવી જાય, એ વિષે જ હું વિચારતી હતી. શેતાન મારા મનમાં તેના વિચારો મૂકી શકે છે, એ વાતથી હું અજાણ હતી. મારા મગજમાં જે કંઈ હતું એ બધું મોટેભાગે તો શેતાનનું જૂદાશું જ હતું, જે શેતાન મને જણાવતો હતો અથવા તો નકામી વાતો જ હતી - એવી વાતો કે જેના વિષે વિચાર કરવો એ પણ સમય વેડફ્ફાવા સમાન હતું. શેતાને મારા વિચારો પર કબજો જમાવેલો હતો, તેથી મારા જીવન પર તેનું શાસન ચાલતું હતું.

તમે જે બાબત વિષે વિચાર કરો છો, એ વિષે વિચારો!

તેઓમાં આપણે સધળા આપણા દેહની વાસનાઓ પ્રમાણે પહેલાં ચાલતા હતા, અને દેહની તથા મનની વૃત્તિઓ પ્રમાણે કાર્ય કરતા હતા, તથા પ્રથમની સ્થિતિમાં બીજાઓના જેવાં કોપનાં છોકરાં હતાં.

એફેસી ૨:૩

પાઉલ આપણને અહીં ચેતવણી આપે છે કે આપણે આપણા દેહની વાસનાઓ પ્રમાણે કે દેહની તથા મનની વૃત્તિઓ એટલે કે આપણા સાંસારિક મનના વિચારોને આધીન થઈને જીવન જીવવાનું નથી.

હું એક બ્રિસ્ટી વ્યક્તિ હતી તેમ છતાં મને મુશ્કેલી પડતી હતી, કારણ કે હું મારા વિચારોને નિયંત્રણમાં રાખવાનું શીખ્યી ન હતી. મારા મનને વસ્ત રાખનાર બાબતો વિષે જ હું વિચારતી હતી, પરંતુ એ વિચારો હકારાત્મક રીતે ઉપયોગી ન હતા.

મારે મારી વિચારધારાને બદલવાની જરૂર હતી!

પ્રભુએ જ્યારે મને મનરૂપી યુધ્ઘમેદાન વિષે શીખવવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે તેમણે મને જે એક બાબત જણાવી હતી, એ બાબત મારા માટે બહુ નિષાયિક બની ગઈ. તેમણે કહ્યું હતું કે, “તું જે બાબત વિષે વિચાર કરે છે, એ બાબતનો વિચાર કર.” મેં જ્યારે એ પ્રમાણે કરવાનું શરૂ કર્યું તેના થોડાક સમયમાં જ મને ખબર પડવા લાગી કે મારા જીવનમાં શા માટે આટલી બધી મુશ્કેલીઓ આવે છે.

મારું મન ગુંચવાડાથી ભરેલું હતું

હું બધી અયોગ્ય બાબતો વિષે વિચાર કરતી હતી.

હું વર્ષોથી દેવળમાં જતી હતી, પરંતુ હું જે કંઈ સાંભળતી હતી એના વિષે હું ખરેખર ક્યારેય વિચારતી ન હતી. એક કાનથી સાંભળીને બીજા કાને બહાર કાઢી નાખતી હતી. હું બાઈબલમાંથી દરરોજ કેટલીક કલમો વાંચતી હતી, પરંતુ હું જે વાંચતી હતી એ વિષે હું ક્યારેય વિચાર કરતી ન હતી. હું વચ્ચન તરફ લક્ષ આપતી ન હતી. હું જે સાંભળતી હતી એના વિષે હું ક્યારેય વિચાર કે અભ્યાસ કરતી ન હતી. તેથી મારામાં કોઈપણ પ્રકારના સદ્ગુણ કે જ્ઞાન પાછું ફરતું ન હતું.

ઈશ્વરે કરેલાં કાર્યો પર મનન કરો

હે દેવ, અમે તારા મંદિરમાં તારી કૃપા વિષે વિચાર કર્યો છે.

ગી.શા.૪૮:૯

ગીતકર્તા દાઉદે યહોવાએ કરેલાં બધાં જ અજ્ઞયબ કાર્યો - ઈશ્વરનાં પરાકમી કૃત્યો - પર મનન કરવા વિષે વારંવાર જગ્ઘાવ્યું છે. તેણે કહ્યું કે તેણે યહોવાના નામ, ઈશ્વરની દયા અને આવી અનેક બાબતો વિષે વિચાર કર્યો હતો.

તે જ્યારે ઉદાસ હતો, ત્યારે તેણે ગી.શા.૧૪૩:૪-૫ માં આ પ્રમાણે લખ્યું હતું: “માટે મારો આત્મા મૂંઝાઈ ગયો છે; અને મારું અંત:કરણ સ્તબ્ધ થઈ ગયું છે. હું પ્રાચીનકાળના દિવસોનું સ્મરણ કરું છું; તારાં સર્વ કૃત્યોનું મનન કરું છું; અને તારા હાથનાં કામોનો વિચાર કરું છું.”

આ શાસ્ત્રભાગમાંથી આપણે જોઈએ છીએ કે દાઉદ અહીં પોતાની સમર્યાનું જ રટણ કરીને રડ્યા કરતો નથી. ઊલટાનું, સમસ્યાને બાજુ પર મૂકી દઈને તેણે પ્રાચીનકાળના સારા દિવસોને યાદ કરવાનું - ઈશ્વરે કરેલાં કૃત્યો અને તેમના હાથનાં કામો વિષે વિચાર કરવાનું પસંદ કર્યું. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તેણે કોઈક સારી બાબત વિષે વિચાર કર્યો, અને તેને પરિણામે તે પોતાના ઉદાસીપણા પર વિજય મેળવી શક્યો.

આ વાત ક્યારેય ભૂલશો નાછિ : તમારા વિજયમાં તમારું મન મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે.

હું જાણું છું કે પવિત્ર આત્માનું સામર્થ્ય જ ઈશ્વરનાં વચનો મારફતે કાર્ય કરીને આપણાં જીવનોમાં વિજય લાવે છે. પરંતુ આપણે જે વિશેષ મહત્વનું કાર્ય કરવાની જરૂર છે, એ કાર્ય તો એ છે કે આપણે આપણી વિચારધારાને ઈશ્વર તથા તેમનાં વચનોને અનુરૂપ બનાવીએ. જો આપણે આ કરવાનો ઈનકાર કરીએ અથવા તો બિનમહત્વપૂર્ણ બાબતો વિષે વિચાર કરવાનું પસંદ કરીએ, તો આપણે ક્યારેય વિજયનો અનુભવ કરીશું નહિ.

તમારા મનના નવીનીકરણ દ્વારા રૂપાંતર પામો

આ જગતનું (આ જમાનાનું) રૂપ તમે ન ધરો, પણ તમારાં મનથી નવીનતાના યોગે તમે પૂર્ણ રીતે રૂપાંતર પામો, જેથી ચતુરા માટેન્હી દેવની સારી તથા માન્ય તથા સંપૂર્ણ ચેમની દસ્તિમણું ઈચ્છા શી છે, તે તમે પારખી શકો.

રોમનો ૧૨:૨

આ કલમમાં પ્રેરિત પાઉલ એવું કહી રહ્યો છે કે જો આપણે આપણાં જીવનોમાં ઈશ્વરની સારી તથા સંપૂર્ણ ઈચ્છાને માન્ય થયેલી જોવા માગીએ છીએ, તો આપણે આપણાં મનોના નવીનીકરણ દ્વારા એ બાબત કરી શકીશું. શેનાથી નવીનીકરણ કરવાનું? ઈશ્વરની વિચારધારાથી. નવી રીતે વિચારવાની આ પ્રક્રિયાથી આપણે ઈશ્વરની ઈચ્છા મુજબનું રૂપાંતર કે પરિવર્તન પામીશું. ઈસુએ પોતાના મૃત્યુ અને પુનરૂત્થાન દ્વારા આ રૂપાંતર શક્ય બનાયું. મનના નવીનીકરણની આ પ્રક્રિયા દ્વારા એ બાબત આપણાં જીવનોમાં એક વાસ્તવિકતા બને છે.

કોઈપણ ગુંચવાડો ટાળવા માટે મને આ તબક્કે કહેવા દો કે યોગ્ય વિચારધારાને તારણ સાથે કોઈ જ સંબંધ નથી. તારણ એક માત્ર ઈસુના રક્ત, વધ્યસંભંધ પરના તેમના મૃત્યુ અને તેમના પુનરૂત્થાન પર જ આધારિત છે. ઘણા લોકોએ પોતાના તારનાર તરીકે ઈસુનો સાચા અર્થમાં સ્વીકાર કર્યો હોવાને કારણે તેઓ સ્વર્ગમાં હશે, પરંતુ એમાંના જ ઘણા લોકો ક્યારેય વિજયના માર્ગ ચાલ્યા નહિ હોય અથવા તો તેઓએ પોતાનાં જીવનો માટેની ઈશ્વરની યોજનાનો ક્યારેય અનુભવ કર્યો નહિ હોય, કારણ કે તેઓએ ઈશ્વરનાં વચનો પ્રમાણે પોતાનાં મનોનું નવીનીકરણ કર્યું નથી.

વર્ષો સુધી, હું પણ એવા લોકોમાંની એક વ્યક્તિ હતી. હું નવો જન્મ પામી હતી. હું સ્વર્ગ તરફ જઈ રહી હતી. હું દેવળમાં જતી હતી, અને બધી ધાર્મિક વિધિઓ

તમે જે કંઈ વિચારી રહ્યા છો, એ વિષે વિચાર કરો 77

પાળતી હતી, પરંતુ મારા જીવનમાં સાચા અર્થમાં વિજ્ય જેવી કોઈ બાબત ન હતી. તેનું કારણ એ હતું કે હું અયોગ્ય બાબતો વિષે વિચાર કરતી હતી.

આ બાબતો વિષે વિચાર કરો

છેવટે, ભાઈઓ, જે કંઈ સત્ય, જે કંઈ સન્માનપાત્ર, જે કંઈ ન્યાયી, જે કંઈ શુધ્ય, જે કંઈ પ્રેમપાત્ર, જે કંઈ સુકૃતિમાન છે; જો કોઈ સદગુણ કે જો કોઈ પ્રશંસા હોય, તો આ બાબતોનો વિચાર કરો.

ફિલિઘી ૪:૮

આપણે કેવા પ્રકારની બાબતો વિષે વિચાર કરવાનો છે, એ વિષેની વિગતવાર ઘણી બધી સૂચનાઓ બાઈબલમાં આપવામાં આવી છે. મને ખાતરી છે કે તમે આ જુદી જુદી કલમો પરથી જોઈ શકશો કે આપણે કઈ કઈ સારી બાબતોનો વિચાર કરવાનો છે કે જે આપણને ઊભા કરશે અને આપણને પડવા નહિ દે.

આપણા વિચારો આપણા વલાણ અને સ્વભાવ પર અવશ્ય અસર કરે છે. પ્રભુ આપણને જે કંઈ જણાવે છે, એ દરેક બાબત આપણા પોતાના હિત માટે જ હોય છે. તે જાણો છે કે કઈ બાબતથી આપણને ખુશી થશે અને કઈ બાબતથી આપણને દુઃખ પહોંચશે. વ્યક્તિ જ્યારે અયોગ્ય વિચારોથી ભરેલો હોય છે ત્યારે તે દુઃખી હોય છે, અને હું અંગત અનુભવ દ્વારા શીખ્યી હું કે કોઈ વ્યક્તિ જ્યારે દુઃખી હોય છે ત્યારે તે સામાન્ય રીતે બીજાઓને દુઃખી કરતો હોય છે.

તમારે નિયમિત અંતરે તમારી જાતને આ પ્રશ્ન પૂછીને ખાતરી કરવી જોઈએ, “હું કઈ બાબતનો વિચાર કરી રહ્યો છું.” તમારા વૈચારિક જીવનને તપાસવા માટે થોડોક સમય ફાળવો.

તમે જે બાબતનો વિચાર કરો છો, એ વિષે વિચાર કરવો ખૂબ જ જરૂરી છે, કારણ કે શેતાન સામાન્ય રીતે વિચારધારા દ્વારા લોકોને ભુલાવામાં નાખતો ફરે છે, અને એ વિચારધારા તો લોકોના દુઃખ કે મુશ્કેલીનો કોઈક ઓત હોય છે. શેતાન ઈચ્છે છે કે લોકો પોતાની આસપાસ બની રહેલી બાબતોને (પરિસ્થિતિઓ) જોઈને એવું વિચારવા લાગે કે તેઓ દુઃખી છે, પરંતુ દુઃખી થવાનું ખરું કારણ તો તેઓના મનમાં (તેઓના વિચારો) જે ચાલી રહ્યું હોય છે, તે છે.

ઘણાં વર્ષો સુધી હું ખરેખર એવું માનતી હતી કે બીજા લોકો જે બાબતો કરતા હતા અથવા નહોતા કરતા, તેને કારણે હું દુઃખી હતી. હું મારા દુઃખનો દોષ મારા પતિ અને મારાં બાળકો પર મૂકૃતી હતી. જો તેઓનો સ્વભાવ જુદ્ધો હોત, તેઓ મારી જરૂરિયાતો પ્રયે સભાન હોત, જો તેઓ મારા ધરકામમાં મને મદદરૂપ બનતા હોત, તો હું માનું છું કે હું સુખી હોત. વર્ષો સુધી હું આવું માનતી રહી. છેવટે મને સત્ય સમજાયું, કે જો મેં મારું વલશ યોગ્ય રાખ્યું હોત, તો ઉપરોક્ત કોઈપણ બાબતને હું મારા દુઃખનું કારણ સમજી ન હોત. મારા વિચારોને કારણે જ હું દુઃખી હતી.

મને છેલ્લે એક વાર આ વાત કહેવા દો : તમે જે બાબતોનો વિચાર કરો છો, તેના વિષે વિચાર કરો. તમને તમારી કેટલીક સમસ્યાઓનું મૂળ સમજાઈ જશો અને તમે ખૂબ જડપથી છૂટકારાના માર્ગ પર આવી જશો.

ભાગ-૨

મનની સ્થિતિઓ

પ્રસ્તાવના

તમારું મન કઈ સ્થિતિમાં છે?

શું તમે જાણો છો કે તમારા મનની સ્થિતિ બદલાતી રહે છે? કોઈક વાર તમે ધીરગંભીર અને શાંત સ્વભાવના લાગો છો, તો બીજી કોઈક વાર તમે વ્યાકુળ અને ચિંતાતુર દેખાઓ છો. અથવા તો, ક્યારેક તમે કોઈક બાબત સંબંધી નિષ્ઠય લઈને તેને દૃઢપણે વળગી રહો છો, પરંતુ પાછળથી એની એ જ બાબત કે જેના સંબંધી અગાઉ તમે બહુ સ્પષ્ટ હતા, એ બાબત વિષે તમારું મન મુંજાવા લાગે છે.

મારા પોતાના જીવનમાં એવા સમયો આવ્યા છે કે જ્યારે મેં આ બધી બાબતો તેમ જ અન્ય બાબતોનો અનુભવ કર્યો છે. એવા પણ સમયો આવ્યા છે કે હું કોઈ મુશ્કેલી વિના ઈશ્વર પર વિશ્વાસ કરી શકતી હતી, અને એ પછીથી બીજા એવા સમયો આવ્યા છે કે જ્યારે શંકા અને અવિશ્વાસને કારણે હું ખૂબ જ હેરાન થઈ હતી.

મન જુદી જુદી અનેક સ્થિતિઓમાં હોઈ શકે છે, એવું કંઈક લાગવાને કારણે મને નવાઈ લાગતી કે “મારું મન ક્યારે સામાન્ય સ્થિતિમાં હોય છે?” હું મનની સામાન્ય સ્થિતિનો અર્થ સમજવા માગતી હતી કે જેથી કરીને જ્યારે પણ કોઈક અસામાન્ય વિચારધારાઓ ઉદ્ભવે ત્યારે હું તરત જ યોગ્ય રીતે વર્તી શકું.

ઉદાહરણ તરીકે, ટીકાખોર, બીજાઓનો દોષ કાઢનાર અને શંકાશીલ મન વિશ્વાસી વ્યક્તિ માટે અસામાન્ય ગણાવું જોઈએ. જો કે, મારા જીવનના મોટાભાગના સમયગાળા દરમિયાન મને તો મારું મન સામાન્ય હોય એવું જ લાગતું હતું, પરંતુ ખરેખર એવું હોવું ન જોઈએ. એવું માનવા માટે હું ટેવાપેલી હતી, અને મારી વિચારધારા બહુ ખોટી હતી તથા તેને કારણે મારા જીવનમાં અનેક સમસ્યાઓ ઉદ્ભવતી હતી, તેમ છિતાં મને ખરે પડતી ન હતી કે હું જે વિચારતી હતી તેમાં કંઈક ખોટું હતું.

પણ અમને તો ઐસતનું
(મસીહાનું) મન છે, અને અમે
તેમના હદ્યના વિચારોને
(લાગણીઓ તથા ઈરાદાઓ)
વળગી રહીએ છીએ.

૧ કરીંથી ૨:૧૬

મારા વૈચારિક જીવન સંબંધી હું કંઈક કરી શકું તેમ હતી, એ વાતની મને ખબર ન હતી. હું વર્ષોથી એક વિશ્વાસી વ્યક્તિ હતી, પણ મારા વૈચારિક જીવન કે વિશ્વાસી વ્યક્તિના મનની યોગ્ય સ્થિતિ કેવી હોવી જોઈએ, એ સંબંધી કોઈ જાણકારી મારી પાસે ન હતી.

નવા જન્મના અનુભવથી આપણાં મન નવો જન્મ પામતાં નથી - પરંતુ તેઓનું નવીનીકરણ થાય છે (રોમનો ૧૨:૨). મેં અનેકવાર જણાવ્યું છે તે પ્રમાણે, મનનું નવીનીકરણ સમય માગી લે એવી એક પ્રક્રિયા છે. આ પુસ્તકનો હવે પછીનો ભાગ વાંચ્યા પછી તમને જ્યારે એવી ખબર પડે કે પોતાના તારનાર તરીકે પ્રિસ્તનો સ્વીકાર કરનાર કોઈક વ્યક્તિની દાખિએ તમારું મન અસામાંય સ્થિતિમાં છે, તો તમે નિરાશ થશો નહિ. સમસ્યાને સમજવી, એ છૂટકારા તરફ દોરી જતું ગ્રથમ પગથિયું છે.

મારી પોતાની જ વાત કરું તો, કેટલાંક વર્ષો અગાઉ પ્રભુ સાથેના મારા સંબંધ વિષે મેં વધારે ગંભીર બનવાની શરૂઆત કરી હતી, અને એ સમયે જ પ્રભુએ મને એવું જણાવવાનું શરૂ કર્યું હતું કે મારી ઘણી બધી સમસ્યાઓનું મૂળ મારી અયોગ્ય વિચારધારામાં જ રહેલું છે. મારું મન ગૂંચવાયેલું હતું! મને શંકા છે કે મારું મન જે સ્થિતિમાં હોવું જોઈએ, એ સ્થિતિમાં તે કયારેય હતું ખરું - અને જો તે એ સ્થિતિમાં હતું, તો એ લાંબો સમય એ સ્થિતિમાં રહ્યું ન હતું.

હું કેટલા બધા અયોગ્ય વિચારો કરવા ટેવાયેલી હતી, એ બાબત જ્યારે મને સમજાવા લાગી ત્યારે હું દિગ્ભુદ્ધ બની ગઈ. મારા મનમાં આવતા અયોગ્ય વિચારોને દૂર કરવા માટે હું પ્રયત્નો કરતી, પરંતુ એના એ વિચારો ફરી પાછા મારા મનમાં આવ્યા કરતા હતા. પરંતુ ધીમે ધીમે સ્વતંત્રતા અને છૂટકારો તો પ્રાપ્ત થયો જ.

શેતાન તમારા મનના નવીનીકરણ સામે આકમક બનીને લડશે, પરંતુ જરૂરી એ છે કે જ્યાં સુધી તમને નોંધપાત્ર વિજય ન મળે ત્યાં સુધી જરૂરી આગળ વધતા રહો અને પ્રાર્થના કરવાનું ચાલુ રાખો તથા આ બાબતનો અભ્યાસ કરતા રહો.

તમારું મન ક્યારે સામાન્ય સ્થિતિમાં હોય છે? શું તે આમતેમ ભટકતું ફરે છે અથવા તો તમે જે કંઈ કરી રહ્યા છો, એ તરફ તેને પરોવાયેલું રાખવા તમારે સક્ષમ હોવું જરૂરી છે? જીવનમાં તમારે જે દિશા નક્કી કરવાની છે, એ સંબંધી શું તમારે ઉદાસી અને મૂંજવાળા અનુભવવી જોઈએ કે પછી ધીરગંભીર બનીને શાંતિથી એ

પરિસ્થિતિનો સામનો કરવો જોઈએ? શું તમારું મન શંકા અને અવિશ્વાસથી ભરેલું હોવું જોઈએ; શું તમારે ચિંતાતુર અને વ્યાકુળ હોવું જોઈએ, ડરને લીધે કષાવું જોઈએ?

અથવા તો ઈશ્વરના બાળકનો એક વિશેખ અધિકાર છે કે તે પોતાની સર્વ ચિંતા ઈશ્વર પર નાખી દે (૧ પિતર ૫:૭)?

ઈશ્વરનું વચન આપણને શીખવે છે કે આપણી પાસે ખ્રિસ્તનું મન છે. તે જ્યારે આ પૃથ્વી પર કેવળ ઈશ્વરપુત્ર તરીકે જ નહિ, પરંતુ માણસના દીકરા તરીકે પણ જીવતા હતા ત્યારે તેમનું મન કેવું હતું, એ વિષે તમે શું માનો છો?

‘મનરૂપી યુધ્યભૂમિ’ પુસ્તકના હવે પછીના ભાગમાં પ્રાર્થનાસહિત આગળ વધો. મને વિશ્વાસ છે કે આ ભાગ ઈસુના શિષ્ય અને વિજ્યના માર્ગ ચાલવા માટે કટિબધ્ય હોય એવી વ્યક્તિની દાખિમાં સામાન્ય અને અસામાન્ય વિચારધારાઓ પ્રત્યે તમારી આંખો ખુલ્લી કરશે.

પ્રકરણ

૮

મારું મન ક્યારે સામાન્ય
સ્થિતિમાં હોય છે?

મારું મન ક્યારે સામાન્ય સ્થિતિમાં હોય છે?

૮

પાઉલ અહીં જે પ્રાર્થના કરે છે, તે તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરો. તે એવી પ્રાર્થના કરે છે કે તમે અને હું (આપણા) હૃદયની ચક્ષુઓને પ્રકાશિત કરીને જ્ઞાન સંપાદન કરીએ. મેં જે જે બાબતોનો અભ્યાસ કર્યો છે એમાંની કેટલીક બાબતોને આધારે હું “હૃદયની ચક્ષુઓ” ને મન તરીકે વર્ણિતું હું.

ખ્રિસ્તીઓ તરીકે આપણાં મન કેવી સ્થિતિમાં હોવાં જોઈએ? બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, વિશ્વાસી વ્યક્તિના મનની સામાન્ય સ્થિતિ કેવી હોવી જોઈએ? એ પ્રશ્નનો ઉત્તર આપવા માટે આપણે મન અને આત્માનાં જુદાં જુદાં કાર્યો તરફ દર્શિ કરવી જોઈએ.

ઇશ્વરનાં વચ્ચો પ્રમાણે, મન અને આત્મા સાથે મળીને કાર્ય કરે છે; આ બાબતને હું “મનને સહાયરૂપ આત્મા” નો સિધ્યાંત કહું હું.

આ સિધ્યાંતને વધારે સારી રીતે સમજવા માટે, આવો, આપણે જોઈએ કે વિશ્વાસી વ્યક્તિના જીવનમાં એ સિધ્યાંત કેવી રીતે કાર્ય કરે છે.

મન-આત્માનો સિધ્યાંત

કેમ કે કોઈ માણસની વાતો તે માણસમાં જે આત્મા છે તે સિવાય કયું માણસ જાણે છે? એમ જ દેવના આત્મા સિવાય દેવની વાતો બીજો કોઈ જાણતો નથી.

ચહું હમેશાં પ્રાર્થના કરું હું કુ
આપણા પલુ ઈસુ ખ્રિસ્તનો દેવ,
મહિમાવાન પિતા, પોતાને વિષેના
જ્ઞાનને સારુ બુધ્યનો તથા
પ્રકટીકરણનો આત્મા તમને આપે.
અને તમારાં જ્ઞાનચક્ષુ પ્રકાશિત
થાય કે, જેથી તેના નોતરાની
આશા શી છે, પવિત્રોમાં ચતેમણે
અલગ કરેલા સંતોમૃં તેના
વારસાની મહિમાની સંપત્તિ શી
છે, તે તમે આહી શકો.

એફેસી ૧:૧૭-૧૮

વ્યક્તિ જ્યારે પોતાના અંગત તારનાર તરીકે પ્રિસ્તનો સ્વીકાર કરે છે ત્યારે પવિત્ર આત્મા તેનામાં રહેવા માટે આવે છે. બાઈબલ આપણને શીખવે છે કે પવિત્ર આત્મા જ ઈશ્વરના મનને જાણે છે. જે રીતે વ્યક્તિમાં રહેતો તેનો પોતાનો જ આત્મા તેના વિચારોને જાણતો હોય છે, તેવી જ રીતે એકમાત્ર ઈશ્વરનો આત્મા એકલો જ ઈશ્વરના મનને જાણે છે.

પવિત્ર આત્મા આપણી અંદર વસે છે તેને કારણે તથા તે ઈશ્વરના મનને જાણે છે તેને કારણે તેના ઈરાદાઓમાંનો એક ઈરાદો આપણી સમક્ષ ઈશ્વર વિષેનું જ્ઞાન અને પ્રકટીકરણ પ્રગટ કરવાનો છે. એ જ્ઞાન અને પ્રકટીકરણ આપણા આત્માને આપવામાં આવે છે, અને એ પદ્ધિશી આપણો આત્મા આપણા હદ્યની ચક્ષુઓ કે જે આપણું મન છે, તેને પ્રકાશિત કરે છે. આપણને આત્મિક રીતે જે શીખવવામાં આવી રહ્યું છે તેને વ્યવહારિક સ્તરે સમજાવવા માટે પવિત્ર આત્મા આ કાર્ય કરી રહ્યો છે.

સામાન્ય કે અસામાન્ય સ્થિતિ?

વિશ્વાસી વ્યક્તિઓ તરીકે આપણે આત્મિક છીએ, અને એની સાથે આપણે સાંસારિક પણ છીએ. સાંસારિક વ્યક્તિ આત્મિક બાબતોને હમેશાં સમજ શકતો નથી, તેથી અનિવાર્યપણે જરૂરી એ છે કે આપણાં મનોને પ્રકાશિત કરવામાં આવે કે જેથી કરીને તેઓ આપણા આત્માઓમાં ચાલી રહેલી બાબતોને જાણી શકે. પવિત્ર આત્મા આપણી સમક્ષ આ બાબતનો પ્રકાશ પાડવા માટે ઈચ્છા રાખે છે, પરંતુ મન એટલું બધું વ્યસ્ત રહે છે કે પવિત્ર આત્મા જે કંઈ પ્રગટ કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે, એ બાબત મન ઘણીવાર ચૂકી જતું હોય છે. જે મન વધુ પડતું વ્યસ્ત રહે છે, તે અસામાન્ય મન કહેવાય છે. જે મન નિરાંત અનુભવતું હોય છે - ખાલી નહિ, પરંતુ શાંત હોય છે તેને સામાન્ય મન કહેવામાં આવે છે.

મન દલીલો, ચિંતાઓ, વ્યાકુળતા, ડર જેવી ઘણી બધી બાબતોથી ભરેલું હોવું ન જોઈએ. તે શાંત, ધીરગંભીર અને નિર્મળ હોવું જોઈએ. આપણે જેમ જેમ પુસ્તકના આ બીજા ભાગમાં આગળ વધતાં જઈશું, તેમ તેમ તમને મનની અલગ અલગ અસામાન્ય સ્થિતિઓનો જ્યાલ આવશે અને શક્ય છે કે તમને તમારા પોતાના જ મનની અનેક સ્થિતિઓ સમજશે.

એ બાબત સમજવી જરૂરી છે કે આ પ્રકરણમાં વર્ણવ્યા પ્રમાણે મનની સ્થિતિ “સામાન્ય” હોવી જ જોઈએ. આપણાં મનોની સર્વસામાન્ય પરિસ્થિતિ સાથે તેને

સરખાવો, અને જુઓ કે પવિત્ર આત્મા દ્વારા શા માટે આપણી સમક્ષ ઘણીવાર બહુ ઓછી બાબતો પ્રગટ કરવામાં આવે છે, અને શા માટે ઘણીવાર આપણને એવું લાગે છે કે આપણામાં જ્ઞાન અને પ્રકૃતીકરણનો અભાવ છે.

યાદ રાખો કે, પવિત્ર આત્મા વિશ્વાસી વ્યક્તિના મનને પ્રકાશિત કરવાનો પ્રયત્ન કરતો હોય છે. પવિત્ર આત્મા ઈશ્વર પાસેથી જાણકારી લઈને વ્યક્તિના આત્માને આપે છે, અને જો વ્યક્તિનો આત્મા અને મન એકબીજાને સહાય કરતા હોય, તો એ વ્યક્તિ દૈવી જ્ઞાન અને પ્રકૃતીકરણમાં ચાલી શકે છે. પરંતુ જો તેનું મન વધુ પડતું વ્યસ્ત રહેતું હોય, તો પ્રભુ તેમના આત્મા દ્વારા તેની આગળ જે પ્રગટ કરવાનો પ્રયત્ન કરતા હશે તે બાબત એ વ્યક્તિ ચૂકી જશે.

કોમળ જીણો સાદ

તેણે કહું કે, બહાર આવીને પર્વત પર યહોવાની સંમુખ ઊભો રહે. અને જુઓ, યહોવા ત્યાં થઈને જતો હતો, અને ભારે તથા જોરાવર વાયુ પર્વતોને ફાડતો, તથા યહોવાની સંમુખ ખડકોના ટુકડેટુકડા કરતો હતો; પણ એ વાયુમાં યહોવા નહોતો. અને વાયુ પછી ધરતીકંપ થયો; પણ એ ધરતીકંપમાં યહોવા નહોતો. અને ધરતીકંપ પછી અજિ પ્રગટ્યો; પણ તે અજિમાં યહોવા નહોતો. અને અજિ પછી એક કોમળ જીણો સાદ સંભળાયો.

૧ રાજાઓ ૧૬:૧૧-૧૨

મને પ્રકૃતીકરણ થાય એ માટે મેં ઈશ્વરને મારામાં વાસો કરતા તેમના આત્મા દ્વારા અમુક બાબતો મારી આગળ પ્રગટ કરવાની વિનંતીઓ કરીને વર્ષો સુધી પ્રાર્થના કરી હતી. હું જાણતી હતી કે હું પવિત્રશાસ્ત્રમાં જણાવ્યા પ્રમાણો વિનંતી કરતી હતી. હું ઈશ્વરનાં વચ્ચનો પર વિશ્વાસ કરતી હતી અને મને ખાતરી હતી કે વિનંતી કરવાથી મને મળશે જ. તેમ છતાં, ઘણીબધી વાર મને એવું લાગતું હતું કે હું આત્મિક દણિએ “જડ” છું. એ પછી મને સમજાયું કે પવિત્ર આત્મા મારી સમક્ષ જે કંઈ પ્રગટ કરવા માગતો હતો, એમાંથી હું બહુ પ્રાપ્ત કરતી ન હતી, કારણ કે મારું મન એટલું બધું જડ અને વ્યસ્ત બની ગયું હતું કે મારી આગળ રજૂ કરવામાં આવતી જાણકારી કે માહિતીને હું પામી શકતી ન હતી.

ધારો કે બે વ્યક્તિઓ એકસાથે ઓરડામાં ઉપસ્થિત છે. એક વ્યક્તિ બીજી વ્યક્તિને કોઈક ખાનગી વાત ધીમેથી કહેવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે. ઓરડામાં પુષ્ટ ઘોંઘાટ

થતો હોય તેમ છતાં સંદેશો આપવામાં આવે છે, જે વ્યક્તિ ગુપ્ત માહિતી માટે રાહ જોઈ રહી છે, તે એટલા માટે તક ગુમાવશે કે ઓરડામાં પુષ્ટ ઘોઘાટ થાય છે અને તે સાંભળી શકે તેમ નથી. જો તે નજીક જઈને સાંભળવાનો પ્રયત્ન કરશે નહિ, તો તેને જે કંઈ કહેવામાં આવે છે તે તેને સમજાશે નહિ.

આવું જ ઈશ્વરના આત્મા અને આપણા આત્મા વચ્ચેની વાતચીત સંબંધમાં બનતું હોય છે. પવિત્ર આત્મા ધીમા સાદે વાત કરતો હોય છે, મોટાભાગના સમયે તો આ ફકરામાં જણાવ્યા પ્રમાણે તેણે પ્રબોધક સાથે જે રીતે “કોમળ ધીમા સાદ” માં વાત કરી હતી, એ રીતે તે આપણી સાથે વાત કરતો હોય છે. તેથી આ બાબત અત્યંત જરૂરી છે કે આપણે આપણી જાતને એક એવી સંવાહક સ્થિતિમાં રાખતાં શીખીએ કે જેથી કરીને આપણે પવિત્ર આત્માની વાણીને સાંભળી શકીએ.

આત્મા અને મન

તો શું? હું આત્માથી પ્રાર્થના કરીશ અને સમજશક્તિથી પણ પ્રાર્થના કરીશ; આત્માથી ગાઈશ અને સમજશક્તિથી પણ ગાઈશ.

૧ કરિંથી ૧૪:૧૫

“મનને સહાયરૂપ આત્મા” ના આ સિધ્યાંતને વધુ સારી રીતે સમજવાની રીત કદાચ આ હોઈ શકે - પ્રાર્થના કરવા સંબંધી વિચાર કરવો. આ કલમમાં પ્રેરિત પાઉલે કહ્યું છે કે તે તેના આત્મા તથા મનથી પ્રાર્થના કરતો હતો.

પાઉલ જે બાબત વિષે વાત કરી રહ્યો છે તે હું સમજું છું, કારણ કે હું એ જ બાબત કરું છું. હું ધણીવાર આત્મામાં (અન્ય ભાષામાં) પ્રાર્થના કરું છું; થોરીવાર માટે એ રીતે પ્રાર્થના કર્યા પછી ધણીવાર મારા મનમાં કોઈક એવી બાબત આવે છે કે જેના સંબંધી હું (મારી જાણકારી) અંગ્રેજીમાં પ્રાર્થના કરું છું. હું માનું છું કે આ રીતે મન આત્માને સહાય કરે છે. હું સમજ શર્કું એ હેતુથી મન અને આત્મા બંને સાથે મળીને મને ઈશ્વર સંબંધીનું જ્ઞાન અને જાણકારી આપવા કાર્ય કરે છે.

આ જ બાબત ઉંધી રીતે પણ થાય છે. એવા પણ સમયો આવે છે કે જ્યારે હું પ્રાર્થના કરવા માગતી હોઉં છું, ત્યારે પ્રાર્થના માટે હું મારી જાતને ઈશ્વરની સમક્ષ રજૂ કરું છું. મારા આત્મામાં જો કોઈ ખાસ પ્રકારની ઉત્તેજના ન હોય, તો હું મારા મનથી જ પ્રાર્થના કરવાનું શરૂ કરી દઉં છું. મને ખબર હોય એવી બાબતો કે પરિસ્થિતિઓ વિષે

હું પ્રાર્થના કરતી હોઉં છું. કેટલીકવાર આ પ્રાર્થનાઓ ખરેખર નીરસ લાગતી હોય છે - મારા આત્મામાંથી કોઈપણ પ્રકારની સહાય આવતી હોતી નથી. હું સંઘર્ષ અનુભવતી હોઉં એવું મને લાગતું હોય છે, તેથી જે બાબતની મને ખબર હોય છે એવી કોઈક બાબત તરફ હું આગળ વધું છું.

મારી અંદર વસતો પવિત્ર આત્મા જ્યાં સુધી કોઈક બાબત સંબંધી મારા પર કબજો ન જમાવે ત્યાં સુધી હું આ પ્રમાણે કરવાનું ચાલુ રાખું છું. પવિત્ર આત્મા મારા પર કબજો જમાવે એ પદ્ધિથી જ મને ખબર પડે છે કે મેં એવી કોઈક બાબત સિધ્ય કરી છે કે જેના સંબંધી હું પવિત્ર આત્માની ઈશ્વરા મુજબ પ્રાર્થના કરું, નહિ કે એવી કોઈક બાબત કે જેના સંબંધી હું પોતે જ પ્રાર્થના કરવાનો પ્રયત્ન કરતી હોઉં. આ રીતે ઈશ્વરની ઈશ્વરા પરિપૂર્ણ કરવામાં એકબીજાને સહાય કરીને મારું મન અને મારો આત્મા સાથે મળીને કાર્ય કરતા હોય છે.

અન્ય ભાષાઓ અને અર્થધટન

એ માટે ચચન્યુભાષા બોલનારે એવી પ્રાર્થના કરવી જોઈએ કે તે પોતે તેનો અર્થ પણ સમજાવી શકે. ચમારામાંના પવિત્ર આત્માથી

કેમ કે જો હું ચચન્યુભાષામાં પ્રાર્થના કરું, તો મારો આત્મા પ્રાર્થના કરે છે ખરો, પણ મારી સમજશક્તિ ચમારું મનૃ નિષ્ફળ છે ચંતે કોઈ ફળ આપતું નથી અને કોઈને મદદરૂપ નથી.

૧ કરિંથી ૧૪:૧૩-૧૪

આત્મા અને મન સાથે મળીને કાર્ય કરે છે, તેનું બીજું એક ઉદાહરણ અર્થધટન સાથે અન્ય ભાષામાં બોલવાનું કૃપાદાન છે.

હું જ્યારે અન્ય ભાષામાં બોલું છું ત્યારે ઈશ્વર જ્યાં સુધી મને કે બીજા કોઈકને હું જે બોલતી હોઉં છું તેની સમજણ આપે નહિ ત્યાં સુધી મારું મન નિષ્ફળ રહે છે; એ પદ્ધિથી જ મારું મન ફળવંત બને છે.

એક બાબત ખાસ યાદ રાખો કે કૃપાદાનોનો અર્થ અન્ય ભાષાઓમાં બોલવું અને તેનું ભાષાંતર કરવું એવો થતો નથી. ભાષાંતર એટલે સંદેશાના એકેએક શબ્દનું અક્ષરસ: રૂપાંતર, જ્યારે અર્થધટનમાં એક વ્યક્તિ બીજી વ્યક્તિએ જે કહ્યું હોય છે તેની

સમજ આપે છે, પરંતુ સમજ આપનાર એ વ્યક્તિ તેની પોતાની ખાસ સમજ પ્રમાણે તેની પોતાની શૈલીમાં સંદેશો રજૂ કરે છે.

હું તમને એક ઉદાહરણ આપીશ : સીસ્ટર સ્મીથ દેવળમાં ઊભા થઈને કોઈ અજાણી (અન્ય) ભાષામાં સંદેશો આપે છે. એ સંદેશો તેના આત્મામાંથી આવ્યો હોય છે, અને તે જે કંઈ બોલી હોય છે, તેની ખબર તેને કે બીજા કોઈને પડતી નથી. એ સંદેશો સમજવાની કૃપા ઈશ્વરે મને કદાચ આપી પણ હોય, પણ કદાચ ઉપરઘલ્લી રીતે. જે કંઈ કહેવામાં આવ્યું હોય એ પર વિશ્વાસ કરીને તેનું અર્થધટન કરવાનું હું શરૂ કરું છું. બધા સમજ શકે એ રીતે હું સંદેશાને સરળ ભાષામાં રજૂ કરું છું. પરંતુ મારી પોતાની ખાસ રીતે મારી મારફતે એ રજૂ કરવામાં આવે છે.

“મનને સહાયરૂપ આત્મા”નો સિધ્ધાંત સમજવા માટેની ઉત્કૃષ્ટ રીત આત્મામાં (અન્ય ભાષામાં) પ્રાર્થના કરવી અને (એ અન્ય ભાષાનું) અર્થધટન કરવું એ છે. આત્મા કંઈક બોલતો હોય છે અને મનને સમજણ આપવામાં આવે છે.

હવે ફક્ત આ બાબત વિષે વિચાર કરો : જો સીસ્ટર સ્મીથ કોઈ અન્ય ભાષા બોલતા હોય, અને તેનું અર્થધટન કરવા માટે ઈશ્વર કોઈક વ્યક્તિને શોધી રહ્યા હોય, અને જો મારું મન સાંભળવા માટે ખૂબ જ ઉન્મત અને વ્યસ્ત હોય તો ઈશ્વરે મને પડતી મૂકવી પડે. જો ઈશ્વર મને અર્થધટન સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરે, તો પણ હું સમજવા માટે તૈયાર થઈશ નહિએ.

હું જ્યારે પ્રલુબ પરના વિશ્વાસમાં બહુ દઢ ન હતી અને આત્મિક કૃપાદાનો વિષે શીખી રહી હતી ત્યારે હું મોટેભાગે અન્ય ભાષામાં જ પ્રાર્થના કરતી હતી. શાંત મનનનો સમય પસાર થઈ ગયા પછી મને મારા પ્રાર્થનામય જીવન સંબંધી કંટાળો આવતો હતો. હું જ્યારે પ્રલુબે આ બાબત વિષે વાત કરતી ત્યારે તે મને જણાવતા હતા કે હું જે બાબત વિષે પ્રાર્થના કરતી હતી એની સમજ મને ન હોવાથી મને કંટાળો આવતો હતો. જો કે હું સમજું છું કે હું જ્યારે પણ આત્મામાં પ્રાર્થના કરતી હોઉં છું ત્યારે હું જે કંઈ બોલતી હોઉં છું, તે હું હમેશાં સમજતી હોતી નથી. હું એ બાબત શીખી ગઈ છું કે આ પ્રકારની પ્રાર્થના સમતોલન વિનાની કહેવાય અને જો મને ક્યારેય કોઈ સમજ પડતી ન હોય, તો તે ફળવંત ન કહેવાય.

શાંત પણ સાવધ મન

દઢ મનવાળાને તું શાંત જ રાખીશ; કેમ કે તેનો ભરોસો તારા પર છે.

હું આશા રાખું દ્વં કે આ ઉદાહરણો પરથી તમે સહેલાઈથી સમજ શકશો કે તમારું મન અને તમારો આત્મા ચોક્કસપણે સાથે મળીને કાર્ય કરે છે. તેથી, તમારું મન સામાન્ય સ્થિતિમાં રહે, એ ખૂબ જ જરૂરી છે. નહિ તો, એ ક્યારેય તમારા આત્માને સહાય કરી શકશે નહિ.

અલબન્ટ, શેતાન આ સત્યને સારી રીતે જાણો છે, તેથી તે તમારા મનરૂપી યુધ્ઘ મેદાન પર તમારી વિરુદ્ધ યુધ્ઘ જાહેર કરીને તમારા મન પર હુમલો કરે છે. તે તમારા મનને દરેક પ્રકારના ખોટા વિચારોથી ભરી દઈને વધારે પડતું કાર્યરત બનાવવા તથા તેના પર વધારે પડતો બોજો નાખવા માગે છે, કે જેથી કરીને તમારું મન ક્યારેય નવરું ન પડે અને પવિત્ર આત્માને તમારા પોતાના આત્મા મારફતે કાર્ય કરવા ન હે.

મનને શાંત રાખવાની જરૂર છે. યશાયા પ્રબોધક આપણને જણાવે છે તે પ્રમાણે, મન જ્યારે યોગ્ય બાબતો પર સ્થિર થયેલું હોય છે, ત્યારે તે વિશ્રાંતિનો અનુભવ કરે છે.

તોપણ મનને સાવધ રાખવાની પણ જરૂર છે. ક્યારેય વહન કરવાની ન હોય એવી કેટલીક બોજારૂપ બાબતોથી મન જ્યારે લદાયેલું હોય, તો આ વાત શક્ય બનતી નથી.

આ વિષે વિચાર કરો: તમારું મન કેટલો સમય સામાન્ય સ્થિતિમાં હોય છે?

પ્રકરણ

મટકતું, સંશયાત્મક મન

ભટકતું, સંશયાત્મક મન

અગાઉના પ્રકરણમાં આપણે જોયું તે અતિવ્યસ્ત રહેતું મન અસામાન્ય હોય છે. મનની બીજી એક અસામાન્ય સ્થિતિ એ છે કે તે દરેક જગ્યાએ સંશયાત્મક સ્થિતિમાં રહે છે. એકાગ્રતા દર્શાવવાની અશક્તિ શેતાન તરફથી આવતા હુમલાનો નિર્દેશ કરે છે.

ઘણા લોકોએ પોતાનાં મનોને ભટકી જવા દેવામાં વર્ષોનાં વર્ષો વીતાવ્યાં છે, તેનું કારણ એ છે કે તેઓએ પોતાના વૈચારિક જીવનમાં શિસ્તમય સિધ્યાંતોને ક્યારેય અપનાવ્યા હોતા નથી.

એકાગ્રતા કેળવી ન શકનાર લોકો ઘણીબધી વાર એવું માનતા હોય છે કે તેઓ મંદબુધ્યિના છે. જો કે, વર્ષો સુધી તેઓએ પોતાના મનને પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે ગમે ત્યારે ગમે તે કરવા દેવાને પરિણામે તેઓ એકાગ્રતા કેળવી શક્યા હોતા નથી. એકાગ્રતાનો અભાવ વિટામીનની ઊંઘપ દર્શાવતું એક ચિહ્ન પડા હોઈ શકે. અમુક પ્રકારના બી જૂથનાં વિટામીનો એકાગ્રતામાં વધારો કરે છે; તેથી જો તમે એકાગ્રતા રાખી શકતા ન હો તો, તમે તમારી જીતને પૂછો કે શું તમે યોગ્ય આહાર લો છો કે નહિ અને તમારું પોષણ બરાબર થાય છે કે નહિ.

વધુ પડતો થાક પણ એકાગ્રતા પર અસર કરી શકે છે. મેં જોયું છે કે હું જ્યારે વધારે પડતી થાકી જાઉં છું ત્યારે શેતાન મારા મન પર હુમલો કરવાનો પ્રયત્ન કરશે, કારણ કે તે જાણે છે કે એ સમયો દરમિયાન તેનો સામનો કરવો વધુ અધરો પડે છે. શેતાન ઈચ્છે છે કે તમે અને હું એવું માની લઈએ કે આપણે માનસિક દટ્ટિએ મંદબુધ્યિના છીએ, તેથી તેને મુશ્કેલીરૂપ બને એવી કોઈપણ બાબત કરવાનો આપણે પ્રયત્ન ન કરીએ. તે એવું ઈચ્છે છે કે તે આપણને જે કંઈ જૂદાણું કહે, તે આપણે ચૂપચાપ સ્વીકારી લઈએ.

અમારી એક દીકરીને તેના બાળપણનાં વર્ષો દરમિયાન એકાગ્રતા કેળવવામાં મુશ્કેલી પડતી હતી. તેને વાંચન કરવામાં તકલીફ પડતી હતી, કારણ કે એકાગ્રતા અને ગ્રહણશક્તિ બંને સાથે સાથે જાય છે. ઘણાં બાળકો અને કેટલાક મોટેરાઓ પડા પોતે

એ માટે તમે પોતાના મનની કમર બાંધીને સાવય રહ્યો.

૧ પિતર ૧:૧૩

વાંચેલું ગ્રહણ કરી શકતા નથી. તેઓની આંખો પૃષ્ઠ પર લખેલા શબ્દો જોઈ શકે છે બરી, પરંતુ તેઓના મન વાંચવામાં આવેલા લખાણને ખરેખર સમજી શકતા નથી.

ધણીવાર ગ્રહણશક્તિના અભાવને કારણે એકાગ્રતાનો અભાવ જોવા મળે છે. હું મારી પોતાની જ વાત કરું તો, મને ખબર છે કે બાઈબલનો કોઈ અધ્યાય કે કોઈ પુસ્તકનું એકાદ પ્રકરણ વાંચ્યા પછી મને એકાએક એવું લાગવા માંડે છે કે મેં જે વાંચ્યું છે તેની કશી ખબર મને પડી નથી. હું ફરીથી એ વાંચ્યું છું ત્યારે મને એ કંઈક નવું જ લાગે છે, કારણ કે મારી આંખોએ પૃષ્ઠ પરના શબ્દો જોયા તો છે જ, પરંતુ મારું મન એ સમયે કયાંક ભટકતું હતું. હું જે બાબત કરી રહી હતી એ પ્રત્યે મારું ધ્યાન ન હોવાને કારણે મેં જે કંઈ વાંચ્યું હતું એ ગ્રહણ કરવામાં હું નિષ્ફળ ગઈ હતી.

ગ્રહણશક્તિના અભાવ પાછળની સાચી મુશ્કેલી ધણીવાર તો ભટકતા મનને કારણે ઉદ્ભબેલી એકાગ્રતાનો અભાવ જ હોય છે.

ભટકતું મન

...તારો પગ સંભાળ ચંતું જે કરે છે તે તરફ ધ્યાન આપું

સભાશિક્ષક પ:૧

“તારો પગ સંભાળ”નો અર્થ “તારું સંતુલન ન ગુમાવ કે માર્ગમાંથી ચલિત ન થા”, એવું હું માનું છું. આ શબ્દસમૂહનો વિસ્તૃત અર્થ એવો નિર્દેશ કરે છે કે વ્યક્તિ પોતે જે કંઈ કરે છે તેના પર તે પોતાનું મન કેન્દ્રિત કરીને પોતાના માર્ગને વળગી રહે છે.

એક સમયે મારું મન પણ ભટકતું હતું અને મારે તેને શિસ્તમાં લાવવું પડતું હતું. એ કામ સહેલું ન હતું, અને કેટલીક વાર તો હું અવળે માર્ગ ફંટાઈ જતી હતી. કોઈક યોજના પૂરી કરવાનો પ્રયત્ન કરતી હોઉં ત્યારે મને એકાએક ઘ્યાલ આવી જાય કે મારું મન કોઈક એવી બાબત તરફ ભટકી ગયું છે કે જેને હાથ પર લીધેલી યોજના સાથે કોઈ સંબંધ ન હોય. હું હજુ સુધી સંપૂર્ણ એકાગ્રતાવાળા સ્થાન સુધી પહોંચી શકી નથી, પણ હું કમસેકમ એટલું તો સમજું છું કે મારે મારા મનને ગમે ત્યારે તેની ઈચ્છા પ્રમાણે ગમે ત્યાં જવા દેવું ન જોઈએ.

વેબસ્ટર ડીક્શનેરી ‘ભટકવું’ શબ્દની વ્યાખ્યા આ પ્રમાણે આપે છે : (૧) ધ્યેય વિના આમતોમ ફરવું : રજાવું. (૨) પરોક્ષ માર્ગ જવું અથવા કોઈ ચોક્કસ ગતિએ નહિઃ

ધીમી ગતિએ સવારી કરવી. (૩) અચોક્કસ ઠબે ચાલવું: વાંકાચૂંકા થઈને ચાલવું.
 (૪) પોતાની જાતને અસ્પષ્ટ અને અસંગત રીતે પ્રગટ કરવી અથવા માની લેવી. ૧

જો તમે મારા જેવા જ એક વ્યક્તિ છો, તો તમે દેવળની ભજનસેવામાં બેસીને વક્તાને ધ્યાનપૂર્વક સાંભળતા હશો, તમને સંદેશો સાંભળવામાં ખરેખર રસ પડતો હશે, અને સંદેશામાં જે કંઈ કહેવામાં આવતું હશે એ તમને લાભદાયક લાગતું હશે, એવા જ સમયે તમારું મન એકાએક ભટકવા લાગે છે. થોડીવાર પછી તમે સજાગ થઈ જાઓ છો ત્યારે ત્યાં જે કંઈ ચાલી રહ્યું હોય છે તે તમને યાદ આવતું નથી. તમારું શરીર દેવળમાં તો હતું જ, પરંતુ તમારું મન તો દુકાનોમાં ખરીદી કરી રહ્યું હતું અથવા તો રસોડામાં કોઈક વાનગી બનાવવામાં રોકાયેલું હતું.

યાદ રાખો કે, આત્મિક યુધ્ઘમાં મન યુધ્ઘનું એક મેદાન જ છે. શત્રુ ત્યાં આગળ જ હુંમલો કરે છે. શેતાનશત્રુ સારી રીતે જાણે છે કે વ્યક્તિ ભલે દેવળમાં જતો હોય, પરંતુ જો તે ત્યાં શીખવવામાં આવતી બાબત પર પોતાનું મન લગાડતો ન હોય, તો તે ત્યાં હાજર રહેવા છતાં પણ તેને કશું જ પ્રાપ્ત થવાનું નથી. શેતાન જાણે છે કે વ્યક્તિ જો પોતાના મનને શિસ્તમાં રાખી શકતો ન હોય અને પોતે જે કરી રહ્યો છે, તે ચાલુ રાખી શકતો ન હોય તો તે પોતાની જાતને કોઈપણ કાર્ય પૂરું કરવા માટે શિસ્તમાં લાવી શકશે નાહિએ.

મન ભટકી જવાની ઘટના વાતચીત દરમિયાન પણ બનતી હોય છે. ક્યારેક એવું પણ બનતું હોય છે કે મારા પતિ ડેવ મને કંઈક કહી રહ્યા હોય અને થોડીવાર સુધી હું તેમની વાત શાંતિથી સાંભળતી પણ હોઉં; અને એ પછી એકાએક મને ખબર પડે કે તે જે વાત કરતા હતી એ વાત તો મેં સાંભળી જ નાહિએ. આવું શા માટે? કારણ કે મેં મારા મનને બીજી કોઈ બાબત તરફ ભટકવા દીધું હતું. વાત સાંભળવા માટે મારું શરીર ત્યાં આગળ ઊભેલું તો દેખાતું હતું, પણ હું મારા મનમાં કશું જ સાંભળતી ન હતી.

ધારાં વર્ષો સુધી આ પ્રકારની બાબત બનતી હતી, ત્યારે હું એવું દેખાડવાનો ડોળ કરતી હતી કે હું ડેવની વાત ધ્યાનથી સાંભળતી હતી. હવે મેં એ પ્રમાણે કરવાનું બંધ કરી દીધું છે અને હું આ પ્રમાણે કહું છું, “શું તમે ફરીથી મને એ વાત જણાવશો? મેં મારા મનને ભટકવા દીધું હતું, અને તમે જે કશું હતું તે મેં સાંભળ્યું જ નથી.”

મને લાગે છે કે હું કમસે કમ આ રીતે જ સમસ્યાનો સામનો કરતી હોઉં છું. પ્રશ્નો પર વિજય મેળવવાનો એકમાત્ર માર્ગ એ છે કે એ પ્રશ્નોની સામા થાઓ!

મેં નિષ્ણય કર્યો છે કે જો શેતાને ભટકતા મનનો ઉપયોગ કરીને મારા પર હુમલો કરવાની તસ્ટી લીધી હોય, તો કદાચ મારે સાંભળવાની જરૂર હોય એવી કોઈ બાબત કહેવામાં આવી હોઈ શકે.

શરૂને આ ક્ષેત્રમાં હરાવવા માટેની એક રીત એ છે કે મોટાભાગની મંડળીઓ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી કેસેટ ટેપનો લાભ લો. દેવળમાં કહેવામાં આવતી વાતોને વળગી રહેવા માટે જો તમે હજુ સુધી તમે તમારા મનને શિસ્તમાં રાખવાનું શીઘ્રા નથી, તો દરેક અઠવાડિયાના સંદેશાની ટેપ ખરીદી લો, અને સંદેશાને ગ્રહણ કરવા માટે શક્ય એટલીવાર શાંતિથી સાંભળો.

તમને નમૃતું ન જોખતાં જોઈને શેતાન તમારાથી દૂર ભાગી જશે.

યાદ રાખો કે, શેતાન એવું હિંદુ છે કે તમે મંદબુધ્યિના છો, - તમને કંઈક થઈ ગયું છે - એવું તમે માનવા લાગો. પરંતુ સત્ય એ છે કે તમારે તમારા મનને કેળવવાની શરૂઆત કરવાની જરૂર છે. તમારા મનને આમતેમ ભટકવા ન દો, તેને તેની હિંદુ પ્રમાણે ગમે તે કરવા ન દો. તમે જે કંઈક કરી રહ્યા છો તે પર તમારું ચિત્ત લગાડવા માટે આજથી તમે “તમારા પગને સંભાળવાનું” શરૂ કરી દો. એ પ્રમાણે કરવા માટે તમારે થોડોક સમય પ્રેક્ટીસ કરવી પડશે. જૂની કુટેવોને ભૂલી જવામાં તથા નવી ટેવો પાડવામાં સમય તો લાગે જ છે, પરંતુ છેવટે તો એ હિતકારક નીવડે છે.

સંશયાત્મક મન

કેમ કે હું તમને ખચીત કરું છું કે, જે કોઈ આ પર્વતને એમ કહે કે ખસેડાઈ જા, અને સમુદ્રમાં નંખા; અને પોતાના હદ્દ્યમાં સંટેછ ન આણતાં વિશ્વાસ રાખશો કે, જે હું કરું છું તે થશે; તો તે તેને વાસ્તે થશે.

એ માટે હું તમને કરું છું કે, પ્રાર્થના કરતાં જે સર્વ તમે માગો છો, તે અમે પાખ્યા છીએ, એવો વિશ્વાસ રાખો, તો તે તમને મળશે.

માર્ક ૧૧:૨૩-૨૪

એક યા બીજી કોઈ બાબતનો સામનો કર્યા પછીથી મેં ઘણીવાર મારી જાતને આવું કહેતાં સાંભળી છે, “મને સંશય થાય છે.” દા.ત.

“મને શંકા છે કે આવતીકાલે હવામાન કેવું હશે.”

“મને સમજાતું નથી કે પાર્ટીમાં મારે કેવો પોખાક પહેરવો જોઈએ.”

“મને શંકા છે કે મારા દીકરા તેનીની પરીક્ષાનું પરિણામ કેવું આવશે.”

“મને એ વાતની શંકા છે કે સેમીનારમાં કેટલા લોકો ભાગ લેશે.”

ડીક્ષનેરીમાં ‘સંશય’ શર્જનો અર્થ નામ સ્વરૂપે કંઈક આવો કરવામાં આવે છે: ‘શંકા કે ગુંચવાડાભરી લાગડી’ અને ડિયાપદ સ્વરૂપે ‘જિજ્ઞાસા કે શંકાથી ભરપૂર હોવું.’²

વિચારવાલાયક દરેક બાબત સંબંધી હમેશાં શંકા કે સંશય રાખવા કરતાં કોઈક હકારાત્મક બાબત કરવી મારા માટે વધારે હિતકારક છે, એ વાત હવે મને સમજાઈ છે. તેનીને કેટલા માર્ક્સ મળશે, એ વિષે શંકાભર્યા વિચારો કરવાને બદલે હું વિશ્વાસથી કહી શકું છું કે તેને સારા માર્ક્સ મળશે. પાર્ટીમાં હું ક્યો પોખાક પહેરણ એ વિષેનો વિચાર કરવાને બદલે મારે શું પહેરવું એનો નિર્ણય હું લઈ શકું છું. હવામાન કે સેમીનારમાં ભાગ લેનાર લોકોની સાંઘ્યા વિષે ચિંતા કરવાને બદલે હું ગ્રભુ પર બધું છોડી દઉં છું કે તે બધું કામ પાર પાડશે.

સંશય રાખવાથી વ્યક્તિ કોઈ બાબતનો નિર્ણય લઈ શકતી નથી, અને નિર્ણયશક્તિના અભાવને પરિણામે ગુંચવાડો કે મૂંજવણ ઊભી થાય છે. સંશય, નિર્ણયશક્તિનો અભાવ અને ગુંચવાડો કે મૂંજવણ વ્યક્તિને ઈશ્વર તરફથી તેણે કરેલી પ્રાર્થનાનો જવાબ કે જરૂરિયાત પ્રાપ્ત કરવામાંથી વંચિત રાખે છે.

માર્ક ૧૧:૨૩-૨૪ માં ઈસુએ એવું નહોંતું કહ્યું કે, “પ્રાર્થના દ્વારા તમે માગેલી બાબત જો પ્રાપ્ત થાય, તો તમે આશ્વર્ય પામો.” ઊલટાનું, તેમણે એવું કહ્યું હતું કે, “પ્રાર્થના કરતાં તમે જે કાંઈ માગો, તે તમને મળશે એવો વિશ્વાસ રાખો, અને તે તમને અવશ્ય મળશે જ!”

ખ્રિસ્તીઓ તરીકે, વિશ્વાસી વ્યક્તિઓ તરીકે આપણે વિશ્વાસ રાખવાનો છે, સંશય કે શંકા નહિ!

પ્રકરણ

૧૦

ગુંચવાયેલું મન

ગુંચવાયેલું મન

આપણે જોઈ ગયા છીએ કે સંશય અને ગુંચવાડો એકબીજા સાથે સંબંધ ધરાવે છે. વિચારોમાં ચોક્કસ હોવા કરતાં સંશયથી વધુ પ્રમાણમાં શંકા અને ગુંચવાડો પેદા થઈ શકે છે અને થાય છે.

યાકૂબ ૧:૫-૮ એક ઉત્તમ શાખભાગ છે કે જે સંશય, શંકા અને ગુંચવાડા પર વિજ્ય મેળવવાની તથા ઈશ્વર તરફથી જરૂરી એવી બાબતો પ્રાપ્ત કરવા સંબંધીની સમજજા પ્રાપ્ત કરવામાં આપણને મદદરૂપ બને છે. મારી દણિએ તો, બે મનવાળો માણસ ગુંચવાડાનું એક ચિત્ર આપણી સમક્ષ રજૂ કરે છે, એ માણસ કોઈપણ બાબત સંબંધી ક્યારેય નિર્ણય ન લઈને સતત આઘોપાછો થયા કરતો હોય છે. પોતે નિર્ણય કરી લીધો છે, એવું માની લેતાંની સાથે જ સંશય, શંકા અને ગુંચવાડો હાજર થઈ જાય છે અને એ માણસને ફરીથી બે મનવાળો બનાવી દઈને તેના પર રાજ કરવા લાગે છે. એ માણસ દરેક બાબત સંબંધી કોઈ જ નિર્ણય લઈ શકતો નથી.

હું મારું મોટાભાગનું જીવન એ રીતે જીવી હતી, મને સમજતું ન હતું કે શોતાને મારી વિરુધ્ય યુધ્ય જાહેર કર્યું હતું અને મારું મન યુધ્યનું મેદાન હતું. હું દરેક બાબત સંબંધી ગુંચવાડો અનુભવતી હતી અને એનું કારણ મને સમજતું ન હતું.

તમારામાંનો જો કોઈ જ્ઞાનમાં અપૂર્જી હોય, તો દેવ જે સર્વને ઉદારતાથી આપે છે, અને ઠપકો આપતો નથી, તેની પાસેથી તે માગો; એટલે તેને તે આપવામાં આવશે.

પરંતુ કંઈપણ સંદેહ રાખ્યા વગર વિશ્વાસથી માગવું; કેમ કે જે કોઈ સંદેહ રાખે છે, તે પવનથી ઉછળતા તથા અફળાતા સમુદ્રના મોઝાના જેવો છે. એવા માણસે પ્રભુ તરફથી તેને કંઈ મળશે એવું ન ધારવું.

બે મનવાળું માણસ પોતાનાં સધળાં કાર્યમાં આસ્થિર છે.

યાકૂબ ૧:૫-૮

વિચારો કરવાથી ગૂંચવાડો પેદા થાય છે

ઓ અલ્ઘવિશ્વાસીઓ, તમે શા માટે માંડોમાંહે વિચાર કરો છો?

માણ્થી ૧૬:૮

આમ, આપણે સારા એવા પ્રમાણમાં સંશય વિષે વાત કરી છે અને હવે પછીના પ્રકરણમાં આપણે શંકા વિષે વધારે વાત કરીશું. અત્યારે તો હું ગૂંચવાડા સંબંધી થોડી વધારે વાત કરવાની છું.

ઈશ્વરના લોકોમાંના ઘણા બધા લોકો દેખીતી રીતે જ ગૂંચવાયેલા હોય છે. શા માટે? આપણે જોયું છે તે પ્રમાણે તેનું એક કારણ સંશય છે. બીજું એક કારણ વિચારો છે. ડીક્ષનેરીમાં ‘વિચારો’ શબ્દનો અર્થ નામ સ્વરૂપે કંઈક આવો કરવામાં આવ્યો છે – “કોઈક ઘટના કે પ્રસ્તાવના માટે તાર્કિક સમજ પૂરી પાડનાર ગુપ્ત હકીકત કે હેતુ.” અને કિયાપદ સ્વરૂપે કંઈક આવો કરવામાં આવ્યો છે – “વિચાર કરવા માટે સમજશક્તિનો ઉપયોગ કરવો: તાર્કિક રીતે વિચાર કરવો.”

સરળ ભાષામાં કહીએ તો, વ્યક્તિ જ્યારે કોઈક બાબત પાછળનું “કારણ” શોધવાનો પ્રયત્ન કરે છે ત્યારે તર્ક પેદા થાય છે. તર્ક ઊભી થયેલી પરિસ્થિતિ, મુદ્દો કે ઘટનાને લગતી આજુભાજુની બાબતો વિષે ઊંડાશપૂર્વક મનન કરવા માટે મનને એ પરિસ્થિતિ, મુદ્દો કે ઘટનાના જટિલ ઘટકરૂપ ભાગોને સમજવાના પ્રયત્નો દ્વારા ઉત્તેજીત કરે છે. નિવેદન કે ઉપદેશ તાર્કિક છે કે નહિ, એ જોવા માટે આપણે જ્યારે તેનું વિશ્લેષણ કરીએ છીએ ત્યારે આપણે વિચારશક્તિનો ઉપયોગ કરીએ છીએ, અને જો એ નિવેદન કે ઉપદેશ તાર્કિક ન હોય, તો આપણે તેની અવગણના કરીએ છીએ.

તર્ક બાંધવાના આપણા સ્વભાવને કારણે શેતાન ઘણીવાર આપણામાંથી ઈશ્વરની ઈચ્છા ચોરી જતો હોય છે. પ્રભુ આપણને અમુક બાબત કરવા માટે જણાવતા હોય, પરંતુ જો આપણે એ બાબતને ગંભીરતાપૂર્વક ન લઈએ – જો એ તાર્કિક ન હોય – તો આપણે તેનો અનાદર કરવાના પરીક્ષણમાં પડી જઈ શકીએ છીએ. ઈશ્વર વ્યક્તિને જે કંઈ કરવાનું કહે છે, તે હમેશાં તેના મનને તાર્કિક સૂજ પમાડે એવું હોતું નથી. વ્યક્તિનો આના એ બાબતને કબૂલ રાખતો હોય, પરંતુ તેનું મન એ બાબતની અવગણના કરતું હોઈ શકે, અને વિશેષ કરીને તો એ બાબત જો સામાન્ય કક્ષાની હોય અથવા તો અણગમતી હોય ત્યારે અથવા એ માટે તમારે અંગત બલિદાન આપવું પડે અથવા તકલીફ ઉઠાવવી પડતી હોય ત્યારે.

મનમાં કેવળ તર્ક કર્યાન કરો, પણ આત્માને આધીન થાઓ

સાંસારિક માણસ દેવના આત્માની વાતોનો સ્વીકાર કરતું નથી; કેમ કે તે વાતો તેને મૂખ્યતા જેવી લાગે છે; અને તેઓ આધ્યાત્મિક રીતે સમજાય છે, માટે તે તેમને સમજ શકતું નથી.

૧ કરિંથી ૨:૧૪

અહીં એક વ્યવહારિક, અંગત ઉદાહરણ આપવામાં આવ્યું છે, અને મને આશા છે કે એ ઉદાહરણ મનમાં ઊભા થતા તર્ક તથા આત્મામાં આધીન થવા વિષેના આ મુદ્દા અંગેની વધારે સમજણ પ્રાપ્ત કરવામાં મદદરૂપ બનશે.

એક સવારે હું જ્યારે મારા વતનની નજીકમાં આવેલા સ્થળે અઠવાડિક મિટીંગ ચલાવવા માટે તૈયાર થઈ રહી હતી, ત્યારે એ સ્થળે અમારા સેવાકાર્યમાં વિશ્વાસુપણે મદદરૂપ બનનાર એક બહેન વિષેના વિચારો મારા મનમાં આવવા લાગ્યા. એ બહેનને કોઈક રીતે આશીર્વાદરૂપ બનવા માટે કંઈક કરવાની ઈચ્છા મારા મનમાં જાગી.

મેં પ્રાર્થના કરી, “પિતાજી, આ બધાં વર્ષો દરમિયાન રૂથ એન અમારા માટે ખૂબ જ આશીર્વાદરૂપ બનતા આવ્યા છે. તેમને માટે આશીર્વાદરૂપ બનવા સારુ હું શું કરી શકું?”

મારી નજર તરત જ મારા કલાટમાં લટકાવેલા લાલ રંગના એક નવા પોષાક પર પડી, અને મને લાગ્યું કે પ્રભુ મને એ પોષાક રૂથ એનને આપી દેવા માટે જણાવી રહ્યા હતા. એ પોષાક મેં ત્રણ મહિના પહેલાં જ ખરીધો હતો, અને મેં ક્યારેય એ પોષાક પહેર્યો ન હતો. હકીકતમાં, તો મેં એ પોષાક જે હાલતમાં ખરીધો હતો, એ જ હાલતમાં ખાસ્ટીકની થેલીમાં એવોને એવો જ પેક કરેલો હતો. મને એ પોષાક ખરેખર ખૂબ જ ગમતો હતો, પરંતુ એ પોષાક પહેરવાનો વિચાર હું કરતી, એ દરેક સમયે કોઈક ને કોઈક કારણસર મને તે પહેરવાની ઈચ્છા થતી ન હતી.

યાદ કરો, મેં કણું હતું કે મારી નજર જ્યારે એ લાલ રંગના પોષાક પર પડી ત્યારે મને લાગ્યું કે મારે એ પોષાક રૂથ એનને આપી દેવો જોઈએ. જો કે ખરેખર તો મને એ પોષાક આપવાની ઈચ્છા ન હતી, તેથી હું તરત જ મારા મનમાં વિચાર કરવા લાગી કે ઈશ્વર મને એ પોષાક આપી દેવાનું કહી શકે નહિએ, કારણ કે એ પોષાક તદ્દન નવો જ

હતો, એ ક્યારેય પહેરવામાં આવ્યો ન હતો, વળી તે ખૂબ જ મોંઘો પણ હતો - અને એ પોષાકની સાથે પહેરવા માટે મેં લાલ અને રૂપેરી રંગના એરીંગ પણ ખરીદા હતા!

મેં મારા સાંસારિક મનને પરિસ્થિતિથી દૂર રાખ્યું હતું અને મારા આત્મામાં ઈશ્વરની દોરવણીને આધીન રહેવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું, દરેક બાબત સારી રીતે પૂરી થઈ શકી હોત, પરંતુ માણસો તરીકે આપણે જ્યારે ખેખેખ ઈશ્વરના કષા પ્રમાણે કરવા માગતા હોતા નથી ત્યારે વિવિધ પ્રકારના વિચારો કરીને આપણે આપણી જીતને છેતરી શકીએ છીએ. બે ભિન્નિટાના સમયગાળામાં જ હું આખી બાબત જ ભૂલી ગઈ હતી અને હું મારા કામમાં વસ્ત બની ગઈ. પાયારુપ બાબત એ હતી કે હું એ પોષાક આપવા માગતી જ ન હતી, કારણ કે એ નવો જ હતો અને મને તે ખૂબ જ ગમતો હતો. મારું મન એવી દલીલ કરતું હતું કે મને જે ઈચ્છા થઈ હતી એ કદાચ ઈશ્વરની ઈચ્છા ન પણ હોઈ શકે, પરંતુ મને ગમતી હતી એવી કોઈક બાબત મારી પાસેથી ઝૂટવી લેવાનો શેતાન પ્રયત્ન કરી રહ્યો હતો.

થોડાક અઠવાડિયા વીતી ગયા પછી એ જ સ્થળે બીજી એક મિટીંગમાં જવા માટે હું તૈયાર થઈ રહી હતી, એ પહેલાં જ ફરીથી એકવાર રૂથ એનનું નામ મને યાદ આવ્યું. મેં એ બહેન માટે પ્રાર્થના કરવાનું શરૂ કર્યું. “પિતાજી, રૂથ એન અમારા માટે ખૂબ જ આશીર્વાદરૂપ બન્યા છે, તેમને આશીર્વાદિત બનાવવા માટે હું શું કરી શકું?” એવું બોલીને એ આખું ચિત્ર મારી નજર સમક્ષ ઉભું થયું. તરત જ એ લાલ રંગના પોષાક પર મારી નજર ગઈ, અને મારા દેહમાં મને એક ઊડી લાગણીનો અનુભવ થયો, કારણ કે અત્યારે જ મને બીજી એક ઘટના (કે જે હું બહુ જલદીથી અને સંપૂર્ણપણે ભૂલી ગઈ હતી) યાદ આવી ગઈ.

આ વખતે હું છટકી શકું તેમ ન હતી; ક્યાં તો ઈશ્વર મને જે બાબત કરવાનું બતાવી રહ્યા હતા તે મારે કરવાની હતી અથવા તો, મારે કેવળ આ પ્રમાણે કહેવાનું જ હતું કે, “પ્રભુ, તમે મને જે બતાવી રહ્યા છો તે હું જાણું હું, પરંતુ હું એ બાબત કરવાની નથી.” હું પ્રભુ પર એટલો બધો પ્રેમ રાખ્યું હું કે હું જાણીઓઈને તેમની અવજ્ઞા કરી શકી નહિએ, તેથી મેં એ લાલ રંગના પોષાક વિષે પ્રભુ સાથે વાતચીત કરવાનું શરૂ કર્યું.

થોડીક જ ભિન્નિટોમાં મને સમજાયું કે ગઈ વખતે તો મેં ઈશ્વરની ઈચ્છાની વિરુદ્ધ જઈને મારી પોતાની રીતે વિચાર કરીને માર્ગ કરી લીધો હતો, અને એ પ્રમાણે કરવામાં મને એકાદ બે ક્ષણ જ લાગી હતી. હું એવું માનતી હતી કે પોષાક નવો હોવાને કારણે હું પ્રભુનું કદ્યું સાંભળી શકતી ન હતી. પણ હવે મને સમજાયું છે કે જૂની વસ્તુઓ આપી

દેવા વિષે બાઈબલ કશું જણાવતું નથી! મારી દસ્તિએ પોષાક આપી દેવો એ વિશેષ બલિદાન કહી શકાય, કારણ કે એ પોષાક નવો જ હતો; પરંતુ રૂથ એન માટે એ પોષાક વધુ આશીર્વાદરૂપ ગણાય.

મેં જયારે ઈશ્વરની સમક્ષ મારું હદ્ય ખુલ્લાં કર્યું, ત્યારે ઈશ્વર મને દર્શાવવા લાગ્યા કે ખરેખર તો મેં એ પોષાક રૂથ એન માટે જ ખરીધો હતો; અને એ કારણે જ હું એ પોષાક ક્યારેય પહેરી શકી ન હતી. ઈશ્વર રૂથ એનને આશીર્વાદ આપવા માટે તેમના એજન્ટ તરીકે મારો ઉપયોગ કરવા માગતા હતા. પરંતુ એ પોષાક વિષે હું મારી પોતાની રીતે વિચારતી હતી, અને જ્યાં સુધી હું મારો વિચાર પડતો મૂકવા તૈયાર ન થઈ ત્યાં સુધી હું પવિત્ર આત્માની દોરવણી હેઠળ ચાલી શકી નહિ.

આ ખાસ પ્રસંગે મને ઘણું બધું શીખવ્યું. આપણે કેટલી સહેલાઈથી આપણાં ભગજો દ્વારા દોરવાઈ જઈને વિચારો કરી કરીને આપણી જાતને ઈશ્વરની ઈશ્વરીથી દૂર લઈ જઈએ છીએ, એ સમજણ પ્રાપ્ત થતાં વિચારો કર્યા કરવાથી પેદા થતો “આદરયુક્ત” ભય મારા મનમાં જાગૃત થયો.

૧ કરિંથી ૨:૧૪ પ્રમાણે યાદ કરો કે સાંસારિક માણસ આત્મિક માણસને સમજતો નથી. મારું સાંસારિક મન (સાંસારિક માણસ) મેં ક્યારેય પહેર્યો ન હતો એ નવો પોષાક આપી દેવાનું સમજ્યું ન હતું, પરંતુ મારો આત્મા (મારો આત્મિક માણસ) એ બાબત સારી રીતે સમજ્યો હતો.

હું આશા રાખું છું કે આ ઉદાહરણ આ બાબત વિષેની વધારે સમજણ તમને આપશે અને ઈશ્વરની ઈશ્વરા પ્રમાણે ચાલવા માટે તમને અગાઉના કરતાં વધારે મદદરૂપ થશે.

(ગમે તે હોય, પણ હું જાણું છું કે તમે કદાચ એવું વિચારતા જ હશો કે મેં ક્યારેય પેલો લાલ રંગનો પોષાક રૂથ એનને આપ્યો કે નહિ. હા, મેં એ પોષાક તેમને આપી દીધો હતો, અને અત્યારે તે અમારી ઓફિસમાં પૂર્જસમયી સેવા આપી રહ્યા છે, અને તે પેલો પોષાક પ્રસંગોપાત્ર પહેરે પણ છે.)

વચનના પાળનારા બનો!

પણ તમે વચનના પાળનારા થાઓ, પોતાને છેતરીને કેવળ સાંભળનારા જ નહિ.

કોઈપણ સમયે આપણે જ્યારે વચન જે કહેતું હોય છે તે તરફ દાખિ કરીને તેને પાળવાનો ઈનકાર કરીએ છીએ, ત્યારે એ ઈનકાર કરવા પાછળ કોઈકને કોઈક રીતે તર્ક કાર્ય કરતો હોય છે અને એ તર્કને કારણે આપણી સાચી વાત પર વિશ્વાસ કરવાને બદલે બીજી જ કોઈ બાબત પર વિશ્વાસ કરીને છેતરાઈ જઈએ છીએ. ઈશ્વરનાં વચનો જે જણાવે છે, એ દરેક બાબતને (માનસિક રીતે) સમજવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આપણે વધુ પડતો સમય વીતાવી શકતા નથી. જો આપણે આત્મામાં સાક્ષી આપીએ, તો જ આપણે આગળ વધીને ઈશ્વરનાં વચનો સમજવાનો પ્રયત્ન કરી શકીશું.

મેં જોયું છે કે મને ગમે કે ન ગમે, મને ઈશ્વર થાય કે ન થાય અથવા તો એ એક સારો વિચાર છે એથું હું માનતી હોઉં કે ન માનતી હોઉં, પરંતુ ઈશ્વર ઈચ્છે છે કે હું તેમને આધીન રહું.

ઈશ્વર જ્યારે તેમનાં વચનો મારફતે કે આપણા આંતરિક માણસપણામાં આપણી સાથે વાત કરતા હોય ત્યારે આપણે કોઈપણ પ્રકારની દલીલ કે તર્ક કરવાનો નથી અથવા તો તેમણે આપણને જે કહ્યું છે, તે તાર્કિક છે કે નહિ તે પણ પૂછવાનું નથી.

ઈશ્વર જ્યારે વાત કરતા હોય છે ત્યારે આપણે તો કેવળ એ પ્રમાણો વર્તવાનું જ હોય છે - એ સારં છે કે નહિ, તેનો વિચાર કરવાનો નથી.

ઈશ્વર પર ભરોસો રાખો, માનવીય તર્ક પર નહિ

તારા ખરા હદ્યથી યહોવા પર ભરોસો રાખ, અને તારી પોતાની જ અક્કલ પર આધાર ન રાખ.

નીતિવચનો ૩:૫

બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, તર્ક પર આધાર ન રાખો. તર્ક છેતરાવા માટેનું દાર ખુલ્લું કરે છે અને તેને પરિણામે બહુ ગુંચવાડો પેદા થાય છે.

મેં એકવાર પ્રભુને પૂછ્યું હતું કે શા માટે ઘણા બધા લોકો ગુંચવાડામાં જીવન જીવે છે ત્યારે તેમણે મને કહ્યું હતું, “તેઓને કહે કે તેઓ દરેક બાબતની ધારણા કરવાનું બંધ કરી દે અને તેઓ ગુંચવાડામાં પડતા બંધ થઈ જશે.” મેં જોયું છે કે એ વાત સંપૂર્ણપણે સાચી છે. તર્ક અને ગુંચવાડો હમેશાં સાથેસાથે જાય છે.

તમે અને હું આપણા હદ્યમાં કોઈક બાબત વિષે વિચાર કરીએ, આપણે એ બાબતને પ્રભુની સમક્ષ લાવીએ અને જોઈએ કે ઈશ્વર આપણને એ બાબત વિષેની

સમજણ આપે છે કે નહિ; પરંતુ જે પળે આપણે ગુંચવાડો અનુભવવા લાગ્યીએ છીએ ત્યારે આપણે ઘણો દૂર સુધી નીકળી ગયા હોઈએ છીએ.

તર્ક ઘણાં બધાં કારણોસર ખતરનાક હોય છે, પરંતુ એ કારણોમાંનું એક કારણ આ છે: આપણને મહત્વની લાગે એવી કોઈક બાબત વિષે આપણે તર્ક અને ધારણા કરી શકીએ છીએ. પરંતુ જે બાબતને આપણે યોગ્ય માની હોય, એ બાબત અયોગ્ય પણ હોઈ શકે છે.

માનવીય મનને તર્ક, વ્યવસ્થા અને વિચાર ગમતા હોય છે. મન જે બાબતને સમજે છે, તેની સાથે જ વ્યવહાર કરવાનું તેને ગમે છે. તેથી, આપણે આ પ્રમાણે વિચાર કરીને બધી બાબતોને નાના ઉભામાં પૂરીને આપણા મનના કોઈએક ખૂણામાં હમેશાં ધકેલી દેતા હોઈએ છીએ કે, “આ બાબત આ રીતે જ થવી જોઈએ, કારણ કે તે જ એકમાત્ર યોગ્ય રીત છે.” આપણા મનને ચેન પડે એવી કોઈક બાબત આપણે મેળવી શકીએ છીએ, પણ જે ખરેખર સંપૂર્ણપણે ખોટી જ હોય છે.

રોમનો ૮:૧ માં પ્રેરિત પાઉલે કહ્યું છે કે, “હું પ્રિસ્તમાં સત્ય બોલું છું - હું જું બોલતો નથી, મારું અંતઃકરણ પણ પવિત્ર આત્મામાં મારો સાક્ષી છે.” પાઉલ જાણતો હતો કે તે યોગ્ય બાબત જ કરી રહ્યો હતો, એટલા માટે નહિ કે તેનું અંતઃકરણ જ એ બાબતને સાચી કેરવતું હતું, પણ એટલા માટે કે તેના આત્મામાં એ બાબતે સાક્ષી પૂરી હતી.

આપણે જોઈ ગયા છીએ કે મન પ્રસંગોપાત્ર આત્માને અવશ્ય સહાય કરે છે. મને અને આત્મા સાથે મળીને કાર્ય કરતાં હોય છે, પરંતુ આત્મા વધારે ઉમદા અવયવ છે અને મન કરતાં તેનો આદર વધારે થવો જોઈએ.

જો આપણા આત્મામાં આપણને ખરું હોય કે કોઈક અયોગ્ય બાબત થઈ રહી છે, તો આપણે આપણા વિચારોને આપણી પાસે એ બાબત કરાવવા દેવી ન જોઈએ. વળી આપણને જો કોઈ યોગ્ય બાબતની પણ જાણ હોય, તોપણ આપણે આપણા વિચારોને આપણા પર હાવી થવા દેવા ન જોઈએ.

ઈશ્વર આપણને ઘણી બધી બાબતો સંબંધીની સમજ આપે છે, પરંતુ પ્રભુની સાથે ચાલવા તથા તેમની ઈચ્છાને આધીન થવા વિષેની દરેક બાબતને સમજવી આપણે માટે જરૂરી નથી. આપણા વિશ્વાસની વૃદ્ધિને અર્થે ઈશ્વર ઘણીવાર આપણાં જીવનોમાં સાધનો તરીકે મોટા મોટા પ્રશ્નાર્થ ચિહ્નો મૂકતા હોય છે. વિચારો કરવાનું પડતું મૂકીને

કેવળ ઈશ્વર પર ભરોસો કરવાની બાબત માણસો માટે અધરી તો છે, પરંતુ એ પ્રક્રિયા એકવાર પૂરી થાય છે ત્યારે મન એક વિશ્રામસ્થાનમાં પ્રવેશ કરે છે.

વિચારો કરવાની પ્રવૃત્તિ “બ્યસ્ત પ્રવૃત્તિઓ”માંની એક પ્રવૃત્તિ છે, જેમાં મન પરોવાયેલું રહે છે અને તેને પરિજ્ઞામે પારખશક્તિ અને પ્રક્રિકરણનું જ્ઞાન અટકી જાય છે. મગજના જ્ઞાન અને પ્રક્રિકરણના જ્ઞાનમાં બહુ મોટો તરફાવત છે.

તમારા વિષે હું જાણતી નથી, પરંતુ હું ઈશ્વરું હું કે ઈશ્વર મારી સમક્ષ એવી રીતે કેટલીક બાબતો પ્રગટ કરે કે જેથી કરીને હું મારા આત્મામાં જાણી શકું કે મારા મન સમક્ષ પ્રગટ કરવામાં આવેલી બાબત સાચી છે. હું દલીલ કે તર્ક રજૂ કરવા માગતી નથી, ધારણા બાંધવા માગતી નથી અને જ્યાં સુધી મારું મન ગૂચવાઈ ન જાય ત્યાં સુધી કોઈક મુદ્દાને મારા મનમાં વાગોળ્યા કરવા માગતી નથી. હું મારા મન અને હૃદયની એ શાંતિનો અનુભવ કરવા માણું હું કે જે મારી માનવીય આંતરસૂજ અને સમજાણથી પ્રાપ્ત થતી નથી, પરંતુ ઈશ્વર પર ભરોસો રાખવાથી પ્રાપ્ત થાય છે.

તમારે અને મારે એક એવી કક્ષા સુધી આગળ વધવાનું છે કે જ્યાં સધણું જાગનાર સર્વજ્ઞ ઈશ્વરની ઓળખ પ્રાપ્ત થવાથી આપણને સંતોષ મળતો હોય, પછી ભલેને આપણે આપણી જાતને પડા ઓળખી શક્યા ન હોઈએ.

બ્રિસ્ત સિવાય બીજું કુંઈ પણ ન જાણવાનો નિર્ણય કરો

ભાઈઓ, જ્યારે હું તમારી પાસે આવ્યો, ત્યારે તમને દેવ વિષેની સાક્ષી પ્રગટ કરતી વખતે હું ઉત્તમ વક્તૃત્વ કે જ્ઞાન બતાવીને આવ્યો ન હતો.

કેમ કે ઈસ્ટ બ્રિસ્ત, અને તે વધસ્તંભે જડાયેલો, તે સિવાય હું તમારી સાથે રહીને બીજું કુંઈ જ ન જાણું, એવો મેં નિશ્ચય કર્યો.

૧ કરિંથી ૨:૧-૨

જ્ઞાન અને વિચારો કરવાની બાબત સંબંધી પાઉલ આ અભિગમ ધરાવતો હતો, અને હું એ વાત સમજું છું અને બિરદાવું છું. એ સમજવા જો કે મને ઘણો બધો સમય લાગ્યો હતો, પરંતુ છેવટે હું સમજ શકી કે ઘણી બધી બાબતોમાં હું જેટલું ઓછું જાણું છું, એટલી જ વધારે સુધી છું. કેટલીકવાર એવું બનતું હોય છે કે આપણે ઘણું બધું જાણતા હોવાને કારણે વધારે હુંખી થઈએ છીએ.

મારો સ્વભાવ હમેશાં જિજ્ઞાસા અને કૂતુહલ વૃત્તિથી ભરેલો રહ્યો છે. મારા સંતોષ ખાતર હું દરેક બાબતની ગણતરી કર્યા કરતી હતી. ઈશ્વર મને દર્શાવવા લાગ્યા કે સતત વિચારો કર્યા કરવાના મારા એ સ્વભાવને પરિણામે જ હું ગુંચવાયા કરતી હતી અને તેને કારણે ઈશ્વર મને જે આપવા માગતી હતા, તે હું પ્રાપ્ત કરી શકતી ન હતી. ઈશ્વરે મને જણાવ્યું, “જોઈસ, જો તું કંઈક જાગ્રવાની આશા રાખતી હોય તો તારે તારા સાંસારિક વિચારોનો ત્યાગ કરવો પડશે.”

હવે મને સમજાય છે કે મેં ધારેલી બાબતો મને મળી ગઈ હોત, તો હું વધારે સલામત હોત. હું મારા જીવનમાં કોઈપણ પ્રકારની બાંધછોડ કરવા માગતી ન હતી. હું નિયંત્રણમાં રહેવા માગતી હતી - અને જ્યારે મને કોઈ બાબતો સમજાતી ન હતી, ત્યારે મને લાગતું કે હું નિયંત્રણ બહાર છું - હું ગભરાઈ જતી હતી. પરંતુ મારામાં કંઈક ખૂટટું હતું. હું મનની શાંતિનો અભાવ અનુભવતી હતી, અને વિચારો કરવાને કારણે હું શારીરિક રીતે નંખાઈ ગઈ હતી.

અયોગ્ય વિચારો કર્યા કરવાની આ પ્રકારની પ્રવૃત્તિ સતત ચાલુ રહેવાથી પણ તમારું દેહિક શરીર થાકી જશે. અને તમે નંખાઈ જશો!

ઈશ્વર મારી પાસેથી એવી અપેક્ષા રાખતા હતા કે હું આ બધું છોડી દઉં, અને વિચારો કર્યા કરવાનું વલણ ધરવનાર કોઈપણ વ્યક્તિને હું આ જ બાબત કરવાનું ભારપૂર્વક સૂચન કરું છું. હા, મેં કહું હતું કે મને વિચારો કર્યા કરવાની ટેવ પડી ગઈ હતી. જેમ કોઈ વ્યક્તિ ડ્રેસ કે દારુ કે અન્ય કોઈ કેફી દ્રવ્યના વ્યસની બની જય છે, એવી જ રીતે આપણાને પણ ખોટા વિચારો કર્યા કરવાની કુટેવ પડી શકે છે. મને વિચારો કર્યા કરવાની કુટેવ પડી ગઈ હતી, અને જ્યારે મેં એ કુટેવનો ત્યાગ કર્યો ત્યારે મને રાહત થઈ. મને લાગતું હતું કે હું ભટકી ગઈ છું અને હું ગભરાતી હતી, કારણ કે જે કંઈ બની રહ્યું હતું તે મન સમજાતું ન હતું. હું થાકી પણ ગઈ હતી.

વિચારો કર્યા કરવામાં મેં એટલો બધો સમય વેડફી નાખ્યો હતો કે મેં જ્યારે વિચારો કરવાનું પડતું મૂક્યું ત્યારે મેં મારા મનમાં પરમ શાંતિનો અનુભવ કર્યો. થોડાક સમય માટે તો મને એ કંટાળાજનક લાગ્યું હતું, પણ અત્યારે મને એ ગમે છે. હું હમેશાં દરેક બાબત સંબંધી વિચારો કરવામાં મારા મનને વ્યસ્ત રાખતી હતી, પરંતુ અત્યારે તો વિચારો કર્યા કરવાથી પેદા થતી પીડા અને કષણે હું સહન કરી શકતી નથી.

વિચારો કર્યા કરવા એ કોઈ સામાન્ય સ્થિતિ નથી કે જેમાં ઈશ્વર એવું ઈચ્છિતા હોય કે આપણું મન હમેશાં રચ્યુંપચ્યું રહે.

એક બાબત ધ્યાનમાં રાખો કે મન જ્યારે સતત વિચારો કર્યા કરતું હોય, તો એ સ્થિતિ સામાન્ય ન કહેવાય. કમસે કમ પ્રિસ્ટી વ્યક્તિ માટે તો નહિ જ, કે જે વિજ્યી બનવા માગતી હોય - વિશ્વાસી વ્યક્તિ માટે પણ નહિ, કે જે મનરૂપી યુધમેદાન પર ચાલી રહેલું યુધ જીતવાનો ઈરાદો રાખતી હોય.

પ્રકરણ

૧૧

શંકાશીલ અને અવિશ્વાસી મન

શંકાશીલ અને અવિશ્વાસી મન

શંકા અને અવિશ્વાસ જાણો કે એક જ બાબત હોય એ રીતે આપણો સામાન્યતઃ એ બે બાબતો વિષે વાત કરતા હોઈએ છીએ. જો કે એ બંને બાબતોને એકબીજાની સાથે જોડી શકાય ભરી, પરંતુ વાસ્તવમાં તો, તેઓ એકબીજાથી સાવ બિન્ન છે.

અરે અલ્યવિશ્વાસી, તેં સંદેહ કેમ આછ્યો?

માથી ૧૪:૩૧

અને તેઓના અવિશ્વાસને લીધે તે અચરત થયો.

માર્ક ૬:૬

વાઈન્સ એકસ્પોર્ટીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ ઓફલ એન્ડ ન્યૂ ટેસ્ટામેન્ટ વર્ક્સ ‘શંકા’ શબ્દનો અર્થ કિયાપદ સ્વરૂપમાં કંઈક આવો કરે છે, “બે રસ્તાઓની વચ્ચે ઊભા રહેવું, ...કયો રસ્તો અપનાવવો એ વિષે અસ્પષ્ટ હોવું, ...અલ્યવિશ્વાસીઓ સંબંધી આ પ્રમાણે કહેવામાં આવ્યું છે, ...મનની વિચલિત સ્થિતિને કારણે અસ્વસ્થ હોવું, આશા અને ડર વચ્ચે ઢ્યુપચ્યુ હોવું.”

આ જ ડીક્ષનેરી એવું નોંધે છે કે જે બે ગ્રીક શબ્દોનો અનુવાદ “અવિશ્વાસ” કરવામાં આવ્યો છે, એ બે શબ્દોમાંનો એક શબ્દ (રીવાઈજ્રડ વર્જન ઓફ ધી કોંગ જેમ્સ ટ્રાન્સલેશનમાં) “આદેશની અવગણના કે આજ્ઞાભંગ” એવો અનુવાદ હમેશાં ૨૪ કરે છે.^૨

તો પછી આપણે જ્યારે શત્રુના આ બે શક્તિશાળી હથિયારો તરફ દાખિ કરીએ છીએ, ત્યારે આપણે જોઈએ છીએ કે શંકા વ્યક્તિને બે મતો વચ્ચે ઢ્યુપચ્યુ હાલતમાં મૂકી દે છે, જ્યારે અવિશ્વાસ વ્યક્તિને આજ્ઞાભંગ કરવા તરફ દોરી જાય છે.

શેતાન આપણા પર કયા હથિયાર વડે હુમલો કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યો છે, એ ચોક્કસપણે જાણી લેવું, આપણા માટે ઉપયોગી બને છે, એવું મારું માનવું છે. શું આપણે શંકા કરવા સામે સાવધ રહેવાનું છે કે પછી અવિશ્વાસ સામે?

શંકા

તમે ક્યાં સુધી બે મતોની વચ્ચે છચુપણું રહેશો?

૧ રાજાઓ ૧૮:૨૧

મેં એક વાર્તા સાંભળી હતી, જે શંકા વિષય પર પ્રકાશ પાથરશે.

એક બિમાર માણસ હતો, તે સાજાપણાને લગતી બાઈબલની કલમોને ટાંકીને તથા પોતાના સાજાપણાને પ્રગટ કરવાની ઈચ્છા રાખીને પોતાના શરીર વિષે ઈશ્વરનાં વચ્ચનોની કબૂલાત કરતો હતો. એવું કરતી વખતે તેના પર સમયાંતરે શંકાશીલ વિચારોનો હુમલો થતો હતો.

કપરા સમયોમાંથી પસાર થયા પછી તે જ્યારે નિરાશ થવા લાગ્યો હતો ત્યારે ઈશ્વરે તેની આંખો આત્માના જગત તરફ ખોલી નાખી. ત્યાં તેણે આ બધું જોયું: એક દુષ્ટ આત્મા તેની આગળ જૂઠી વાત કહી રહ્યો હતો, એ દુષ્ટ આત્મા તેને એવું જણાવી રહ્યો હતો કે તે સાજો થવાનો નથી, અને ઈશ્વરનાં વચ્ચનોની કબૂલાત કરવાથી કંઈ વળવાનું નથી. પરંતુ એ માણસે ત્યાં એવું પણ જોયું કે તે જ્યારે જ્યારે ઈશ્વરનાં વચ્ચનોની કબૂલાત કરતો હતો, એ દરેક સમયે તેના મૌંમાંથી તરવારની જેમ પ્રકાશ બહાર આવતો હતો, અને એ દુષ્ટ આત્મા કોકું વળીને પાછળ તરફ પડી જતો હતો.

ઈશ્વરે જ્યારે એ માણસને આ દર્શન બતાવ્યું, એ પછીથી એ માણસને સમજાવ્યું કે ઈશ્વરનાં વચ્ચનો કબૂલવાનું ચાલુ રાખવું શા માટે બહુ જરૂરી છે. તેણે જોયું કે તેને વિશ્વાસ તો હતો જ, અને તેને કારણે જ દુષ્ટ આત્મા શંકાના હથિયાર વડે તેના પર હુમલો કરી રહ્યો હતો.

શંકા એ કોઈક એવી બાબત નથી કે જેને ઈશ્વર આપણી અંદર સ્થાપિત કરતા હોય. બાઈબલ જણાવે છે કે ઈશ્વર દરેક માણસને વિશ્વાસનું માપ વહેંચી આપે છે, પરંતુ શેતાન આપણા પર શંકરૂપી હથિયારનો ઉપયોગ કરીને આપણા વિશ્વાસનો નકાર કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે.

શંકા ઈશ્વરનાં વચ્ચનોની વિરુદ્ધ હોય એવા વિચારો સ્વરૂપે પેદા થતી હોય છે. એટલા માટે જ આપણે ઈશ્વરનાં વચ્ચનો જાણીએ, એ ખૂબ જ જરૂરી છે. જો આપણે ઈશ્વરનાં વચ્ચનો જાણતા હોઈશું, તો જ આપણને ખબર પડશે કે શેતાન આપણી આગળ જૂઠું બોલી રહ્યો છે. એ વાતનું ધ્યાન રાખજો કે ઈસુએ પોતાના ભરણ તથા

પુનરૂત્થાન મારફતે આપણા માટે જે ખંડી લીધું છે, તે ચોરી લેવા માટે શેતાન આપણી આગળ જૂઝું બોલે છે.

શંકા અને અવિશ્વાસ

ઈબ્રાહિમે આશાનું સ્થાન ન છતાં આશાથી વિશ્વાસ રાખ્યો કે, આપેલા વચન પ્રમાણે 'તારો વંશ એવો થશે,' તે મુજબ તે ઘણી પ્રજાઓનો પૂર્વજ થાય.

(પોતે આશરે સો વરસનો છતાં) પોતાનું શરીર હવે તો નિર્જવ જેવું છે, અને સારાનું ગર્ભસ્થાન મરેલું છે, એ ધ્યાનમાં લીધા છતાં તે વિશ્વાસમાં ડંગ્યો નહિ.

હા, દેવનું વચન ધ્યાનમાં રાખીને, તેણે અવિશ્વાસથી સંદેહ આણ્યો નહિ; પણ દેવને મહિમા આપીને, તથા જે વચન તેણે તેને આખ્યું હતું તે પૂરું કરવાને પણ તે સમર્થ છે, એવો પૂરો ભરોસો રાખીને તે વિશ્વાસમાં દઢ રહ્યો.

રોમનો ૪:૧૮-૨૧

હું જ્યારે યુધ્યમાં હોઉં દ્યું ત્યારે ઈશ્વરે આપેલા વચનને યાદ કરીને તથા શંકા અને અવિશ્વાસરૂપી હથિયારોનો હુમલો સહન કરીને પણ આ શાસ્ત્રભાગનું વાંચન કે મનન કરવાનું મને ગમે છે.

ઈબ્રાહિમને ઈશ્વર તરફથી એક વચન આપવામાં આવ્યું હતું કે ઈશ્વર તેના પોતાના શરીરમાંથી જ તેનો વારસ આપશે. ઘણાં બધાં વર્ષો વહી ગયાં, અને તેમ છતાં ઈબ્રાહિમ અને સારાહ વચ્ચેના શારીરિક સંબંધને પરિણામે તેઓને હજુ સુધી બાળક પ્રાપ્ત થયું ન હતું. ઈબ્રાહિમ હજુપણ વિશ્વાસમાં અડગ રહ્યો હતો, તે એવું માનતો હતો કે ઈશ્વરે જે કહ્યું છે, એ થઈને જ રહેશે. તે જ્યારે વિશ્વાસમાં અડગ ઊભો રહ્યો હતો ત્યારે તેના પર શંકાશીલ વિચારોનો હુમલો થયો હતો, અને અવિશ્વાસનો આત્મા તેને ઈશ્વરની આજ્ઞાનો ભંગ કરવા માટે દબાડા કરી રહ્યો હતો.

આ પ્રકારની પરિસ્થિતિમાં ઈશ્વર જ્યારે આપણને આગળ વધવાનું કહી રહ્યા હોય ત્યારે આજ્ઞાભંગ કેવળ પડતું મૂકવાની બાબત બની શકે છે. આજ્ઞાભંગ એટલે પ્રભુની વાણીની અથવા તો ઈશ્વર આપણને વ્યક્તિગત રીતે જે કંઈપણ કહી રહ્યા હોય, તેની અવગણના કરવી, કેવળ દશ આજ્ઞાઓનું ઉલ્લંઘન જ નહિ.

ઈબ્રાહિમે અડગ રહેવાનું ચાલુ રાખ્યું. તેણે ઈશ્વરની સુતિ કરવાનું તથા તેમને

મહિમા આપવાનું ચાલુ રાખ્યું. બાઈબલ જણાવે છે કે આ પ્રમાણે કરવાને કારણો તે વિશ્વાસમાં વધુ દઢ બન્યો.

તમે જુઓ કે, ઈશ્વર આપણાને જ્યારે કંઈક કહેતા હોય છે અથવા તો કંઈક કરવા માટે જણાવતા હોય છે, ત્યારે એ માનવાનો કે એ કરવાનો વિશ્વાસ ઈશ્વરનાં વચ્ચેનોમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે. જો ઈશ્વર આપણી પાસે કોઈક બાબત કરાવવાની અપેક્ષા રાખે, અને આપણે એ બાબત કરી શકીએ છીએ એવો આત્મવિશ્વાસ તે આપણાને ન આપે, તો એ વાત હાસ્યાસ્પદ ગણાય. આપણું હૃદય જ્યારે વિશ્વાસથી ભરપૂર હોય ત્યારે આપણે કેટલા બધા ભયજનક બનીશું, એ વાત શેતાન સારી રીતે જાણે છે; અને તેને કારણે તે શંકા અને અવિશ્વાસનો સહારો લઈને આપણા પર હુમલો કરે છે.

એવું નથી કે આપણામાં વિશ્વાસ નથી, પરંતુ ખરેખર તો એવું છે કે શેતાન જૂઠાણા વડે આપણા વિશ્વાસનો નાશ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યો હોય છે.

હું તમને એક ઉદાહરણ આપવા માગું છું. આ એ સમયની વાત છે કે જ્યારે મને સેવા કરવા માટેનું તેંતું પ્રાપ્ત થયું હતું. એ સવાર અન્ય સવારોની જેવી સામાન્ય સવાર જ હતી, ફરક માત્ર એટલો જ હતો કે એ સવારના ત્રણ અઠવાદિયા પહેલાં જ હું પવિત્ર આત્માથી ભરપૂર થઈ હતી. મેં થોડીક ક્ષણો પહેલાં જ મારા પ્રથમ સંદેશાની ટેપ સાંભળી હતી. એ ટેપમાં રે મોસહોલ્ડર નામના એક સેવકે આપેલો “કોસ ઓવર ટુ ધી અધર સાઈડ” શીર્ષક ડેટણનો સંદેશો હતો. એ સંદેશો સાંભળીને મારું હૃદય હચ્ચમચ્ચી ગયું હતું અને હું એ વાતથી આશ્વર્યચક્રિત થઈ ગઈ હતી કે શું કોઈ વ્યક્તિ એક જ કલમ પર એક કલાક સુધી સંદેશો આપી શકે ખરી, વળી તેમણે આપેલું શિક્ષણ રસપ્રદ પણ હતું.

હું રાત્રે સૂવાની તૈયારી કરી રહી હતી ત્યારે ઈશ્વરનાં વચ્ચેનોનું શિક્ષણ આપવાની પ્રબળ ઈચ્છા એકએક મારા મનમાં જાગી. એ પછી પ્રભુની વાણી મને એવું કહેતી મારી પાસે આવી કે, “તું બધી જગ્યાએ જઈને મારું વચ્ચેન શીખવીશ, અને ટેપ દ્વારા શિક્ષણ આપવાનું તારું સેવાકાર્ય વિશાળ પાયે વૃદ્ધિ પામશે.”

ઈશ્વરે મારી સાથે ખરેખર વાત કરી છે અથવા તો મેં જે સાંભળ્યું હતું એ પ્રમાણે હું કરી શકીશ એવો વિશ્વાસ કરવાનું કોઈ સ્વાભાવિક કારણ મારી પાસે ન હતું. મારા જીવનમાં અનેક સમસ્યાઓ હતી. હું “સેવા કરવાને લાયક” હું એવું મને લાગતું જ ન હતું, પરંતુ ઈશ્વર જ્ઞાનીઓને શરમાવવા સારુ જગતની મૂર્ખ બાબતોને પસંદ કરે છે

(૧ કરિંથી ૧:૨૭). ઈશ્વર માણસના દેહ તરફ નહિ, પણ તેના હૃદય તરફ જુએ છે (૧ શમુખેલ ૧૬:૭). જો હૃદય બરાબર હશે, તો ઈશ્વર દેહને બદલી શકશે.

જ્યારે એ ઈચ્છા મારા મનમાં જાગી ત્યારે મારે એ વાત પર વિશ્વાસ કરવો જોઈએ એવું દર્શાવતી એકપણ બાબત સ્વાત્માવિકપણે મારામાં હતી નહિ, તેમ છતાં મારું હૃદય વિશ્વાસથી ભરપૂર થઈ ગયું કે પ્રભુ મારી પાસે જે કાર્ય કરાવવા માગે છે, એ કાર્ય હું કરી શકીશ. ઈશ્વર જ્યારે તેદું આપે છે ત્યારે તે એ કાર્ય કરવા માટેની ઈચ્છા, વિશ્વાસ અને સામર્થ્ય પણ આપે છે. પરંતુ હું તમને એક વાત એ પણ કહેવા માગું છું કે હું જ્યારે સેવાકાર્ય માટે તાલીમ લઈ રહી હતી અને તૈયારી કરી રહી હતી, એ વર્ષો દરમિયાન શેતાન નિયમિત રીતે મારા મનમાં શંકા અને અવિશ્વાસ પેદા કરાવીને મારા પર હુમલો કરતો હતો.

ઈશ્વર પોતાના લોકોનાં હૃદયોમાં સ્વઘો અને દર્શનો મૂકે છે; એ સ્વઘો અને દર્શનો નાનાં “બીજ” સ્વરૂપે શરૂઆત કરે છે. કોઈ સ્વી જ્યારે સગર્ભા બને છે ત્યારે તેના ગર્ભશયમાં જે રીતે પુરુષબીજ રોપવામાં આવેલું હોય છે, એવી જ રીતે આપણે પણ “સગર્ભ” બનીએ કે જેથી કરીને ઈશ્વર જે બાબતો કહે અને જે બાબતોની ખાતરી તે આપે, તે આપણે પ્રગટ કરીએ. એ “સગર્ભાવસ્થા” દરમિયાન આપણાં સ્વઘોનો “ગર્ભપાત” કરાવવા માટેનો પ્રયત્ન કરવા શેતાન સખત મહેનત કરતો હોય છે. તે જે હથિયારોનો ઉપયોગ કરે છે, એમાંનું એક હથિયાર શંકા છે; બીજું હથિયાર અવિશ્વાસ છે. આ બંને હથિયારો મનની વિરુદ્ધ કાર્ય કરે છે.

વિશ્વાસ આત્માનું એક ફળ છે; એ એક આત્મિક બળ છે. તમે અને હું આપણા મનને આપણા આત્માની સાથે સુમેળમાં લાવીએ, એવું શાંતું ઈચ્છતો નથી. તે જ્ઞાણે છે કે જો ઈશ્વર કોઈ કાર્ય કરવા માટે આપણામાં વિશ્વાસ સ્થાપિત કરશે, અને આપણે હકારાત્મક બનીને તથા આપણે એ કાર્ય કરી શકીશું એવો અડગ વિશ્વાસ રાખીને એ કાર્યની શરૂઆત કરીશું, તો આપણે શેતાનના રાજ્યને સારું એવું નુકશાન પહોંચાડી શકીશું.

પણી પર ચાલવાનું ચાલુ રાખો!

પણ તે વખતે હોડી સમુદ્ર મધ્યે મોઝાંઓથી ડામાડોળ થતી હતી, કેમ કે પવન સામો હતો.

અને રાતના ચોથે પહોરે ચવહેલી સવારના ૩.૦૦ થી સવારના ૬.૦૦ વાગવાના સમયગાળામું તે સમુદ્ર પર ચાલતો તેઓની પાસે આવ્યો.

અને શિષ્યોએ તેને સમુદ્ર પર ચાલતો દીઠો, ત્યારે તેઓએ ગાભરા થઈને કહ્યું, એ તો હોઈ ભૂત છે; અને બીકથી તેઓએ બૂમ પાડી.

પણ તરત ઈસુએ તેઓને કહ્યું કે, હિમત રાખો, એ તો હું છું, બીહો મા.

ત્યારે પિતરે તેને ઉત્તર દીખો કે, પ્રભુ, એ જો તું હોય, તો મને આજી આપ કે હું પાણી પર ચાલીને તારી પાસે આવું.

અને તેણે કહ્યું કે, આવ. ત્યારે પિતર હોડી પરથી ઊતરીને ઈસુ પાસે જવાને પાણી પર ચાલવા લાગ્યો.

પણ પવન દેખીને તે બીધો અને દૂબવા લાગ્યો, તેથી તેણે બૂમ પાડી કે, ઓ પ્રભુ, મને બચાવ.

અને ઈસુએ લાગલો હાથ લાંબો કરીને તેને પકડી લીધો, અને તેને કહે છે, અરે અલ્યવિશ્વાસી, તેં સંદેહ કેમ આજ્યો?

અને તેઓ હોડીમાં ચઢ્યા એટલે પવન બંધ પડ્યો.

માથી ૧૪:૨૪-૩૨

ઇલ્લી કલમ પર વિશેષ ભાર મૂક્યો છે, કારણ કે આ ફકરામાં શત્રુએ જે કાવતલું રચ્યું છે, તેની તરફ તમારું ધ્યાન દોરવા હું માગું છું. ઈસુની આજી મળતાંની સાથે જ પિતરે અગાઉ ક્યારેય કરી ન હોય એવી બાબત તેણે કરી. હકીકતમાં તો, ઈસુ સિવાય ક્યારેય કોઈએ એ બાબત (પાણી પર ચાલવાની) કરી ન હતી.

એ માટે વિશ્વાસ હોવો જરૂરી છે!

પિતરે એક ભૂલ કરી હતી; તો ફાન તરફ દાખિ કરવામાં તેણે ઘણો બધો સમય પસાર કર્યો હતો. તે ગભરાઈ ગયો હતો. શંકા અને અવિશ્વાસે તેના પર કબજો જમાવ્યો અને તે દૂબવા લાગ્યો. પોતાને બચાવવા માટે તેણે ઈસુને બૂમ પાડી, અને ઈસુએ તેને બચાવી લીધો. પરંતુ અહીં એક બાબત તરફ દાખિ કરો કે પિતરના હોડીમાં પાછા ફરવાની સાથે જ તો ફાન શાંત થઈ ગયું!

રોમનો ૪:૧૮-૨૧ માં લખવામાં આવેલી વાતને યાદ કરો કે ઈબ્રાહિમ પોતાની અશક્ય એવી પરિસ્થિતિનો વિચાર કરતો હતો ત્યારે પણ તે પોતાના વિશ્વાસમાં ડાયો ન હતો. ઈબ્રાહિમ પરિસ્થિતિઓને જાણતો હતો, પરંતુ હું નથી માનતી કે તે પિતરની જેમ હમેશાં પરિસ્થિતિઓ વિષે વિચારતો હશે કે એ વિષે ફરિયાદ કરતો હશે. તમે અને હું આપણા સંજોગો સંબંધી સભાન હોઈ શકીએ, અને તેમ છતાં, આપણે

ઈરાદાપૂર્વક આપણા મનને એવી કોઈક બાબત તરફ કેન્દ્રિત કરેલું રાખી શકીએ કે જે આપણને અડગ ઉભા રાખે અને આપણા વિશ્વાસને વધારી શકે.

અને એટલા માટે જ ઈશ્વાહિમ ઈશ્વરની સ્તુતિ કરવામાં અને તેમને મહિમા આપવામાં વ્યસ્ત રહેતો હતો. પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતિઓમાં પણ આપણે જ્યારે આપણને યોગ્ય લાગતી બાબત કરવાનું ચાલુ રાખીએ છીએ ત્યારે આપણે ઈશ્વરને મહિમા આપીએ છીએ. એફેસી હ:૧૪ આપણને શીખવે છે કે આત્મિક યુધ્ઘના સમયોમાં આપણે આપણી આસપાસ સત્યરૂપી કમરબંધ કસીને બાંધવાનો છે.

તમારા જીવનમાં જ્યારે તોફાન આવે ત્યારે બંને પગે સ્થિર ઉભા રહો, તમારા ચહેરાને ચકમક જેવો રાખો અને હોડીની બહાર ટકી રહેવા માટે પવિત્ર આત્મામાં દઢ બનો! ઘણીવાર એવું બનતું હોય છે કે તમે જ્યારે મેદાન છોડીને કોઈ સલામત અને સુરક્ષિત સ્થળે ધીમે રહીને પાછા ખસી જાઓ છો કે તરત જ તોફાન શાંત પડી જાય છે.

તમને ધાક્ખમકી આપવા માટે શેતાન તમારા જીવનમાં તોફાન લાવે છે. તોફાનના સમય દરમિયાન, એક વાત અવશ્ય યાદ રાખો કે મન યુધ્ઘનું મેદાન છે. તમારા વિચારો કે લાગણીઓને આધારે કોઈ નિર્ણયો ન લો, પરંતુ તમારા આત્માને પૂછી જુઓ. જો તમે આ પ્રમાણે કરશો, તો શરૂઆતમાં જે દર્શન હતું એ જ દર્શન તમને જોવા મળશે.

દ્યુપચુથવું ચાલશે નહિ!

તમારામાંનો જો કોઈ જ્ઞાનમાં અપૂર્ણ હોય, તો દેવ જે સર્વને ઉદારતાથી આપે છે, અને ઠપકો આપતો નથી, તેની પાસેથી તે માગો; એટલે તેને તે આપવામાં આવશે.

પરંતુ કંઈપણ સંદેહ રાખ્યા વગર વિશ્વાસથી માગવું; કેમ કે જે કોઈ સંદેહ રાખે છે, તે પવનથી ઊછળતા તથા અફળાતા સમુદ્રના મોજાના જેવો છે.

એવા માણસે પ્રભુ પાસેથી તેને કંઈ મળશે એવું ન ધારવું.

યાકૃબ ૧:૫-૭

મારા પાળક રીક શેલ્ટન પોતાની એક વાત જરાબે છે કે તે જ્યારે બાઈબલ કોલેજમાંથી સ્નાતક થઈને બહાર પડ્યા ત્યારે નિર્ણય લેવાનો પ્રયત્ન કરતી વખતે તે બહુ ગુંચવાઈ ગયા હતા. ઈશ્વરે તેમના હંદ્યમાં સ્પષ્ટપણે ઠસાવું હતું કે સ્નાતક થયા પછી તે સેન્ટ લૂઇસ, મિસ્સ્ઝીરી જઈને એક સ્થાનિક મંડળી શરૂ કરે, અને તેઓ એ પ્રમાણે

કરવાનો ઈરાદો પણ રાખતા હતા. જો કે જવાનો સમય આવ્યો ત્યારે તેમની પાસે આશરે ૫૦ ડોલર જ હતા, તેમને પોતાની પત્ની, એક બાળકને લઈને ત્યાં જવાનું હતું, વળી બીજું એક બાળક આવવાની તૈયારીમાં હતું. દેખીતી રીતે જ, તેમના સંજોગો બહુ સારા કહી શકાય તેવા ન હતા.

તે પોતાનો નિર્ણય લેવાના પ્રયત્નમાં હતા, એ દરમિયાન મોટી અને સુવ્યવસ્થિત થયેલી અન્ય બે સંસ્થાઓમાં સ્ટાફ તરીકે જોડવા માટેની બહુ સારી ઓફર તેમને પ્રાપ્ત થઈ. તેમને સારા પગારની ઓફર કરવામાં આવી હતી. સંસ્થાઓમાં કાર્ય કરવાની તક આકર્ષક તો હતી જ, અને જો બીજું કંઈ નહિ તો, આ સંસ્થાઓમાં કાર્ય કરવાથી જે માન મળવાનું હતું તેનાથી તેમનો અહૂમ પોષાવાનો હતો. નિર્ણય લેવામાં તેમણે જેટલું વધારે મોંઢું કર્યું એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં તે ગુંચવાયા. (એવું લાગે છે કે શંકા સાહેબ તેમની મુલાકાતે આવ્યા હતા, ખરને?)

એક સમયે તો પોતે શું કરવા માગે છે એ સંબંધી તેઓ પૂરેપૂરા સભાન હતા, પરંતુ હવે તો તેઓ બે વિકલ્પો વચ્ચે છયુપચુ અવસ્થામાં આવી ગયા હતા. પરિસ્થિતિઓ સેન્ટ લૂઈસ પાછા જવા માટે તેમના પક્ષમાં ન હતી, તેથી અન્ય બે સંસ્થાઓમાંથી આવેલી ઓફરોમાંથી કોઈએક ઓફરનો સ્વીકાર કરી લેવાનું પરીક્ષણ આવ્યું, પરંતુ એવો કોઈ નિર્ણય તેઓ શાંતિથી લઈ શક્યા નહિ. છેવટે, તેમને નોકરી આપવા માટેની ઓફર કરનારા પાણકોમાંના એક પાળકની સલાહ તેમણે માગી, અને એ માણસે બુધ્ધિપૂર્વક જણાવ્યું કે, “કોઈક જગ્યાએ જઈને મનને શાંત અને સ્વસ્થ અવસ્થામાં આવવા દો, એ પણી તમારા મગજાનું દ્વાર બંધ કરી દો. તમારા હદ્ય તરફ દિલ્લી કરો અને એમાં શું છે તે જુઓ, અને એ પ્રમાણે કરો!”

રીક શેલ્ટન જ્યારે એ પાળકની સલાહ પ્રમાણે કર્યું ત્યારે થોડીક જ વારમાં તેમણે પોતાના હદ્યમાં સેન્ટ લૂઈસની મંડળી જોઈ. પોતાની પાસે જે કંઈ હતું તેનાથી તે એ બધું કામ કેવી રીતે પાર પાડશે, એ વિષે રીક શેલ્ટન કશું જ જાણતા ન હતા. પરંતુ આધીનતા સાથે તે આગળ વધ્યા અને જે પરિણામો આવ્યાં, તે અદ્ભુત હતાં.

રીક શેલ્ટન આજે સેન્ટ લૂઈસ, મિસ્સૂરી ખાતેના લાઈફ કિશ્ચિયન સેન્ટરના સ્થાપક અને સિનિયર પાળક છે. હાલમાં લાઈફ કિશ્ચિયન સેન્ટર આશરે ત્રણ હજાર સભાસદો ધરાવતી વિશ્વસ્તરે સુવાત્તર્પચારનું સેવાકાર્ય કરનાર એક મંડળી છે. એ મંડળીના સેવાકાર્ય મારફતે વર્ષોથી હજારો જીવનો આશીર્વાદિત બન્યાં છે અને બદલાણ પામ્યાં છે. મેં એ મંડળીમાં એસોસીએટ પાસ્ટર તરીકે પાંચ વર્ષ સુધી સેવાઓ આપી હતી,

અને એ સમયગાળા દરમિયાન જ મારી સંસ્થા ‘લાઈફ ઇન ધી વર્ડ’નો જન્મ થયો હતો. જો પાસ્ટર શેલ્ટરન પોતાના હંદ્યના બદલે પોતાના મગજ દ્વારા દોરવાયા હોત, તો શંકા અને અવિશ્વાસ દ્વારા શેતાને કેટલું બધું ચોરી લીધું હોત.

શંકા કરવી, એ એક પસંદગી છે

હવે સવારે નગરમાં પાછો આવતાં તે ભૂખ્યો થયો.

અને રસ્તાની કોરે એક અંજરીને જોઈને તે તેની પાસે ગયો, પણ તેના પર એકલાં પાતરાં વગર બીજું કંઈ ન મળવાથી તેણે તેને કહ્યું કે, હવેથી તારા પર કદી ફળ ન લાગો; અને એકદમ તે અંજરી સુકાઈ ગઈ.

અને એ જોઈને શિષ્યો અચરત થઈને બોલ્યા કે, અંજરી કેવી રીતે એકદમ સુકાઈ ગઈ?

ત્યારે ઈસુએ તેઓને ઉત્તર દીધો કે, હું તમને ખચીત કહું છું, જો તમને વિશ્વાસ હોય, અને તમે સંદેહ ન લાવો, તો આ અંજરીને જે થયું તે તમે કરશો એટલું જ નહિ, જો તમે આ પહૃતને કહેશો કે, તું ઊંચકાઈને સમુક્રમાં નંખા, તો તેમ જ થશો.

અને જે કંઈ તમે વિશ્વાસ રાખીને પ્રાર્થનામાં માગશો, તે સધણું તમે પામશો.

માથી ૨૧:૧૮-૨૨

ઈસુના શિષ્યોએ અચરત થઈને ઈસુને જ્યારે પૂછ્યું કે એક શબ્દ માત્રથી તે કેવી રીતે અંજરીના વૃક્ષનો નાશ કરી શક્યા, ત્યારે ઈસુએ તેઓને ટૂંકાણમાં આ પ્રમાણે કહ્યું, “જો તમને વિશ્વાસ હોય, અને તમે સંદેહ ન લાવો, તો અંજરીને મેં જે કર્યું છે, તે તમે પણ કરી શકશો - અને અના કરતાં પણ વધારે મોટાં કામ તમે કરી શકશો” (યોહાન ૧૪:૧૨).

આપણે અગાઉથી સ્થાપિત કરી ચૂક્યા છીએ કે વિશ્વાસ તો ઈશ્વર તરફથી મળ્યું કૃપાદાન છે, તેથી આપણે જાણીએ છીએ કે આપણને વિશ્વાસ છે (રોમનો ૧૨:૩). પરંતુ શંકા કરવી, એ તો એક પ્રકારની પસંદગી છે. શંકા આપણાં મન સામે અજમાવવામાં આવતો શેતાનનો એક દાવપેચ છે.

તમે તમારા પોતાના વિચારોની પસંદગી કરી શકો છો, તેને કારણે જ્યારે પણ કોઈક પ્રકારની શંકા જાગે ત્યારે તમારે તેને ઓળખતાં શીખવું જોઈએ કે એ શંકા શેના

માટે છે, અને તમારે એને કહી દેવું જોઈએ કે, “ના, તારો આભાર” - અને વિશ્વાસ કરવાનું ચાલુ રાખવું જોઈએ!

પસંદગી તમારે કરવાની છે!

અવિશ્વાસ એટલે આજ્ઞાભંગ

અને જ્યારે તેઓ લોકોની ભીડ પાસે આવ્યા, ત્યારે એક માણસે તેની પાસે આવીને તેની આગળ ઘૂંઠણ ટેકવીને કહ્યું કે,

ઓ પ્રભુ, મારા દીકરા પર દયા કર; કેમ કે તેને ફેફરાનું દરદ છે, અને તે ઘણો પીડાય છે; કેમ કે તે ઘણીવાર અનિમાં, અને ઘણીવાર પાણીમાં પડી જાય છે.

અને તેને હું તારા શિષ્યોની પાસે લાખ્યો હતો, પણ તેઓ તેને સાજો કરી ન શક્યા.

ત્યારે ઈસુએ તેને ઉત્તર દીધો કે, ઓ અવિશ્વાસી તથા આરી પેઢી, ક્યાં સુધી હું તમારી સાથે રહીશ? ક્યાં સુધી હું તમારું સહીશ? તેને મારી પાસે અહીં લાવો.

પછી ઈસુએ તે ભૂતને ધમકાવ્યું; અને તે તેનામાંથી નીકળ્યું; અને છોકરો તે ઘડીથી સાજો થયો.

ત્યારે શિષ્યોએ એકાંતમાં ઈસુની પાસે આવીને કહ્યું કે, અમે તેને કેમ કાઢી ન શક્યા?

ત્યારે ઈસુએ તેઓને કહ્યું કે, તમારા અવિશ્વાસને લીધે.

માથી ૧૭:૧૪-૨૦

યાદ રાખો કે અવિશ્વાસ આજ્ઞાભંગ તરફ દોરી જાય છે.

કદાચ ઈસુએ જ આ કિસ્સાઓમાં પોતાના શિષ્યોને અમુક બાબતો કરવાનું શીખવ્યું હતું, અને તેઓના અવિશ્વાસને કરણે તેઓએ ઈસુની આજ્ઞાઓનું પાલન કર્યું ન હતું; અને તેથી જ, તેઓ નિષ્ફળ ગયા હતા.

કોઈપણ કિસ્સામાં, મહત્વનો મુદ્રા એ છે કે શંકાની જેમ અવિશ્વાસ પણ જે બાબતો કરવા માટે ઈશ્વરે આપણને તેજ્યા છે અને જીવનમાં સિદ્ધ કરવા માટે આપણને અભિષિક્ત કર્યા છે, એ બાબતો કરવાથી આપણને દૂર રાખશે. વળી અવિશ્વાસ આપણને એ શાંતિનો અનુભવ કરતાં પણ અટકાવશે કે જેનો આપણે અનુભવ કરીએ

એવું ઈસુ ઈથે છે, જે રીતે આપણે તેમનામાં આપણા આત્માઓ માટેનો વિસામો પ્રાપ્ત કરીએ છીએ તેમ (માણ્ણી ૧૧:૨૮-૨૯).

સાભાથનો વિશ્રામ

એ માટે આપણે તે વિશ્રામમાં પ્રવેશ કરવાને ખંત રાખીને યત્ન કરીએ, રહેને એ જ આજ્ઞાભંગના ઉદાહરણ પ્રમાણે કોઈ પતિત થાય.

હિન્દુ ૪:૧૧

જો તમે હિન્દુઓને પત્રનો ચૌદમો અધ્યાય આખો વાંચી જાઓ, તો ઈશરના લોકો માટે ઉપલબ્ધ કરવામાં આવેલ સાભાથના વિશ્રામ વિષેની વાત તમને જોવા મળશે. જૂના કરાર હેઠળ સાભાથને વિશ્રામના દિવસ તરીકે પાળવામાં આવતો હતો. નવા કરાર હેઠળ સાભાથના આ વિશ્રામનો ઉલ્લેખ વિશ્રામ માટેના એક આત્મિક સ્થળ તરીકે કરવામાં આવ્યો છે. દરેક વિશ્વાસી વ્યક્તિને ચિત્તા ન કરવાનો કે વ્યાકૃત ન બનવાનો વિશેખાધિકાર આપવામાં આવ્યો છે. વિશ્વાસી વ્યક્તિઓ તરીકે તમે અને હું ઈશરના વિશ્રામમાં પ્રવેશ કરી શકીશું.

હિન્દુ ૪:૧૧ નું કાળજીપૂર્વકનું અવલોકન કરતાં એ બાબત પ્રગટ થાય છે કે વિશ્વાસ કર્યા વિના આપણે એ વિશ્રામમાં ક્યારેય પ્રવેશ કરી શકવાના નથી, અને અવિશ્વાસ તથા આજ્ઞાભંગ મારફતે આપણે એ વિશ્રામથી વંચિત રહી જઈશું. અવિશ્વાસ આપણને “વેરાન જીવન”માં રાખશે, પરંતુ ઈસુએ વિશ્રામનું એક એવું સ્થળ પૂરું પાડ્યું છે કે જે વિશ્વાસથી જીવન જીવવા મારફતે જ પ્રાપ્ત થઈ શકે છે.

વિશ્વાસથી અને વિશ્વાસને અર્થે જીવન જીવવું

કેમ કે તેમાં દેવનું ન્યાયીપણું પ્રગટ થયેલું છે, તે ન્યાયીપણું વિશ્વાસથી છે, અને વિશ્વાસને અર્થે છે; જેમ લખેલું છે તેમ, ન્યાયી વિશ્વાસથી જીવશે.

રોમનો ૧:૧૭

આ મુદ્દાને વધુ સ્પષ્ટપણે સમજાવી શકે એવો એક બનાવ મને યાદ આવે છે. એક સાંજે ધરનું કોઈ કામ કરવાના પ્રયત્નમાં હું મારા ધરની આજુબાજુ ચાલી રહી હતી, અને એ સમયે હું બહુ બેચેન હતી. મને કશું જ ગમતું ન હતું - મારા હૃદયમાં શાંતિ ન

હતી. હું પ્રભુને પૂછ્યા કરતી હતી કે, “મને શું થયું છે?” મને ઘણીવાર એવો અનુભવ થતો હતો, મારી સમસ્યા શું છે, એ જાણવા માટે હું પ્રામાણિકપણે પ્રયત્ન કરતી હતી. ઈસુની સાથે ચાલવા સંબંધીની જે જે બાબતો હું શીખી રહી હતી, એ બધી બાબતો અપનાવવાનો હું પ્રયત્ન કરી રહી હતી, હજ્ઞપણ કંઈક ખૂટનું હોય એવું લાગતું હતું.

એ જ સમયે ફોન રણક્યો, હું જ્યારે ફોન પર વાત કરી રહી હતી ત્યારે મારો હાથ કોઈએ મારી પર મોકલેલ શાખવાંચનના કાર્ડના એક બોક્ષ પર હતો. ખરેખર તો હું એ બોક્ષમાંના કોઈ કાર્ડને જોઈ રહી ન હતી, હું તો કેવળ એ કાર્ડસને આમતેમ ઉથલાવતી ફોન પર વાતો કરી રહી હતી. વાત કરી રહ્યા પછી મેં એ બોક્ષમાંથી કોઈએક કાર્ડ આશરેથી ઉપાડી લઈને તેમાં ઉતેજનના શર્ઝ્ડો લખવામાં આવ્યા છે કે નહિ એ જોવાનો પ્રયત્ન કર્યો.

ઉપાડવામાં આવેલ કાર્ડમાં રોમનો ૧૫:૧૩ કલમ લખવામાં આવી હતી : “હવે દેવ કે, જેના પર તમે આશા રાખો છો, તે તમને વિશ્વાસ રાખવામાં અખંડ હર્ષ તથા શાંતિથી ભરપૂર કરો, જેથી પવિત્ર આત્માના સામર્થ્યથી તમારી આશા પુષ્કળ થાય.”

હું સમજ ગઈ!

મારી આખી સમસ્યા શંકા અને અવિશ્વાસને કારણે હતી. શેતાનના જૂઠાણા પર વિશ્વાસ કરીને હું મારી જાતને દુઃખી કરી રહી હતી. હું નકારાત્મક બની રહી હતી. વિશ્વાસ ન કરવાને કારણે હું આનંદ અને શાંતિ પ્રાપ્ત કરી શકતી ન હતી. અવિશ્વાસમાં જીવનું અને આનંદ તથા શાંતિ પ્રાપ્ત કરવી, એ અશક્ય છે.

શેતાન પર નહિ, પરંતુ ઈશ્વર પર વિશ્વાસ કરવાનો નિષ્ઠય લો!

વિશ્વાસથી અને વિશ્વાસને અર્થે જીવન જીવવાનું શીખો. રોમનો ૧:૧૭ પ્રમાણે ઈશ્વરનું ન્યાયીપણું એ રીતે પ્રગટ થાય છે. પ્રભુએ મારી સમક્ષ એ વાત પ્રગટ કરવી પડી હતી કે વિશ્વાસથી અને વિશ્વાસને અર્થે જીવવાને બદલે હું વિશ્વાસથી શંકાને અર્થે તથા અવિશ્વાસને અર્થે હમેશાં જીવતી હતી. એ પછી થોડોક સમય હું વિશ્વાસથી જીવતી અને એ પછીથી ફરીથી શંકા અને અવિશ્વાસથી જીવતી હતી. હું એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ આવજી કર્યા કરતી હતી. અને એટલા માટે જ મારા જીવનમાં ઘણી બધી મુશ્કેલીઓ અને દુઃખ આવતાં હતાં.

યાદ કરો, યાકૂબ ૧:૭-૮ પ્રમાણે બે મનવાળો માણસ પોતાના સર્વ માર્ગોમાં અસ્થિર હોય છે અને પ્રભુ પાસેથી તે જે કંઈ પ્રાપ્ત કરવા માગે છે, તે તે ક્યારેય પ્રાપ્ત

કરી શકતો નથી. એક નિર્જય લો કે તમે બે મનવાળા બનશો નહિ, શંકાશીલ જીવન જીવશો નહિ!

ઈશ્વરે તમારે માટે એક મહાન જીવનની યોજના બનાવી રાખી છે. શેતાનને જૂઠાણા મારફતે તમારી પાસેથી એ જીવન ચોરી લેવા ન દો. તીલટાનું, વિતંડાવાદોને તથા દેવના જ્ઞાનની વિરુધ્ય જે કુંઈ માથું ઊંચકે છે, તેને તોડી પાડો, અને દરેક વિચારને વશ કરીને પ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવો. (૨ કરિંથી ૧૦:૫)

પ્રકરણ

૧૨

વાકુળ અને ચિંતિત મન

વ્યાકુળ અને ચિંતિત મન

વ્યાકુળતા અને ચિંતા, આ બંને બાબતો આપણને પ્રભુની સેવા કરતા અટકાવવા માટેના હુમલાઓ છે. શરૂ પણ આપણા વિશ્વાસને દબાવી દેવા માટે આ બંને પીડાઓનો ઉપયોગ કરે છે, જેથી કરીને આપણો વિશ્વાસ ઉંચે આવી શકે નહિ અને વિજયી જીવન જીવવામાં આપણને મદદ કરી શકે નહિ.

કેટલાક લોકો ચિંતા કરી કરીને આવી સમસ્યા ઊભી કરતા હોય છે, અને એવા લોકો માટે એવું પણ કહી શકાય કે તેઓને ચિંતા કરવાની ટેવ પડી ગઈ છે. જો તેઓની પણે પોતાની ચિંતા કરવાલાયક કોઈ બાબત ન હોય, તો તેઓ બીજાઓની પરિસ્થિતિ વિષે ચિંતા કરવા લાગે છે. હું પણ આ સમસ્યાથી પીડાતી હતી, તેથી એ હાલતને હું સારી રીતે વર્ણવી શકું તેમ છું.

કોઈક બાબત વિષે હું સતત ચિંતા કર્યા કરતી હતી, તેને કારણે જ જે શાંતિ પ્રાપ્ત કરવવા માટે ઈચ્છા મારે માટે મૃત્યુ પામ્યા હતા, એ શાંતિનો સુખદ અનુભવ મને કયારેય થયો ન હતો.

એક જ સમયે ચિંતા કરવી અને શાંતિથી જીવવું, એ બિલકુલ અશક્ય છે.

શાંતિ એ કોઈ એવી ચીજ નથી કે જેને કોઈ વ્યક્તિ પર મૂડી શકાય; શાંતિ, ખરેખર તો પવિત્ર આત્માનું એક ફળ છે (ગલાતી પ:૨૨), અને ફળ તો દ્રાક્ષાવેલામાં રહેવાથી મળતું પરિણામ છે (યોહાન ૧૫:૪). રહેવાની બાબત “ઈશ્વરના વિશ્વાસ” માં પ્રવેશવા સાથે સંકળાયેલી છે, જેનો ઉલ્લેખ ડિઝ્યૂઓને પત્રના ચોથા અધ્યાયમાં તેમ જ ઈશ્વરનાં વચનોમાં અન્ય જગ્યાઓએ પણ કરવામાં આવ્યો છે.

બાઈબલમાં ચિંતાને લગતા અનેક શબ્દો જોવા મળે છે, કયું ભાષાંતર વાંચવામાં આવે છે, તેના આધારે એ શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. કીંગ જેમ્સ વર્જન

તું બીજવાઈશ મા.

ગી.શા.૩૭:૮

‘ચિંતા’ શબ્દનો ઉપયોગ કરતું નથી. “ખીજવાઈશ મા” (ગી.શા.૩૮:૮). ઉપરાંત બીજા પણ જે નમૂનારૂપ શબ્દસમૂહો ચિંતા વિરુધ્ય ચેતવણી આપવા માટે વાપરવામાં આવ્યા છે, તેમાં “ચિંતા ન કરો” (માથી ૬:૨૫), “કશાની ચિંતા ન કરો” (ફિલિપી ૪:૬), અને “તમારી સર્વ ચિંતા તેના પર નાખો” (૧ પિતર ૫:૭) નો સમાવેશ થાય છે. હું સામાન્ય રીતે ધી એમલીફાઈડ બાઈબલનો ઉપયોગ કરતી હોઉં છું, જેમાં આ વિષયને લગતા કેટલાક જુદા જુદા ભાષાંતરો અને અન્ય શબ્દસમૂહોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. આ પ્રકરણના બાકી રહેલા ભાગના શિક્ષણને સરળ બનાવવા માટે હું “ચિંતા” શબ્દનો ઉપયોગ કરવાની છું.

ચિંતાની વ્યાખ્યા

વેબસ્ટર ડીક્શનરી “ચિંતા” શબ્દની વ્યાખ્યા આ પ્રમાણે આપે છે: (૧) બેચેની કે વ્યકૃપતા અનુભવવી... વ્યત્રતા, વ્યથા કે ઉદ્ઘેગ અનુભવવા... (૨) અસ્વસ્થપણાનો ઓત. મેં એની વ્યાખ્યા આવી રીતે થતી પણ સાંભળી છે કે, “અસ્વસ્થ કરે એવા વિચારોથી પરેશાન કરવું.”

મેં જ્યારે અસ્વસ્થ કરે એવા વિચારોથી પરેશાન કરવા સંબંધીની વ્યાખ્યાના એક ભાગને જોયો ત્યાર પછીથી જ અને ત્યાં જ મને એવું લાગ્યું હતું કે હું વધારે હોશિયાર છું. હું માનું છું કે દરેક પ્રિસ્તી વ્યક્તિ હોશિયાર છે. હું માનું છું કે આમતેમ બેસી રહેવા કરતાં તથા પોતાને પરેશાન કરતાં વિશાસીઓ પાસે વધારે બુલ્લિ છે.

ચિંતા ક્યારેય કોઈ બાબતને વધારે સારી બનાવતી નથી, તેથી શા માટે ચિંતા કરવાનું પડતું મૂકી દેવું ન જોઈએ?

વ્યાખ્યાના બીજા એક ભાગનો અર્થ પણ મને સમજાયો: “જે રીતે એક મ્રાણી બીજા મ્રાણીને કરે છે એ રીતે દાંત કચકચાવીને તોંકું હલાવવું અથવા તો વારંવાર ધૂરકીને બચકાં ભરવા અને એમ હેરાન કરવું.”^૨

આ વ્યાખ્યાનો વિચાર કરીને હું નીચે પ્રમાણેના તારણ પર આવી - આપણી પાસે ઉપર વણવેલું બધું કરાવવા માટે શેતાન ચિંતાનો ઉપયોગ કરતો હોય છે. આપણા પર જ્યારે થોડાક સમય માટે પણ ચિંતાનો હુમલો થાય છે ત્યારે આપણને જેવી લાગણી થાય છે - એવું જાણો કે આપણે જ્યાં સુધી થાકીને નંખાઈ ન જઈએ ત્યાં સુધી બળજબરી કરવામાં આવતી હોય ત્યારે જેવી લાગણી થાય છે એવી લાગણી.

વ્યાખ્યામાં વર્ણવ્યા પ્રમાણે વિચારોનું વારંવાર આવવું અને આપણને શાંતિ ન મળે એ બાબત વારંવાર બચકાં ભરવા જેવી જ છે.

ચિંતા ખરેખર મન ઉપર કરવામાં આવતો શેતાનનો હુમલો જ છે. વિશ્વાસી વ્યક્તિને અમુક બાબતો પોતાના મનથી કરવાની સૂચના આપવામાં આવી હોય છે, અને શત્રુ એ વાતની ખાતરી કરવા માગતો હોય છે કે એ બાબતો ક્યારેય કરવામાં ન આવે. તેથી શેતાન અધોગ્ય પ્રકારની વિચારધારા વડે માનસિક યુધ્ઘભૂમિને વસ્ત રાખવાનો પ્રયત્ન કરતો હોય છે કે જેથી કરીને મન ઈશ્વરની ઈચ્છા મુજબના ઈરાદા માટે ક્યારેય ઉપયોગમાં આવી શકે નહિ.

મનને લગતી કેટલીક મહત્વની બાબતો વિષેની ચર્ચા આપણે પાછળના એક પ્રકરણમાં કરવાના છીએ, પરંતુ અત્યારે તો ચિંતા કેટલી બધી નકામી બાબત છે, એ વિષેની સંપૂર્ણ જાણકારી મેળવવા માટે આપણે ચિંતા વિષેનો અભ્યાસ ચાહુ રાખીશું.

“ચિંતાનો હુમલો” થવાનો છે, એવું આપણને જ્યારે લાગે ત્યારે માથી દઃર્પ-તર્ફ વાંચવા માટેનો એક ઉત્તમ શાસ્ત્રભાગ છે. આ અતિ મહત્વના વિષય સંબંધી પ્રભુ આપણને શું કહી રહ્યા છે, એ જોવા માટે આવો, આપણે આ શાસ્ત્રભાગની એકએક કલમને છૂટી પાડીને જોઈશું.

શું જીવન સાંસારિક બાબતોથી અધિક નથી?

એ માટે હું તમને કહું છું કે તમારા જીવને સારુ ચિંતા ન કરો કે, અમે શું ખાઈશું અથવા શું પીશું; અને તમારા શરીરને સારુ ચિંતા ન કરો કે, અમે શું પહેરીશું. શું જીવ ખોરાક કરતાં, અને શરીર લૂગડાં કરતાં અધિક નથી?

માથી દઃર્પ

જીવન એક એવી ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળું બનવા માટે સર્જિયું છે કે જેથી કરીને આપણે તેને ભરપૂરપણે માણી શકીએ. યોહાન ૧૦:૧૦ માં ઈસુએ કહ્યું છે કે, ચોર ફક્ત ચોરી કરવા, મારી નાખવા તથા નાશ કરવાના હેતુથી જ આવતો હોય છે. તેઓને જીવન મળે, અને તે પુષ્ટ મળે એ માટે હું આવ્યો છું, (ઓભરાઈ જાય ત્યાં સુધી ભરપૂરપણે). શેતાન આપણામાંથી એ જીવન ચોરી લેવા માટે ઘણી બધી રીતે પ્રયત્નો કરે છે - એમાંની એક રીત ચિંતા છે.

માથી હ:૨૫ માં આપણને ઉપદેશ આપવામાં આવ્યો છે કે જીવનમાં એવી એકપણ બાબત નથી કે જેના વિષે આપણે ચિંતા કરવી પડે - જીવનના કોઈપણ પાસા સંબંધી નહિ! ઈશ્વરે આપણને આપેલ જીવનની વિશેષતા એ છે કે એ જીવનમાં બીજી બધી જ બાબતોને સમાવી લેવામાં આવી છે, પરંતુ જો આપણે આ બાબતો વિષે ચિંતા કરીએ, તો આપણે એ બાબતો ઉપરાંત જે જીવન ઈશ્વર આપણને આપવા માગે છે, એ જીવન પણ આપણે ખોઈ બેસીશું.

શું તમે પક્ષીઓ કરતાં પણ વધારે મૂલ્યવાન નથી?

આકાશનાં પક્ષીઓને જુઓ; તેઓ તો વાવતાં નથી, અને કાપતાં નથી, અને વખારોમાં ભરતા નથી, તોપણ આકાશમાંનો બાપ તેઓનું પાલન કરે છે; તો તેઓ કરતાં તમે અધિક નથી શું?

માથી હ:૨૬

આપણે થોડોક સમય પક્ષીઓને નિહાળવામાં વીતાવીએ, તો આપણા બધા માટે એ સારું ગાથારો. પ્રભુએ આપણને એ જ બાબત કરવાનું જણાયું છે.

જો રોજેરોજ શક્ય ન હોય, તો કમસે કમ થોડાક થોડાક સમયે પક્ષીઓને નિહાળવા માટે સમય કાઢવાની અને આપણી જાતને એ વાતની યાદ દેવડાવવાની જરૂર છે કે આપણા પીછાંવાળાં મિત્રોની સંભાળ કેટલી સરસ રીતે લેવામાં આવી રહી છે. પોતાનો હવે પછીનો ખોરાક ક્યાંથી આવવાનો છે એ વાતની તેઓને સહેજે ખબર હોતી નથી; તેમ છતાં મેં વ્યક્તિગત રીતે ક્યારેય કોઈ પક્ષીને જાડની ડાળી પર ચિંતાને કારણે નિરાશ હાલતમાં બેઠેલું જોયું નથી.

પ્રભુ અહીં જે મુદ્રા પ્રત્યે આપણું ધ્યાન દોરે છે, એ મુદ્રો ખરેખર બહુ સરળ છે: “શું તમે પક્ષીઓ કરતાં વધારે મૂલ્યવાન નથી?”

ભલે તમને તમારા નબળા વ્યક્તિત્વથી સંતોષ થતો ન હોય, તોપણ તમે પક્ષીઓ કરતાં વધારે મૂલ્યવાન છો, એ વાત પર તમે વિશ્વાસ કરી શકો છો, અને જોઈ શકો છો કે તમારા આકાશમાંના પિતા તેઓની કેટલી બધી સંભાળ લે છે.

ચિંતા કરવાથી તમે શું પ્રાપ્ત કરો છો?

ચિંતા કરવાથી તમારામાંનો કોણ પોતાના કદને એક હાથભર વધારી શકે છે?

માથી હ:૨૭

આમ, એક વાત તરત જ સ્પષ્ટ થાય છે કે ચિંતા કરવાથી કોઈ લાભ થતો નથી. ચિંતા કરવાથી કોઈપણ સારી બાબત સિધ્ય થઈ શકતી નથી. જો એવું જ હોય, તો શા માટે ચિંતા કરવી જોઈએ? શા માટે આટલા બધા વ્યાકુળ થવું જોઈએ?

શા માટે આટલા બધા વ્યાકુળ થવું?

અને લૂગડાં સંબંધી તમે ચિંતા શા માટે કરો છો? ખેતરનાં ફૂલજાડોનો વિચાર કરો કે તેઓ કેવાં વધે છે; તેઓ મહેનત કરતાં નથી, તેઓ કાંતતાં પણ નથી; તોપણ હું તમને કહું છું કે સુલેમાન પણ પોતાના સધણા મહિમામાં તેઓમાંના એકના જેવો પહેરેલો ન હતો.

એ માટે ખેતરનું ધાસ જે આજ છે, અને કાલે ભણીમાં ફેંકાય છે, તેને જો દેવ એવું પહેરાવે છે, તો, ઓ અલ્યવિશ્વાસુઓ, તમને શું એથી વિશેષ નહિ પહેરાવશો?

માથી દ:૨૮-૩૦

પોતે સર્જલી કૃતિઓમાંની એક કૃતિનું ઉદાહરણ આપીને પ્રભુ એ બાબત સ્પષ્ટ કરે છે કે એક ફૂલ કે જે કશું જ કરતું નથી અને પોતાના પૂરેપૂરા મહિમામાં સુલેમાન જેવો દેખાતો હતો તેના કરતાં પણ વધારે સુંદર દેખાય છે, એવા એક ફૂલની જો આટલી બધી સંભાળ લેવાતી હોય, તો આપણે અવશ્ય એ વાત પર વિશ્વાસ કરી શકીએ કે આપણી પણ સંભાળ લેવામાં આવશે અને આપણી જરૂરિયાતો પૂરી કરવામાં આવશે.

તેથી, ચિંતા કરશો નહિ અથવા વ્યાકુળ થશો નહિ!

માટે અમે શું ખાઈએ, અથવા શું પીએ, અથવા શું પહેરીએ, એમ કહેતાં ચિંતા ન કરો.

માથી દ:૩૧

મને આ કલમને થોડીક વિસ્તૃત કરવાનું અને વધુ એક પ્રશ્ન પૂછવાનું મન થાય છે કે, “આપણે શું કરવાના છીએ?”

હું માનું છું કે શેતાન એવા દુષ્ટ આત્માઓને મોકલતો રહે છે કે જેઓનું કામ બીજું કશું જ નહિ, પરંતુ વિશ્વાસી વ્યક્તિના કાનમાં આખો દિવસ એકની એક વાત

દોહરાવતા રહેવાનું છે. એ હુણ આત્માઓ અધરા પ્રશ્નોનો મારો ચલાવે છે, અને વિશ્વાસી વ્યક્તિ એ પ્રશ્નોના જવાબ શોધવામાં જ પોતાનો કિંમતી સમય વેડફે છે. પ્રિસ્તી વ્યક્તિ લાંબા સમય સુધી ભારે કિંમત ચૂકવવી પડે એવા યુધમાં વસ્ત રહે એવી આશા સાથે શેતાન મનરૂપી યુધના મેદાનમાં સતત યુધ લડતો રહે છે.

૩૧ મી કલમના એ ભાગ તરફ દાખિ કરો કે જ્યાં આપણને ચિંતા ન કરવા કે વ્યકૃપન ન થવા વિષે કહેવામાં આવ્યું છે. યાદ રાખો કે મનના ભરપૂરપણામાંથી મોં બોલે છે (માથી ૧૨:૩૪). શાનુ જાણો છે કે જો તે આપણા મનમાં અયોગ્ય બાબતો ઢાંસી દેવામાં સફળ થશે, તો એ અયોગ્ય બાબતો છેવટે આપણા મુખમાંથી બહાર આવવા લાગશે. આપણા શર્ષ્ટો ખૂબ જ મહત્વના છે, કારણ કે એ શર્ષ્ટો આપણો વિશ્વાસ પ્રગટ કરે છે - અથવા કેટલાક કિસ્સાઓમાં તો આપણા વિશ્વાસનો અભાવ પ્રગટ કરે છે.

ઈશ્વરને શોધો, કૃપાદાનોને નહિ

કારણ કે એ સધળાં વાનાં વિદેશીઓ શોધે છે; કેમ કે તમારો આકાશમાંનો બાપ જાણો છે કે એ બધાંની તમને અગત્ય છે.

પણ તમે પહેલાં તેના રાજ્યને તથા તેના ન્યાયીપણાને શોધો, એટલે એ બધાં વાનાં પણ તમને અપાશે.

માથી ૬:૩૨,૩૩

એ વાત સ્પષ્ટ છે કે ઈશ્વરનાં બાળકોએ જગતના જેવા બનવાનું નથી! જગત તો સાંસારિક બાબતો પાછળ દોડે છે, પરંતુ આપણે તો પ્રભુને શોધવાના છે. પ્રભુએ વચ્ચન આપ્યું છે કે જો આપણે પ્રભુને શોધવાનો પ્રયત્ન કરીશું, તો આપણને જે જે બાબતોની જરૂર છે એ સર્વ બાબતો તે આપણાને પૂરી પાડશે.

આપણે ઈશ્વરના હાથને નહિ, પણ ઈશ્વરના મુખને શોધતાં શીખવું જોઈએ!

આપણા આકાશમાંના પિતાને પોતાનાં બાળકોને ઉત્તમ બાબતો આપવામાં આનંદ મળે છે, પરંતુ જો આપણે એ ઉત્તમ બાબતો પાછળ પડી ન જઈએ તો જ.

આપણે માગીએ એ પહેલાંથી જ ઈશ્વરને આપણી જરૂરિયાતોની જાણ હોય છે. જો આપણે આપણી અરજી તેમને જણાવીશું, તો ઈશ્વર તેમના પોતાના યોગ્ય સમયે

એ સર્વ જરૂરિયાતો પૂરી પાડશે (ફિલિપ્પી ૪:૬). ચિંતા આપણને કોઈ જ રીતે મદદરૂપ થશે નહિ. વાસ્તવમાં તો, તે આપણી પ્રગતિને અટકાવશે.

આજે ફક્ત આજના દિવસ પૂરતું વિચારો

તે માટે આવતીકાલને સારુ ચિંતા ન કરો, કેમ કે આવતીકાલ પોતાની વાતોની ચિંતા કરશો; દહાડાને સારુ તે દહાડાનું દુઃખ બસ છે.

માથી ૬:૩૪

ચિંતા કે વ્યાકુળતાનો અર્થ આવતીકાલની કલ્યાના કરવામાં આજના દિવસને વેડફી દેવો, એવું હું માનું દું. જે પ્રયોજન માટે ઈશ્વરે આપણને સમય આપ્યો છે, એ પ્રયોજન માટે આપણે એ સમયનો ઉપયોગ કરતાં શીખીએ.

જીવન જીવવા માટે જ છે - અહીં અને અત્યારે જ!

દુઃખદ વાત એ છે કે બહુ થોડાક લોકો દરેક દિવસને ભરપૂરપણે જીવી જાણો છે. પરંતુ એ થોડાક લોકોમાંના એક વ્યક્તિ તમે પણ બની શકો છો. ઈસુએ કહ્યું છે કે શેતાન શરૂ તમારું જીવન ચોરી લેવા માટે આવે છે (યોહાન ૧૦:૧૦). તેને હવે પછી એ કરવાની તક ન આપો! આવતીકાલની ચિંતા કરવામાં આજનો દિવસ વેડફી ન નાખો. જેના પ્રત્યે તમારે ધ્યાન આપવાની જરૂર છે એવી આજના દિવસ પૂરતી અનેક બાબતો તમારી પાસે છે. તમને આજે જે કોઈ બાબતની જરૂર હોય, એ દરેક બાબત કરવા માટેની ઈશ્વરની કૃપા તમારા પર છે, પરંતુ આવતીકાલ જ્યાં સુધી આવશે નહિ ત્યાં સુધી આવતીકાલ માટેની કૃપા આપવાની નથી - તેથી આજનો દિવસ વેડફી ન નાખો!

ચિંતા ન કરો કે વ્યાકુળ ન થાઓ

કશાની ચિંતા ન કરો; પણ દરેક બાબતમાં પ્રાર્થના તથા વિનંતીઓ વડે આભારસ્તુતિ સહિત તમારી અરજો દેવને જણાવો.

ફિલિપ્પી ૪:૬

જ્યારે “ચિંતારૂપી હુમલો” આવે ત્યારે વિચાર કરવા લાયક આ એક બીજુ કલમ છે.

હું ઈશ્વરનાં વચનો મુખ દ્વારા પ્રગટ કરવાની ભારપૂર્વક ભલામણ કરું છું. ઈશ્વરનાં વચનો બેધારી તરવાર છે અને શત્રુ સામે તેનો ઉપયોગ થવો જ જોઈએ (હિન્દુ ૪:૧૨; એફેસી ૬:૧૭). ભ્યાનમાં રાખેલી તરવાર હુમલા વખતે કોઈ કામની નથી.

ઈશરે આપણાને તેમનાં વચનો આપેલાં છે; એ વચનોનો ઉપયોગ કરો! આ રીતે પવિત્રશાસ્ત્રની કલમો મોઢે કરો અને શત્રુ જ્યારે હુમલો કરે ત્યારે ઈસુએ જે રીતે વચનોનો ઉપયોગ કર્યો હતો, એ રીતે જ શત્રુના હુમલાને નાકામ્યાબ બનાવવા આ જ હથિયારોનો ઉપયોગ કરો!

કલ્પનાઓને કાઢી મૂકો

અમે વિતંડાવાદોને તથા દેવના જ્ઞાનની વિરુધ્ય જે કુંઈ માથું ઊંચકે છે તેને તોડી પાડીએ છીએ, અને દરેક વિચારને વશ કરીને ઘ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવીએ છીએ.

૨ કરિંથી ૧૦:૫

જ્યારે ઈશ્વરનાં વચનોની વિરુધ્ય કોઈ વિચારો રજૂ કરવામાં આવે ત્યારે શેતાનને ચૂપ કરી દેવાનો સર્વશ્રેષ્ઠ માર્ગ બાઈબલની કલમો બોલવી તે છે.

વિશ્વાસના સમર્થન સાથે વિશ્વાસી વ્યક્તિના મુખમાંથી નીકળતા ઈશ્વરનાં વચનો જ એકમાત્ર સૌથી અસરકારક હથિયાર છે કે જેનો ઉપયોગ ચિંતા અને વ્યકુળતા સામેનું યુધ જીતવા માટે થઈ શકે છે.

તમારી સર્વ ચિંતાઓ ઈશ્વર પર નાખી દો

એ માટે દેવના સમર્થ હાથ નીચે તમે પોતાને નમાવો કે તે તમને યોગ્ય સમયે ઉચ્ચપદે મૂકે. તમારી સર્વ ચિંતા તેના પર નાખો, કેમ કે તે તમારી સંભાળ રાખે છે.

૧ પિતર ૫:૬-૭

શત્રુ જ્યારે આપણા પર કોઈ સમસ્યા લાવવાનો પ્રયત્ન કરે છે, ત્યારે એ સમસ્યાને ઈશ્વર પર નાખી દેવાનો એક વિશોભાવિકાર આપણાને આપવામાં આવ્યો

છે. ‘નાખી દેવું’ શબ્દનો અર્થ ખરેખર તો, ફેંકી દેવું કે પછાડવું એવો થાય છે. તમે અને હું આપણી સમસ્યાઓને ઈશ્વર પર નાખી કે ફેંકી દઈ શકીએ છીએ અને તમે માનશો કે ઈશ્વર એ સમસ્યાઓને જીવી શકે છે. ઈશ્વર એ સમસ્યાઓનું નિરાકરણ કેવી રીતે લાવવું, એ સારી રીતે જાણો છે.

આ શાસ્ત્રભાગ આપણને એ બાબત જણાવે છે કે આપણી જાતને નમાવવી કે નમ્ર બનાવવી એટલે ચિંતા ન કરવી. ચિંતા કરનાર વ્યક્તિ હજી પણ એવું માનતી હોય છે કે કોઈકને કોઈક રીતે તે તેની પોતાની સમસ્યાનો ઉકેલ લાવી શકશે. ચિંતા કરવી એટલે ઊભી થયેલી પરિસ્થિતિનો ઉકેલ લાવવા માટે મનનું આમતેમ દોડાદોડ કરવું. અભિમાની માણસનું મન હુંપણાથી ભરેલું હોય છે; જ્યારે નમ્ર માણસના મનમાં ઈશ્વર પ્રથમ સ્થાને હોય છે. અભિમાની માણસ ચિંતા કરે છે; નમ્ર માણસ શાંતિથી રાહ જુએ છે.

એકમાત્ર ઈશ્વર જ આપણને દોડાવી શકે છે, અને તે એવું ઈચ્છે છે કે આપણે એ વાત જાણીએ કે જેથી કરીને આપણી દરેક પરિસ્થિતિમાં આપણે તેમના પર આધાર રાખીએ અને તેમના વિશ્રામમાં ગ્રવેશ કરીએ.

ઈશ્વરનો વિશ્રામ

હે અમારા દેવ, તું તેઓનો ન્યાય નહિ કરશો? કેમ કે આ મોટું સૈન્ય જે અમારી વિરુદ્ધ આવે છે તેની સામે થવાને અમારામાં કંઈ શકતું નથી; અને અમારે શું કરવું તે પણ અમને સૂજાતું નથી; પણ અમે તો તારી તરફ જોઈએ છીએ.

૨ કાળવૃત્તાંત ૨૦:૧૨

મને આ કલમ બષુ ગમે છે! એ કલમમાં લોકો વિષે વાત કરવામાં આવી છે કે જેઓ એક એવા તબક્કે આવી ગયા હતા કે જ્યાં તેઓ આ ત્રાણ બાબતો અવશ્ય સમજ્યા હતા:

૧. પોતાના શત્રુઓ સામે લડવાની શક્તિ તેઓમાં ન હતી.
૨. હવે શું કરવું, એની ખબર તેઓને ન હતી.
૩. તેઓએ ઈશ્વર તરફ દાખિ કરવાની જરૂર હતી.

એકવાર તેઓને આ વાત સમજાઈ અને તેઓએ જ્યારે પ્રભુની સમક્ષ મુક્તમને એકરાર કર્યો ત્યારે પ્રભુએ તેઓને જે કહ્યું હતું એ આપણો એ જ શાસ્ત્રભાગની ૧૫ મી અને ૧૭ મી કલમમાં જોઈએ છીએ:

“આ મોટા સૈન્યને લીધે તમારે બીજું નહિ કે ગભરાવું નહિ; કેમ કે એ યુધ્ય તમારું નથી, પણ દેવનું છે.

આ લડાઈમાં તમારે યુધ્ય કરવું નહિ પડે, સ્થિર થઈને ઊભા રહો, અને યહોવા તમારું કેવું રક્ષણ કરે છે તે જુઓ.”

આપણું વલણ શું છે? ઈસુમાં રહીને ઈશ્વરના વિશ્રામમાં પ્રવેશ કરવો. આપણી દષ્ટિ પ્રભુ પર રાખીને તેમના પર સતત આધાર રાખવો, તે આપણી પાસે જે બાબત કરાવવા માગે છે એ બાબત કરવી અને અથવા દેહ પ્રમાણે ચાલીને “આદરયુક્ત ભય” રાખવો.

ઈશ્વરના વિશ્રામમાં પ્રવેશ કરવાની બાબતને હું આ પ્રમાણે કહીશઃ વિરોધ સહન કર્યા વિના ઈશ્વરના વિશ્રામમાં પ્રવેશી શકતું નથી.

આ બાબતને સમજાવવા માટે હું એક વાર્તા કહીશ કે જે મેં એકવાર સાંભળી હતી - એ વાર્તામાં બે ચિત્રકારોને શાંતિ પ્રદર્શિત થતી હોય એવું ચિત્ર દોરવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. એક ચિત્રકારે પર્વતમાળાની પાછળના ભાગમાં આવેલ એક નીરવ અને શાંત સરોવરનું ચિત્ર દોર્યું હતું. જ્યારે બીજા ચિત્રકારે ધસમસતા ધોધ પાસે આવેલા ઝડની એક ડાળી પર બાંધવામાં આવેલા માળામાં નિરાંતે સૂતેલા એક પક્ષીનું ચિત્ર દોર્યું હતું.

એ બેમાનનું કહ્યું ચિત્ર સાચા અર્થમાં શાંતિ દર્શાવતું હતું? બીજું જ ચિત્ર, કારણ કે વિરોધ વિનાની શાંતિ જેવી બીજી કોઈ બાબત છે જ નહિ. પહેલું ચિત્ર જડતા દર્શાવે છે. જે દશ્ય રજૂ કરવામાં આવ્યું છે તે કદાચ ધીરગંભીર હોઈ શકે, તબિયત સુધારવા માટે વ્યક્તિને ત્યાં જવાનું મન થાય એવું એ દશ્ય હતું. એ ચિત્ર સુંદર દશ્ય અવશ્ય રજૂ કરતું હોય, પરંતુ તે “ઈશ્વરનો વિશ્રામ” દર્શાવતું નથી.

ઈસુએ કહ્યું કે, “હું તમને શાંતિ આપીને જાઉં છું, મારી શાંતિ હું તમને આપું છું; જેમ જગત આપે છે તેમ હું તમને આપતો નથી” (યોહાન ૧૪:૨૭). ઈસુ જે શાંતિ આપે છે, તે આત્મિક શાંતિ છે અને તેમનો વિશ્રામ જંજાવાતો મધ્યે કાર્ય કરે છે - જંજાવાતોની ગેરહાજરીમાં નહિ. ઈસુ આપણાં જવનોમાંથી બધા વિરોધાભાસો

દૂર કરવા માટે આવ્યા ન હતા, પરંતુ જીવનના ઝંગાવાતો સામે આપણાને એક જુદા જ પ્રકારનો અભિગમ આપવા માટે આવ્યા હતા. આપણે તેમની ઝૂસરી આપણા પર લઈને તેમની પાસેથી શીખવાનું છે (માથી ૧૧:૨૮). એનો અર્થ એ થાય છે કે આપણે તેમના માર્ગો શીખવાના છે, અને જીવન પ્રત્યે તેમણે જે અભિગમ અપનાવ્યો હતો, એવો જ અભિગમ આપણે પણ અપનાવવાનો છે.

ઈસુ ચિંતા કરતા ન હતા, અને આપણે પણ ચિંતા કરવાની જરૂર નથી!

તમે ચિંતા કરવાનું બંધ કરો એ પહેલાં ચિંતા કરવાલાયક કોઈ બાબતની રાહ જો તમે જોઈ રહ્યા છો, તો મારે તમને જણાવવું જ જોઈએ કે એ માટે તમારે લાંબા સમય સુધી રાહ જોવી પડશે; કારણ કે એ સમય ક્યારેય આવશે નહિ. હું નકારાત્મક બનીને આ વાત કહી રહી નથી. હું પ્રામાણિકપણે કહી રહી છું!

માથી ૬:૩૪ જણાવે છે કે આપણે આવતીકાલ સંબંધી ચિંતા ન કરીએ, કારણ કે દરેક દિવસને માટે તે દિવસનું દુઃખ બસ છે. ઈસુએ પોતે એ વાત કહી હતી, અને તેમણે ચોક્કસપણે નકારાત્મક બન્યા વિના એ વાત કહી હતી. ઝંગાવાતો મધ્યે શાંત રહેવાથી અને ઈશ્વરના વિશ્રામનો અનુભવ કરવાથી પ્રભુનો મહિમા થાય છે, કારણ કે એમ કરવાથી સાબિત થાય છે કે ઈશ્વરના માર્ગો ઉપયોગી છે.

ચિંતા, ચિંતા, ચિંતા!

મારાથી કંઈપણ થઈ શકે નહિ એવી કેટલીક બાબતો વિષે ચિંતા કરવામાં મેં મારા જીવનના ઘણાં બધાં વર્ષો વેડફી નાખ્યાં હતાં. મને એ વર્ષો પાછાં મેળવીને કોઈક જુદી જ રીતે વીતાવવાનું મન થાય છે. જો કે, ઈશ્વરે તમને આપેલો સમય જો તમે એકવાર વીતાવી દીધો હોય, તો એ સમય ફરી પાછો આવે અને તમે બીજી જ કોઈ રીતે તેનો ઉપયોગ કરશો, એ વાત શક્ય જ નથી.

જ્યારે બીજી તરફ મારા પતિ ક્યારેય ચિંતા કરતા ન હતા. એક સમય એવો હતો કે હું જ્યારે તેમના પર ગુસ્સે થઈ જતી હતી, કારણ કે તે મારી ચિંતામાં સહભાગી બનતા ન હતા - અને ક્યારેક ઈશ્વરે અમારી વહારે આવીને અમારી જરૂરિયાતો પૂરી કરી ન હોય એવા સમયે ઊભી થયેલી તમામ નિરાશાજનક શક્યતા વિષે તે મારી સાથે વાત કરતા ન હતા. ઉદાહરણ તરીકે, હું રસોડામાં બેસીને જ્યારે બીલો અને ચેકબૂક સામે જોતી ત્યારે ચૂકવવાનાં બીલોની રકમ બેન્કના ખાતામાંની

રકમ કરતાં વધારે મોટી જોઈને હું તરત જ બેચેન બની જતી હતી. એ સમયે તેવ બાજુના ઓરડામાં બાળકો સાથે રમતા હોય, બાળકો તેમની પીઠ પર બેસીને ઉપર નીચે કૂદાકૂદ કરતા હોય ત્યારે તે શાંતિથી ટીવી જોયા કરતા હોય, બાળકો તેમના વાળ પીંખી નાખતા હોય.

મને યાદ આવે છે કે હું તેમને કર્કશ શબ્દોમાં કહેતી કે, “હું જ્યારે આ તકલીફને દૂર કરવાનો પ્રયત્ન કરું છું ત્યારે તમે શા માટે મારી પાસે આવીને કંઈક કરતા નથી!” તે જ્યારે આ શબ્દો સાંભળીને જવાબ આપતા કે, “તું મારી પાસે શું કરાવવા માગે છે?” ત્યારે મને કશું જ સૂજતું નહિ, અને મને એટલો બધો ગુસ્સો આવી જતો કે આવી ભારે આર્થિક સંકડામણનો સામનો કરતી વખતે પણ તેઓ પોતાની મસ્તીમાં જીવતા હતા.

તેવ આ વાતો યાદ દેવડાવીને મને શાંત પાડતા કે ઈશ્વરે હમેશાં આપણી જરૂરિયાતો પૂરી પાડી છે, આપણે આપણી જવાબદારી નિભાવી છે (એટલે કે દશાંશ, દાનાર્પણ આપતા, પ્રાર્થના કરતા અને વિશ્વાસ કરતા) અને પ્રભુ પણ તેમની જવાબદારી નિભાવશે (અહીં મારે એક વાત કબૂલ કરવી જોઈએ કે તેવ ઈશ્વર પર ભરોસો રાખતા હતા, જ્યારે હું ચિંતા કર્યા કરતી હતી). હું ઓરડામાં તેમની અને બાળકો પાસે જતી, અને થોડીક વારમાં જ એના એ જ વિચારો મારા મનમાં સળવળાટ કરવા લાગતા: “પણ આપણે શું કરીશું? આ બધાં બિલો આપણે કેવી રીતે ચૂકવી શકીશું? વગેરે વગેરે...”

અને એ પછી મારા કલ્પનારૂપી ચિત્રપટના પડદા પર હું આ બધી અણાધારી આફતોનાં દશ્યો જોતી - ગીરો મૂકેલી વસ્તુઓને છોડાવવાની અશક્તિ, કારની જપ્તી, સગવહલાં કે મિત્રો પાસેથી નાશાંકીય સહાય માગતા ઊભી થતી કફોડી હાલત વગેરે વગેરે. શું તમે ક્યારેય એ પ્રકારનાં દશ્યો જોયાં છે અથવા તો એ પ્રકારના વિચારો તમારા મનમાં સતત ઘોળાયા કરે છે? અલભતા, તમને એવા વિચારો અવશ્ય આવ્યા હશે, નહિ તો તમે આ પુસ્તક કદાચ વાંચતા ન હોતે.

શેતાને આવા વિચારો મારા મનમાં થોડીવાર માટે રમતા કરી દીધા પછી હું રસોડામાં પાછી ધૂસી જતી, અને ફરી પાછી બધા બિલો, ચેકબૂક, કેલ્ક્યુલેટર કાઢીને ગણતરી કરવા લાગતી. હું જેટલું વધારે આ પ્રમાણે કરતી, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં હું બેચેન બનતી હતી. એ પછી ફરીથી એ કંકાશભરી પરિસ્થિતિ ઊભી થતી હતી! હું જ્યારે આ બધી “જવાબદારી” ઉઠાવતી હતી ત્યારે તેવ અને બાળકોને

પોતાની મસ્તીમાં મહાલતા જોઈને હું તેઓ પ્રત્યે બૂમભરાડા પાડીને મારો આકોશ વ્યક્ત કરતી!

ખરેખર તો, હું જે અનુભવી રહી હતી તે કાંઈ જવાબદારી ન હતી, પરંતુ ચિંતા હતી - કોઈક એવી બાબત કે જે પોતાની પર નાખી દેવા માટે ઈશ્વર મને સ્પષ્ટપણે જણાવી રવા હતા.

હું જ્યારે ભૂતકાળ તરફ દાખિ કરું છું ત્યારે મને સમજાય છે કે મેં મારા શરૂઆતના દાંપત્યજીવનની એ બધી સાંજ કે જે ઈશ્વરે મને આપી હતી, એ બધી મેં વેડફી નાખી હતી. ઈશ્વર આપણાને જે સમય આપે છે, એ સમય તો એક મૂલ્યવાન છે. તેનો બુધ્યિપૂર્વક સદૃષ્યોગ કરો, અને તમારે ફરીથી આ પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થવું પડશે નહિ.

ઈશ્વરે આપણી સર્વ જરૂરિયાતો પૂરી પાડી છે, અને તેમણે એ જરૂરિયાતો જુદી જુદી રીતે પૂરી પાડી છે. તે આપણાને ક્યારેય નીચે પડવા દેતા નથી - એક વાર પણ નહિ. ઈશ્વર વિશ્વાસુ છે!

ચિંતા ન કરો - ઈશ્વર પર ભરોસો રાખો

તમારો સ્વભાવ નિર્લોભી થાય; પોતાની પાસે જે હોય તેથી સંતોષી રહો; કેમ કે તેણે (ઈશ્વરે) કહું છે કે, હું તને કદી મૂકી દઈશ નહિ, અને તને તજ્જશ પણ નહિ.

હિન્દુ ૧૩:૫

ઈશ્વર તમારી વહારે આવીને તમારી સર્વ જરૂરિયાતો પૂરી કરશે કે નહિ, એ વિષેની ચિંતા તમને જ્યારે થાય ત્યારે તમારી જાતને ઉતેજન આપવા માટે આ ઉત્કૃષ્ટ કલમ તમને ઉપયોગી નીવડે એવી છે.

આ કલમમાં પ્રભુ આપણાને એવું જણાવે છે કે આપણે આપણાં મનોને ધનદીલત પર લગાડવાની અને આપણે આપણી જાતની સંભાળ કેવી રીતે લઈશું એ વિષે ચિંતા કરવાની જરૂર નથી, કારણ કે તે આપણી આ બધી બાબતોની સંભાળ લેશે. તેમણે આપણાને વચન આપ્યું છે કે તે આપણાને ક્યારેય નિષ્ઠળ જવા દેશે નહિ અને આપણાને ક્યારેય તજ દેશે નહિ.

તમે તમારી ભૂમિકા નિભાવો અને ઈશ્વરની ભૂમિકા નિભાવવાનો પ્રયત્ન ન કરો. બોજ ઊંચકી ન શકાય એટલો ભારે છે - અને જો તમે ધ્યાન નહિ આપો, તો તમે એ બોજા નીચે કચડાઈ જશો.

ચિંતા ન કરો. “ધહોવા પર ભરોસો રાખ, અને ભલું કર; દેશમાં રહે, અને વિશાસુપણાની પાછળ લાગ.” (ગી.શા.૩૭:૩)

એ જ એ ખાતરી છે!

પ્રકરણ

૧૩

બીજાઓનો દોષ શોધનારું,
ટીકા કરનારું અને વહેમીલું મન

બીજાઓનો દોષ શોધનારું, ટીકા કરનારું અને વહેમીલું મન

પ્રકરણ

૧૩

લોકોનાં જીવનોમાં મોટાભાગની મુશ્કેલીઓ બીજાઓનો દોષ શોધવાના વલણો, ટીકાખોર અને વહેમીલા સ્વભાવને કારણો આવતી હોય છે. આ ત્રણ શત્રુઓ દ્વારા ઘણા બધા સંબંધોનો નાશ થાય છે. હું ફરીથી એકવાર કહું હું કે મન તો યુધ્યનું એક મેદાન છે.

તમે કોઈને દોષિત ન ઠરાવો, એ માટે તે તમને કોઈ દોષિત ન ઠરાવે.

માથી ૭:૧

હું તો એવું માનું હું કે વિચારો જ શેતાન દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાતું એક હથિયાર બની શકે છે કે જે વ્યક્તિને એકલો પાડી દે છે. દરેક બાબત વિષે પોતાનો અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવા માગતી વ્યક્તિથી લોકો કંટાળતા હોય છે.

ઉદાહરણ તરીકે, એક સમયે હું એક એવા બહેનને ઓળખતી હતી કે જેમના પતિ એક ખૂબ જ ધનવાન વેપારી હતા. તેમના પતિ સામાન્યતઃ ખૂબ જ ઓછું બોલતા હતા, અને એ બહેન એવું ઈચ્છતા હતા કે તેમના પતિ બહુ વાતો કરતા રહે. એ ભાઈ ઘણી બધી બાબતો સંબંધી સારી એવી જાણકારી ધરાવતા હતા. તેઓ જ્યારે લોકોના સમૂહ મધ્યે હોય ત્યારે કોઈક માણસ કોઈક એવા વિષય વિષે વાત કરે કે જે વિષેની સારી એવી જાણકારી તેમના પતિ ધરાવતા હોય ત્યારે એ બહેનને પોતાના પતિ પર ગુર્સો આવી જતો હતો. તેમના પતિ પોતે જે જાણતા હતા એ દરેક બાબત તેઓને કહી શક્યા હોત, પરંતુ તેમના પતિ કયારેય કશું જ બોલતા નહિ.

એક સાંજે જ્યારે એ ભાઈ અને તેમની પત્ની કોઈક પાર્ટીમાંથી ઘરે પાછા આવ્યા ત્યારે એ બહેને આ પ્રમાણે કહીને પોતાના પતિ પર હાથ ઉગામ્યો, “એ લોકો જે બાબત સંબંધી વાત કરી રહ્યા હતા, ત્યારે જો તમને એ બાબતની ખબર હતી તો તમે શા માટે કશું જ બોલ્યા નહિ અને તેઓને જણાવ્યું નહિ? તમને જાણે કે કશી જ ખબર નથી એવું બતાવીને તમે કેવળ ચૂપચાપ બેસી રહ્યા હતા!”

એમના પતિએ જવાબ આપ્યો કે, “મને તો પહેલેથી જ ખબર હતી, પરંતુ હું શાંત રહીને સાંભળવાનો પ્રયત્ન કરું છું કે જેથી કરીને બીજા લોકો જે કંઈ જાણતા હોય તે હું જાણી શકું.”

હું કલ્યાના કરું છું કે આ કારણે જ તે ધનવાન હતા.. વળી તે શાશ્વત પણ હતા! બહુ થોડાક લોકો શાશ્વતપણનો ઉપયોગ કર્યા વિના ધનદોલત પ્રાપ્ત કરે છે. અને બહુ થોડાક લોકો સંબંધોમાં શાશ્વતપણનો ઉપયોગ કર્યા વિના મિત્રો બનાવે છે.

સંબંધોને નાશ પામતાં જોવાના ત્રણ ચોક્કસ માર્ગો આ છે - બીજાઓનો દોષ શોધતા રહેવું, પોતાના અભિપ્રાયને વળગી રહેવું અને બીજાઓની ટીકા કરવી. અલબજી, શેતાન ઈચ્છે છે કે તમે અને હું એકલા પડી જઈએ અને બીજાઓ દ્વારા અસ્વીકૃત બનીએ, તેથી જ તે આ બાબતોમાં આપણાં મન પર હુમલો કરે છે. હું આશા રાખ્યું છું કે આ પ્રકરણ આપણને ખોટી વિચારશૈલીઓ ઓળખવામાં તેમ જ વહેમ કે શંકા પેદા થાય એવી બાબતો પ્રત્યે કેવી રીતે વર્તવું, એ શીખવામાં મદદરૂપ બનશે.

ન્યાય કરવાની વ્યાખ્યા

વાઈન્સ એક્સ્પોઝિટરી રીક્ષનેરી ઓફ ઓલ એન્ડ ન્યૂ ટેસ્ટામેન્ટ વર્ક્સ માં જે ગ્રીક શબ્દોમાંના એક શબ્દનું ભાષાંતર “ન્યાય” કરવામાં આવ્યું છે, એ શબ્દની વ્યાખ્યા કંઈક આ રીતે આપવામાં આવી છે કે “બીજાઓના દોષ પર નિર્ણય પસાર કરવામાં આવે” અને તેનો પારસ્પરિક સંદર્ભ “દંડક્ષા” શબ્દ સાથે છે.¹ આવી જ રીતે, જે ગ્રીક શબ્દોમાંના એક શબ્દનું ભાષાંતર “ન્યાય કરવો” ની વ્યાખ્યા કંઈક અંશો આ રીતે આપવામાં આવી છે કે “અભિપ્રાય બાંધવો” અને તેનો પારસ્પરિક સંબંધ “સજા કે શિક્ષા” સાથે છે.²

કોઈને દોષિત દરાવવાનો કે કોઈને શિક્ષા કરવાનો અધિકાર એકમાત્ર ઈશ્વરને જ છે, તેથી આપણે જ્યારે બીજાઓનો ન્યાય કરવા બેસી જઈએ છીએ, ત્યારે આપણે, અમુક અર્થમાં તો, આપણી જાતને એ વ્યક્તિના જીવનમાં ઈશ્વર તરીકે સ્થાપિત કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ.

તમારા સંબંધી હું જાણતી નથી, પરંતુ આ બાબતથી મારા મનમાં થોડોઘણો “દેવી ભય” પેદા થાય છે. આમ તો હું બહુ છિમતવાળી છું, પરંતુ ઈશ્વર બનવામાં

મને રસ નથી! મારા વ્યક્તિત્વમાં આ બધી બાબતો એક સમયે મોટી સમસ્યારૂપ હતી, અને હું માનું છું કે ઈશ્વરે મને જે શીખવ્યું છે એમાંની થોડીક વાતો જો હું તમને કહીશ, તો તે તમને ઉપયોગી નીવડશે.

કોઈની ટીકા કરવી, તેના વિષે અભિપ્રાય બાંધી લેવો અને ન્યાય કરવો, આ ગ્રણેય બાબતો એકબીજા સાથે સંબંધ ધરાવતી હોય એવું લાગે છે, તેથી આપણે સાથે મળીને એ ગ્રણેય બાબતોની એક મોટી સમસ્યા સ્વરૂપે ચર્ચા કરીશું.

મારો સ્વભાવ ટીકાઓર હતો, કારણ કે હું હમેશાં કોઈની સારી બાબતોને બદલે તેની ખરાબ બાબતોને જ જોતી હતી. કેટલીક વ્યક્તિત્વોમાં આ અવગુણ બીજું વ્યક્તિત્વો કરતાં વધારે પ્રમાણમાં જોવા મળે છે. કેટલીક વધારે પડતી ખુશમિજાજુ વ્યક્તિત્વો જીવનની અન્ય બાબતોને જોવાને બદલે “ખુશી અને આનંદ” આપનાર બાબતો તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાનું પસંદ કરે છે, તેથી તેઓ પોતાના આનંદને ખતમ કરનાર બાબતો પ્રત્યે ધ્યાન આપતા નથી. વધારે પડતો ઉદાસ વ્યક્તિ કે સંયમી વ્યક્તિ ઘણીવાર ખોટી બાબતો તરફ પ્રથમ જોતો હોય છે; સામાન્ય રીતે, આ પ્રકારનો સ્વભાવ ધરાવનાર લોકો બીજાઓની સમક્ષ પોતાના નકારાત્મક અભિપ્રાયો અને દસ્તિકોણ વિષે વાત કરવામાં ઉદાર હોય છે.

આપણે એ વાત સમજવી જોઈએ કે આપણે આપણી પોતાની જ રીતે દરેક બાબતને નિહાળતા હોઈએ છીએ. આપણે જે માનતા હોઈએ, એ બીજાઓને જણાવવાનું આપણને ગમે છે, આમ કહેવાનું તાત્પર્ય એ છે કે હું જે માનું છું એ મારી દસ્તિકોણ યોગ્ય હોઈ શકે, પરંતુ એ જરૂરી નથી કે હું જે માનું છું તે તમારી દસ્તિકોણ યોગ્ય હોવું જ જોઈએ. અલબજન, આપણે બધા જ્ઞાણીએ છીએ કે, “તું ચોરી ન કર” આ આજ્ઞા બધાને લાગુ પડે છે, પરંતુ હું અહીં એવી હજારો બાબતો વિષે વાત કરી રહી છું કે જેનો આપણે દરરોજ સામનો કરવો પડે છે, અને એ બાબતો યોગ્ય છે કે અયોગ્ય એ જરૂરી નથી, પરંતુ વ્યક્તિગત પસંદગીના ધોરણો એ બાબતો કરવામાં આવતી હોય છે. હું એમાં એક બાબત એ ઉમેરવા માગું છું કે આ બધી પસંદગીઓ તો લોકોએ બહારની દરમિયાનગીરીનો સ્વીકાર કર્યું વિના તેમની પોતાની રીતે કરવાની હોય છે.

અનેક બાબતોમાં મારા પતિના અને મારા અભિગમમાં ખૂબ જ જુદાપણું દેખાઈ આવે છે. એ બાબતોમાં ઘરને કેવી રીતે સુશોભિત કરવું, તેનો પણ સમાવેશ થયેલો હોય છે. એવું નથી કે બીજું વ્યક્તિને પસંદ હોય એવી કોઈપણ બાબત અમને

ગમતી ન હોય, પરંતુ જો અમે સાથે મળીને ઘરની ચીજવસ્તુઓ ખરીદવા માટે બહાર જઈએ, તો એવું લાગે છે કે તેવને એક વસ્તુ હમેશાં ગમતી હોય છે અને મને બીજી જ કોઈ વસ્તુ ગમતી હોય. આવું શા માટે? કારડા માત્ર એટલું જ છે કે અમે બંને જણાં બે જુદા જુદા વ્યક્તિત્વ ધરાવીએ છીએ. તેમનો અભિપ્રાય મારા અભિપ્રાય જેવો જ હોય છે, અને મારો અભિપ્રાય પણ તેમના અભિપ્રાય જેવો જ હોય છે; પરંતુ એ બે અભિપ્રાયો એકબીજાથી ખરેખર જુદા જ હોય છે.

મને એ બાબત સમજતાં વર્ષો લાગ્યા હતા કે તેવને ખોટું લાગે એવી કોઈ બાબત હતી જ નહિ કે જેને કારણે તેવ મારી સાથે સંમત થયા ન હોય. અને અલબત્ત, મેં હંમેશાની જેમ તેમને જણાયું કે હું તો એવું માનતી હતી કે મારા અભિપ્રાય સાથે સહમત ન થવાને કારણે તેમને કંઈક ખોટું લાગ્યું હશે. સ્વાભાવિક રીતે જ, મારા વલણને કારણે અમારી વચ્ચે ધાર્યું બધું ધર્ષણ ઉભું થતું હતું અને અમારી વચ્ચેના સંબંધ પર પણ માઠી અસર પહોંચતી હતી.

અભિમાન: અહુમની સમસ્યા

વળી મને આપેલા કૃપાદાનને આશારે હું તમારામાંના દરેક જણને કહું છું કે, પોતાને જેવો ગણવો જોઈએ, તે કરતાં વિશેષ ન ગણવો; પણ દેવે જેટલે દરજજે દરેકને વિશ્વાસનું માપ વહેંચી આપ્યું છે, તેના પ્રમાણમાં નમ્રતાથી દરેક પોતાને યોગ્ય ગણવો.

રોમનો ૧૨:૩

અભિમાનરૂપી એક વધુ ગંભીર સમસ્યાને પરિણામે બીજાઓનો ન્યાય અને ટીકા કરવાનું વલણ જન્મે છે. જ્યારે આપણામાંનો “અહુમ” વધુ પડતો મોટો થાય છે ત્યારે જે પ્રકારની સમસ્યાઓ વિષે આપણે ચર્ચા કરીએ છીએ એ સમસ્યાઓ હમેશાં ઊભી થતી હોય છે. બાઈબલ આપણાને વારંવાર પોતાને બીજાઓ કરતાં વધારે મહત્વપૂર્ણ ગણવા સામે ચેતવણી આપે છે.

આપણે જ્યારે કોઈપણ ક્ષેત્રમાં ઉત્કૃષ્ટ બનીએ છીએ, ત્યારે કેવળ આપણને આપવામાં આવેલ ઈશ્વરનાં કૃપાદાનને કારણે જ એ વાત શક્ય બને છે. જો આપણે આપણી જાતને બીજાઓ કરતાં વધારે ઊંચી માનતા હોઈએ કે આપણા પોતાના સંબંધમાં અતિશયોક્તિભર્યો અભિપ્રાય ધરાવતા હોઈએ, તો આપણે બીજા લોકોને

નીચી નજરે જોઈશું અને તેઓને આપણા કરતાં “ઉિતરતી કક્ષાના” ગણવા લાગ્યશું - પ્રભુ આ પ્રકારના વલણ કે વિચારશૈલીને સખત નફરત કરે છે, અને તેને પરિણામે શત્રુને આપણાં જીવનોમાં પ્રવેશવા માટેના અનેક દ્વાર ખુલ્લાં થઈ જાય છે.

પવિત્ર ભય

ભાઈઓ, જો કોઈ માણસ કંઈ અપરાધ કરતાં પકડાય, તો તમે, જે આત્મિક છો, તે તમે એવાને નમ્ર ભાવે પાછો ઠેકાણે લાવો; અને તું તારી પોતાની સંભાળ રાખ, રખને તું પણ પરીક્ષાણમાં પડે.

તમે એકબીજાના ભાર ઉંચકો, અને એમ ખિસ્તનો નિયમ સંપૂર્ણ રીતે પાણો. કેમ કે જ્યારે કોઈ માણસ પોતે કંઈ ન છતાં, હું કંઈ છું, એમ ધારે છે, ત્યારે તે પોતાને ભુલાવે છે.

ગલાતી ૬:૧-૩

ઉપરોક્ત કલમોને ધ્યાનપૂર્વક તપાસવાથી આપણને તરત જ સમજાઈ જાય છે કે આપણે જ્યારે બીજાઓની નબળાઈ તરફ જોઈએ છીએ ત્યારે આપણે એ નબળાઈ પ્રત્યે કેવું વલણ અપનાવવું જોઈએ. આપણે આપણી અંદર રહેલા જે માનસિક વલણને જાળવવાનું છે, એ વલણ રજૂ થાય છે. અભિમાન કરવાનો “પવિત્ર ભય” આપણને લાગવો જોઈએ તથા બીજાઓનો ન્યાય કે તેઓની ટીકા કરવાથી આપણે આપણી જાતને સાવધ રાખવી જોઈએ.

દોષિત ઠરાવનાર આપણે કોણા?

તું કોણ છે કે બીજાના ચાકરને દોષિત ઠરાવે? તેનું ઊભા રહેવું કે પડવું તે તેના પોતાના ધડીના હાથમાં છે. પણ તેને ઊભો રાખવામાં આવશે, કેમ કે પ્રભુ તેને ઊભો રાખવાને સમર્થ છે.

રોમનો ૧૪:૪

આ બાબતને આ રીતે વિચારો: માની લો કે તમારા પાડોશી તમારા ભારણા આગળ આવીને તમને સલાહ આપવા લાગે કે તમારાં બાળકોએ સ્કૂલે જતી વખતે કેવાં વખો પહેરવાં જોઈએ અને તેઓએ કયા કયા વિષયો ભણવા માટે પસંદ કરવા જોઈએ. તમે કેવો પ્રતિસાદ આપશો? અથવા તો, માની લો કે તમારા પાડોશી

તમારા ઘર આગળ ઊભા રહીને તમને એવું કહેવા લાગે કે તમારી કામવાળીએ (જેનાથી તમને પૂરો સંતોષ છે) જે રીતે તમારું ઘર સાફ કર્યું છે, એ મને પસંદ નથી. તો તમે તમારા પાડેશીને શું કહેશો?

આ કલમ આ જ મુદ્રા રજૂ કરે છે. આપણામાંના દરેક જણના માલિક ઈશ્વર પોતે જ છે, અને આપણે નબળાં પાત્રો હોવા છતાં પણ, ઈશ્વર આપણને ઊભા રાખવા તથા આપણને ન્યાયી ઠરાવવા માટે સમર્થ છે. આપણે એકબીજાને નહિ, પરંતુ ઈશ્વરને જવાબ આપવાનો છે. તેથી, આપણે એકબીજાની ટીકાઓ કરીને કોઈને દોષિત ઠરાવવાના નથી.

શેતાન હમેશાં પોતાના દુષ્ટ આત્માઓ દ્વારા લોકોના મનમાં બીજાઓને દોષિત ઠરાવવાના તથા તેઓની ટીકા કરવાના વિચારો મૂકાવવાનું કામ કરવામાં ખૂબ જ વ્યસ્ત રહે છે. મને યાદ છે કે એક સમય એવો હતો કે હું જ્યારે લોકોને બગીચામાં કે શોપીંગ મોલમાંથી પસાર થતાં જોતી ત્યારે એ દરેકને માટે માનસિક અભિપ્રાય બાંધવામાં મને મનોરંજન મળતું હતું: તેઓનાં પહેરવેશ, વાળ, સાથીદારો વગેરે વિષે હું અભિપ્રાય આપતી હતી. અત્યારે જો કે આપણે આપણી જાતને અભિપ્રાયો બાંધવામાંથી હમેશાં રોકી શકતા નથી, પરંતુ આપણે એ અભિપ્રાયોને પ્રગટ કરવાની જરૂર નથી. હું માનું છું કે આપણે એક એવા સ્થાન સુધી આગળ વધી શકીએ છીએ કે જ્યાં આપણે ઘણા બધા અભિપ્રાયો ધરાવતા ન પણ હોઈએ અને જે અભિપ્રાયો આપણે ધરાવતા હોઈએ, એ અભિપ્રાયો ટીકાપોર સ્વભાવના ન પણ હોય.

હું ઘણીવાર મારી જાતને કહેતી હોઉં છું કે, “જોઈસ, એ કંઈ તારું કામ નથી.” મોટી સમસ્યા એ છે કે જ્યાં સુધી તમારો અભિપ્રાય એક ચુકાદો બની ન જાય ત્યાં સુધી તમે તમારા મનમાં એ અભિપ્રાય વિષે વિચારતા જ રહો છો. જ્યાં સુધી તમે બીજાઓની આગળ એ અભિપ્રાય પ્રગટ કરવાનું શરૂ કરશો નહિ અથવા તો જેને તમે દોષિત ઠરાવો છો તેની આગળ પણ એ અભિપ્રાય પ્રગટ કરશો નહિ, ત્યાં સુધી તમે જેટલો વધારે વિચાર કરશો એટલી જ વધારે મોટી સમસ્યા સજાશે. એ પછીથી પરિસ્થિતિ રફોટક બની જાય છે અને તમારા સંબંધોમાં તેમ જ તમારા આભિક જીવનમાં પણ મોટું નુકશાન થઈ શકે છે. “આ કંઈ મારું કામ નથી” એવું કહેતાં શીખી જઈને તમે તમારી જાતને ભાવિ સમસ્યાઓમાંથી બચાવી શકશો.

મારા કુટુંબમાં બીજાઓનો દોષ કાઢવાનું તથા ટીકા કરવાનું વલણ નિરંકૂશ હતું, તેથી એમ કહી શકાય કે હું “એ બે બાબતો સાથે ઉછરી હતી.” જો એવું જ હોય

તો - તમારા કિરસામાં પણ આવું બની શકે છે - ભાંગેલા પગથી દડો રમવા જેવી એ વાત કહેવાય. હું ઈશ્વરની સાથે “રમત” કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહી હતી; હું ઈશ્વરની રીતે બધી બાબતો કરવા, વિચાર કરવા અને વર્તવા માગતી હતી; પરંતુ હું તે પ્રમાણે કરી શકતી ન હતી. ઘણાં હુંબદાયક વર્ષો પછી હું મારા મનમાં બંધાયેલા કિલ્લાઓ વિષે શીખી શકી કે જેને મારે તોડી પાડવાની જરૂર હતી કે જેથી કરીને મારા વર્તનમાં પરિવર્તન આવે.

થાદ રાખો કે જ્યાં સુધી તમારા મનનું પરિવર્તન થશે નહિ ત્યાં સુધી તમારા વર્તનમાં પરિવર્તન આવશે નહિ.

બીજાઓનો દોષ કાઢવો તથા ટીકા કરવા વિષેના ઉત્કૃષ્ટ શાસ્ત્રભાગોમાં માથ્યી ૭:૧-૬ શાસ્ત્રભાગનો પણ સમાવેશ થાય છે. જ્યારે આવી કોઈ બાબતે તમે તમારા મનમાં મુંજુવણ અનુભવતા હો ત્યારે આ અને અન્ય શાસ્ત્રભાગોનું વાંચન કરો. પહેલાં મનમાં વાંચો, એ પછી મોટેથી વાંચો અને તમારા મનમાં કિલ્લા બાંધવાનો પ્રયત્ન કરનાર શેતાન સામે એ શાસ્ત્રભાગોનો એક હથિયાર તરીકે ઉપયોગ કરો. ઘણાં વર્ષો પૂર્વે ત્યાં બાંધવામાં આવેલા એક કિલ્લામાં રહીને શેતાન કાર્ય કરતો હોઈ શકે છે.

આવો, આપણે આ શાસ્ત્રભાગ તરફ દાખિ કરીએ, અને આપણે જેમ જેમ વાંચતા જઈશું, તેમ તેમ હું એ વિષેની સમજણ આપતી જઈશ.

ન્યાયની વાવણી તથા લણણી

તમે કોઈને દોષિત ન ઠરાવો, એ માટે કે તમને કોઈ દોષિત ન ઠરાવે. કેમ કે જેમ તમે બીજાને દોષિત ઠરાવશો તેમ તેઓ તમને પણ દોષિત ઠરાવશો, અને જે માપથી તમે માપી આપો છો, તેથી જ તમને માપી અપાશો.

માથ્યી ૭:૧-૨

આ કલમો આપણાને સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે આપણે જે વાવીશું, તે જ આપણે લણીશું (ગલાતી ૬:૭). વાવણી અને લણણીનો સિધ્યાંત કેવળ ફૂષિ અને આર્થિક ક્ષેત્રમાં જ લાગુ પડતો નથી, પરંતુ માનસિક ક્ષેત્રમાં પણ તે લાગુ પડે છે. આપણે વલણ તેમ જ ફસલ કે રોકાણને વાવીને લણી શકીએ છીએ.

મારા એક ઓળખીતા પાળકસાહેબ ઘણીવાર એવું કહેતા હોય છે કે જ્યારે તે કોઈને ખરાબ ભાષામાં પોતાની ટીકા કરતા કે પોતાનો વાંક કાઢતા સાંભળે છે, ત્યારે

તે પોતાની જતને આ પ્રશ્ન પૂછે છે કે, “શું તેઓ વાવી રહ્યા છે કે હું લણી રહ્યો છું?” ઘણીવાર એવું બનતું હોય છે કે અગાઉ આપણે બીજાઓના જીવનમાં જે વાયું હોય છે, એ જ આપણે લણી રહ્યા હોઈએ છીએ.

ઓ ડૉક્ટર, પહેલાં તમે પોતે સાજા થાઓ!

અને તું તારી આંખમાંનો ભારોટિયો ધ્યાનમાં ન લાવતાં તારા ભાઈની આંખમાંનું તણખલું શા માટે જુએ છે?

અથવા તું તારા ભાઈને કેમ કહેશે કે તારી આંખમાંનું તણખલું મને કાઢવા દે; પણ જો તારી પોતાની જ આંખમાં તો ભારોટિયો છે!

ઓ ઢોંગી, પહેલાં તું પોતાની જ આંખમાંથી ભારોટિયો કાઢ, અને ત્યાર પછી તારા ભાઈની આંખમાંથી તણખલું કાઢવાને તને સારી પેઠે સૂજશે.

માણ્ણી ૭:૩-૫

આપણને બીજાઓનો દોષ શોધતા રહેવામાં માનસિક રીતે વ્યસ્ત રાખવાનું શેતાનને બહુ ગમે છે. એ રીતે આપણે ક્યારેય આપણી જતને જે નુકશાન થઈ રહ્યું હોય છે, તે જોઈ શકીશું નહિ કે સમજ શકીશું નહિ!

આપણે બીજાઓના જીવનમાં પરિવર્તન લાવી શકતા નથી, ફક્ત ઈશ્વર જ પરિવર્તન લાવી શકે છે. વળી આપણે આપણા પોતાની જતમાં પણ પરિવર્તન લાવી શકતા નથી, પરંતુ આપણે પવિત્ર આત્માને સહકાર આપીને તેને તેનું કાર્ય કરવા દઈ શકીએ છીએ. જો કે, કોઈપણ મુકારનો ધૂટકારો પામવા માટેનું પ્રથમ પગથિયું એ છે કે પ્રત્યુ આપણને જે સત્ય દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે, એ સત્યનો આપણે સ્વીકાર કરીએ.

દરેક વ્યક્તિની નબળાઈ વિષે આપણે જ્યારે વિચાર અને વાતચીત કરતા હોઈએ છીએ ત્યારે આપણને સામાન્ય રીતે આપણા પોતાના વર્તન વિષે છેતરાયા હોઈએ, એવું લાગે છે. તેથી જ, ઈસુએ આજ્ઞા આપી છે કે આપણા પોતાનામાં જ જો નબળાઈઓ હોય, તો આપણે બીજાઓની નબળાઈ વિષે ચિંતા કરવી ન જોઈએ. તમે સૌ પ્રથમ ઈશ્વરને જ તમારી સાથે વ્યવહાર કરવા દો, અને એ પછીથી તમે તમારા ભાઈને પ્રિસ્ટી જીવનમાં વૃદ્ધિ પામવામાં મદદરૂપ થઈ શકે એવો બાઈબલ આધારિત માર્ગ શીખવી શકશો.

એકબીજા પર પ્રેમ રાખો

જે પવિત્ર છે તે ફૂતરાઓની આગળ ન નાખો, અને તમારાં મોતી ભૂંડોની આગળ ન ફેંકો; રખેને તેઓ તે પોતાના પગ તળે છૂંદે, અને તમને ફાડી નાખો.
માથી ૭:૬

હું માનું છું કે આ કલમ એકબીજા પર પ્રેમ રાખવા માટે ઈશ્વરે આપણને આપેલી ક્ષમતા વિષે વાત કરે છે.

જો તમને અને મને ઈશ્વર તરફથી બીજાઓ પર પ્રેમ રાખવાની ક્ષમતા અને આજ્ઞા આપવામાં આવી હોય, પરંતુ એ આજ્ઞાનું પાલન અને ક્ષમતાનો ઉપયોગ કરવાને બદલે જો આપણે બીજાઓનો ન્યાય અને ટીકા કરીએ છીએ, તો આપણે પવિત્ર બાબત (પ્રેમ)ને ઊંચકીને ફૂતરાઓ અને ભૂંડો (દુષ્ટ આત્માઓ) આગળ ફેંકી દઈએ છીએ. આપણે ફૂતરાઓ અને ભૂંડો માટે એક બારણું ખુલ્લું કર્યું છે કે તેઓ પવિત્ર બાબતોને છૂંદી નાખે અને આપણી તરફ ફરીને ફાડી નાખે.

આપણે જોવાની જરૂર છે કે પ્રેમથી જીવન જીવવાથી આપણે શેતાનના હુમલા સામે સુરક્ષિત રહી શકીએ છીએ. મારા માનવામાં આવતું નથી કે પ્રેમથી ભરેલું જીવન જીવનાર કોઈપણ વ્યક્તિને શેતાન બહુ નુકશાન પહોંચાડી શકે.

મેં જ્યારે અમારા ચોથા બાળકને જન્મ આપવા માટે ગર્ભ ધારણ કર્યો હતો ત્યારે હું એક પ્રિસ્ટી વ્યક્તિ હતી, હું પવિત્ર આત્માનું બાપ્સિસ્મા પામેલી હતી, સેવાકાર્ય માટે મને તેહું આપવામાં આવ્યું હતું અને હું ઉત્સાહપૂર્વક બાઈબલનો અભ્યાસ કરતી હતી. સાજાપણું પ્રાપ્ત કરવા માટે વિશ્વાસ કરવાનું હું જાણતી હતી. તેમ છતાં સગભર્વિવસ્થાના પ્રથમ ત્રણ મહિના દરમિયાન, હું બહુ બિમાર પડી ગઈ હતી. મારું વજન ઘટી ગયું હતું અને હું ખૂબ જ અશક્ત બની ગઈ હતી. મારો મોટાભાગનો સમય હું ખાટલામાં પડી રહીને પસાર કરતી હતી, મને સતત ચક્કર અને ઊભકા આવતા હતા અને હું એટલી બધી થાકી જતી હતી કે મારાથી હલાતું પણ ન હતું.

આ પરિસ્થિતિ મારા માટે ખરેખર મૂળવણ ભરેલી હતી, કારણ કે મારી અગાઉની ત્રણોથ સગભર્વિવસ્થા દરમિયાન મને સારું લાગતું હતું. હું દેવળમાં તો જતી હતી તેમ છતાં ઈશ્વરનાં વચ્ચનો સંબંધી હું બહુ જાણતી ન હતી અને કોઈપણ બાબત માટે હું મારા વિશ્વાસનો સક્રિયપણે ઉપયોગ કરતી ન હતી. અને હવે જ્યારે ઈશ્વરે આપેલી ખાતરીઓ સંબંધી હું ઘણું બધું જાણતી હતી તેમ છતાં હું બિમાર હતી.

ઈશ્વરને અનેકવાર પ્રાર્થનાઓ કરવા છતાં કે શેતાનને ધમકાવવા છતાં પણ મારી સમસ્યા દૂર થતી ન હતી!

એક દિવસ હું જ્યારે મારી પથારીમાં આડી પડીને ઘરની પાઇળના વાડામાં મારા પતિ અને બાળકોને પ્રેમથી એકબીજાની સાથે વાતો કરતાં સાંભળતી હતી ત્યારે મેં આવેશમાં આવી જઈને ઈશ્વરને પૂછી નાખ્યું, “આ જગતનું મેં શું ખરાબ કર્યું છે? હું શા માટે આટલી બધી બિમાર છું? અને મને શા માટે સાજપણું મળતું નથી?”

પવિત્ર આત્માએ મને તરત જ માથી રૂપ અધ્યાય વાંચવા માટેની પ્રેરણા આપી. મેં પ્રલુને પૂછ્યું કે એ શાખ્બાગ મને અને મારી તબિયતને કેવી રીતે લાગુ પડે છે. મને સતત લાગ્યા કરતું હતું કે મારે એ અધ્યાય ફરી ફરીને વાંચવો જોઈએ. છેવટે, ઈશ્વરે મને એક ઘટનાની યાદ દેવડાવી કે જે બે-એક વર્ષ પહેલાં જ બની હતી.

હું એક ઘરમાં બાઈબલ અભ્યાસ કરાવવા માટે જતી હતી, ત્યાં એક જુવાન બહેન આવતા હતા, આપણે એ બહેનને જેન નામ આપીશું. જેનબહેન સગર્ભ બન્યા ત્યાં સુધી નિયમિતપણે અને વિશ્વાસુપણે એ અભ્યાસકમમાં ભાગ લેતા હતા, પરંતુ તે હમેશાં થાકી અને કંટાળી જતા હતા, તેને કારણે બાઈબલ અભ્યાસમાં નિયમિતપણે અમારી સાથે જોડાવાનું તેમને માટે અધરં બની ગયું હતું.

એ દિવસે જ હું જ્યારે પથારીમાં સૂર્ય રહી હતી ત્યારે મને બીજા એક “ખ્રિસ્તી બહેન” યાદ આવી ગયા. એ “ખ્રિસ્તી બહેન” અને મેં જેનબહેન વિષે વાત કરીને તેમની ટીકા કરીને તેમનો દોષ કાઢ્યો હતો, કારણ કે જેનબહેન પોતાની પરિસ્થિતિઓમાંથી બહાર નીકળીને નિયમિતપણે બાઈબલ અભ્યાસમાં ભાગ લેતા ન હતા. અમે તેમને ક્યારેય કોઈપણ રીતે મદદરૂપ થવાની તૈયારી બતાવી ન હતી. અમે તો કેવળ એક અભિપ્રાય જ બાંધ્યો હતો કે જેનબહેન એક દૂબળાપાતળા વ્યક્તિ છે અને તે પોતાની આપસ અને સગવડ છૂપાવવા માટે પોતાની સગર્ભવસ્થાનું બહાનું કાઢી રહ્યા છે.

બે વર્ષ અગાઉ જેનબહેન જે પરિસ્થિતિમાંથી પસાર થઈ રહ્યા હતા, એ જ પરિસ્થિતિમાં હું અત્યારે મૂકાઈ ગઈ હતી. ઈશ્વરે મને બતાયું કે ભલે મારી અગાઉની ત્રાશેય સગર્ભવસ્થા દરમિયાન મારી તબિયત સારી રહી હતી, તેમ છતાં બીજાઓને દોષિત ઠરાવવાના તથા ટીકા કરવાના મારા વલાણથી મેં શેતાન માટે એક વિશાળ દરવાજો ખુલ્લો કર્યો હતો. મેં મારાં મોતીઓ, પવિત્ર વસ્તુ (જેનબહેન પર

પ્રેમ રાખવાની મારી ક્ષમતા) લઈને કૂતરાઓ અને ભૂડો આગળ ફેંકી દીધાં હતાં, અને એ કૂતરાઓ અને ભૂડોએ મારી તરફ ફરીને મને ફાડી નાખી હતી. હું તમને કહી શકું છું કે મેં તરત જ પસ્તાવો કરવાનો નિર્ણય કર્યો. અને પસ્તાવો કરતાંની સાથે જ મારી તબિયત સુધરવા લાગી અને મારી સગર્ભાવસ્થાના એ પછીના બાકીના સમયગાળા દરમિયાન હું સ્વસ્થ રહી હતી.

આ ઘટના પરથી બીજાઓને દોષિત ઠરાવવાના તથા તેઓની ટીકા કરવાના કેવા ખતરનાક પરિણામો આવી શકે છે, એ વિષેનો એક મહત્વનો બોધપાઠ હું શીખ્યિ. મને એક વાત એ પણ કહેવાનું ગમશે કે એ અનુભવ થયા પછી મેં એ પ્રકારની બીજી ભૂલ ક્યારેય કરી નથી, પરંતુ મને એવું કહેતાં હુઃખ થાય છે કે એ પછીથી મેં આવી અનેક ભૂલો કરી છે. દરેક વખતે ઈશ્વરે મારી સાથે વ્યવહાર કર્યો છે, અને એ માટે હું ઈશ્વરનો આભાર માનું છું.

આપણે બધા જ ભૂલો કરતા હોઈએ છીએ. આપણા બધામાં નબળાઈઓ છે. બાઈબલ જણાવે છે કે આપણે એકબીજા પ્રત્યે કઠોર હદ્દ્ય અને ટીકાખોર સ્વભાવ રાખવાનો નથી, પણ જેમ ઈશ્વરે પ્રિસ્તને ખાતર આપણાને માફી આપીને આપણા પ્રત્યે દ્યા દર્શાવી છે, તેમ આપણે પણ એકબીજાને માફી આપીએ અને એકબીજા પ્રત્યે દ્યા દર્શાવીએ (એફેસી ૪:૩૨).

બીજાઓનો ન્યાય કરવાથી આપણે પોતે જ અપરાધી ઠરીએ છીએ

એ માટે, હે બીજાઓનો ન્યાય કરનાર માણસ, તું ગમે તે હોય, તું બહાનું કાઢી શકશે નહિએ; કેમ કે જે બાબત વિષે તું બીજાનો ન્યાય કરે છે, તેમાં તું પોતાને અપરાધી ઠરાવે છે; કેમ કે તું ન્યાય કરનાર પોતે પણ તે જ કામો કરે છે.

રોમનો ૨:૧

બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જે બાબતો વિષે આપણે બીજાઓનો ન્યાય કરીએ છીએ, એ જ બાબતો આપણે પોતે કરતા હોઈએ છીએ.

આ સિદ્ધાંતને સમજવામાં મને મદદરૂપ થાય એવું એક ઉત્તમ ઉદાહરણ પ્રભુએ મને એકવાર આપ્યું હતું. હું વિચાર કરતી હતી કે શા માટે આપણે આપણી જાતે

જ કોઈક બાબત કરીને તેને સંપૂર્ણપણે યોગ્ય ઠરાવતા હોઈએ છીએ, પરંતુ એ જ બાબત જો બીજું કોઈ કરે, તો આપણે એ વ્યક્તિનો ન્યાય કરવા બેસી જઈએ છીએ. પ્રભુએ મને કહ્યું કે, “જોઈસ, તું તારી પોતાની તરફ શુલાભી રંગના ચશ્માથી જુએ છે, પરંતુ બીજી દરેક વ્યક્તિ તરફ તું બિલોરી કાયના ચશ્મા પહેરીને જુએ છે.”

આપણે આપણા પોતાના વર્તન માટે બહાનાં કાઢીએ છીએ, પરંતુ આપણે જે બાબત કરતા હોઈએ, એ જ બાબત જો બીજી કોઈ વ્યક્તિ કરે તો ઘણીવાર આપણે દ્યાહીન બની જઈએ છીએ. “જે જે તમે ચાહો છો કે બીજા માણસ તમને કરે, તે તે તમે પણ તેઓને કરો” (માત્થી ૭:૧૨). જીવનનો આ એક સારો સિધ્યાંત છે, અને જો તેનું પાલન કરવામાં આવે, તો તે આપણને બીજાઓનો ન્યાય અને ટીકા કરવાથી અટકાવશે.

બીજાઓનો ન્યાય કરનાર મન નકારાત્મક મનની એક પ્રશાખા છે - જે હમેશાં વ્યક્તિમાં રહેલી સારી બાબતોને નહિ, પરંતુ ખરાબ બાબતો વિષે વિચારતું હોય છે.

નકારાત્મક બનો, નકારાત્મક નાહિ!

બીજાઓને લાભ તો થશે જ, પરંતુ અન્ય કોઈના કરતાં પણ વધારે લાભ તમને થશે.

તારા હદ્યની સંભાળ રાખ

પૂર્ણ ખંતથી તારા હદ્યની સંભાળ રાખ; કારણ કે તેમાંથી જ જીવનનો ઉદ્ભબ છે.

નીતિવચ્ચનો ૪:૨૩

જો તમે એવું ઈચ્છો છો કે તમારી તરફ અને તમારામાંથી જીવન વહેતું થાય, તો તમે તમારા હદ્યની સંભાળ રાખો.

વિશ્વાસી વ્યક્તિ માટે અમુક પ્રકારના વિચારો “વિચારવાલાયક” હોતા નથી - એમાં બીજાઓનો ન્યાય અને ટીકા કરવા વિષેના વિચારોનો સમાવેશ થાય છે. ઈશ્વર આપણને જે જે બાબતો શીખવવાનો પ્રયત્ન કરતા હોય છે, એ બધી જ બાબતો આપણા પોતાના હિત અને ખુશી માટે જ હોય છે. ઈશ્વરના માર્ગને અનુસરવાથી ફળ મળે છે, અને શેતાનના માર્ગને અનુસરવાથી દુરાચાર પ્રસરે છે.

શંકાને શંકાની દેખિથી જ જુઓ

પ્રીતિ સધણું ખમે છે, સધણું ખરું માને છે.

૧ કરિંથી ૧૩:૭

હું પ્રામાણિકપણે કહી શકું છું કે આ કલમનું પાલન કરવું મારા માટે હમેશાં એક પડકારરૂપ બાબત બની રહી છે. એક વહેમી વ્યક્તિ તરીકે જ મારો ઉછેર થયો હતો. ખરેખર તો મને એવું જ શીખવવામાં આવ્યું હતું કે મારે કોઈપણ વ્યક્તિ પર વિશ્વાસ કરવો ન જોઈએ, અને વિશેષ કરીને તો લોકો જ્યારે સારા હોવાનો તોળ કરતા હોય ત્યારે તો ખાસ; કારણ કે તેઓ કંઈક પ્રાપ્ત કરવા માગતા હોય છે.

મને બીજાઓ સંબંધી તથા બીજાઓના હેતુઓ સંબંધી શંકા કરવા વિષેનું શિક્ષણ આપવામાં આવ્યું હતું, તે ઉપરાંત પણ મને લોકોના અનેક બહુ નિરાશાજનક અનુભવો પણ થયા હતા; અને તે પણ કેવળ હું અસરકારક પ્રિસ્તી વ્યક્તિ બની એ પહેલાં જ નહિ, પરંતુ એ પછી પણ. પ્રેમના ઘટકો વિષે મનન કરવાથી અને પ્રેમ હુમેશાં શ્રેષ્ઠ બાબતને ખરી માને છે, એ વાત સમજવાને પરિણામે હું એક નવી વિચારધારા વિકસાવી શકી.

જ્યારે તમારું મન કડવાશથી ભરેલું હોય છે, અથવા તો શેતાને તમારા મનમાં કિલ્લાઓ ઊભા કરી દીધા હોય છે ત્યારે તમારા મનને ઈશ્વરનાં વચનોથી તાજું કરવું ખૂબ જ જરૂરી હોય છે. અને આ બાબત તો ઈશ્વરનાં વચનો શીખવાથી અને તેનું મનન કરવાથી (મનમાં સતત ગણગણતા રહેવાથી અને તેના વિષે વિચાર કરતા રહેવાથી) જ શક્ય બને છે.

આપણા વિચારો જ્યારે ખોટી દિશામાં આગળ વધી રહ્યા હોય ત્યારે આપણને યાદ દેવડાવવા માટે આપણી અંદર રહેતો અજ્ઞયબ પવિત્ર આત્મા આપણી પાસે હોય છે. મારા મનમાં પ્રેમ પ્રગટ કરવાના વિચારોને બદલે જ્યારે શંકાશીલ વિચારો આવે છે ત્યારે ઈશ્વર આ કાર્ય મારા માટે કરતા હોય છે. સાંસારિક માણસ એવું વિચારતો હોય છે કે, “જો હું લોકો પર વિશ્વાસ કરીશ, તો લોકો મારો ગેરલાભ ઊઠાવશે.” પરંતુ જે લાભો મળશે, એ કદાચ કોઈપણ નકારાત્મક અનુભવો કરતાં વિશેષ મહત્વપૂર્ણ હશે.

વિશ્વાસ અને ભરોસો જીવનમાં આનંદ લાવે છે અને સંબંધોને તેની પરાકાણાએ પહોંચવામાં મહેરૂપ બને છે.

શંકા કે વહેમ સમગ્ર સંબંધને પાંગળો બનાવી દે છે અને સામાન્યતઃ એ સંબંધનો નાશ કરી નાખે છે.

સારાંશ આ છે - ઈશ્વરના માર્ગો ફળીભૂત થાય છે; માણસના માર્ગો નહિ. કોઈનો ન્યાય, ટીકા અને કોઈના પર શક કરવાની બાબતને ઈશ્વર વખોડે છે, તેથી આપણે પણ આ બધી બાબતોને વખોડવી જોઈએ. ઈશ્વરને જે બાબતો ગમે છે એ બાબતોને પ્રેમ કરો, અને જે બાબતોને તે વિકારે છે એ બાબતોને તમે પણ વિકારો. ઈશ્વર જે બાબતોને ચલાવી લે છે એ બાબતોને તમે ચલાવી લો, અને જે બાબતોને તે ચલાવી લેતા નથી એવી બાબતોને તમે પણ ચલાવી ન લો.

સંતુલિત વલણ હમેશાં ઉત્તમ નીતિ તરીકે સાબિત થાય છે. એનો અર્થ એવો નથી થતો કે બીજાઓ સાથેના આપણા વ્યવહારમાં આપણે ડહાપણ અને સમજશક્તિનો ઉપયોગ ન કરીએ. આપણે જેને મળીએ, એ દરેકની સમક્ષ આપણે આપણાં જીવનોને ખુલ્લાં કરી દેવા ન જોઈએ કે જેથી કરીને આપણને કચડી નાખવાની એક તક પણ આપણને મળનાર કોઈ વ્યક્તિને મળી જાય. જ્યારે બીજી તરફ, બીજા લોકો આપણો ગેરલાભ ઉઠાવશો એવું માની લઈને દરેક વ્યક્તિ તરફ આપણે નકારાત્મક અને શંકાભરી દિણી જોઈએ.

ઈશ્વર પર પૂરેપૂરો અને માણસ પર સમજદારીપૂર્વક ભરોસો મૂકો

હવે પાસખાપર્વને વખતે તે યરૂશાલેમમાં હતો, ત્યારે જે ચમત્કારો તે કરતો હતો તે જોઈને ઘણાએ તેના નામ પર વિશ્વાસ કર્યો.

પણ ઈસુએ તેમનો વિશ્વાસ ન કર્યો, કેમ કે તે સર્વને જાણતો હતો,
અને માણસ વિષે કોઈ શાહેદી આપે એવી તેને અગત્ય ન હતી; કેમ કે માણસમાં શું છે એ તે પોતે જાણતો હતો.

યોહાન ૨:૨૩-૨૫

એકવાર હું જ્યારે મંડળીની એક નિરાશાજનક પરિસ્થિતિમાં મૂકાઈ ગઈ હતી ત્યારે ઈશ્વરે મારું ધ્યાન યોહાન ૨:૨૩-૨૫ તરફ દોર્યું હતું.

આ શાસ્ત્રભાગ પોતાના શિષ્યો સાથેના ઈસુના સંબંધ વિષે વાત કરે છે. એ શાસ્ત્રભાગ સ્પેષ્ટપણે જણાવે છે કે ઈસુએ તેઓ પર વિશ્વાસ કર્યો નહિ. એ

શાસ્વભાગ એવું જણાવતો નથી કે ઈસુએ તેઓ પર શંકા કરી અથવા તો, તેમને તેઓ પર ભરોસો ન હતો; એ કલમો ફક્ત એટલો જ ખુલાસો કરે છે કે ઈસુ માનવ સ્વભાવને (જે આપણા બધામાં છે) સારી રીતે સમજતા હતા અને તેને કારણે જ તેમણે તેઓ પર વિશ્વાસ કર્યો નહિ.

હું એક સારો બોધપાઠ શીખી હતી. મંડળીની અંદર હું એક ખૂબ જ હુઃખદ પરિસ્થિતિમાં મુકાઈ ગઈ હતી, કારણ કે બહેનોના એક જૂથ સાથે હું વધુ પડતી હળીમળી ગઈ હતી અને મેં સાવચેતી રાખી ન હતી. અમે જેટલી વાર સાવચેતી રાખી ન હતી, એ દરેક વખતે અમે શેતાનને માટે એક દ્વાર ખુલ્લું કર્યું હતું.

૧ પિતર ૫:૮ જણાવે છે કે, “સાવચેત થાઓ, જાગતા રહો; કેમ કે તમારો વૈરી શેતાન ગાજનાર સિંહની પેઠે કોઈ મળે તેને ગળી જવાને શોધતો ફરે છે.”

મને સમજાયું હતું કે હું આ જૂથની બહેનો પર જ આધાર રાખતી હતી અને જે ભરોસો મારે ઈશ્વર પર મૂકવો જોઈતો હતો, એ ભરોસો હું આ બહેનો પર મૂકતી હતી. માનવીય સંબંધમાં આપણે આટલે દૂર સુધી જ જઈ શકીએ છીએ. જે આપણે ડહાપણનો ઉપયોગ કર્યા વિના આગળ વધીશું, તો મુશ્કેલી ઊભી થશે અને આપણે હુઃખી થઈશું.

પ્રભુ પર જ હમેશાં પૂરેપૂરો ભરોસો રાખો. એમ કરવાથી પવિત્ર આત્મા માટે દ્વાર ખુલ્લું થશે અને તમે જ્યારે સંતુલન રેખા પાર કરી રહ્યા છો ત્યારે પવિત્ર આત્મા તમને એ બાબત જણાવશો.

કેટલાક લોકો ખરેખર શંકાશીલ સ્વભાવના હોવા છીતાં એવું માનતા હોય છે કે પોતાની પાસે પારખશક્તિ છે. પવિત્ર આત્માનું એક સાચું કૃપાદાન આત્માઓની પરખ કરવાનું છે (૧ કરિંથી ૧૨:૧૦). એ કૃપાદાન ફક્ત ખરાબ બાબતની જ પરખ કરતું નથી, પરંતુ સારી અને ખરાબ બાબતોની પરખ કરે છે. નવીનીકરણ ન પામેલા મનમાંથી જ શંકા ઉદ્ભબે છે; જ્યારે પારખશક્તિ નવીનીકરણ પામેલા મનમાંથી પેદા થાય છે.

સાચું કૃપાદાનો માટે જ પ્રાર્થના કરો - પવિત્ર આત્માના કૃપાદાનરૂપી બુરખો ધારણ કરનાર દૈહિક બાબતો માટે નહિ. સાચી આત્મિક પારખશક્તિ કૂથલી નહિ, પણ પ્રાર્થના કરવા માટેની પ્રેરણા આપે છે. જો કોઈ સાચા કૃપાદાન વડે કોઈ

વાસ્તવિક સમસ્યા પરખાઈ રહી હોય, તો એ સમસ્યાનો ઉકેલ પવિત્રશાસ્ત્રની રીતે જ આવશે, સમસ્યાને વધારે જટિલ બનાવનાર દૈહિક રીતે તેનો ઉકેલ આવશે નહિ.

માયાળુ શબ્દો મીઠા અને આરોગ્ય આપનારા છે

જ્ઞાનીનું હૃદય તેના મોઢાને શીખવે છે, અને તેના હોઠોને વિદ્યાની વૃદ્ધિ કરી આપે છે.

માયાળુ શબ્દો મધુ જેવા છે, તેઓ આત્માને મીઠા લાગે છે તથા હાડકાંને આરોગ્ય આપે છે.

નીતિવચ્ચનો ૧૬:૨૩-૨૪

શબ્દો અને વિચારો હાડકાં અને મજજા જેવા છે - તેઓ એકબીજાની એટલી નજીક હોય છે કે તેઓને જુદા પાડવા અધરું હોય છે (હિન્દુ ૪:૧૨).

આપણા વિચારો શાંત શબ્દો જ છે, જેને ફક્ત આપણે અને પ્રભુ જ સાંભળી શકે છે, પરંતુ એ શબ્દો આપણા ઔંતરિક મનુષ્યાવ, આપણા આરોગ્ય, આપણા આનંદ અને આપણા વલણ પર પણ અસર કરે છે. જે બાબતો આપણે વિચારતા હોઈએ છીએ, એ બાબતો ઘણીવાર આપણા મુખમાંથી બહાર આવે છે. અને હુંખદ વાત એ છે કે એ વિચારો કેટલીકવાર આપણને મૂરખ ઠેરવે છે. બીજાઓનો ન્યાય અને ટીકા કરવાથી તથા તેઓ પર શંકા કરવાથી ક્યારેય આનંદ મળતો નથી.

ઈસુએ કહ્યું કે આપણને જીવન મળે અને આપણે એ જીવનને માણીએ, એ માટે તે આવ્યા હતા (યોહાન ૧૦:૧૦). પ્રિસ્તના મન પ્રમાણે કાર્ય કરવાનું શરૂ કરો અને તમે એક નવા જ જીવનના માહોલમાં પગ મૂકશો.

પ્રકરણ

૧૪

નિષ્ઠય મન

નિષ્ઠય મન

આ વિધાન નિષ્ઠયતાને લગતા ક્ષેત્ર સંબંધી તદ્દન સાચું છે. મોટાભાગના પ્રિસ્તીઓ નિષ્ઠયતાનો અર્થ સમજતા નથી, વળી નિષ્ઠયતાનાં લક્ષણોને કેવી રીતે ઓળખવા એ પણ તેઓને ખબર હોતી નથી.

નિષ્ઠયતા સક્રિયતાનો વિરોધી શબ્દ છે. નિષ્ઠયતા એક ખતરનાક સમસ્યા છે, કારણ કે ઈશ્વરનાં વચન સ્પષ્ટપણે શીખવે છે કે આપણે સાવચેત, જગૃત અને સક્રિય રહેવાની જરૂર છે (૧ પિતર ૫:૮) - એટલે કે આપણે આપણી અંદર રહેલા કૂપાદાનને પ્રદીપ અને પ્રવૃત્તિમય બનાવવાનું છે (૨ તિમોથી ૧:૬).

નિષ્ઠયતાને લગતી વિવિધ વ્યાખ્યાઓ મેં વાંચી છે, અને હું તેને લાગણી કે સંવેદનાના અભાવ, ઈચ્છાના અભાવ, સામાન્ય ઉદાસીનતા, અધકચરાપણું અને આળસ તરીકે વર્ણવું છું. નિષ્ઠયતા પાછળ દુષ આત્માઓ કાર્ય કરતા હોય છે. શેતાન જાણે છે કે નિષ્ઠયતા, ઈચ્છા થાય તોપણ કામ નહિ કરવાના વલણને પરિણામે વિશ્વાસી વ્યક્તિ છેવટે તો હારી જ જશે. જ્યાં સુધી વ્યક્તિ પોતાની ઈચ્છાનો ઉપયોગ કરીને શેતાનની સામો થશે, ત્યાં સુધી શત્રુ યુધ્યમાં જતશે નહિ. જો કે, વ્યક્તિ જ્યારે નિષ્ઠયતાની અવસ્થામાં પ્રવેશે છે ત્યારે તે ગંભીર મુશ્કેલીમાં આવી પડે છે.

ઘણી બધી વિશ્વાસી વ્યક્તિઓ લાગણીવશ બની જઈને એવું માની લે છે કે લાગણીઓનો અભાવ એટલે તેઓને જે કરવાનું શીખવવામાં આવ્યું છે, એ કરવાથી તેઓને રોકનાર એક બાબત. જો તેઓને ઈચ્છા થાય તો તેઓ સુતિ કરે છે, જો તેઓને મન થાય તો તેઓ આપે છે, જો તેઓને ઈચ્છા થાય તો જ તેઓ પોતાનું વચન પાળે છે - અને જો તેઓને ઈચ્છા ન થાય, તો તેઓ કશું જ કરતા નથી.

મારા લોકો જ્ઞાનને અભાવે નાશ પામે છે.

હોશિયા ૪:૬

ખાલી સ્થાન, પણ એક સ્થાન જ છે!

શેતાનને સ્થાન ન આપો.

એફેસી ૪:૨૭

શેતાનને આપણે જે સ્થાન આપતા હોઈએ છીએ, એ સ્થાન ઘણીવાર ખાલી સ્થાન જ હોય છે. ખાલી, નિષ્ઠિય મન સહેલાઈથી બધા જ પ્રકારના અયોગ્ય વિચારોથી ભરાઈ જઈ શકે છે.

નિષ્ઠિય મન ધરાવનાર અને આ અયોગ્ય વિચારોનો સામનો કરી ન શકનાર વિશ્વાસી વ્યક્તિ ઘણીવાર એ અયોગ્ય વિચારોને તેના પોતાના વિચારો માની લે છે. તે સમજતો નથી કે તેના મનમાં ખાલી જગ્યા હોવાને કારણે જ દુષ્ટ આત્માએ એ જગ્યા ભરવા માટે એ ખોટા વિચારોને બળજબરીપૂર્વક ધુસાડ્યા હોય છે.

અયોગ્ય વિચારોને તમારા મનની બહાર રાખવાનો એક માર્ગ એ છે કે તમે તમારા મનને યોગ્ય વિચારોથી હમેશાં ભરેલું રાખો. શેતાનને બહાર કાઢી શકાય છે, પરંતુ તે જાય છે ભરો અને ઉજ્જવલ સ્થાનોમાં યોડોક સમય ભટકતો ફરે છે. તે જયારે પોતાના જૂના ધરે પાછો ફરે છે અને તેને ખાલી જુએ છે ત્યારે લૂક ૧૧:૨૪-૨૬ માં બાઈબલ જણાવે છે તે પ્રમાણે, તે પાછો આવે છે અને પોતાની સાથે બીજા આત્માઓને પણ લેતો આવે છે, અને એ વ્યક્તિ છેલ્લી અવસ્થા પહેલાંના કરતાં વધારે ખરાબ થાય છે. આ કારણે જ, જો વ્યક્તિને “ખાલી સ્થાન કેવી રીતે ભરવું” એ વિષેની સૂચના આપવામાં આવી ન હોય, તો આપણે કયારેય એ વ્યક્તિમાંથી દુષ્ટ આત્મા કાઢવાનો પ્રયત્ન કરતા નથી.

હું એવું નથી કહેતી કે દુષ્ટ વિચાર ધરાવનાર દરેક વ્યક્તિમાં દુષ્ટ આત્મા હોય છે. પરંતુ દુષ્ટ વિચારો પાછળ ઘણીવાર દુષ્ટ આત્મા કાર્ય કરતો હોય છે. વ્યક્તિ કલ્યનાઓને વારંવાર દૂર કરી શકે છે, પરંતુ જ્યાં સુધી તે યોગ્ય વિચારોથી ખાલી જગ્યા ભરી દેવાનું શીખતો નથી ત્યાં સુધી એ કલ્યનાઓ ફરી પાછી આવી જશે. શન્નુ જયારે પાછો આવે છે ત્યારે તેને એ વ્યક્તિમાં કોઈ સ્થાન મળતું નથી.

કેટલાંક પાપ આવેશમાં આવી જઈને કરવામાં આવ્યાં હોય છે, અથવા તો જાણીજોઈને કરવામાં આવ્યાં હોય છે, અને કેટલાંક પાપ તો નિષ્ઠિયપણે કરવામાં આવ્યાં હોય છે કે જે ગફકતને કારણે કરવામાં આવ્યાં હોય છે. બીજા શબ્દોમાં

કહીએ તો, કેટલીક ખરાબ બાબતો એવી છે કે જે આપણો કરતા હોઈએ છીએ, અને કેટલીક સારી બાબતો એવી છે કે જે આપણો કરતા નથી. ઉદાહરણ તરીકે, વિચાર્ય વગર બોલાયેલા શબ્દો દ્વારા સંબંધ તૂટી શકે છે, પરંતુ કદર સ્વરૂપે બોલાવા જોઈતા શબ્દો જ્યારેય બોલવામાં આવતા નથી ત્યારે પણ સંબંધ તૂટી શકે છે.

નિષ્ઠય વ્યક્તિ એવું માને છે કે તે કશું ખોટું કરતો નથી, કારણ કે તે કશું જ કરતો નથી. તેની ભૂલ જ્યારે તેને બતાવવામાં આવે ત્યારે તે એવું કહેશે કે, “મેં કશું કર્યું નથી!” તેની વાત સાચી છે, પરંતુ તેનું વલાણ યોગ્ય નથી. તેણે કશું જ કર્યું નથી, તેને કારણો જ સમસ્યા ઊભી થઈ હતી.

નિષ્ઠયતા પર વિજય મેળવવો

મારા પતિ ડેવને વર્ષો પહેલાં નિષ્ઠયતાને લગતી કેટલીક સમસ્યાઓ સત્તાવતી હતી. અમુક બાબતો કરવા માટે તેમને કશું જ કહેવું પડતું ન હતું. તે નિયમિતપણે દરરોજ નોકરી પર જતા હતા, શનિવારે ગોલ્ફ રમવા જતા હતા અને રવિવારે ફૂટબોલની મેચ જોતા હતા. તેમની પાસે એ સિવાયની બીજી કોઈપણ બાબત કરાવવી અધરી હતી. જો હું તેમને દિવાલ પર કોઈ ફોટો લટકાવવાનું કરું તો, એ કામ કરાવતાં કરાવતાં ન્રાણ ચાર અંદવાડિયા નીકળી જતાં. આ કારણો અમારી વરચે બહુ ઘર્ષણ ઊભું થતું હતું. મને એવું લાગતું હતું કે તે પોતાનું મનમાન્યું જ કરે છે, અને એ સિવાય તે બીજું કશું જ કરતા નથી.

દેવ પ્રભુ પર પ્રેમ રાખતા હતા, અને તેમણે જ્યારે આ સમસ્યા વિષે પ્રભુને વાત કરી, ત્યારેપણું તેમને નિષ્ઠયતા અને તેનાં ભયસ્થાનો વિષેની કેટલીક માહિતી આપી. તેમને સમજાયું કે તેમના એ નિષ્ઠયપણા પાછળ દુષ્ટ આત્માઓ કાર્ય કરી રહ્યા હતા. અમુક બાબતોમાં તેમને કોઈ જ તકલીફો ન હતી, કારણ કે એ બધી બાબતોમાં તેમણે પોતાની ઈચ્છાઓને માન આપ્યું હતું, પરંતુ બીજી બાબતોમાં તેમણે નિષ્ઠય રહીને પોતાની ઈચ્છા શરૂને હવાલે કરી દીધી હતી. એ બાબતોમાં તે મુંજાયેલા રહેતા હતા, અને એક એવા સ્થાને આવી ગયા હતા કે જ્યાં તેમને કોઈ ઈચ્છા થતી ન હતી, કશું કરવાનું “મન થતું ન હતું” તેમની પાસે અમુક કામો કરાવવા અધરં બની ગયું હતું.

ઈશ્વરનાં વચનોનો અભ્યાસ અને પ્રાર્થના, આ બીજી બે બાબતોમાં તે નિષ્ઠય બની ગયા હતા. મને ખબર હતી કે તેઓ ઈશ્વરની પાસે દોરવણી માગતા ન હતા,

તેને લીધે જ તેમની વાત સાંભળવી મારે માટે અધરું હતું. આમ પણ, હું મારા બજવાખોર સ્વભાવની સમસ્યાથી પીડાતી તો હતી જ, અને શેતાને અમારી નબળાઈઓનો ઉપયોગ અમારા એકબીજાની સામે કેવી રીતે કર્યો હતો, એ તમે જોઈ શકો છો. આવી સમસ્યાઓને લીધે ઘણા લોકો છૂટાછેડા લઈ લેતા હોય છે. ખોટું કે અયોગ્ય શું છે, એ તેઓ ખરેખર સમજતા હોતા નથી.

હું ખરેખર ખૂબ જ આકમક સ્વભાવ ધરાવતી હતી. હું દેહમાં “મારું પોતાનું જ ધારેલું કરવામાં” હમેશાં ઈશ્વરની આગળ આગળ દોડતી હતી, અને પ્રભુ મારી ઈચ્છાને આશીર્વાદિત કરશે એવી અપેક્ષા રાખતી હતી. તેવ ઈશ્વર પર આધાર રાખવા સિવાય અન્ય બીજી કોઈ બાબત કરતા ન હતા, અને તેમનાં આ વર્તનથી હું ખૂબ જ ચિડાઈ જતી હતી. અમે પહેલાં કેવી રીતે વર્તતા હતા, એનો વિચાર કરીને અત્યારે અમે હસ્તી પડીએ છીએ, પરંતુ એ ખરેખર તો હસવાલાયક બાબત નથી જ, અને ઈશ્વરે અમારું ધ્યાન દોર્યું ન હોત, તો છૂટાછેડા પામેલા લોકોમાં અમારો પણ નંબર લાગી ગયો હોત.

તેવ મને કહેતા કે હું હમેશાં ઈશ્વરથી એક ઉગલું આગળ ચાલતી હતી અને તેમને હું આ પ્રમાણે કહીને જવાબ આપતી કે તે ઈશ્વરથી દશ માઈલ પાછળ ચાલતા હતા. હું વધુ પડતો આકમક સ્વભાવ ધરાવતી હતી અને તેવ વધુ પડતા ઠંડા દિમાગના વ્યક્તિ હતા.

વિશ્વાસી વ્યક્તિ જે બાબત કે ક્ષેત્રમાં લાયકાત કે તાલંત ધરાવતી હોય છે, અને તે જ્યારે એ બાબત કે ક્ષેત્રમાં નિષ્ઠિય બની જાય છે ત્યારે એ કથિત બાબત કે ક્ષેત્ર ક્ષીણ થવા લાગે છે અથવા તો સ્થગિત બની જાય છે. જેટલા લાંબા સમય સુધી તે કશું કરશે નહિ, એટલા જ ઓછા પ્રમાણમાં કંઈક કરવાની ઈચ્છા તેને થશે. ઉત્તમ ઉદાહરણોમાંનું એક ઉદાહરણ શારીરિક કસરત છે.

હાલમાં મેં કસરત કરવાનો કાર્યક્રમ તૈયાર કર્યો છે, અને હું જેટલી વધારે કસરત કરું છું, કસરત કરવી એટલી જ વધારે સરળ બની જાય છે. પહેલાં જ્યારે મેં કસરત કરવાની શરૂઆત કરી હતી ત્યારે તે મને ખૂબ જ અધરી લાગતી હતી. કાર્યક્રમને અનુસરવામાં મને દરેક વખતે દુઃખ થતું હતું, કારણ કે લાંબા સમય સુધી કસરત કરવાથી હું દૂર રહી હતી, કસરત કરવામાં મેં નિષ્ઠિયતા દાખવી હતી. જેટલા લાંબા સમય સુધી હું કસરત કરવાથી દૂર રહી હતી, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં મારી શારીરિક હાલત વધુ બગડી હતી. મારા સ્નાયુઓના નિષ્ઠિયપણાને લીધે હું વધારે ન વધારે નબળી પડતી જતી હતી.

તેવે પોતાની સમસ્યા શું છે, એ જોવાનું શરૂ કર્યું! લાંબા ગાળા સુધી નિષ્ઠય રહેવાને કારણો તેવ પોતાને પરેશાન કરનાર હુણ આત્માઓ સાથે વ્યવહાર કરતા હતા. પવિત્ર આત્માએ જ્યારે આ સત્ય તેમની આગળ પ્રગટ કર્યું ત્યારે તેવે નિષ્ઠય કર્યો કે તે ફરીથી એકવાર સક્રિય અને આક્રમક બનશે, આણસ કે ઢીલાશ રાખશે નહિ.

આ રીતે નિષ્ઠય કરવો બહુ સહેલું તો હતું, પરંતુ તેને અમલમાં મૂકવો અધરં હતું. અધરં એટલા માટે કે તે જે જે બાબતોમાં નિષ્ઠય બની ગયા હતા, એ દરેક બાબત જ્યાં સુધી ફરીથી અસરકારક ન બને ત્યાં સુધી તેને કાર્ય કરતી બનાવવી જરૂરી હતી.

તેવે નોકરીએ જતાં પહેલાં બાઈબલવાંચન અને પ્રાર્થના કરવા માટે સવારે ૫:૦૦ વાગે ઊઠવાનું શરૂ કરી દીધું હતું. યુધ તો ચાલુ જ હતું! પોતે જીતેલી ભૂમિ આપી દેવા માટે શેતાન રાજ હોતો નથી, અને યુધ લડ્યા વિના તે એ ભૂમિ આપી દેશે નહિ. તેવ ઈશ્વરની સંગત માણસા માટે ઊઠી તો જતા હતા પણ સોઝા પર જ ઊંઘી જતા હતા. જો કે કેટલીક સવારે તો તે ઊંઘી જતા હતા, પરંતુ તે આગળ તો વધી જ રહ્યા હતા, તેનું કારણ એ હતું કે તે પથારીમાંથી ઊઠીને પ્રાર્થનામય જીવન શરૂ કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા.

કેટલીકવાર એવું પણ બનતું કે તેમને કંટાળો આવી જતો હતો. એવા પણ દિવસો હતા કે જ્યારે તેમને એવું લાગતું હતું કે તેઓ આગળ વધી રહ્યા નથી, પોતે જે વાંચી રહ્યા છે તે તેમને સમજતું નથી અથવા તો તેમની પ્રાર્થના સાંભળવામાં આવતી નથી. પરંતુ “નિષ્ઠયતા”ને લગતી આ અવસ્થા વિષે પવિત્ર આત્માના પ્રકટીકરણને કારણો તેવે એ પ્રમાણે કરવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું.

મારા ધ્યાનમાં આવવા લાગ્યું હતું કે હું જ્યારે પણ તેવને ફોટો લગાડવાનું કે ધરની આસપાસ કોઈક વસ્તુ મૂકવાનું કહેતી ત્યારે તે તરત જ મારા કહ્યા પ્રમાણો કરતા. તે ફરીથી પોતાની રીતે વિચારવા લાગ્યા હતા અને પોતાના નિર્ણયો લેતા થયા હતા. ધણીવાર તેમને એ પ્રમાણે કરવાનું ગમતું ન હતું અથવા તો સ્વાભાવિક રીતે એ કરવાની ઈચ્છા તેમને થતી ન હતી.. પરંતુ તે પોતાની લાગણીઓ અને ઈચ્છાઓની પેલે પાર જતા હતા. પોતાને યોગ્ય લાગતી બાબતો કરવા માટે તે જેટલો વધારે પ્રયત્ન કરતા, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં તે છૂટકારાની મજા માણસા હતા.

હું તમને પ્રામાણિકપણો કહીશ કે એમ કરવું તેમને માટે સહેલું ન હતું. તેઓ થોડાક દિવસો કે થોડાક અછવાળિયાઓમાં જ નિર્જિયતાની અવસ્થામાંથી મુક્ત થયા ન હતા. મેં જણાચું છે તે પ્રમાણે, જેના પર વિજય મેળવવો સૌથી અધરો છે એવી અવસ્થાઓમાંની એક અવસ્થા નિર્જિયતા છે, કારણ કે તેને સમર્થન આપનારી કોઈ લાગણીઓ છે જ નહિ.

દેવ ઈશ્વરની સહાયથી નિર્જિયતામાંથી બહાર આવવાની બાબતને વળગી રહ્યા, અને અત્યારે તે જરા પણ નિર્જિય નથી. તે અત્યારે ‘લાઈફ ઈન ધી વર્ડ’ સંસ્થાના સંચાલક તરીકે સેવાઓ આપી રહ્યા છે, અને અમારા રેઝિયો તથા ટીવી મારફતે સુવાતપ્રયારના પ્રસારણની સેવા પર દેખરેખ રાખે છે તથા સંસ્થાની નાણાંકીય બાબતોની બધી જવાબદારીઓ તેમના શિરે છે. તે સતત મારી સાથે મુસાફરી કરતા રહે છે અને અમારા પ્રવાસ કાર્યક્રમને લગતા બધા જ નિર્જયો તે પોતે લે છે. તે એક ઉત્તમ કુદુંબીજન પણ છે. તે નિયમિતપણે પ્રાર્થના કરે છે અને ઈશ્વરનાં વચ્ચેનોનું વાંચન અને મનન કરવામાં સમય ગાળે છે. ટૂંકમાં, તે એક આદરપાત્ર અને પ્રશંસાપાત્ર વ્યક્તિ છે.

તે હજુ પણ ગોલ્ફ રમે છે અને રમતો નિહાળે છે, અને તેમણે કરવાની હોય છે એ બીજી અન્ય બાબતો પણ તે કરે છે. અત્યારે તેમને ઓળખનાર અને તેમને આ બધું કરતાં જોનાર કોઈપણ વ્યક્તિ એવું વિચારી શકે નહિ કે એક સમયે આ વ્યક્તિ આટલા બધા નિર્જિય હશે.

નિર્જયપણાની અવસ્થા પર વિજય તો મેળવી જ શકાય છે. પરંતુ નિર્જયપણા પર વિજય મેળવવા માટે પ્રથમ પગલું જે ભરવાનું હોય છે, એ તો મનના નિર્જયપણા પર વિજય મેળવવો તે છે. તેવે જ્યાં સુધી કોઈ નિર્જય કર્યો ન હતો અને પોતાની વિચારશૈલીને બદલી ન હતી, ત્યાં સુધી તે કોઈ પ્રગતિ સાધી શક્યા ન હતા.

યોગ્ય વિચાર કર્યા પછીથી જ યોગ્ય કાર્ય થઈ શકે

આ જગતનું રૂપ તમે ન ધરો; પણ તમારાં મનથી નવીનતાને યોગે તમે પૂર્ણ રીતે રૂપાંતર પામો, જેથી દેવની સારી તથા માન્ય તથા સંપૂર્ણ ઈચ્છા શી છે, તે તમે પારખી શકો.

ઈશ્વરનાં સમગ્ર વચનોમાં એક પ્રબળ સિદ્ધાંત જોવા મળે છે, અને વ્યક્તિ જો એ સિદ્ધાંતને સમજે નહિ અને તેને અનુસરે નહિ, તો તે ક્યારેય વિજ્યી બની શકતો નથી: યોગ્ય વિચાર કર્યા પછીથી જ યોગ્ય કાર્ય થઈ શકે છે.

એ સિદ્ધાંતને હું બીજી રીતે રજૂ કરીશાઃ જ્યાં સુધી તમે તમારા વિચારોમાં પરિવર્તન લાવશો નહિ, ત્યાં સુધી તમે તમારા વર્તનમાં પરિવર્તન લાવી શકવાના નથી.

ઈશરે નક્કી કરેલા કમ પ્રમાણે, યોગ્ય વિચારધારા પહેલા આવે છે, અને એ પછીથી કાર્ય આવે છે. હું માનું છું કે યોગ્ય કાર્ય કે યોગ્ય વર્તન યોગ્ય વિચારધારાનું એક “ફળ” છે. મોટાભાગના વિશ્વાસીઓને યોગ્ય બાબત કરવા માટે સંઘર્ષ કરવો પડે છે, પરંતુ ફળ એ સંઘર્ષની ઉપજ નથી. વેલામાં રહેવાને પરિણામે જ ફળ આવે છે (યોહાન ૧૫:૪). અને વેલામાં રહેવું એટલે આધીન રહેવું (યોહાન ૧૫:૧૦).

આ સિદ્ધાંત શીખવતી વખતે હું હમેશાં એફેસી ૪:૨૨-૨૪ નો ઉપયોગ કરું છું. કલમ ૨૨ જાણાવે છે કે, “કુપટવાસનાઓથી ભ્રષ્ટ થતું તમારી આગળી વર્તણુંકનું જીનું માણસપણું દૂર કરો.” કલમ ૨૪ આ પ્રમાણે કહીને એ વિચારને આગળ ધપાવે છે, “અને નવું માણસપણું જે દેવના મનોરથ પ્રમાણે ન્યાયીપણામાં તથા સત્યની પવિત્રતામાં સરજાયેલું છે તે પહેરી લો.”

આમ, આપણે જોઈએ છીએ કે કલમ ૨૨ આપણને અયોગ્ય રીતે વર્તવાનું બંધ કરવા સ્પષ્ટપણે જાણાવે છે, અને કલમ ૨૪ આપણને યોગ્ય રીતે વર્તવાનું શરૂ કરવા માટે જાણાવે છે. પણ કલમ ૨૩ ને હું “સેતુરૂપ કલમ” તરીકે ઓળખાવીશ. એ કલમ આપણને કલમ ૨૨ (અયોગ્ય રીતે વર્તવાથી) પરથી કલમ ૨૪ (યોગ્ય રીતે વર્તવા) પર કેવી રીતે જવું, એ વિષે જાણાવે છે : “અને તમારી મનોવૃત્તિઓમાં નવા થાઓ.”

વિચારોમાં પ્રથમ પરિવર્તન લાવ્યા વિના અયોગ્ય વર્તણુંકમાંથી યોગ્ય વર્તણુંકમાં આવવું અશક્ય છે. નિજિક્ય વ્યક્તિ યોગ્ય બાબત કરવા માટે ઉત્સુક હોઈ શકે, પરંતુ જો તે સભાનપણે પોતાના મનને સક્રિય બનાવીને ઈશ્વરનાં વચનો અને ઈચ્છાને અનુરૂપ બનાવશે નહિ, તો તે ક્યારેય યોગ્ય બાબત કરી શકશે નહિ.

એક ઉદાહરણ મને યાદ આવે છે કે મારા એક સેમીનારમાં એક માણસ પ્રાર્થના કરાવવા માટે લાઈનમાં ઊભો હતો. તે વધુ પડતી વાસનાથી પીડાતો હતો. તે પોતાની પત્નીને ખરેખર ચાહતો હતો, અને તેઓના લગ્નજીવનમાં ભંગાળ પડે એવું

તે ઈચ્છતો ન હતો, પરંતુ તેની સમસ્યાનો ઉકેલ લાવવો જરૂરી હતો, નહિ તો તેનું લગ્નજીવન અવશ્ય ભાંગી પડે તેમ હતું.

એ માણસે મને કહ્યું, “જોઈસ, મારી સમસ્યા એ છે કે હું વાસનામય જીવન જીવું છું, હું બીજી સ્ત્રીઓથી દૂર રહી શકતો નથી. શું મારા છૂટકારા માટે તમે પ્રાર્થના કરાવશો? હું ઘણા સમયથી પ્રાર્થનાઓ કરી રહ્યો છું, પરંતુ કોઈ જ પરિણામ જોવા મળતું નથી.”

પવિત્ર આત્માએ તરત જ મને એ ભાઈને આ પ્રમાણે કહેવાની પ્રેરણા આપી, “હા ભાઈ, હું તમારા માટે પ્રાર્થના તો કરીશ, પરંતુ તમારા મનરૂપી ચિત્રપતના પડદા ઉપર તમે જે બાબત દર્શાવી રહ્યા છો, એની જવાબદારી તમારે સ્વીકારવી પડશો. જો તમને ક્યારેય છૂટકારાનો અનુભવ માણવાનું મન થાય તો, તમે તમારી વિચારધારારૂપી પડદા ઉપર અશ્વલીલ ચિત્રો રજૂ કરી શકો નહિ અથવા તો, આવી પરસ્કીઓ સાથેના તમારા સંબંધોની કલ્પના કરી શકો નહિ.”

આ માણસની જેમ બીજા માણસો પણ તરત જ સમજ ગયા છે કે તેઓ છૂટકારો મેળવવા માગતા હોવા છતાં પણ શા માટે પરિવર્તનનો અનુભવ કરતા નથી: તેઓ પોતાની વતષ્ણુંક બદલવા માગે છે ખરા, પરંતુ પોતાની વિચારધારા બદલવા માગતા નથી.

મન ઘણીવાર એક એવું ક્ષેત્ર બની જતું હોય છે કે જ્યાં લોકો “પાપની સાથે રમત” રમતા હોય છે. માથી પ: ૨૭-૨૮ માં ઈસુએ કહ્યું છે કે, “વ્યબિચાર ન કર, એમ કહેલું હતું, એ તમે સાંભળ્યું છે; પણ હું તમને કહું છું કે, સ્ત્રી ઉપર જે કોઈ ખોટી નજર કરે છે, તેણે એટલામાં જ પોતાના મનમાં તેની જોડે વ્યબિચાર કર્યો છે.” પાપમય વિચારધારા મારફતે પાપમય કાર્ય માટેનો માર્ગ સરળ બને છે.

મારા પ્રથમના ગૃહ બાઈબલ અત્યાસમાં ભાગ લેનાર એક સ્ત્રીએ પ્રભુને પોતાનું જીવન સોંઘું હતું અને તે ઈચ્છતી હતી કે તેનું ઘર અને દાંપત્યજીવન સરળ બને. તેના જીવનની દરેક બાબત અસ્તયસ્ત હતી - ઘર, બાળકો, દાંપત્યજીવન, આર્થિક સ્થિતિ, તંદુરસ્તી વગેરે. એ સ્ત્રીએ ખુલ્લેઅામ કહ્યું કે, તે પોતાના પતિને ચાહતી નથી, વાસ્તવમાં તો, તે પોતાના પતિને ધિક્કારતી હતી. પોતાનું વલણ બરાબર નથી, એવી ખબર પડતાંની સાથે તે પોતાના પતિને પ્રેમ કરવા તૈયાર થઈ હતી, પરંતુ તે પોતાના પતિની આગળપાઇળ રહી શકશે એવું લાગતું ન હતું.

અમે પ્રાર્થના કરી, એ બહેને પ્રાર્થના કરી, દરેક જણો પ્રાર્થના કરી! અમે તેમને બાઈબલની કલમો જણાવી અને સાંભળવા માટે તેમને ટેપ આપી. અમે અમારાથી થઈ શકે એ દરેક બાબત કરી અને તે અમારી સલાહને અનુસરી રહ્યા હોય એવું લાગતું હોવા છતાં પડ્ય તે આગળ વધતા ન હતા. વાંધો સું હતો? તેમને સલાહસૂચન આપતી વખતે એક બાબત એ સ્પષ્ટ થઈ હતી કે તેમણે પોતાના આખા જીવનભર દિવાસ્વાનો જ જોયાં હતાં. તે હમેશાં પરીકથાની કલ્યનાઓ કરતા હતા કે જેમાં તે એક રાજકુમારી હોય અને સુંદર રાજકુમાર પોતાનું કામ પતાવીને ફૂલો અને ચોકલેટ લઈને ઘરે પાછો આવે છે અને ગૌરવ સાથે તેના ચરણો આગળ નમે છે.

આ રીતે વિચારવામાં તે પોતાના દિવસો વીતાવતા હતા અને તે તેમના થાકેલા, વધુ પડતા વજન ધરાવતા, પરસેવાથી રેબઝેબ અને ગંદાગોબરા (એક દાંત પડી ગયેલા) પતિને નોકરી પરથી ઘરે પાછા આવતા જોઈને વિકારતા હતા.

આ પરિસ્થિતિ વિષે એક પળ માટે વિચાર કરો. એ બહેન નવો જન્મ તો પામેલા હતા અને તેમ છતાં તેમનું જીવન અસ્તિત્વસ્ત હતું. તે ઈશ્વરને આધીન રહેવા તથા તેમને ખાતર જીવવા માગતા હતા અને તે પોતાના પતિને પ્રેમ પણ કરવા માગતા હતા, કારણ કે તે જાણતા હતા કે એમ કરવામાં ઈશ્વરની ઈચ્છા હતી. તે પોતાના જીવન અને લગ્નજીવનમાં વિજયી બનવા તૈયાર હતા, પરંતુ તેમનું મન તેમને હરાવી રહ્યું હતું. “સ્વસ્થ મન”થી કાર્ય કરવા સિવાય બીજો એવો કોઈ માર્ગ ન હતો કે જેને કારણે તે પોતાના પતિ પ્રત્યેના વિકારને વશમાં રાખી શકે.

એ બહેન માનસિક રીતે એક એવી દુનિયામાં જીવતા હતા કે જેનું કોઈ અસ્તિત્વ જ ન હતું અને ક્યારેય એ દુનિયા અસ્તિત્વમાં આવવાની ન હતી. તેથી, એ બહેન વાસ્તવિકતાનો સ્વીકાર કરવા માટે પૂરેપૂરા તૈયાર ન હતા. તે નિષ્ઠય મન ધરાવતા હતા, અને તેમણે પોતાની વિચારધારાને ઈશ્વરનાં વચ્ચો અનુરૂપ બનાવવાનું પસંદ કરવાને કારણે દુષ્ટ આત્માઓએ તેમના મનમાં વિચારો ભરી દીધા હતા.

જ્યાં સુધી એ બહેને એ વિચારોને પોતાના વિચારો માની લીધા હતા અને એ વિચારોથી તે ખુશ થતા રહ્યા ત્યાં સુધી તેમને ક્યારેય વિજયનો અનુભવ થયો નહિ. તેમણે પોતાની વિચારધારાને બદલી ત્યારથી તેમના જીવનમાં પરિવર્તન આવવા લાગ્યું. તેમણે પોતાના પતિ પ્રત્યેનું પોતાનું માનસિક વલણ બદલી નાખ્યું અને તેમના પતિએ વ્યવસ્થિત દેખાવાનું શરૂ કર્યું અને પતની પ્રત્યેના તેમના વર્તનમાં પરિવર્તન આવવા લાગ્યું.

ઉપરની વાતો પર ચિત્ત લગાડો

એ માટે જો તમને ખિસ્તની સાથે ઉઠાડવામાં આવ્યા હોય, તો જ્યાં ખિસ્ત દેવને જમણો હાથે બેઠેલો છે ત્યાંની, એટલે ઉપરની, વાતો શોધો. ઉપરની વાતો પર ચિત્ત લગાડો, પૃથ્વી પરની વાતો પર નહિ.

કલોસ્સી ઉ: ૧-૨

ફરીથી એકવાર આપણો એનો ઓ જ સિધ્યાંત નિહાળીએ છીએ: જો તમે ઈસુએ પૂરું પાણેલું પુનરૂત્થાનનું જીવન જીવવા માગો છો, તો પૃથ્વી પરની વાતો પર નહિ, પરંતુ ઉપરની વાતો પર ચિત્ત લગાડીને નવું, સામર્થ્યવાન જીવન શોધો.

પ્રેરિત પાઉલ તો જણાવે જ છે કે જો તમે અને હું સારું જીવન ઈચ્છતા હોઈએ, તો આપણો સારી બાબતો પર આપણું ચિત્ત લગાડવું જોઈએ.

ઘણા વિશ્વાસી વ્યક્તિઓ સારું જીવન જીવવા ઈચ્છતા હોય છે, પરંતુ પોતાના હક્કમાં કંઈક સારું થશે, એવી આશામાં તેઓ નિષ્કિય બનીને આમતેમ બેસી રહેતા હોય છે. વિજ્યવંત જીવન જીવનાર અન્ય લોકોને જોઈને તેઓને ઘણીવાર તેઓને ઈર્ષા આવે છે અને પોતાનાં બહુ દુઃખી જીવનો જોઈને તેઓ ખીજવાતા હોય છે.

જો તમે તમારી સમસ્યાઓ પર વિજ્યા બનવા માગો છો, જો તમે ખરેખર પુનરૂત્થાનનું જીવન જીવવાની ઈચ્છા રાખો છો, તો તમારે પાસે કરોડરજુ હોવું જોઈએ, ફક્ત ઈચ્છાશક્તિ જ નહિ! તમારે સક્રિય બનવું જ પડશે - નિષ્કિય નહિ. યોગ્ય વિચારો કરવાથી જ યોગ્ય કાર્યની શરૂઆત થાય છે. તમારા મનમાં નિષ્કિય ન બનો. યોગ્ય વિચારોને પસંદ કરવાનું આજે જ શરૂ કરો.

ਪ੍ਰਕਾਸ਼

੧੫

ਵਿਸਤੁਤ ਮਨ

ખ્રિસ્તનું મન

હું માનું છું કે હવે તમે યોગ્ય વિચારો કરવાનો એક દઢ નિર્ણય લઈ લીધો જ હશે, તેથી આવો, આપણે પ્રભુની દસ્તિમાં યોગ્ય હોય એવી કેટલીક વિચારધારાઓ તરફ જોઈએ.

અમુક પ્રકારના વિચારો એટલા બધા છે કે

ઈસુ જ્યારે આ પૃથ્વી પર જીવતા હતા ત્યારે તે આ વિચારોને વિચારવાયોગ્ય ગણતા ન હતા. જો આપણે ઈસુના પગલાંમાં ચાલવા માણીએ છીએ, તો ઈસુ જે રીતે વિચારતા હતા, એ જ રીતે આપણે પણ વિચારવાનું શરૂ કરવું પડશે.

તમે કદાચ એવું વિચારતા જ હશો કે, “જોઈસ, એ વાત અશક્ય છે. ઈસુ તો સંપૂર્ણ વ્યક્તિ હતા. હું કદાચ મારી વિચારધારામાં સુધારો લાવી શકું, પરંતુ ઈસુ જે રીતે વિચારતા હતા એવી રીતે હું ક્યારેય વિચારી શકીશ નહિ.”

સારું, તો બાઈબલ આપણને જાણાવે છે કે આપણને ખ્રિસ્તનું મન - અને નવું હદ્ય તથા આત્મા આપવામાં આવ્યો છે.

નવું હદ્ય અને આત્મા

હું તમને નવું હદ્ય પણ આપીશ, અને હું તમારી અંદર નવો આત્મા મૂકીશ; અને હું તમારા દેહમાંથી પાખાણમય હદ્ય દૂર કરીશ, અને હું તમને માંસનું હદ્ય આપીશ.

હું મારો આત્મા તમારામાં મૂકીશ, અને તમને મારા વિધિઓ પ્રમાણે ચલાવીશ, અને તમે મારી આજીઓ પાળશો તથા તેમને અમલમાં આણશો. હજકિયેલ ઉદ્દેશ-૨૭

ખ્રિસ્તી વ્યક્તિઓ તરીકે, તમને અને મને એક નવો સ્વભાવ આપવામાં આવ્યો છે, અને એ સ્વભાવ ખરેખર તો ઈશ્વરનો સ્વભાવ છે, જે નવો જન્મ પામતી વખતે આપણામાં મૂક્ષામાં આવ્યો હોય છે.

તેમ કે પ્રભુનું મન કોણે જાણ્યું છે કે, તે તેને બોધ કરે? પણ અમને તો ખ્રિસ્તનું મન છે.

૧ કર્ણિથી ૨:૧૬

આપણે આ કલમમાંથી જોઈ શકીએ છીએ કે ઈશ્વર જાણતા હતા કે જો આપણે તેમની વિધિઓ પ્રમાણે ચાલવાનું હતું અને તેમની આજાઓ પાળવાની હતી, તો તેમણે આપણને તેમનો આત્મા અને નવું હદ્દય (અને મન) આપવું પડશે. રોમનો ૮:૬ દૈહિક મન અને આત્મિક મન વિષે વાત કરે છે અને આપણને જણાવે છે કે દૈહિક મન પ્રમાણે ચાલવાથી મરણ આવે છે અને આત્મિક મન પ્રમાણે ચાલવાથી જીવન પ્રાપ્ત થાય છે.

જીવન અને મરણ વચ્ચેનો તર્ફાવત સમજવાથી જ આપણે અસરકારક પ્રગતિ કરી શકીશું.

જો કોઈ બાબત તમને મરણ તરફ દોરી જતી હોય, તો એ કરવાનું બંધ કરી દો. અમુક પ્રકારના વિચારો જ્યારે તમને મરણ વિષેના વિચારોથી ભરી દે ત્યારે તમે તરત જ સમજી લો કે એ મન આત્મિક મન નથી.

ઉદાહરણ તરીકે, આપણે એવું કહેતા હોઈએ કે મને એવું લાગે છે કે બીજી કોઈ વ્યક્તિને કારણે મારે અન્યાય સહન કરવો પડે છે અને મને ગુસ્સો આવી જાય છે. મને એ વ્યક્તિ કેટલી નાપસંદ છે, એ વિષે વિચારવાનું હું શરૂ કરું છું. જો હું સમજદાર વ્યક્તિ હોઉં, તો મને ખબર પડી જશે કે હું મરણના વિચારોથી ભરાઈ ગઈ છું. હું બેચેની, તણાવ અને ચિંતા અનુભવવા લાગું છું - મને શારીરિક અસ્વસ્થતાનો પણ અનુભવ થઈ શકે છે. માથાનો દુઃખાવો, પેટનો દુઃખાવો કે કારણ વગરનો થાક કદાચ અયોગ્ય વિચારો કરવાનું પરિણામ પણ હોઈ શકે. જ્યારે બીજી તરફ, જો હું એવું વિચારતી હોઉં કે હું કેટલી બધી આશીર્વાદિત છું અને ઈશ્વર મારા પ્રત્યે કેટલી બધી ભલાઈ પ્રગટ કરે છે, તો હું એ વાત પણ સમજી શકીશ કે હું જીવનથી ભરપૂર થઈ રહી છું.

વિશ્વાસી વ્યક્તિ માટે તેના પોતાનામાં જ જીવન અને મરણને પારખતાં શીખી લેવાની બાબત બહુ ઉપયોગી નીવડે છે. ઈસુએ તેમનું પોતાનું મન આપણી અંદર મૂડીને એવી વ્યવસ્થાઓ ગોઠવી છે કે આપણે જીવનથી ભરપૂર બનીએ. આપણે પ્રિસ્તના મનમાં આગળ વધવાનું પસંદ કરી શકીએ છીએ.

આ પ્રકરણના નીચે જણાવેલાં પૂછોમાં પ્રિસ્તના મનમાં આગળ વધવા માટે કરવી પડતી બાબતોની એક યાદી મૂકવામાં આવી છે.

૧. હકારાત્મક વિચારો કરો

શું બે જગ્યા સંપ કર્યા વગર ભેગા ચાલી શકે?

આમોસ ઉઃઉ

જો વ્યક્તિ પ્રિસ્તના મન પ્રમાણો વિચારતો હોય, તો તેના વિચારો કેવા હશે? એ વિચારો અવશ્યપણો હકારાત્મક જ હશે. અગાઉના પ્રકરણમાં આપણો હકારાત્મક વિચારધારા વિષે ખૂબ જ જરૂરી એવી ચર્ચા કરી જ છે. આ તબક્કે તમે પ્રકરણ પ તરફ પણ પાછા જઈ શકો છો અને હકારાત્મક બનવાના મહત્વ પરત્વે તમે તમારી યાદ તાજ કરી શકો છો. મેં હમણાં જ ફરીથી એ વિષે વાંચ્યું છે અને મેં પોતે એ લખ્યું છે, તેમ છતાં પણ એ વાંચીને મને આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયો છે.

હકારાત્મક બનવાના સામર્થ્ય વિષે ક્યારેય પૂરતા પ્રમાણમાં કહી શકાય નહિ. ઈશ્વર તો હકારાત્મક છે જ, અને જો તમે અને હું ઈશ્વરની સાથે આગળ વધવા માગતા હોઈએ, તો આપણો એ જ તરંગ યામ સાથે આગળ વધીને હકારાત્મક રીતે વિચારવાનું શરૂ કરવું પડશે. હું મનને નિયંત્રણમાં રાખવા સંબંધી વાત કરતી નથી, પરંતુ બધી રીતે હકારાત્મક વ્યક્તિ બનવા વિષે જ વાત કરી રહી છું.

હકારાત્મક દણ્ણિબિંદુ અને વલણ રાખો. હકારાત્મક વિચારો અને અપેક્ષાઓ જળવી રાખો. હકારાત્મક વાતચીતમાં વ્યસ્ત રહો.

ઈસુએ ખરેખર હકારાત્મક દણ્ણિબિંદુ અને વલણ પ્રદર્શિત કર્યા હતાં. તેમણે અંગત હુમલાઓ સહિતની ઘણી બધી મુશ્કેલીઓ સહન કરી હતી - તેમની વિરુધ્ય જૂઠી સાક્ષી પૂરવામાં આવી હતી, જ્યારે ખરેખર જરૂર હતી ત્યારે જ તેમના શિષ્યો તેમને છોડીને ચાલ્યા ગયા હતા, તેમની મશકરી કરવામાં આવી હતી, તેમને એકલા મૂડી દેવામાં આવ્યા હતા, તેમના સંબંધી ગેરસમજ ઊભી કરવામાં આવી હતી અને બીજી ઘણી બધી નિરાશાજનક બાબતો તેમણે સહન કરી હતી. આ બધી નકારાત્મક બાબતો મણે પણ તે હકારાત્મક રહ્યા હતા. તે હમેશાં ઉન્નતિકારક વાતો કરતા હતા, ઉતેજનદાયક વચનો કહેતા હતા. તેમની પાસે આવનાર સર્વ લોકોને તે હમેશાં આશા આપતા હતા.

પણામાં પ્રિસ્તનું જે મન છે, તે હકારાત્મક છે; તેથી, કોઈપણ સમયે આપણે જ્યારે નકારાત્મક બની જઈએ છીએ ત્યારે આપણો પ્રિસ્તના મનથી વર્તતા હોતા નથી. લાખો લોકો હતાશાથી પીડાય છે અને હું માનતી નથી કે નકારાત્મક બન્યા

વિના હતાશ થવું શક્ય છે - જો વૈદકીય કારણ ન હોય તો. એ કિરસામાં પણ, નકારાત્મક બનવાથી સમસ્યાઓ અને તેનાં ચિહ્નો કેવળ વધશે જ.

ગી.શા.૩:૩ પ્રમાણે ઈશ્વર આપણો મહિમા અને આપણાં શિર ઊંચા કરનાર છે. તે દરેક બાબતને ઊંચી કરવા માગે છે: આપડી આશાઓ, આપણાં વલણો, આપણી મનોસ્થિતિઓ, આપણું શિર, હાથ અને હદય - આપણું આખું જીવન. તે આપણને ઊંચા કરનાર ઈશ્વર છે!

ઈશ્વર આપણને ઊંચા કરવા માગે છે, અને શેતાન આપણને દબાવવા માગે છે. આપણને હતાશ કરવા માટે શેતાન આપણાં જીવનોની નકારાત્મક ઘટનાઓ અને પરિસ્થિતિઓનો ઉપયોગ કરે છે. ‘હતાશ’ શબ્દ માટે ડિક્ષનેરી પ્રમાણેની વ્યાખ્યા “આત્મામાં નિરાશ થવું: ઉદાસ થવું”^૧ વેબસ્ટર અનુસાર કોઈક ઉત્ત ઉત્તરી ગયેલી બાબત - “આજુભાજુના વિસ્તાર કરતાં નીચે ઉત્તરી ગયેલું: પોતું”^૨ હતાશ થવું એટલે ડૂબી જવું, દબાવી દેવું અથવા જમીન સ્તર કરતાં નીચે ઉત્તરી જવું. નકારાત્મક વિચારો કરવાની તક આપણને નિયમિત મળતી હોય છે, પરંતુ એ વિચારો આપણને કેવળ વધારે દબાવી જ દેશો. નકારાત્મક બનવાથી આપણી સમસ્યાઓનો ઉકેલ આવશે નહિ, પરંતુ સમસ્યાઓમાં કેવળ વધારો જ થશે.

હતાશાઓ પર વિજય મેળવવો

ગી.શા.૧૪૩:૩-૧૦ હતાશા અને હતાશા પર કેવી રીતે વિજય મેળવવો, તેનું વર્ણન કરે છે. આવો, આપણે આ શાખભાગને વિગતવાર જોઈએ કે જેથી કરીને શેતાન તરફથી આવતા હુમલાને ખાળવા માટે જરૂરી એવા પગલાં આપણે લઈ શકીએ:

૧. સમસ્યાના પ્રકાર અને કારણને ઓળખો.

કેમ કે શત્રુએ મારા આત્માને સત્તાવો છે; તેણે મારા જીવને ભૂમિ સાથે દબાવી દીધો છે; તેણે મને ઘણા દહાડા પર મૂઅલાની પેઠે અંધકારમાં પૂર્યો છે.

ગી.શા.૧૪૩:૩

“ઘણા દહાડા પર મૂઅલાની પેઠે અંધકારમાં પૂરાયેલા”નો અર્થ મને કોઈક હતાશ વ્યક્તિના વર્ણન જેવું લાગે છે.

એક બાબત ખાસ ધ્યાનમાં લો કે આત્મા પરના આ હુમલાનું કારણ કે ઝોત શેતાન જ છે.

૨. હતાશા જીવન અને અજવાણું ચોરી લે છે, એ વાતનો સ્વીકાર કરો.
માટે મારો આત્મા મૂંજાઈ ગયો છે; અને મારું અંત:કરણ સત્તબ્ધ થઈ ગયું છે.

ગી.શા. ૧૪૩:૪

હતાશા વ્યક્તિના આત્મિક સ્વાતંત્ર્ય અને સામર્થ્યને દબાવી દે છે.

આપણો આત્મા (ઈશ્વરના આત્માથી સામર્થ્ય પામેલો અને ઉત્તેજન પામેલો) પરાકર્મી અને સ્વતંત્ર છે. તેથી, શૈતાન અંધકાર અને ઉદાસીથી આપણા મનને ભરી દઈને આપણા આત્માના સામર્થ્ય અને સ્વતંત્રતાને દબાવી દેવાનો પ્રયત્ન કરે છે. “હતાશા” જેવી લાગણી આવતી દેખાય કે તરત જ તેને અટકાવવી અત્યંત જરૂરી છે, એ વાતને મહેરબાની કરીને સમજો. તમે જેટલો વધારે સમય તેને રહેવા દેશો, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં તેને રોકવી અધરું બની જશો.

૩. સારા સમયોને યાદ કરો.

હું પ્રાચીનકાળના દિવસોનું સ્મરણ કરું છું; તારાં સર્વ કૃત્યોનું મનન કરું છું;
અને તારા હાથનાં કામોનો વિચાર કરું છું.

ગી.શા. ૧૪૩:૫

આ કલમમાં આપણે ગીતકર્તાને પોતાની પરિસ્થિતિ સંબંધી પ્રતિભાવ આપતો નિહાળીએ છીએ. સ્મરણ કે યાદ કરવું, મનન કરવું અને વિચાર કરવો, આ બધા મન દ્વારા કરવામાં આવતાં કૃત્યો છે. ગીતકર્તા દેખીતી રીતે જ જાણે છે કે તેના વિચારો તેની લાગણીઓ પર અસર કરશે, તેથી પોતાના મન ઉપર થઈ રહેલા હુમલા પર વિજય મેળવવામાં તેને મદદરૂપ થઈ શકે એવી બાબતો વિષે વિચારવામાં જ તે પોતાને વ્યસ્ત રાખે છે.

૪. સમસ્યાઓ મધ્યે પણ પ્રભુની સ્તુતિ કરો.

હું મારા હાથ તારી ભણી પ્રસારું છું; સૂકી ભૂમિની પેઠે મારો જીવ તારે સારુ તરસે છે.

ગી.શા. ૧૪૩:૬

ગીતકર્તા સ્તુતિનું મહત્ત્વ સમજે છે; તે આરાધના કરતી વખતે પોતાના હાથ ઊંચા કરે છે. તે જાહેર કરે છે કે તેની ખરી જરૂરિયાત શી છે - તેને ઈશ્વરની જરૂર છે. એકમાત્ર પ્રભુ જ તેને તૃપ્ત કરી શકે તેમ છે.

લોકો હતાશ બની જતા હોય છે, તેનું કારણ ઘડીવાર એ હોય છે કે તેઓ કંઈક જંખતા હોય છે, અને તેઓ જે બાબતની જંખના રાખતા હોય છે, એ બાબતને તેઓ ખોટી જગ્યાએ શોધવાનો પ્રયત્ન કરતા હોય છે, અને એમ કરવાને પરિણામે તેઓની સમસ્યાઓમાં વધારો થાય છે.

યર્મિયા ૨:૧૩ માં યહોવાએ કહ્યું હતું કે, “કેમ કે મારા લોકે બે ભૂંડાં કામ કર્યા છે; તેઓએ મને એટલે જીવતા પાણીના જરાને તજ દીધો છે, અને ટાંકાં કે જેમાં પાણી રહે નહિ, એવાં ભાંગેલાં ટાંકાં તેઓએ પોતાને સારુ ખોદાં છે.”

એકલા ઈશ્વર જ તરસ્યા આત્માને તૃપ્ત કરી શકે છે. કોઈપણ બાબત તમને પૂરેપૂરી રીતે અને સંપૂર્ણપણે સંતોષ આપી શકે છે, આવી વિચારધારામાં પડીને છેતરાશો નહિ. અયોગ્ય બાબત પાછળ દોડવાથી તમે હમેશાં નિરાશ થશો, અને નિરાશા હતાશા માટે દ્વાર ખુલ્લું કરે છે.

૫. ઈશ્વરની સહાય માટે વિનંતી કરો

હે યહોવા, મને વહેલો ઉત્તર આપ; મારા આત્માનો કથ થાય છે; તારું મુખ મારાથી ન સંતાડ, રખેને હું ખાડામાં ઊતરનારના જેવો થાઉ.

ગી.શા. ૧૪ ઉ:૭

ગીતકર્તા સહાય માટે વિનંતી કરે છે. તે સ્પષ્ટપણે કહી રહ્યો છે કે, “ઓ ઈશ્વર, ઊત્તરણ કરો; કારણ કે તમારા વિના મારાથી હવે વધારે સમય ટકી શકાય તેમ નથી.”

૬. પ્રભુ જે કહે છે, તે શાંતિથી સાંભળો

મને સવારે તારી કૃપા જગ્યાવ, કેમ કે હું તારા પર ભરોસો રાખ્યું છું; જે માર્ગ મારે ચાલવું જોઈએ તે મને બતાવ, કેમ કે હું તારામાં મારું અંત:કરણ લગાડું છું.

ગી.શા. ૧૪ ઉ:૮

ગીતકર્તા જાણે છે કે તેણે ઈશ્વરની વાત સાંભળવાની જરૂર છે. તેણે ઈશ્વરના પ્રેમ અને દયાની ખાતરી પામવાની જરૂર છે. તેણે ઈશ્વર તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાની અને ઈશ્વર જે બતાવે, એ તરફ જોવાની જરૂર છે.

૭. છૂટકારા માટે પ્રાર્થના કરો

હે યહોવા, મારા શત્રુઓથી મને બચાવ; હું તારે શરણે આવ્યો છું.

ગી.શા. ૧૪૩:૮

ગીતકર્તા ફરીથી એકવાર જાહેર કરે છે કે એકમાત્ર ઈશ્વર જ તેને સહાય કરી શકે તેમ છે.

મહેરબાની કરીને અહીં જુઓ કે ગીતકર્તા આ આખા વાર્તાલાપ દરમિયાન પોતાનું મન કોઈ સમસ્યા તરફ નહિં, પરંતુ ઈશ્વર તરફ રાખે છે.

૮. ઈશ્વરનું જ્ઞાન, ઉધાપણ અને આગેવાની શોધો

મને તારી ઈચ્છા પ્રમાણે વર્તવાનું શીખવ, કેમ કે તું મારો દેવ છે; તારો ઉત્તમ આત્મા મને સપાટ માર્ગ દોરો.

ગી.શા. ૧૪૩:૧૦

કદાચ ગીતકર્તા અહીં એ વાતનો નિર્દેશ કરી રહ્યો છે કે તે ઈશ્વરની ઈચ્છાથી દૂર ચાલ્યો ગયો છે અને આમ તેણે પોતાના આત્મા પર હુમલો થાય, એ માટે દ્વાર ખુલ્લું કર્યું છે. તે ઈશ્વરની ઈચ્છાને આધીન થવા માગે છે, કારણ કે હવે તેને સમજાય છે કે સુરક્ષિત રહેવા માટેની આ એકમાત્ર જગ્યા છે.

એ પછી તે વિનંતી કરે છે કે ઈશ્વર તેને સ્થિર રહેવા માટે સહાય કરે. “મને સપાટ માર્ગ દોરો” ગીતકર્તાનું આ વાક્ય તેની અસ્થિર લાગણીઓના સંદર્ભમાં ઉચ્ચારવામાં આવ્યું હોય એવું હું માનું છું. તે ઊંચો નીચો નહિં, પણ સપાટ રહેવા માગે છે.

તમારાં હથિયારોનો ઉપયોગ કરો

કેમ કે અમારી લડાઈનાં હથિયાર સાંસારિક ચમાંસ અને રક્તન્યાં નથી, પણ દેવની સહાયથી કિલ્લાઓને તોડી પાડવાને તેઓ સમર્થ છે;

અમે વિતંડાવાદોને તથા દેવના જ્ઞાનની વિરુદ્ધ જે કંઈ માથું ઊંચકે છે તેને તોડી પાડીએ છીએ, અને દરેક વિચારને વશ કરીને બ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવીએ છીએ.

શેતાન લાખો લોકોને અંધકાર અને નિરાશાના ખાડામાં ઘસડી લઈ જવા માટે હતાશાનો ઉપયોગ કરે છે. આત્મહત્યા ઘણીવાર હતાશાનું પરિણામ હોય છે. આત્મહત્યા કરનાર વ્યક્તિ સામાન્ય રીતે એટલો બધો નકારાત્મક બની ગયો હોય છે કે તેને ભવિષ્ય માટેની કોઈ જ આશા દેખાતી હોતી નથી.

યાદ રાખો : નકારાત્મક લાગણીઓ નકારાત્મક વિચારોમાંથી ઉદ્ભવે છે.

મન યુધનું મેદાન છે, એ એક એવી જગ્યા છે કે જગ્યાં યુધ કર્યાં તો જીતાય છે અથવા તો હારી જવાય છે. દરેક નકારાત્મક કલ્યાણાઓ મનમાંથી બહાર કાઢીને અને તમારા વિચારોને ઈસુ પ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવીને (૨ કરિંથી ૧૦:૫) હકારાત્મક બનવાનું આજે જ પસંદ કરો.

૨. ઈશ્વર પર આધાર રાખનાર બનો.

દ્વારા મનવાળાને તું શાંત જ રાખીશ; કેમ કે તેનો ભરોસો તારા પર છે.

યશાયા ૨૬:૩

ઈસુ પોતાના આકાશમાંના પિતાની સતત સંગતમાં રહેતા હતા. જો તમારું મન કોઈ વ્યક્તિ પર લગાડેલું ન હોય, તો એ વ્યક્તિ સાથે ભરપૂર સંગત માણવી અશક્ય છે. જો મારા પતિ અને હું કારમાં બેસીને એકસાથે કોઈક જગ્યાએ જઈ રહ્યા હોઈએ, અને તે મને કંઈક કહી રહ્યા હોય, પણ મારું મન બીજુ જ કોઈક બાબત પર લાગેલું હોય, તો સાચા અર્થમાં અમે સંગત માણી રહ્યા છીએ એવું કહી શકાય નહિ, કારણ કે મારું ધ્યાન તો બીજુ જ કોઈ બાબત પર છે. તેથી, હું માનું છું કે આપણે નચિતપણે કહી શકીએ કે પ્રિસ્તના મનથી કાર્ય કરનાર વ્યક્તિના વિચારો ઈશ્વર તથા ઈશ્વર દ્વારા કરવામાં આવેલ પરાકર્મી કાર્ય પર જ કેન્દ્રિત થયેલા હશે.

ઈશ્વર તથા તેમનાં કૃત્યોનું મનન કરો

મારા બિધાના પર તું મને યાદ આવે છે, અને હું રાતને પહોરે તારું ધ્યાન ધરું છું ત્યારે,

જ્ઞાને કે મજજા તથા મેદથી મારો આત્મા તૃપ્ત થશો; અને હર્ષિત હોઠોથી મારું મુખ તારું સતવન કરશો.

વળી હું તારાં સર્વ કામોનું મનન કરીશ, અને તારાં કૃત્યો વિષે વિચાર કરીશ.

ગી.શા.૭૭:૧૨

હું તારા શાસનોનું મનન કરીશ; અને તારા માર્ગોને માનપૂર્વક જોઈશ.

ગી.શા.૧૧૮:૧૫

હું પ્રાચીનકાળના દિવસોનું સ્મરણ કરું છું; તારાં સર્વ કૃત્યોનું મનન કરું છું;
અને તારા હાથનાં કામોનો વિચાર કરું છું.

ગી.શા.૧૪૩:૫

ગીતકર્તા દાઉદે ઈશ્વર, તેમની ભલાઈ અને તેમનાં કૃત્યો અને માર્ગો વિષે મનન
કરવા સંબંધી વારંવાર જજાવ્યું છે. ઈશ્વરની ભલાઈ તથા તેમના હાથનાં સર્વ
અજાયબ કામો વિષે વિચાર કરવાથી પુષ્ટ ઉન્નતિ થાય છે.

મને કુદરત, પશુપંખીઓ, સમુદ્રજીવન વગેરે વિષેના ટીવી કાર્યક્રમો જોવાનું બહુ
ગમે છે, કારણ કે એ કાર્યક્રમો ઈશ્વરની મહાનતા, તેમનો આદરસુક્ત ભય, તેમની
અપાર સર્જનશક્તિ અને તે પોતાના પરાકરમના સામર્થ્યી સર્વ બાબતોને કેવી રીતે
નિભાવી રાખે છે (હિન્દુ ૧:૩) એ દશાવિ છે.

જો તમે વિજયનો અનુભવ કરવા માગો છો, તો ઈશ્વર તથા તેમના માર્ગો અને
કૃત્યો પર મનન કરવાની બાબત તમારા વૈચારિક જીવનનો એક નિયમિત ભાગ બની
જવી જોઈએ.

બાઈબલની મારી પ્રિય કલમોમાંની એક કલમ ગી.શા.૧૭:૧૫ છે, જેમાં
ગીતકર્તા પ્રભુ વિષે કહે છે કે, “પરંતુ હું તો ન્યાયીપણે વર્તીને તારું મુખ જોઈશ; હું
જાગીશ ત્યારે તારી પ્રતિમાથી સંતોષ ચતારી સાથે મીઠી સંગત માણીને પામીશ.”

મેં અસંઘ્ય દુઃખી દિવસો વીતાવ્યા છે, કારણ કે દરરોજ સવારે જે પળે હું જાગી
જતી હતી, એ પળથી જ હું બધા પ્રકારની અયોગ્ય બાબતો વિષે વિચારવાનું શરૂ
કરી દેતી હતી. હું ખરેખર કહી શકું છું કે જ્યારથી પવિત્ર આત્માએ મારી અંદરના
ધ્રિષ્ટના મનથી (આત્મિક મન) કાર્ય કરવામાં મને મદદ કરી છે ત્યારથી જ હું
પૂરેપૂરી સંતુષ્ટ રહું છું. વહેલી સવારે ઈશ્વરની સાથે સંગત કરવી, એ જીવનને
માણવાની શરૂઆત કરવાનો સચોટ માર્ગ છે.

પ્રભુની સાથે સંગત

જો હું નહિ જાઉ, તો સંબોધક (સલાહકાર, મદદગાર, મંત્રી, મધ્યસ્થ, સામર્થ્ય આપનાર, ટેકો આપનાર) તમારી પાસે ચતમારી સાથેની ગાઢ સંગતમણું આવશે નહિ; પણ જો હું જાઉ, તો હું તેને તમારી પાસે ચતમારી સાથેની ગાઢ સંગતમાં રહેવા માટે મોકલી દઈશ.

યોહાન ૧૬:૭

ઈસુ મહિમામાં જ્યાં ઈશ્વરપિતાને જમણે હાથે બિરાજમાન છે, ત્યાં તે ચઢી ગયા એ પહેલાં જ બોલ્યા હતા. આ કલમ પરથી દેખીતી રીતે જ સ્પષ્ટ થાય છે કે ઈશ્વરની જ ઈચ્છા એવી છે કે આપણે તેમની સાથેની ગાઢ સંગતમાં રહીએ.

આપણા પોતાના વિચારો કરતાં બીજી કોઈપણ બાબત આપડી વધુ નજીકમાં નથી. તેથી, જો આપણે આપણું મન પ્રભુથી ભરી દઈશું, તો આપણે તેમને આપણા અંત:કરણમાં લાવીશું અને આપણા રોજંદા જીવનમાં આનંદ, શાંતિ અને વિજય લાવનાર તેમની સાથેની સંગત આપણે માણવા લાગીશું.

જેમ તેમણે વચન આપ્યું છે કે તે આપણી સાથે રહેશે, તેમ તે હમેશાં આપણી સાથે હોય છે (માથી ૨૮:૨૦; હિન્દુ ૧૩:૫). પરંતુ જો આપણે તેમના વિષે વિચાર કરીશું નહિ, તો તેમની હાજરીનો અનુભવ આપણને થશે નહિ. હું કોઈ ઓરડામાં કોઈકની સાથે હોઉં અને મારું મન બીજી ઘણી બધી બાબતો પર હોય, તો એવું બની શકે કે હું ત્યાંથી નીકળી જાઉ અને મને ક્યારેય એવી ખબર પડે નહિ કે ત્યાં કોઈક વ્યક્તિ હતી. આ જ રીતે પ્રભુ સાથેની આપણી સંગતથી આપણને લાભ થાય છે. તે હમેશાં આપણી સાથે જ હોય છે, પરંતુ આપણે તેમનો વિચાર કરવાની અને તેમની હાજરીનો અનુભવ કરવાની જરૂર છે.

૩. “ઈશ્વર મને ચાહે છે” એવા મનવાળા બનો.

દેવનો જે પ્રેમ આપણા પ્રત્યે છે તે આપણે જાણીએ છીએ (સમજાએ છીએ, ઓળખીએ છીએ, અવલોકન અને અનુભવ દ્વારા સભાન છીએ) અને આપણે તે પ્રેમ પર વિશ્વાસ (આપણે તેને વળગી રહીએ છીએ, ભરોસો મૂકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખીએ છીએ) કર્યો છે. દેવ પ્રેમ છે; અને જે પ્રેમમાં રહે છે તે દેવમાં અને દેવ તેનામાં રહે છે.

૧ યોહાન ૪:૧૬

હું સમજી શકી છું કે જે બાબત ઈશ્વરના પ્રેમ સંબંધી જેટલી સાચી છે, તેટલી જ તેમની હાજરી સંબંધી પણ સાચી છે. આપણા માટેના તેમના પ્રેમ વિષે જો આપણે ક્યારેય મનન ન કરીએ, તો આપણને તેનો અનુભવ થશે નહિ.

એકેસીઓને પત્રના ગીજા અધ્યાયમાં પાઉલો પ્રાર્થના કરી હતી કે લોકો જાતે જ ઈશ્વરના પ્રેમનો અનુભવ કરે. બાઈબલ જણાવે છે કે ઈશ્વર આપણા પર પ્રેમ રાખે છે. પરંતુ ઈશ્વરનાં બાળકોમાંના કેટલાં બાળકો હજ્જપણ ઈશ્વરના પ્રેમના પ્રકૃતીકરણથી વંચિત રહ્યી ગયા છે?

મેં ‘લાઈફ ઈન ધી વર્ડ ભિનિસ્ટ્રીજ’ શરૂ કરી, એ દિવસો મને યાદ આવે છે. પહેલા અઠવાઢિયામાં મારે એક મિટીંગ ચલાવવાની હતી. મેં પ્રભુને પૂછ્યું હતું કે હું શું શિક્ષણ આપું, એ વિષે તમારી ઈચ્છા શું છે ત્યારે તેમણે આવો જવાબ આપ્યો હતો કે, “મારા લોકને એવું જણાવ કે હું તેઓને ચાહું છું.”

મેં કહ્યું હતું કે, “એ તો તેઓ જાણો જ છે, હું તેઓને યોહાન ૩:૧૬ માંથી સંદેશ્કૂલનો કોઈ પાઠ નહિ, પણ ખરેખર કોઈક અસરકારક બાબત શીખવવા માગું છું.”

ત્યારે પ્રભુએ મને કહ્યું હતું કે, “મારા લોકોમાંના બહુ થોડાક લોકો ખરેખર જાણો છે કે હું તેઓ પર કેટલો બધો પ્રેમ રાખું છું. જો તેઓ જાણતા હોત, તો તેઓ બીજી જ કોઈ રીતે વર્તતા હોત.”

મેં જ્યારે ઈશ્વરના પ્રેમનો સ્વીકાર કરવા સંબંધીના વિષયનો અભ્યાસ કરવાનું શરૂ કર્યું ત્યારે મને સમજાયું કે મને પોતાને જ એ બાબતની તાતી જરૂર હતી. પ્રભુએ મને ૧ યોહાન ૪:૧૬ નો અભ્યાસ કરવામાં દોરવણી આપી, એ કલમ એવું જણાવે છે કે આપણે ઈશ્વરના પ્રેમ સંબંધી માહિતગાર હોવું જોઈએ. એનો અર્થ એ થાય છે કે ઈશ્વરનો પ્રેમ એક એવી બાબત છે કે જેનાથી આપણે પૂરેપૂરા વાકેફ હોવા જોઈએ.

ઈશ્વર મારા પર પ્રેમ રાખે છે, એ વિષેની અધકયરી અને અસ્પષ્ટ સમજણ મારામાં હતી તો ખરી, પરંતુ ઈશ્વરના પ્રેમનો અર્થ આપણાં જીવનોના એક અસરકારક બળ તરીકે થવો જોઈએ કે જે આપણને સૌથી મુશ્કેલ કસોટીઓમાંથી પણ વિજય તરફ લઈ જાય.

રોમનો ૮:૩૫ માં પ્રેરિત પાઉલ આપણને ઉતેજન આપતાં જણાવે છે કે, “ધ્રિસ્તના પ્રેમથી આપણને કોણ જુદા પાડશો? શું વિપત્તિ કે, વેદના કે, સત્તાવડી કે,

દુક્ષણ કે, નગતા કે, જોખમ કે, તરવાર?” એ પછી ઉજ મી કલમમાં તે આગળ વધતાં જણાવે છે કે, “તોપણ જેણો આપણા ઉપર પ્રેમ રાખ્યો છે, તેને આશરે આપણો એ બધી બાબતોમાં વિશેષ જય પામીએ છીએ.”

મેં લાંબા સમય સુધી આ બાબતનો અભ્યાસ કર્યો અને મારા માટેના ઈશ્વરના પ્રેમ વિષે વિચાર કરવા દ્વારા તથા જાહેરમાં તેની કબૂલાત કરવા દ્વારા હું તેમના પ્રેમ સંબંધી માહિતગાર અને વાકેફ થઈ. ઈશ્વરના પ્રેમ સંબંધીની કલમો હું શીખી અને એ કલમો પર મેં મનન કર્યું અને એ બધું મેં મારા મુખથી કબૂલ કર્યું. મેં મહિનાઓ સુધી આ કર્યું અને બધી જ વખતે મારા માટેના ઈશ્વરના બિનશરતી પ્રેમનું પ્રકૃતીકરણ મારે માટે વધુને વધુ વાસ્તવિકતા બની રહી હતી.

હવે તો, ઈશ્વરનો પ્રેમ મને એટલો બધો વાસ્તવિક લાગે છે કે કપરા સમયોમાં પણ હું આ “સભાન સમજણ” દ્વારા હિલાસો પામું છું કે ઈશ્વર મારા પર પ્રેમ રાખે છે અને હવેથી મારે ભયમાં જીવવાની જરૂર નથી.

બીશો નહિ

પ્રેમમાં ભય નથી; પણ પૂરો પ્રેમ ભયને દૂર કરે છે.

૧ ઘોહાન ૪:૧૮

આપણે જેવા છીએ તેવા, ઈશર આપણા પર સંપૂર્ણપણે પ્રેમ રાખે છે. રોમનો ૫:૮ આપણને જણાવે છે કે, “આપણે જ્યારે પાપી હતા ત્યારે પ્રિસ્ત આપણે સારુ મરણ પામ્યો, એમ કરવામાં દેવ આપણા પર પોતાનો પ્રેમ પ્રગટ કરે છે.”

પ્રિસ્તના મનથી કાર્ય કરનાર વિશ્વાસીઓ, પોતે કેટલા ખરાબ છે, એ વિષે વિચાર કરશે નહિ. તેઓને ન્યાયીપણા આધારિત વિચારો આવશે. “પ્રિસ્તમાં” તમે કોણ છો, એ વિષે નિયમિત મનન કરીને તમારે ન્યાયીપણા આધારિત સભાનતા પ્રાપ્ત કરવી જોઈએ.

ન્યાયીપણા સંબંધી સભાન બનો, પાપ સંબંધી નહિ

આપણે તેનામાં ચખ્રિસ્તમાં દેવના ન્યાયીપણારૂપ થઈએ, માટે જેણે પાપ જાણ્યું નહોતું તેને ચખ્રિસ્તને તેણે ચદેવે આપણે વાસ્તે પાપરૂપ કર્યો.

૨ કરિંથી ૫:૨૧

અસંખ્ય વિશ્વાસીઓ પોતાના વિષેની નકારાત્મક વિચારધારાથી પીડાતા હોય છે - તેઓની સર્વ પ્રકારની નબળાઈઓ અને નિષ્ફળતાઓને કારણે ઈશ્વર તેઓથી આટલા બધા નારાજ થયા હશે, એ વિષેના વિચારો.

અપરાધભાવ ડેઢળ જીવન જીવવામાં તમે કેટલો સમય વેડફી નાખો છો? ધ્યાનથી સાંભળો કે મેં એવું કહ્યું છે કે તમે કેટલો બધો સમય વેડફી નાખો છો, કરણ કે આ પ્રકારની વિચારધારા રાખવી એ પણ સમયનો બગાડ જ છે!

ધ્રિસ્તની પાસે આવ્યા પહેલાં તમે કેટલા ખરાબ હતા, એ વિષે વિચાર ન કરો. ઊલટાનું, ધ્રિસ્તમાં તમને ઈશ્વરનું ન્યાયીપણું કેવી રીતે બનાવવામાં આવ્યા છે, એ વિષે વિચાર કરો. યાદ રાખો: વિચારો કૃત્યમાં ફેરવાઈ જાય છે. જો તમે ક્યારેય વધુ સારી રીતે વર્તવા માગો છો, તો તમારે સૌ પ્રથમ તમારી વિચારધારાને જ બદલવી પડશો. તમે કેટલા ખરાબ છો, એ વિષે જ વિચારતા રહેવાથી તો તમે વધારે ખરાબ રીતે વર્તશો. જ્યારે પણ તમારા મનમાં કોઈ નકારાત્મક, અપરાધભાવ ધરાવતો વિચાર આવે ત્યારે એ દરેક વખતે તમે તમારી જાતને યાદ દેવડાવો કે ઈશ્વર તમારા પર પ્રેમ રાખે છે અને ધ્રિસ્તમાં તમને ઈશ્વરનું ન્યાયીપણું બનાવવામાં આવ્યા છે.

તમે વધુ સારા બનવા માટે હમેશાં પરિવર્તન પામતા રહો. તમે દરરોજ આત્મિક રીતે વૃદ્ધિ પામી રહ્યા છો. તમારા જીવન માટે ઈશ્વર પાસે એક મહિમાવંત યોજના છે. આ સત્યો વિષે તમારે વિચાર કરવો જ જોઈએ.

તમારે તમારા મનથી જે કરવાનું છે, તે આ છે!

ઈશ્વરનાં વચનો પ્રમાણે ગંભીરતાપૂર્વક વિચાર કરો; તમારા મનમાં આવતી કોઈપણ બાબત તમારો પોતાનો વિચાર છે, એવું માની લઈને વિચાર ન કરો.

શેતાનને ધમકાવો અને યોગ્ય વિચારો કરીને આગળ વધવાનું શરૂ કરો.

૪. ઉતેજન આપનાર મન રાખો.

અને જે સુખોધ કરનાર, તેણે સુખોધ (ઉતેજન) આપવામાં લાગુ રહેવું.

રોમનો ૧૨:૮

ધ્રિસ્તનું મન ધરાવનાર વ્યક્તિ અન્ય લોકો વિષે તેમ જ પોતાના તથા તેની પોતાની પરિસ્થિતિઓ વિષે હકારાત્મક, ઉતેજનદ્યાયક, નૈતિક અને માનસિક સુધારાવાળા વિચારો કરતો હોય છે.

જગતમાં આજે ઉતેજન આપવાના સેવાકાર્યની બહુ મોટી જરૂર છે. જો કોઈ વ્યક્તિ વિષે તમારા મનમાં માયાળુ વિચારો હશે નહિ, તો તમે ક્યારેય કોઈને ઉતેજન આપવાના નથી. એક વાત યાદ રાખો કે તમારા હદ્યમાં જે હશે, તે જ તમારા મુખમાંથી બહાર આવશે. કોઈક હેતુ સાથે પ્રેમથી વિચારો.

બીજા લોકો તરફ માયાળુ વિચારો વહેતા કરો. તેઓને ઉતેજન મળે એવા શબ્દો બોલો.

‘વાઈન્સ એક્ઝપોઝીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ ઓફિસ એન્ડ ન્યૂ ટેસ્ટામેન્ટ વર્ક્સ’ ગ્રીક શબ્દ ‘પારાકેલિઓ’ કે જેનું ભાષાંતર ‘ઉતેજન આપવું’ થાય છે, તેની વાખ્યા “મુખ્યત્વે, કોઈ વ્યક્તિને બોલાવવી... બોધ આપવો, સુભોધ કરવો, અમુક રીતે વર્તવા માટે વ્યક્તિને આગ્રહભરી વિનંતી કરવી”, તરીકે આપે છે.³ આ વાખ્યાનું અર્થધટન હું આ ગ્રમાણો કરું હું કોઈ વ્યક્તિની પાસે જઈને તેને અમુક આચરણ કરવા માટે તેને આગ્રહભરી વિનંતી કરવી. રોમનો ૧૨:૮ માં ઉતેજન આપવું કે સુભોધ કરવાના કૃપાદાન વિષે જે વાત કરવામાં આવી છે, એ કૃપાદાન ધરાવનાર લોકો એ સેવાકાર્ય કરતા જોવા મળે છે. એ લોકો દરેકને ઉતેજન મળે કે દરેકની ઉન્નતિ થાય એવી કોઈક બાબત - બીજાઓને સારી લાગે અને આગળ વધવા માટે તેઓને ઉતેજન મળે એવી કોઈક બાબત - હમેશાં કહેતા હોય છે.

આપણને બધાને જ સુભોધ કરવાનું કૃપાદાન કદાચ મળ્યું ન હોય, તોપણ કોઈપણ વ્યક્તિ ઉતેજન આપવાનું કાર્ય શીખી શકે છે. સીધોસાદો નિયમ આ છે: જો એ સારું ન હોય, તો એ વિષે વિચાર ન કરો અથવા વાત જ ન કરો.

દરેક જણને કોઈકને કોઈક સમસ્યા તો હોય છે જ, આપણે તેઓને નીચા પાડીને તેઓની સમસ્યાઓમાં વધારો કરવાની જરૂર નથી. આપણે પ્રેમથી એકબીજાને ઉતેજન આપવું જોઈએ (એફેસી ૪:૨૮). આ વાત ભૂલશો નહિ : પ્રેમ હમેશાં સધળાનું ખરું માને છે (૧ કરિંથી ૧૩:૭).

તમે જ્યારે લોકો સંબંધી સારા વિચારવા લાગો છો, ત્યારે તમે તેઓને વધુ સારી રીતે આચરણ કરતા જોઈ શકશો. વિચારો અને શબ્દો રચનાત્મક કે વિનાશક શક્તિ લઈ જવાનાં પાત્રો કે હથિયારો છે. વિચારો અને શબ્દોનો ઉપયોગ શેતાન અને તેનાં કાર્યો સામે થઈ શકે છે અથવા તો નાશ કરવાની શેતાનની યોજનામાં તેઓ તેને ખરેખર મદદ કરી શકે છે.

માની લો કે તમારા બાળકના વર્તનને લગતી કેટલીક સમસ્યાઓનો તમે સામનો કરી રહ્યા છો, અને બાળકના વર્તનમાં પરિવર્તન લાવવાની ખાસ જરૂર છે. જરૂરી એવાં કોઈપણ પરિવર્તનો લાવવાની આશા સાથે એ બાળક માટે પ્રાર્થના કરો છો અને તેના જીવનમાં કાર્ય કરવા માટે ઈશ્વરને વિનંતી કરો છો. રાહ જોવાના સમયગાળા દરમિયાન તમે હવે તમારા બાળકને લગતા વિચારો અને શબ્દોનું શું કરો છો? ઘણા લોકો ક્યારેય પોતાની પ્રાર્થનાઓનો પ્રત્યુત્તર મળતો જોતા નથી, કારણ કે તેઓના વતી કાર્ય કરવાની તક ઈશ્વરને ક્યારેય મળે એ પહેલાં જ તેઓએ તેઓના પોતાના જ વિચારો અને શબ્દોથી જે કંઈ માઝું હોય, તેનો તેઓ નકાર કરતા હોય છે.

શું તમે તમારા બાળકમાં પરિવર્તન આવે એ માટે પ્રાર્થના કર્યા પછીથી એ બાળક વિષેના તમામ પ્રકારના નકારાત્મક વિચારોને પ્રોત્સાહન આપો છો? અથવા તો, કદાચ પરિવર્તન માટે પ્રાર્થના કર્યા પછીથી શું તમે એવું વિચારો છો અને બીજા લોકો આગળ કહો પણ છો કે, “આ બાળક ક્યારેય સુધરશે નહિ!” વિજયી જીવન જીવવા માટે તમારે તમારા વિચારોને ઈશ્વરનાં વચનોને અનુરૂપ બનાવવાની શરૂઆત કરવી પડશે.

જો આપણા વિચારો ઈશ્વરનાં વચનો જે જ્ઞાવે છે તેની વિરુદ્ધ છે, તો આપણે ઈશ્વરનાં વચનો પ્રમાણે ચાલતા નથી. જો આપણે ઈશ્વરનાં વચનો પ્રમાણે વિચારતા નથી, તો આપણે ઈશ્વરનાં વચનો પ્રમાણે ચાલતા નથી.

તમે જ્યારે કોઈકના માટે પ્રાર્થના કરો છો ત્યારે તમે તમારા વિચારો અને શબ્દોને તમે જે માઝું હોય, તેને અનુરૂપ બનાવો; અને તમે એક નવી શરૂઆત કે પરિવર્તન જોવા લાગશો.

હું એવી સલાહ આપતી નથી કે તમે સંતુલન છોડીને બહાર આવો. જો સ્કૂલમાં તમારા બાળકના વર્તનને લગતી કોઈ સમસ્યા છે, અને કોઈ ભિત્ર તમારા બાળક વિષે પૂછું રહે કરે, અને વાસ્તવમાં જો કોઈ સુધારો જોવા મળતો ન હોય, તો તમારે શું કરવું જોઈએ? તમે આ પ્રમાણે કહી શકો ખરા, “હજુ સુધી તો કોઈ સુધારો અમારા જોવામાં આવ્યો નથી, પરંતુ મને વિશ્વાસ છે કે ઈશ્વર કાર્ય કરી રહ્યા છે, અને આ બાળક દ્વારા પ્રભુ પોતાનું પરાક્રમ પ્રગટ કરશે. અમે આ બાળકમાં ધીરે ધીરે, દિનપત્રિદિન મોટો સુધારો આવતો જોઈશું.”

૫. આભારી મન કેળવો.

આભાર માનતાં માનતાં તેની ભાગળોમાં, અને સ્તવન કરતાં તેનાં
આંગણામાં આવો; તેનો આભાર માનીને તેના નામને ધન્યવાદ આપો.

ગી.શા.૧૦૦:૪

જે વ્યક્તિ ખ્રિસ્તજુનું મન રાખીને જીવન જીવે છે, તેને પોતાના વિચારો સ્તુતિ અને
આભારસ્તુતિથી ભરેલા જોવા મળશે.

કચકચ કરવાથી શત્રુ માટે ઘણાં બધાં દ્વાર ખુલ્લાં થઈ જાય છે. કેટલાક લોકો
શારીરિક રીતે બિમાર હોય છે અને લોકોના વિચારો અને વાતચીત પર ડુમલો
કરનાર કચકચ નામના આ રોગને કારણે તેઓ નિર્બણ અને બિનઅસરકારક જીવનો
જીવે છે.

આભારસ્તુતિ વગર અસરકારક જીવન જીવી શકાતું નથી. બાઈબલ આપણને
આભારસ્તુતિના સિધ્યાંત વિષે વારંવાર બોધ આપે છે. વિચાર અને વાણીમાં કચકચ
કરવી, એ મરણનો સિધ્યાંત છે; પરંતુ આભારી બનવું અને આભાર માનવો, એ
જીવનનો સિધ્યાંત છે.

જો વ્યક્તિ આભારી હંદ્ય (મન) ધરાવતો ન હોય, તો તેના મુખમાંથી
આભારસ્તુતિ બહાર આવશે નહિ. આપણે જ્યારે આભારી હોઈએ ત્યારે જ આપણે
આભારના શબ્દો બોલીશું.

સર્વ સમયે આભારી બનો

માટે તે (ખ્રિસ્ત) દ્વારા આપણે દેવને સ્તુતિરૂપ યજા, એટલે તેનું નામ કબૂલ
કરનારા હોઈના ફળનું અર્પણ, નિત્ય કરીએ.

હિન્દુ ૧૩:૧૫

આપણે ક્યારે આભારસ્તુતિનાં અર્પણ ચઢાવી શકીએ? સર્વ સમયે - દરેક
પરિસ્થિતિમાં, બધી જ બાબતોમાં - અને એમ કરવાથી આપણે વિજયવંત જીવનમાં
પ્રવેશીએ છીએ કે જ્યાં શેતાન આપણને વશ કરી શકતો નથી.

આપણા સંજોગો ભલે ગમે તેવા હોય, પરંતુ જો આપણે આનંદી અને આભારી
બનીશું તો શેતાન આપણને કેવી રીતે વશમાં રાખી શકશે? દેખીતી રીતે જ, આ

પ્રકારની જીવનશૈલી માટે કેટલીકવાર સુતિ કે આભારસુતિના અર્પણની જરૂર પડે છે, પરંતુ હું મારો આનંદ શેતાનને સુપ્રદ કરી દેવાને બદલે ઈશ્વરની સમક્ષ મારું આભારસુતિનું અર્પણ ચઠાવવાનું વધારે પસંદ કરીશ. હું (મહામુશ્કેલીથી) સમજ છું કે જો હું ચિડાઈ જઈને આભાર માનવાની ના પાડી દઈશ, તો તેનું પરિણામ એ આવશે કે મારો આનંદ છીનવાઈ જશે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, કચકચ કરવાના આત્માની સામે મારો એ આનંદ હું ગુમાવી દઈશ.

ગી.શા.૩૪:૧ માં ગીતકર્તા જણાવે છે કે, “હું સર્વસમયે યહોવાને ધન્યવાદ આપીશ; મારે મુખે તેની સુતિ નિરંતર થશે.” આપણે યહોવાને કેવી રીતે ધન્યવાદ આપી શકીએ? આપણા વિચારો અને મુખ નિરંતર તેમની સુતિ કરીને.

આભારી હૃદયવાળા વ્યક્તિ બનો - કે જે કેવળ ઈશ્વર પ્રત્યે જ આભારી હૃદય ધરાવતો ન હોય, પરંતુ લોકો પ્રત્યે પણ આભારી હૃદય ધરાવતો હોય. જ્યારે કોઈક વ્યક્તિ તમારા માટે કોઈક સારું કામ કરે, ત્યારે તમે એ વ્યક્તિને જણાવો કે તમે એ કામની કદર કરી છે.

તમારા કુટુંબના સભ્યોની કદર કરો. ઘણી બધી વાર આપણે કેટલીક બાબતો સંબંધી એવું માની લેતા હોઈએ છીએ કે ઈશ્વરે અમને આ આશીર્વાદો આપ્યા છે. કોઈક બાબતને ગુમાવવાનો સચોટ માર્ગ તેની કદર ન કરવી, તે છે.

હું મારા પતિની કદર કરું છું; અમારું લગ્ન થયાને લાંબો સમય વીતી ગયો છે, પરંતુ હું હજી પણ તેમને જણાવું છું કે હું તેમની કદર કરું છું. ઘણી બધી રીતે તે એક ખૂબ ધીરજવાન માણસ છે, અને તેમનામાં ખરેખર બીજા સારા ગુણો પણ છે. હું જાણું છું કે લોકોને ખર પડે કે આપણે તેઓની કદર કરીએ છીએ ત્યારે, અને આભાર માની શકાય એવી અમુક બાબતોનો ઉલ્લેખ કરવાથી પણ સારા સંબંધો બાંધી શકાય છે અને જાળવી શકાય છે.

હું ઘણા લોકો સાથે વ્યવહાર કરતી હોઉં છું અને મને એ વાતની સતત નવાઈ લાગે છે કે કેટલાક લોકો એવા હોય છે કે તેઓને માટે કરવામાં આવેલી દરેક નાની અમથી બાબત માટે તેઓ ખૂબ જ આભાર માનતા હોય છે, જ્યારે બીજા કેટલાક લોકો તો એવા પણ હોય છે કે તેઓને માટે ઘણું બધું કરવામાં આવ્યું હોય. તોપણ તેઓ કયારેય સંતુષ્ટ હોતા નથી. કેટલાક લોકો એટલા બધા સ્વાર્થી હોય છે કે બીજા લોકો તેઓને માટે જે કરતા હોય છે તેની તેઓને કશી પડી હોતી નથી, એ લોકો

એવું માનતા હોય છે કે તેઓને જે મળે છે તેના જેટલા જ તેઓ લાયક નથી, પરંતુ તેઓ વધુ મેળવવા માટે લાયક છે! એવા લોકો ભાગ્યે જ કદર પ્રગટ કરતા હોય છે.

કદર પ્રગટ કરવી એ કેવળ સામેની વ્યક્તિ માટે જ લાભદાયી નથી, પરંતુ આપણા માટે લાભદાયી હોય છે, કારણ કે એમ કરવાથી આપણા હૃદયમાં આનંદ થાય છે.

તમારે જે જે બાબતો માટે આભાર માનવો જોઈએ, એ બધી બાબતો વિષે દરરોજ મનન કરો. એ બધી બાબતો પ્રાર્થનામાં પ્રભુને જગ્ઞાવો, અને તમે જો એ પ્રમાણે કરશો, તો તમે તમારા હૃદયને જીવન અને અજવાણાથી ભરપૂર થતું જોઈ શકશો.

દરેક બાબત માટે હમેશાં આભારસ્તુતિ કરો

મધ્યપાન કરીને મસ્ત ન થાઓ, એ દુર્વ્યસન છે, પણ પવિત્ર આત્માથી ભરપૂર થાઓ.

ગીતોથી, સ્તોત્રોથી, તથા આત્મિક ગાનોથી એકબીજાની સાથે વાતો કરીને તમારાં હૃદયોમાં પ્રભુનાં ગાયનો તથા ભજનો ગાઓ;

આપણા પ્રભુ ઈસુ ખિસ્તને નામે સધળાંને સારુ દેવ બાપની આભારસ્તુતિ નિત્ય કરજો.

એકેસી ૫:૧૮-૨૦

કેવી અસરકારક કલમો!

તમે અને હું કેવી રીતે પવિત્ર આત્માથી ભરપૂર રહી શકીએ? આપડી જાત સાથે વાતો કરીને (આપણા વિચારો દ્વારા) અથવા બીજાઓ સાથે ગીતોમાં અને સ્તોત્રોમાં અને આત્મિક ગાનોમાં (આપણા શબ્દો દ્વારા) વાતો કરીને. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, ઈશ્વરનાં વચ્ચનોથી આપણા વિચારો અને શબ્દોને ભરેલા રાખીને; સર્વ સમયે અને દરેક બાબત માટે આભાર માનીને અને સુત્યર્થી ચઢાવીને.

૬. વચ્ચન પાળનારા બનો

તેની વાત (તેમના વિચારો) તમારામાં (તમારાં હૃદયોમાં) રહેલી નથી; કેમ કે જેને તેણે મોકલ્યો, તેના પર તમે વિશ્વાસ નથી કરતા.

ચએટલા માટે તમે તેમનો સંદેશ તમારામાં જીવંત રાખતા નથી, કારણ
કે જે સંદેશવાહકને તેણે મોકલ્યો છે તેના પર તમે વિશ્વાસ કરતા નથી
યોહાન ૫:૩૮

ઈશ્વરનાં વચનો એટલે આપણા અભ્યાસ અને ચિંતન માટે કાગળ પર લખવામાં ઈશ્વરના વિચારો. ઈશ્વરનાં વચનો એટલે દરેક પરિસ્થિતિ અને વિષય સંબંધી ઈશ્વર
કેવી રીતે વિચારે છે તે.

યોહાન ૫:૩૮ માં ઈસુ કેટલાક અવિશ્વાસીઓને ઠપકો આપી રહ્યા હતા. આ
ભાષાંતર પરથી આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે ઈશ્વરનાં વચનો ઈશ્વરના વિચારોની
લેખિત અભિવ્યક્તિ છે અને તેના પર વિશ્વાસ કરીને સર્વ પ્રકારના સારાં પરિણામો
પર ભરોસો રાખવાનો તથા અનુભવ કરવાની ઈચ્છા રાખતા લોકોએ ઈશ્વરનાં
વચનોને પોતાનાં હંદ્યોમાં એક જીવંત સંદેશ બનવા દેવો જોઈએ. ઈશ્વરનાં વચનોનું
મનન કરવાથી આ બાબત સિધ્ય થઈ શકે છે. આ રીતે ઈશ્વરના વિચારો આપણા
વિચારો બની શકે છે - ધ્રિક્તના મનને આપણી અંદર વિકસાવવા માટેની એકમાત્ર
રીત.

બાઈબલ યોહાન ૧:૧૪ માં જગ્યાવે છે કે ઈસુ શબ્દ હતા, અને શબ્દ સદેહ થયો.
જો ઈસુનું મન ઈશ્વરનાં વચનોથી સતત ભરેલું રહ્યું ન હોત, તો એ વાત શક્ય બનત
નહિ. ઈશ્વરનાં વચનો પર મનન કરવું, એ આપણે શીખી શકીએ એવા સૌથી
મહત્વપૂર્ણ જીવન સિધ્યાંતોમાંનો એક સિધ્યાંત છે. વાઈન્સ એક્સ્પોર્ઝિટરી ડાક્નેરી
ઓફ ઓલડ એન્ડ ન્યૂ ટેસ્ટામેન્ટ વર્ડ્સ “મનન કરવું” ભાષાંતર પામેલા બે શીક
શબ્દોની વ્યાખ્યા આ પ્રમાણે આપે છે: "...માં રસ હોવો”, "...ની તરફ ધ્યાન
આપવું, વારંવાર કરવું”, "...માં ખંતીલા હોવું”, “શબ્દના સાર્વત્રિક અર્થમાં
વારંવાર કરવું”, “વિચાર કરવો, કલ્યના કરવી”, “અગાઉથી વિચારી રાખવું”^૪
બીજો એક જોત વ્યાખ્યામાં ઉમેરો કરે છે - “ગણગણાટ કરવો” કે “ધીમા અસ્પષ્ટ
અવાજે બોલવું.”^૫

આ સિધ્યાંત કેટલો મહત્વપૂર્ણ છે, એ બાબતે હું બધુ ભાર મૂકી શકતી નથી.
હું આ સિધ્યાંતને જીવન સિધ્યાંત તરીકે ઓળખાવું છું, કારણ કે ઈશ્વરનાં વચનો પર
મનન કરવાથી તમને અને છેવટે તમારી આસપાસના લોકોને જીવન જીવવામાં મદદ
પ્રાપ્ત થશે.

ઘણા પ્રિસ્તીઓ મૂર્તિપૂજક અને મંત્રતંત્રશાસ્ત્રની ધ્યાન ધરવાની વિધિઓને કારણે “મનન કરવું” શબ્દથી બીતા હોય છે. પરંતુ હું તમને ભારપૂર્વક એક બાબત યાદ રાખવા સમજાવું છું કે શેતાન પાસે ક્યારેય કોઈ રચનાત્મક વિચાર હતો જ નહિ. જે અજવાળાના રાજ્યનું છે, તેને લૂંટી લઈને તે તેને અંધકારના રાજ્ય માટે બ્રષ્ટ કરી નાખે છે. આપણી અંદર આ એક બાબત સમજવા જેટલું શાશપણ હોવું જ જોઈએ કે જો ધ્યાન ધરવાથી દુષ્ટતાના પક્ષે આવી કોઈ શક્તિ પેદા થતી હોય, તો સારા માટે પણ આવી કોઈ શક્તિ પેદા થઈ શકે છે. મનન કરવાનો કે ધ્યાન ધરવાનો સિદ્ધાંત ઈશ્વરનાં વચ્ચનોમાંથી સીધેસીધો આવે છે; એ સિદ્ધાંત વિષે બાઈબલ જે જણાવે છે, તે તરફ આપણે એક નજર કરીએ.

મનન કરો અને સમૃધ્ય થાઓ

એ નિયમશાસ્ત્ર તારા મોંમાંથી જાય નહિ; પણ દિવસે તથા રાત્રે તેનું મનન કર કે, તેમાં જે બધું લખેલું છે તે તું કાળજીથી પાણે; કારણ કે ત્યારે જ તારો માર્ગ આબાદ થશે, અને ત્યારે જ તું ફિલે પામશે.

યહોથુંા ૧:૮

આ કલમમાં પ્રભુ આપણને સ્પષ્ટપણે કહી રહ્યા છે કે જો પહેલાં આપણે માનસિક રીતે મનન કરવાની બાબતને અમલમાં આણીશું નહિ, તો આપણે ક્યારેય તેને બાધ્ય રીતે અમલમાં મૂકી શકીશું નહિ.

ગી.શા. ૧:૨-૩ ન્યાયી માણસ સંબંધી જમાવે છે કે: “પણ યહોવાના નિયમશાસ્ત્રથી તે હર્ષ પામે છે; અને રાતદિવસ તે તેના નિયમશાસ્ત્રનું મનન કરે છે. વળી તે નદીની પાસે રોપાયેલા ઝડના જેવો થશે, જે પોતાનાં ફળ પોતાની ઋતુ પ્રમાણે આપે છે, અને જેનાં પાંડાં કદી પણ ચીમળાતાં નથી; વળી જે કંઈ તે કરે છે તે સફળ થાય છે.”

મનન કરો અને સાજાં થાઓ

મારા દીકરા, મારા શબ્દો પર લક્ષ આપ; મારી વાતો પર કાન ધર.

તેઓને તારી આંખ આગળથી દૂર થવા ન દે; તેઓને તારા હૃદયમાં રાખ. તે જેઓને મળે છે, તેઓને તે જીવનરૂપ છે, અને તેમના આખા શરીરને આરોગ્યરૂપ છે.

“મનન કરવું” ની વાખ્યા આપતા શબ્દોમાંના એક શબ્દ “ધ્યાન આપવું”ને યાદ કરીને આ શાસ્ત્રભાગ વિષે વિચાર કરો; આ શાસ્ત્રભાગ એવું જણાવે છે કે પ્રભુનાં વચનો દેહને માટે આરોગ્ય અને સાજીપણાનો એક ઓત છે.

આપણા મનમાં ઈશ્વરનાં વચનોનું મનન કરવાથી (તે વિષે વિચાર કરવાથી) આપણા દૈહિક શરીર પર ખરેખર અસર થાય છે. છેલ્લાં અઠાર વર્ષ દરમિયાન મારો દેખાવ બદલાઈ ગયો છે. લોકો મને જણાવે છે કે મેં જ્યારે ખંતપૂર્વક ઈશ્વરનાં વચનોનો અત્યાસ કરવાનું શરૂ કર્યું હતું અને મારા સમગ્ર જીવનના કેન્દ્રસ્થાને ઈશ્વરનાં વચનોને સ્થાન આપ્યું હતું, એ સમયે હું જેવી દેખાતી હતી એના કરતાં આજે હું કમસે કમ અંદર વર્ષ વધારે નાની લાગું છું.

સાંભળો અને લાણો

અને તેણે તેઓને કહ્યું કે, તમે શું સાંભળો છો તે વિષે સાવધાન રહો. જે માપથી તમે માપી આપો છો તેથી જ તમને પાછું માપી અપાશો; અને તમને વધતું અપાશો.

માર્ક ૪:૨૪

આ બાબત ‘વાવવું અને લાણવું’ એ સિધ્યાંત જેવી છે. આપણે જેટલું વધારે વાવીશું, ફસલના સમયે આપણે એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં લાણીશું. માર્ક ૪:૨૪ માં પ્રભુ કહી રહ્યા છે કે આપણે જે વચનો સાંભળીએ છીએ, એ વચનો વિષે વિચાર કરવામાં અને તેનો અત્યાસ કરવામાં આપણે જેટલો વધારે સમય ગાળીશું, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં આપણે એ વચનોમાંથી પ્રાપ્ત કરીશું.

વાંચો અને લાણો

કેમ કે જે કંઈ છાનું છે તે એ માટે છે કે તે પ્રગટ કરાય, અને જે શુભ રાખેલું તે એ સારુ છે કે તે પ્રગટમાં આવે.

માર્ક ૪:૨૨

આ બે કલમો સાથે મળીને આપણાને સ્પષ્ટપણે જણાવી રહી છે કે ઈશ્વરનાં વચનોએ પોતાની અંદર અજ્ઞાયબ ખજાનાઓ, જીવનદાયક સામર્થ્યવાન મર્મો છુપાવેલા છે કે જેને ઈશ્વર આપડી સમક્ષ પ્રગટ કરવા માગે છે, જે લોકો ઈશ્વરનાં

વચનોનું મનન કરે છે, એ વિષે વિચાર કરે છે, એનો અભ્યાસ કરે છે, ચિંતન કરે છે, માનસિક રીતે અમલમાં મૂક છે અને ગણગણે છે, તેઓની સમક્ષ એ મર્મો ખુલ્લા કરવામાં આવે છે.

ઈશ્વરનાં વચનોના એક શિક્ષક તરીકે હું આ સિધ્યાંતના સત્યને અંગત રીતે જાણું છું. એવું લાગે છે કે પવિત્રશાસ્કની એક કલમમાંથી ઈશ્વર મને જે બતાવી શકે છે, તેનો કોઈ અંત નથી. હું એક વાર તેનો અભ્યાસ કરીશ ત્યારે એક બાબત પ્રાપ્ત કરીશ, અને બીજી વાર કંઈક નવી જ બાબત મને જોવા મળશે કે જેની તરફ અગાઉ મારું ધ્યાન પણ ગયું ન હતું.

વચન સંબંધી જે લોકો ખંતીલા હોય છે, તેઓની સમક્ષ પ્રભુ પોતાના મર્મો પ્રગટ કરવાનું ચાલુ રાખે છે. એ પ્રકારની વ્યક્તિ ન બનો કે જે હમેશાં બીજા કોઈકના પ્રકૃતીકરણ પર આધાર રાખીને જીવવા માગતી હોય. તમે જાતે જ ઈશ્વરનાં વચનોનો અભ્યાસ કરો અને પવિત્ર આત્માને સત્યથી તમારા જીવનને આશીર્વાદિત કરવા દો.

ઈશ્વરનાં વચનો પર મનન કરવાના વિષય પર હું ઘણું બધું કહી શકું તેમ છું. મેં જણાવ્યું છે તે પ્રમાણે, એ બાબત સૌથી મહત્વની બાબતોમાંની એક છે કે જે કરવાનું તમે અને હું શીખી શકીએ તેમ છીએ. આખા દિવસ દરમિયાન તમે જ્યારે તમારા રોજબરોજનાં કામો કરવામાં વ્યસ્ત હો ત્યારે પવિત્ર આત્માને વિનંતી કરો કે તે તમને બાઈબલની અમુક કલમો યાદ કરાવે કે જેથી કરીને તમે એ કલમો પર મનન કરી શકો. આ પ્રમાણે કરવાથી એટલું બધું સામર્થ્ય પ્રગટ થશે કે જેને જોઈને તમે અચંબો પામી જશો. ઈશ્વરનાં વચનો પર તમે જેટલું વધારે મનન કરશો, મુશ્કેલીના સમયોમાં એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં તમે એ વચનોના સામર્થ્ય પર આધાર રાખી શકશો. યાદ રાખો: વચન પ્રમાણે કાર્ય કરવાનું સામર્થ્ય વચન પર વારંવાર મનન કરતા રહેવાથી પ્રાપ્ત થાય છે.

વચનનો સ્વીકાર કરીને તેને ગ્રહણ કરો

માટે તમે સર્વ મહિનતા તથા દુષ્ટતાની અધિકતા નાખી દો, અને તમારા હૃદયમાં રોપેલું જે વચન તમારા આત્માઓને તારવાને શક્તિમાન છે તેને નમ્રતાથી ગ્રહણ કરો.

આ કલમમાં આપણો જોઈએ છીએ કે ઈશ્વરનાં વચનોમાં આપણને પાપી જીવનમાંથી તારવા માટેનું સામર્થ્ય રહેલું છે, પરંતુ જો તેનો સ્વીકાર કરીને ગ્રહણ કરવામાં આવે, અને આપણાં હૃદયોમાં (મનોમાં) તેઓને ઉડી સુધી રોપવામાં આવે તો જ. ઈશ્વરનાં વચનો તરફ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા દ્વારા - અન્ય કોઈપણ બાબતને બદલે ફક્ત તેના પર આપણાં મન લગાડીને આપણાં મનોમાં ઉડી સુધી તેઓને રોપી શકાય.

જો તમે અને હું આપણી સમસ્યાઓ વિષે જ હમેશાં વિચાર કરતા રહીએ, તો આપણો એ સમસ્યાઓમાં વધારે ઉડી સુધી ખૂંપી જઈશું. જો આપણો આપણી જાતને કે અન્ય કોઈને થયેલા અન્યાય વિષે જ સતત વિચારતા રહીશું, તો આપણને એ સમસ્યા સિવાય બીજી કોઈ બાબત દેખાશે નહિ અને ઉકેલ ક્યારેય નજરે પડશે નહિ. ઈશ્વરનાં વચનો તો જાણે કે આપણી સમક્ષ મૂકવામાં આવેલ જીવનથી ભરપૂર મહાસાગર છે, અને એમાંથી સિંયન કરવા માટે જે સાધન આપણને આપવામાં આવ્યું છે, એ સાધન તો ઈશ્વરનાં વચનોનો ખંતપૂર્વકનો અભ્યાસ અને મનન છે.

અમારી સંસ્થાનું નામ ‘લાઈફ ઈન ધી વર્ડ’ છે, અને હું અનુભવ પરથી કહી શકું છું કે ઈશ્વરનાં વચનોમાં ખરેખર જીવન છે.

જીવન પસંદ કરો

દૈહિક મન તે મરણ છે; પણ આનિક મન તે જીવન તથા શાંતિ છે.

રોમનો ૮:૬

પુસ્તકના આ વિભાગનું સમાપન કરવા માટે ફિલિપ્પી ૪:૮ તરફ ફરીથી તમારું ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું, એ એક સારી બાબત ગણાશો : “જે કંઈ સત્ય, જે કંઈ સન્માનપાત્ર, જે કંઈ ન્યાયી, જે કંઈ શુધ્ધ, જે કંઈ પ્રેમપાત્ર, જે કંઈ સુકીર્તિમાન છે; જો કોઈ સદગુણ કે જો કોઈ પ્રશંસા હોય, તો આ બાબતોનો વિચાર કરો.”

તમારું મન કઈ અવસ્થામાં હોવું જોઈએ, તેનું વર્ણન આ કલમમાં કરવામાં આવ્યું છે. તમને ધ્રિસ્તાતું મન આપવામાં આવ્યું છે, તેનો ઉપયોગ કરવાનું શરૂ કરો. જો ધ્રિસ્ત ૪ એ વિચારતા ન હોય, તો તમારે પણ એ વિચારવું ન જોઈએ.

તમારા વિચારો પર સતત “દેખરેખ રાખવાથી” જ તમે દરેક વિચારને ઈસુ ધ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવવાનું શરૂ કરી શકશો (૨ કરિંથી ૧૦:૫).

જો તમારું મન તમને ખોટી દિશામાં લઈ જવાનું શરૂ કરી રહ્યું હોય, તો પવિત્ર આત્મા તમને તરત જ યાદ ટેવડાવે છે, પછી નિષ્ણય તમારે પોતાને કરવાનો હોય છે. શું તમે દૈહિક મનમાં આગળ વધશો કે આત્મિક મનમાં? એક મન મરણ તરફ દોરી જાય છે અને બીજું મન જવન તરફ. પસંદગી તમારે કરવાની છે.

જવન પસંદ કરો!

ભાગ-૩

અરણ્ય વૃત્તિ

પ્રસ્તાવના

ઈંગ્રાએલ દેશના લોકો ચાળીસ વર્ષ અરજ્યમાં ભટકતા ફર્યો હતા, અગિયાર દિવસ જેટલી મુસાફરી કરતાં તેઓને ચાળીસ વર્ષ લાગ્યાં હતાં. શા માટે? પોતાના મુકામ સુધી પહોંચવામાં શું તેઓના દુશ્મનો, તેઓના સંજોગો, માર્ગમાંની કસોટીઓ કે કોઈક સાવ જુદી જ બાબત તેઓને અટકાવતી હતી?

સેઈર પર્વતને માર્ગ હોરેબથી કાદેશ-બાર્નેઆ સુધીનું અંતર ચર્ફકતું અગિયાર દિવસની ચમજલ્લું જેટલું છે.

પુનર્નિયમ ૧:૨

હું જ્યારે આ પરિસ્થિતિ વિષે વિચાર કરી રહી હતી ત્યારે ઈશ્વરે મને જે અસરકારક પ્રક્રિયા આપ્યું હતું, એ પ્રક્રિયા મને અંગત રીતે તેમ જ અન્ય હજારો લોકોને ઉપયોગી નીવજ્યું છે. પ્રભુએ મને કહ્યું હતું કે, “ઈંગ્રાએલપુરોને અગિયાર દિવસની મુસાફરી પૂરી કરતાં અરજ્યમાં ચાળીસ વર્ષ લાગ્યા હતાં, તેનું કારણ એ હતું કે તેઓ “અરજ્ય વૃત્તિ” ધરાવતા હતા.”

તમને અહીં રહેતાં ઘણો જ સમય વીતી ગયો છે

યહોવા આપણા દેવે હોરેબ પર આપણને કહ્યું હતું કે, તમને આ પર્વત પર રહેતાં ઘણો જ વખત વીતી ગયો છે.

પુનર્નિયમ ૧:૬

આપણે આ રીતે અચંબો પામીને ઈંગ્રાએલી લોકો તરફ જોવું ન જોઈએ, કારણ કે જે બાબત ઈંગ્રાએલી લોકોએ કરી હતી, એ જ બાબત આપણામાંના મોટાભાગના લોકો કરતા હોય છે. આપણે આગળ વધવાને બદલે એકના એક પર્વતની આજુબાજુ ફરતા ફરીએ છીએ. તેને પરિણામે, જલદીથી થઈ શકે અને જલદી કરવી જોઈએ, એવી કોઈક બાબત પર વિજયનો અનુભવ કરતાં આપણને વર્ષો લાગી જાય છે.

હું માનું છું કે પ્રભુ આજે તમને અને મને એ જ બાબત કહી રહ્યા છે કે જે તેમણે ઈંગ્રાએલપુરોને તેઓના સમયમાં કહી હતી.

“તમને આ પર્વત પર રહેતાં ઘણો જ સમય વીતી ગયો છે, આ આગળ વધવાનો સમય છે.”

તમારું મન લગાડો અને લગાડેલું રાખો

ઉપરની વાતો પર ચિત્ર લગાડો, પૃથ્વી પરની વાતો પર નહિ.

કલોસ્સી ઉં:૨

ઈશ્વાએલી લોકો જે વૃત્તિઓ ધરાવતા હતા અને જે વૃત્તિઓએ તેઓને અરણ્યમાં ભટકતા રાખ્યા હતા, એ દશ “અરણ્ય વૃત્તિઓ” પ્રભુએ મને બતાવી હતી. અરણ્ય વૃત્તિ એક ખોટી માનસિકતા છે.

આપણામાં યોગ્ય કે અયોગ્ય માનસિકતા હોઈ શકે છે. યોગ્ય માનસિકતા આપણને લાભદાયી નીવડે છે અને અયોગ્ય માનસિકતા આપણને દુઃખી કરે છે અને આપણી પ્રગતિમાં અડયણ ઊભી કરે છે. કલોસ્સી ઉં:૨ આપણને મન (ચિત્ર) લગાડવાનું અને લગાડેલું રાખવાનું શિક્ષણ આપે છે. આપણે આપણાં મનોને યોગ્ય દિશામાં લગાડવાની જરૂર છે. અયોગ્ય માનસિકતા કેવળ આપણા સંજોગોને જ નહિ, પરંતુ આપણા આંતરિક જીવનને પણ અસર કરે છે.

કેટલાક લોકો અરણ્યમાં જીવતા હોય છે, જ્યારે બીજા કેટલાક લોકો ખુદ અરણ્ય હોય છે.

એક સમય એવો હતો કે મારા સંજોગો ખરેખર ખરાબ ન હતા. પરંતુ મારા જીવનની કોઈપણ બાબતમાં મને મજા પડતી ન હતી, કારણ કે હું અંદરથી એક “અરણ્ય” જ હતી. તેવ અને મારી પાસે એક સુંદર ધર હતું, અમને ત્રણ સરસ મજાનાં બાળકો હતા, સારી નોકરીઓ હતી અને આરામથી જીવવા માટે પૂરતા પ્રમાણમાં પૈસા હતા. હું અમને મળેલા આશીવાદીને માણી શકતી ન હતી, કારણ કે મારી અંદર અનેક અરણ્ય વૃત્તિઓ હતી. મને મારું જીવન અરણ્ય બનતું હોય એમ લાગતું હતું, કારણ કે દરેક બાબતને હું એ રીતે જોતી હતી.

કેટલાક લોકો નકારાત્મક રીતે જ બધી બાબતોને જોતા હોય છે, કારણ કે પોતાના આખા જીવન દરમિયાન તેઓએ દુઃખી પરિસ્થિતિઓનો અનુભવ કર્યો હોય છે અને તેઓ કોઈપણ બાબતને વધુ સારી થતી જોવાની કલ્યાના કરી શકતા નથી. એ પછી કેટલાક લોકો એવા પણ હોય છે કે જેઓ દરેક બાબતને ખરાબ અને નકારાત્મક

તરીકે જોતા હોય છે, એનું કારણ એ છે કે તેઓ અંદરથી પણ એવા જ હોય છે. ગમે તે કારણ હોય, નકારાત્મક દસ્તિબિંદુ વ્યક્તિને અતિ દુઃખી બનાવી દે છે અને વચનના દેશ તરફ તે સહેજ પણ આગળ વધી શકતો નથી.

ઈશ્વરે ઈશ્વાએલપુત્રોને ઈજ્જપતની ગુલામીમાંથી તેમણે તેઓને સદાકાળના વારસા તરીકે જે દેશ - એટલે કે દૂધ અને મધની રેલમછેલવાળો અને તેઓ કલ્પી શકે એ તમામ સારી બાબતો ધરાવતો - તેઓને કશાની ખોટ ન પડે એવો - તેઓના જીવનભર દરેક પ્રકારની સમૃદ્ધિ ધરાવતો દેશ - આપવાનું વચન આપ્યું હતું, તેમાં જવા માટે તેઓને બોલાવ્યા હતા.

પ્રભુએ ઈજ્જપતમાંથી જે પેઢીને બહાર બોલાવી હતી, એ પેઢીમાંના મોટાભાગના લોકો ક્યારેય વચનના દેશમાં પ્રવેશ્યા ન હતા; ઊલટાનું, તેઓ અરણ્યમાં જ મરી ગયા હતા. મારી દસ્તિએ, ઈશ્વરના બાળકને આવું કંઈક થાય, એ તો સૌથી વધુ દુઃખ બાબતોમાંની એક બાબત કહી શકાય - આટલું બધું હોવા છતાં પણ એમાંની કોઈ બાબત ક્યારેય માણી ન શકાય.

મારા પ્રિસ્તી જીવનના ઘણાં બધાં વર્ષો સુધી હું એવા લોકોમાંની એક હતી. હું વચનના દેશ (સ્વર્ગ) તરફ જવાના માર્ગ પર તો હતી જ, પરંતુ મને એ પ્રવાસથી આનંદ મળતો ન હતો. હું અરણ્યમાં મરણ પામી રહી હતી. પરંતુ ઈશ્વરની દ્વારા માટે તેમનો આભાર, મારા અંધકારમાં એક અજવાણું પ્રકાશ્યું અને ઈશ્વર મને બહાર દોરી લાવ્યા.

મારા પ્રાર્થના છે કે પુસ્તકનો આ વિભાગ તમારા માટે એક અજવાણું બની રહેશે અને તમને તમારા અરણ્યમાંથી બહાર નીકળી આવીને ઈશ્વરના અજ્ઞયબ રાજ્યના મહિમાવંત અજવાળામાં પ્રવેશવા માટે તૈયાર કરશે.

પ્રકરણ

૧૬

“મારું ભવિષ્ય મારા ભૂતકાળ અને
મારા વર્તમાનકાળ દ્વારા નક્કી થાય છે”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૧

“મારું ભવિષ્ય મારા ભૂતકાળ અને
મારા વર્તમાનકાળ દારા નક્કી થાય છે”

પ્રકરણ

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૧

૧૬

ઈજ્ઞાએલી લોકો પાસે પોતાનાં જીવનો માટેનું કોઈ હકારાત્મક દર્શન ન હતું - કોઈ જ સ્વખો નહિ. પોતે ક્યાંથી આવ્યા હતા, એની ખબર તેઓને હતી ખરી, પરંતુ તેઓ ક્યાં જઈ રહ્યા છે તે તેઓ જાણતા ન હતા. તેઓએ જે જોયું હતું અને જોઈ શકતા હતા, તેની પર જ દરેક બાબત આધારિત હતી. “વિશ્વાસની દસ્તિ” થી જોવાનું તેઓને આવડતું ન હતું.

જ્યાં સંદર્શન નથી હોતું ત્યાં લોક સખળી મયાર્દા છોડી દે છે.

નીતિવચનો ૨૮:૧૮

ધૂટકારો લાવવા માટે અભિષિક્ત

પ્રભુનો આત્મા મારા પર છે, કેમ કે દરિદ્રીઓ આગળ સુવાર્તા પ્રગટ કરવા સારુ તેણે મારો અભિષેક કર્યો છે; બંધીવાનોને ધૂટકો તથા આંધળાઓને દસ્તિ પામવાનું જાહેર કરવા, ઘાયલ થયેલાઓને છોડાવવા, તથા પ્રભુનું માન્ય વરસ પ્રગટ કરવા સારુ તેણે મને મોકલ્યો છે.

લૂક ૪:૧૮-૧૯

જ્યાં શોષણ થતું હોય એવા વાતાવરણમાંથી હું આવું છું; મારો ઉછેર એક રેઢિયાળ ધરમાં થયો હતો. મારું બાળપણ ડર અને યાતનાઓથી ભરેલું હતું. નિષ્ણાતો જાણાવે છે કે બાળકનું વ્યક્તિત્વ તેના જીવનના શરૂઆતના પાંચ વર્ષો દરમિયાન રચાય છે. મારું વ્યક્તિત્વ અસ્તિવ્યસ્ત હતું! લોકો મને દુઃખ પહોંચાડતા અટકે એ હેતુસર મેં બાંધેલી સુરક્ષાની દિવાલો પાછળ હું દંભી જીવન જીવતી હતી. હું બીજાઓને બહારથી અંદર આવતા અટકાવતી હતી, પરંતુ હું મારી જાતને પણ અંદરથી બહાર આવવા દેતી ન હતી. હું જાણે કે મારી જાત પર પ્રભુત્વ ધરાવતી હતી, હું એટલી બધી ડરપોક હતી કે જીવનને હું એક જ દસ્તિથી જોતી હતી, અને એ દસ્તિ તો એ હતી કે બધું મારા નિયંત્રણ હેઠળ છે, તેથી કોઈપણ વ્યક્તિ મને દુઃખ પહોંચાડી શકશે નહિ, એવું હું માનતી હતી.

એક પુખ્ત વયની જુવાન વ્યક્તિ તરીકે પ્રિસ્તને માટે જીવવાની તથા પ્રિસ્તી જીવનશૈલીને અનુસરવાનો ગ્રયત્ન કરતી વખતે મને સમજાયું હતું કે હું ક્યાંથી આવી છું, પરંતુ હું ક્યાં જઈ રહી છું, તેની ખબર મને ન હતી. મને લાગતું હતું કે મારા ભૂતકાળને કારણે મારા ભવિષ્યને હમેશાં નુકશાન થશે. હું વિચારતી હતી કે, “મારા જેવો ભૂતકાળ ધરાવનાર કોઈપણ વ્યક્તિ કેવી રીતે સાચા અર્થમાં સુખી થઈ શકે? એ અશક્ય જ છે!” જો કે, ઈસુએ કહ્યું હતું કે આપત્તિને લીધે બિમાર, હદ્યબંગિત, ઘાયલ, પરેશાન લોકોને સાજાં કરવા માટે તેઓ આવ્યા હતા.

ઈસુ બંદીખાનાના દરવાજા ખોલીને બંદીવાનોને છોડાવવા માટે આવ્યા હતા. હું છૂટકારો ગ્રાપ કરીશ, એવો વિશ્વાસ કરવાનું મેં જ્યાં સુધી શરૂ કર્યું ન હતું ત્યાં સુધી હું કોઈપણ રીતે આગળ વધી શકી ન હતી. મારે મારા જીવન માટેનું એક હકારાત્મક દર્શન ગ્રાપ કરવાની જરૂર હતી; મારે એ વાત પર વિશ્વાસ કરવાની જરૂર હતી કે મારું ભવિષ્ય મારા ભૂતકાળ કે મારા વર્તમાનકાળ દ્વારા પણ નક્કી થયું ન હતું.

તમારો ભૂતકાળ કદાચ મુશ્કેલીઓથી ભરેલો હોઈ શકે, અત્યારના તમારા સંઝેગો પણ કદાચ બૂધ જ નકારાત્મક અને નિરાશાજનક હોઈ શકે. તમે કદાચ એટલી બધી ખરાબ પરિસ્થિતિઓનો સામનો કરી રહ્યા હશો કે આશા રાખવાનું કોઈ વાસ્તવિક કારણ તમને નજરે પડતું નહિ હોય. પરંતુ હું તમને હિંમતપૂર્વક કહું છું કે તમારું ભવિષ્ય તમારા ભૂતકાળ કે તમારા વર્તમાન દ્વારા નક્કી થતું નથી!

એક નવી માનસિકતા ગ્રહણ કરો. એ વાત પર વિશ્વાસ કરો કે ઈશ્વરને માટે બધું જ શક્ય છે (લૂક ૧૮:૨૭); માણસ માટે કેટલીક બાબતો અશક્ય છે, પરંતુ શૂન્યમાંથી દરેક દશ્ય બાબતનું સર્જન કરનાર ઈશ્વરની (હિન્દૂ ૧૧:૩) આપણે સેવા કરીએ છીએ. તમે તમારી નિર્માલ્યતા ઈશ્વરને આપી દો અને તેમને કાર્ય કરતા નિહાળો. તમે તેમના પર વિશ્વાસ કરો, એટલું જ તે ઈચ્છે છે. તે ઈચ્છે છે કે તમે કેવળ તેમના પર વિશ્વાસ કરો, અને બાકીનું બધું કામ તે પૂરું કરી દેશો.

જોવા માટે અંખો, સાંભળવા માટે કાન

યશાઈના હૃંદામાંથી ફણગો ફૂટશો, અને તેની જડમાંથી ઊગતી એક ડાળીને ફળ આવશે.

યહોવાનો આત્મા, સુખુદ્ધિ તથા સમજનો આત્મા, વિવેકબુદ્ધિ તથા પરાકમનો આત્મા, જ્ઞાન તથા યહોવાના ભયનો આત્મા તેના પર રહેશે.

તે યહોવાના ભયમાં હરખાશો; અને પોતાની આંખે જોયા પ્રમાણે તે ઈન્સાફ કરશે નહિ, અને પોતાના કાને સાંભળ્યા પ્રમાણે તે નિર્ણય કરશે નહિ.

યશાયા ૧૧:૧-૩

આપણે આપજી કુદરતી આંખોની દણિથી ચોકસાઈપૂર્વક કોઈપણ બાબતનો ન્યાય કરી શકતા નથી. આપજી પાસે “જોવા માટેની આભિક આંખો” અને “સાંભળવા માટેના આભિક કાન” હોવાં જ જોઈએ. આપણે જગત જે કહે છે તેને નહિ, પરંતુ પવિત્ર આત્મા જે કહે છે તેને સાંભળવાની જરૂર છે. દરેક જણને નહિ, પરંતુ ઈશ્વરને જ તમને તમારા ભવિષ્ય વિષેની વાત કરવા દો.

ઈઝાએલી લોકો હમેશાં દરેક બાબતને તે જે રીતની હોય એ જ રીતે જોતા હતા અને તેના વિષે વાત કરતા હતા. ઈશ્વરે તેઓને મૂસાના હાથ દ્વારા ઈજ્જતમાંથી બહાર કાઢ્યા હતા, અને મૂસાની મારફતે જ તે તેઓને વચનના દેશ વિષે વાત કરતા હતા. ઈશ્વર ઈચ્છતા હતા કે ઈઝાએલી લોકો પોતે જ્યાં હતા તે તરફથી પોતાની દણિ હટાવી લઈને પોતે ક્યાં જઈ રહ્યા હતા, તે તરફ પોતાની દણિ રાખે. તેઓના અયોગ્ય વલણને સ્પષ્ટપણે દર્શાવતી બાઈબલની થોડીક કલમો તરફ આપણે દણિ કરીએ.

સમસ્યા શું છે?

અને સર્વ ઈઝાએલપુત્રોએ મૂસાની વિરુદ્ધ તથા હારુનની વિરુદ્ધ કચકચ કરી; અને આખી જમાતે તેઓને કિંબું, અમે મિસર દેશમાં મરી ગયા હોત તો સારું! અથવા તો અરણ્યમાં મરી ગયા હોત તો સારું!

અમે તરવારથી મરી જઈએ માટે યહોવા અમને આ દેશમાં કેમ લાવ્યો છે? અને અમારાં બૈરાંછોકરાં લૂંટરૂપ થશે; મિસરમાં પાછા જવું એ શું અમારે સારુ વધારે સારું ન હોય?

ગણાના ૧૪:૨-૩

હું તમને આ શાખાભાગ તરફ ધ્યાનથી દણિ કરવાનું ઉતેજન આપું છું. ધ્યાનથી જુઓ કે આ લોકો કેટલા બધા નકારાત્મક હતા - તેઓ કચકચ કરતા હતા, સહેલાઈથી પડતું મૂકવા તૈયાર થયા હતા, વચનના દેશ તરફ આગળ વધવાને બદલે તેઓએ ગુલામ અવસ્થા તરફ પાછા જવાનું વધારે પસંદ કર્યું હતું.

વાસ્તવમાં તો, તેઓને કોઈ સમસ્યા ન હતી, પરંતુ તેઓ પોતે જ એક સમસ્યા હતા!

ખરાબ વિચારો ખરાબ વલણ પેદા કરે છે

અને તાં લોકોને સારુ પાણી નહોતું; અને તેઓ મૂસાની તથા હાડુનની વિરુદ્ધ એકાઠા થયા.

અને લોકોએ મૂસાની સાથે તકરાર કરીને એમ કદું કે, જ્યારે અમારા ભાઈઓ યહોવાની આગળ મરી ગયા, ત્યારે જો અમે મરી ગયા હોત તો કેવું સારું! અને તમે યહોવાની મંડળીને આ અરણ્યમાં કેમ લાવ્યા છો કે, અમે તથા અમારાં હોર અહીં મરીએ?

ગણના ૨૦:૨-૪

તેઓના પોતાના જ શબ્દો પરથી એ બાબત જોવી સહેલી છે કે ઈજ્ઞાએલી લોકો ઈશ્વર પર સહેજ પણ ભરોસો રાખતા ન હતા. તેઓનું વલણ નકારાત્મક અને નિષ્ફળ હતું. તેઓએ માની લીધું હતું કે શરૂઆત કર્યા પહેલાં જ તેઓ નિષ્ફળ જવાના છે, કારણ કે દરેક પરિસ્થિતિ સંપૂર્ણ ન હતી. તેઓએ અયોગ્ય માનસિકતામાંથી આવેલું વલણ ગ્રદર્શિત કર્યું હતું.

ખરાબ વલણ ખરાબ વિચારોનું પરિણામ છે.

આભારી વલણનો અભાવ

અને તેઓ હોર પર્વતથી સૂફ સમુદ્રને માર્ગે, અદોમ દેશની બહાર રહીને ચક્રવો ખાઈને ચાલ્યા; અને રસ્તાની લંબાઈના કારણથી લોકોનો જીવ બહુ અધીરો થયો.

અને લોકો દેવની તથા મૂસાની વિરુદ્ધ બોલ્યા કે, તમે અમને અરણ્યમાં મરી જવાને માટે ભિસરમાંથી કેમ કાઢી લાવ્યા છો? કેમ કે અન્ન નથી, અને પાણી પણ નથી; અને અમારા જીવ આ હલકા અન્નથી કંટાણે છે.

ગણના ૨૧:૪-૫

અગાઉની કલમોમાં આપણે જોયેલાં બીજાં બધાં ખરાબ વલણોની સાથેસાથે આ શાખભાગમાં આપણે ઈજ્ઞાએલી લોકોમાં રહેલા આભારીપણાના મોટા અભાવનો

પુરાવો નિહાળીએ છીએ. ઈશ્વાએલી લોકો પોતે ક્યાંથી આવ્યા હતા અને જ્યાં જઈ રહ્યા છે ત્યાં પહોંચતાં કેટલી વાર લાગવાની હતી, એ વિષે વિચારવાનું સહેલાઈથી પડતું મૂકી શકે તેમ ન હતા.

જો તેઓએ પોતાના પૂર્વજ ઈશ્વાહિમનો વિચાર કર્યો હોત, તો તેઓને લાભ થાત. ઈશ્વાહિમ પોતાના જીવનમાં કેટલાક નિરાશાજનક અનુભવોમાંથી પસાર થયો હતો, પરંતુ તેણે પોતાના ભવિષ્ય પર એ નિરાશાજનક અનુભવોનો નકારાત્મક પ્રભાવ પડવા દીધો ન હતો.

કંકાશ રહિત જીવન

અને ઈશ્વામના ગોવાળિયાઓ તથા લોતના ગોવાળિયાઓની વચ્ચે તકરાર થઈ: અને તે વખતે કનાની તથા પરિજ્ઞાની તે દેશમાં રહેતા હતા.

અને ઈશ્વામે લોતને કહ્યું કે, હવે મારી અને તારી વચ્ચે અને મારા તથા તારા ગોવાળિયાઓ વચ્ચે તકરાર થવી ન જોઈએ; કેમ કે આપણે ભાઈઓ છીએ. શું, તારી આગળ આખો દેશ નથી? તો મારાથી તું જુદો થા; જો તું ડાબી ગમ જશે, તો હું જમણી ગમ જઈશ; અને જો તું જમણી ગમ જશે, તો હું ડાબી ગમ જઈશ.

ત્યારે લોતે પોતાની આંખો ઊંચી કરીને યરદનનો આખો પ્રદેશ સોઆર લગી જોયો કે તેમાં બધે પાડી પુષ્ટળ છે : કેમ કે યહોવાએ સદોમ તથા ગમોરાહનો નાશ કર્યા અગાઉ તે દેશ તો યહોવાની વાડી જેવો તથા મિસર દેશના જેવો હતો.

ત્યારે લોતે પોતાને સારુ યરદનનો આખો પ્રદેશ પસંદ કર્યો, અને લોત પૂર્વગમ ગયો; અને તેઓ એકબીજાથી જુદા થયા.

ઉત્પત્તિ ૧૩:૭-૧૧

ઈશ્વાહિમ કંકાશમાં જીવન જીવવાનાં ભયસ્થાનો જાણતો હતો; તેથી, તેણે લોતને કહ્યું કે તેઓએ જુદા થવાની જરૂર હતી. પ્રેમથી જીવન જીવવા માટે તથા ભવિષ્યમાં તેઓની વચ્ચે ફરીથી કંકાશ ઊભો ન થાય તેની ખાતરી કરાવવા માટે ઈશ્વાહિમે પોતાના ભત્રીજને જે પ્રદેશ તેને જોઈતો હતો, એ પ્રદેશ પ્રથમ પસંદ કરી લેવાની તક આપી. લોતે ઉત્તમ પ્રદેશ - યરદનની ખીણ - પસંદ કર્યો - અને તેઓ જુદા થયા.

આપણે એ વાત યાદ રાખવી જોઈએ કે ઈબ્રાહિમે લોતને આશીર્વાદ આપ્યો ત્યાં સુધી લોત પાસે કશું જ હતું નહિ. ઈબ્રાહિમ જે વલણ અપનાવી શક્યો હોત તે વિષે વિચાર કરો, પરંતુ તેણે એવું વલણ અપનાવવાનું પસંદ કર્યું નહિ! તે જાણતો હતો કે જો તે યોગ્ય રીતે વર્તશે, તો ઈશ્વર તેની સંભાળ લેવાના જ હતા.

તમારી આંખો ઊંચી કરો અને જુઓ

અને ઈબ્રાહિમી લોત જુદો થયા પછી યહોવાએ ઈબ્રાહિમને કહ્યું કે, તું તારી આંખો ઊંચી કરીને તું જ્યાં છે ત્યાંથી ઉત્તર તથા દક્ષિણ તથા પૂર્વ તથા પશ્ચિમ ભાણી જો;

કેમ કે જે દેશ તું જુએ છે, તે બધો હું તને તથા તારા વંશજોને સદાને માટે આપીશ.

ઉત્પત્તિ ૧૩:૧૪-૧૫

આ શાખભાગ સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે પોતાના ભત્રીજાથી જુદા થયા પછીથી પોતે ઓછા અનુકૂળ પરિસ્થિતિઓમાં મૂકાયો છે, એ વાતની ઈબ્રાહિમને ખબર પડી હતી તોપણ ઈશ્વર ઈન્દ્રિતા હતા કે ઈબ્રાહિમ પોતે જે જગ્યાએ હતો, ત્યાંથી તે એ પ્રદેશ તરફ દણ્ઠિ કરે કે જ્યાં ઈશ્વર તેને લઈ જવા માગતા હતા.

પોતાની પરિસ્થિતિ સંબંધી ઈબ્રાહિમ એક સારું વલણ ધરાવતો હતો, અને તેને પરિણામે શેતાન ઈશ્વરના આશીર્વાદોને ઈબ્રાહિમથી દૂર રાખી શક્યો નહિ. જુદા થયા પહેલાં ઈબ્રાહિમ જે સમૃદ્ધિ ભોગવતો હતો તેના કરતાં પણ વધારે સમૃદ્ધિ ઈશ્વરે તેને આપી, અને તેને દરેક રીતે પુષ્ટ આશીર્વાદો આપ્યા.

હું તમને ભવિષ્યની શક્યતાઓ તરફ હકારાત્મક દણ્ઠિ કરવાનું અને “જે નથી તે જાણો કે હોય એવું પ્રગટ કરવાનું” (રોમનો ૪:૧૭) શરૂ કરવા માટે ઉત્તેજન આપું છું. ભૂતકાળમાં તમે જે જોયું છે તે અથવા તો અત્યારે વર્તમાનમાં તમે જે કંઈ વિચારી રહ્યા છો તે પ્રમાણે નહિ, પરંતુ ઈશ્વરે તમારા હદ્યમાં જે મૂક્યું છે, તે પ્રમાણે તમારા ભવિષ્ય વિષે હકારાત્મક રીતે વિચાર કરો અને વાત કરો.

પ્રકરણ

૧૭

“કોઈક મારે માટે એ કરે;
હું જવાબદારી લેવા માગતો નથી”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૨

“કોઈક મારે માટે એ કરે; હું જવાબદારી લોવા માગતો નથી”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૨

પ્રકરણ

૧૭

જવાબદારીની વ્યાખ્યા ઘણીવાર ઈશ્વરે આપણને આપેલી ક્ષમતા પ્રત્યેના આપણા પ્રતિસાદ કે પ્રત્યુત્તર તરીકે આપવામાં આવે છે. જવાબદાર બનનું એટલે ઈશ્વરે આપણી સમક્ષ જે તક મૂકી છે, એ તકો પ્રત્યે આપણો પ્રતિસાદ આપવો.

ઈશ્વરે ઈખામના પિતાને એક જવાબદારી સોંપી હતી, ઈશ્વરે આપેલ ક્ષમતા પ્રત્યે પ્રતિસાદ આપવાનો એક મોકો. ઈશ્વરે ઈખામના પિતાની સમક્ષ કનાન તરફ જવાની એક તક રજૂ કરી હતી. પરંતુ તેણે પ્રભુની સાથે છેક સુધી જવાને બદલે હારાનમાં થોઝી જઈને ત્યાં જ સ્થાયી થવાનું પરંદ કર્યું.

ઈશ્વર જ્યારે આપણી સાથે પ્રથમ વાત કરીને કોઈક બાબત કરવાની તક આપે છે, ત્યારે ઉત્સાહમાં આવી જવું બહુ સહેલું હોય છે. પરંતુ તેરાહની જેમ ઘણીવાર આપણે શરૂ કરેલી કોઈ બાબત ક્યારેક પૂરી કરતા નથી, કારણ કે આપણે જ્યારે એ બાબતમાં પ્રવેશીએ છીએ ત્યારે ખબર પડે છે કે અહીં તો ઉત્સાહ કરતાં પણ વધારે કંઈક સમાયેલું છે.

મોટાભાગના નવાં સાહસો ઉત્સાહ અને ઉત્તેજનાસભર હોય છે, તેનું કારણ એ જ છે કે તે નવાં છે. ઉત્સાહ વ્યક્તિને થોડાક સમય માટે આગળ લઈ જશે, પરંતુ તે વ્યક્તિને લક્ષ્યાંક રેખાની પાર લઈ જશે નહિં.

બાઈબલ જ્ઞાવે છે કે ઘણા વિશ્વાસીઓ તેરાહે જે કર્યું હતું, તે કરતા હોય છે. તેઓ કોઈએક સ્થળે જવા માટે શરૂઆત તો કરતા હોય છે, અને માર્ગમાં જ અધવચ્ચે કોઈક જગ્યાએ સ્થાયી થઈ જતા હોય છે. તેઓ થાકી અને અકળાઈ જતા હોય છે; તેઓ પોતાનું કામ પૂરું કરવા માટે તત્પર હોય છે ખરા, પરંતુ એ કામ સાથે

અને તેરાહ પોતાના દીકરા ઈખામને તથા પોતાના દીકરાનો દીકરો લોત, જે હારાનનો દીકરો તેને, તથા પોતાના દીકરા ઈખામની જી સારાયને લઈને તેઓ સુદ્ધા કાસ્ટાનોના ઉરમાંથી કનાન દેશમાં જવાને નીકળ્યો; અને તેઓ હારાનમાં આવીને ત્યાં રહ્યા.

ઉત્પત્તિ ૧૧:૩૧

સંકળાયેલી સમગ્ર જવાબદારી પોતાના શિરે લેવા માટે તેઓ ખરેખર રજી હોતા નથી. જો કોઈક વ્યક્તિ તેઓને માટે એ કામ કરી આપે, તો તેઓને માન પામવાનું ગમશે ખસ્ટ, પરંતુ આ રીતે કામ ચાલે નહિ.

અંગત જવાબદારી બીજાઓને સોંપી શકાય નહિ

અને બીજે દહાડે એમ થયું કે મૂસાએ લોકોને કહ્યું, કે તમે મોટું પાપ કર્યું છે; અને હવે હું ઉપર ચઠીને યહોવાની પાસે જઈશ; કદાચ તમારા પાપનું પ્રાયશ્વિત મારાથી કરાય.

અને મૂસાએ યહોવાની પાસે પાછા જઈને કહ્યું, અરે, એ લોકોએ મોટું પાપ કર્યું છે, અને પોતાને કાજે સોનાનો દેવ બનાવ્યો છે.

તોપણ તું તેઓના પાપની ક્ષમા કરે તો સાલું; નહીં તો તારા લખેલા પુસ્તકમાંથી મારું નામ તું ભૂસી નાખ.

નિર્ગમન ૩૨:૩૦-૩૨

મારા વાંચવામાં અને અભ્યાસ કરવામાં મારા ધ્યાનમાં એક બાબત એ આવી છે કે ઈઝાએલી લોકો કોઈપણ બાબતની જવાબદારી લેવા માગતા ન હતા. મૂસા તેઓને માટે પ્રાર્થના કરતો હતો, તેઓને ખાતર તે ઈશ્વરને શોધતો હતો, અને તેઓ જ્યારે મુશ્કેલીમાં આવી પડે ત્યારે તે તેઓના માટે પસ્તાવો પણ કરતો હતો (નિર્ગમન ૩૨:૧-૧૪).

નાના બાળકના શિરે કોઈ જવાબદારી હોતી નથી, પરંતુ બાળક જેમ જેમ મોટું થતું જાય છે તેમ તેમ તેની પાસેથી વધારે ને વધારે જવાબદારીની અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે. માતાપિતાની મુખ્ય ભૂમિકાઓમાંની એક ભૂમિકા પોતાનાં બાળકોને જવાબદારીનો સ્વીકાર કરતાં શીખવવાની છે. ઈશ્વર પોતાનાં બાળકોને આ જ બાબત શીખવવા માગે છે.

પ્રભુએ મને પૂજાસમયની સેવામાં સામેલ થવાની તક આપી - રાષ્ટ્રીય સ્તરે રેઝિયો અને ટીવી પર તેમનાં વચ્ચેનોનું શિક્ષણ આપવાની સેવા - અમેરિકા ભરમાં અને અન્ય દેશોમાં સુવાર્તા પ્રગટ કરવાની સેવા. પરંતુ હું તમને ખાતરીપૂર્વક કહી શકું છું કે એ તેડામાં પણ એક જવાબદારી છે, જેની ઘણા લોકોને ખબર નથી. અનેક લોકો કહેતા હોય છે કે તેઓ સેવામાં જોડાવા માગે છે, કારણ કે તેઓ એવું માનતા હોય છે કે સેવા કરવાથી સતત આત્મિક લાભ થતો રહે છે.

ઘણીવાર લોકો એવું માની લઈને અમારી સંસ્થામાં નોકરી માટે અરજી કરતા હોય છે કે તેઓના જીવનમાં ક્યારેક એવી મોટી કોઈક બાબત બની શકે કે જે પ્રિસ્તી સેવાકાર્યનો એક ભાગ બની જાય. પાછળથી તેઓને ખબર પડે છે કે તેઓએ અન્ય જગતાની જેમ જ અહીં પણ કાર્ય કરવું પડશે; તેઓએ વહેલા ઊઠીને સમયસર કામ પર હાજર થઈ જવું પડશે, અધિકારીઓના હાથ નીચે કાર્ય કરવું પડશે, રોજંદા નિત્યકમને અનુસરવો પડશે વગેરે. લોકો જ્યારે એવું કહેતા હોય છે કે, તેઓ અમારે માટે કામ કરવા આવવા માગે છે, ત્યારે હું તેઓને જાણાવતી હોઉં હું કે અમે આમો દિવસ “હાલેલૂયાહ સ્તોત્ર” ગાઈને વાદળામાં ઉડાઉડ કરતા નથી - અમે કામ કરીએ છીએ, અને સખત મહેનત કરીએ છીએ. અમે નિષાપૂર્વક કામ કરીએ છીએ અને અમારાથી જેટલું થઈ શકે એટલી સારી રીતે કામ કરીએ છીએ.

અલબંત, સેવાકાર્યમાં કામ કરવું એ એક લહાવો છે, પરંતુ હું નવા અરજદારોને એક બાબત એ સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરતી હોઉં હું કે જ્યારે બધો ઉત્સાહ અને ઉમંગ ઠંડો પરી જાય છે ત્યારે તેઓને સમજાય છે કે અમે તેઓની પાસેથી જવાબદારીના ઊંચા સતરોની અપેક્ષા રાખતા હોઈએ છીએ.

કીડી પાસે જા!

હે આળસુ, તું કીડી પાસે જા; તેના માર્ગોનો વિચાર કરીને બુધ્ધિમાન થા:

તેને તો કોઈ નાયક, મુકાદમ કે હાકેમ નથી,

તેમ છતાં તે ઉનાળામાં પોતાના અન્નનો સંગ્રહ કરે છે, અને કાપણીની મોસમમાં પોતાનો ખોરાક ભરી રાખે છે.

હે આળસુ, તું ક્યાં સુધી સૂઈ રહેશો? ક્યારે તું નિદ્રામાંથી ઊઠશો?

તું કહે છે કે, હજુ થોડીક નિદ્રા, થોડીક ઊંઘ, ઢૂંટિયા વાળીને થોડોક આરામ લેવા દો;

એમ કરવાથી તારી દરિદ્રતા લુંટારાની પેઠે, અને તારી કંગાલાવસ્થા હથિયારબંધ માણસની પેઠે આવી પડશે.

નીતિવચ્ચનો ૬:૬-૧૧

ઈઝાએલી લોકોની આ આળસુ માનસિકતા એવી બાબતોમાંની એક બાબત હતી કે જેને કરાણે તેઓને અગિયાર દિવસની મજલ જેટલી મુસાફરી પૂરી કરતાં અરજ્યમાં ચાળીસ વર્ષ લાગ્યાં હતાં.

નીતિવચનોના પુસ્તકનો આ શાખભાગ વાંચવાનું મને બહુ ગમે છે, એમાં આપણું ધ્યાન કીરી તરફ ખેચવામાં આવ્યું છે, કે જે કોઈપણ પ્રકારના નાયક કે મુકાદમ વગર પણ પોતાના કુટુંબનું ભરણપોષણ કરે છે.

હેમણાં કોઈકનો સહારો લઈને આગળ વધનાર લોકો ખરેખર ક્યારેય કોઈપણ મોહું કામ કરી શકશે નહિ. કોઈક જ્યારે જોતું હોય ત્યારે જ યોગ્ય બાબત કરનાર લોકો બહુ આગળ વધી શકશે નહિ. આપણે અંદરથી જ પ્રોત્સાહિત થયેલા હોતું જોઈએ, બહારથી નહિ. ઈશ્વર બહું જ જોતા હોય છે અને તેમણે આપણને જે કરવાનું કહ્યું છે તે જો આપણે કરતા રહીએ, તો તેમના તરફથી આપણને બદલો મળશે, આ વાતનો સ્વીકાર કરીને આપણે ઈશ્વરની સમક્ષ આપણાં જીવનો જીવવાં જોઈએ.

તેડેલા ઘણા છે, પસંદ કરેલા થોડા છે

કેમ કે તેડેલા ઘણા છે, પણ પસંદ કરેલા થોડા છે.

માથી ૨૨:૧૪

મેં એકવાર બાઈબલનું શિક્ષણ આપનાર એક ઉપદેશકને એવું કહેતા સાંભળ્યા હતા કે આ કલમનો અર્થ એવો થાય છે કે પ્રભુ માટે કંઈક કરવા માટે ઘણા બધાને તેડવામાં આવે છે અથવા તો એ કરવા માટેની તક આપવામાં આવે છે, પરંતુ બહુ થોડા લોકો એ તેડાનો પ્રત્યુત્તર આપવાની જવાબદારી લેવા માટે તૈયાર હોય છે.

અગાઉના પ્રકરણમાં મેં જણાવ્યું છે એ પ્રમાણે ઘણા બધા લોકો ઈચ્છાશક્તિ તો ધરાવતા જ હોય છે, પરંતુ તેઓમાં કરોડરજજુ હોતી નથી. “અરણ્યવૃત્તિ” ધરાવતા લોકો દરેક બાબતની ઈચ્છા રાખતા હોય છે, પરંતુ તેઓ કશું જ કરતા હોતા નથી.

ઉઠો અને જાઓ!

હવે યહોવાના સેવક મૂસાના મરણ પણી એમ થયું કે, નૂનના દીકરા યહોશુઅને, એટલે મૂસાના સહાયકારીને, યહોવાએ કહ્યું કે,

મારો સેવક મૂસા મરી ગયો છે; માટે હવે તું તથા આ સર્વ લોક ઉઠો, અને જે દેશ હું તેઓને, એટલે ઈચ્છાઅલપુત્રોને, આપું છું તેમાં આ યરદન

ઉત્તરીને જાઓ. મેં મૂસાને કહ્યું, તેમ જે જે ઠેકાણું તમારા પગ નીચે આવશે
તે દરેક મેં તમને આપ્યું છે.

યહોશુઆ ૧:૧-૩

ઈશ્વરે જ્યારે યહોશુઆને કહ્યું કે મૂસા મરણ પાખ્યો છે અને તેણે મૂસાનું સ્થાન
લેવાનું છે અને લોકોને યરદન નદી પાર કરાવીને વચનના દેશમાં લઈ જવાના છે,
ત્યારે તેનો અર્થ એવો થાય છે કે યહોશુઆના શિરે ઘણી બધી નવી જવાબદારીઓ
આવી પડી હતી.

આપણે જ્યારે આપણા આત્મિક વારસાનો દાવો કરીએ છીએ, ત્યારે આ બાબત
આપણા માટે પણ એટલી જ સાચી છે. જો આપણે ગંભીરતાપૂર્વક આપણી
જવાબદારીઓ લેવા તૈયાર ન હોઈએ, તો ઈશ્વરના અભિષેક સમક્ષ ઊભા રહેવાનો
અને સેવા કરવાનો લહાવો તમને અને મને ક્યારેય મળશે નહિએ.

જુઓ, અત્યારે જ અનુકૂળ સમય છે!

જે માણસ પવન પર ધ્યાન રાખ્યા કરે છે તે વાવશે નહિ; અને જે માણસ
વાદળ જોતો રહે છે તે કાપણી કરશે નહિ.

સભાશિક્ષક ૧૧:૪

૧૯૮૮૩ માં ઈશ્વરે જ્યારે તેવ અને મને બતાવ્યું કે અમે ટીવી પર જઈએ એવી
તેમની ઈશ્ચા છે, ત્યારે તેમણે જણાવ્યું કે, “હું તમને ટીવી પર જવાની તક આપ્યું
છું, પરંતુ જો તમે એ તકનો લાભ અત્યારે જ નહિ લો, તો એ તક તમારી પાસે ફરી
પાછી આવવાની નથી.” કદાચ જો ઈશ્વરે અમને એ વાત જણાવી ન હોત કે એ તક
એ ખાસ પળ માટે જ છે, તો અમે એ કામમાં ઢીલ કરી હોત. ગમે તેમ પણ, છેવટે
અમે એક એવી સ્થિતિમાં આવી ગયા કે જ્યાં અમને ફાવી ગયું હતું.

લાઈફ ઈન ધી વર્ડ મિનિસ્ટ્રીઝને ઊભી કરવામાં અમને નવ વર્ષ જેટલો સમય
લાગ્યો હતો. અત્યારે ઈશ્વર અમને વધારે ને વધારે લોકોને સુવાર્તા આપવાની તક
આપી રહ્યા છે, કે જે કામ અમે અમારા પૂરેપૂરા હૃદયથી કરવા માગતા હતા. જો
કે, એ કામ કરવા માટે અમારે અમારા આરામદાયક પદને છોડીને નવી જવાબદારી
લેવી પડે છે.

પ્રભુ જ્યારે પોતાના લોકોને કંઈક કરવા માટે જગ્ઘાવતા હોય છે ત્યારે “અનુકૂળ પ્રસંગ” (પ્રે.કૃ.૨૪:૨૫)ની રાહ જોવાનું પરીક્ષણ આવતું જ હોય છે. જ્યાં સુધી કોઈક કામ માટે કિંમત ચૂકવવી પડતી ન હોય અથવા તો તેને રોકવું બહુ મુશ્કેલ લાગતું ન હોય, ત્યાં સુધી કામ પાછળ ઢેલવાનું વલણ હમેશાં જોવા મળતું હોય છે.

હું તમને જવાબદારીથી ગભરાતો ન હોય એવી વ્યક્તિ બનવા માટેનું પ્રોત્સાહન આપું છું. અદ્યાષોનો સામનો કરવાથી જ તમે સામર્થ્ય પ્રાપ્ત કરી શકશો. જો તમે ફક્ત સરળ બાબતો જ કરતા રહેશો, તો તમે હમેશાં નબળા રહેશો.

ઈશ્વર ઈચ્છે છે કે તમે અને હું જવાબદાર વ્યક્તિ બનીએ અને તે આપણને જે આપે છે, એ દરેક બાબતની આપણે સંભાળ લઈએ - સારા ફળ ઉપજાવનાર કોઈક બાબત કરીને. જો આપણે ઈશ્વરે આપણને આપેલાં કૃપાદાનો અને તાંત્રિક ઉપયોગ કરતા નથી, તો તેમણે આપણને સંખેલી જવાબદારી આપણે નિભાવતા નથી, એવું કહી શકાય.

તૈયાર રહો!

માટે તમે જાગતા રહો, કેમ કે તે દહાડો અથવા તે ઘડી તમે જાગતા નથી.

માથી ૨૫:૧૩

બાઈબલમાં માથીની લખેલી સુવાર્તાનો ૨૫ મો અધ્યાય એક એવો અધ્યાય છે કે જે આપણને પ્રભુના પુનરાગમનની આપણે જ્યારે રાહ જોઈ રવ્યા છીએ ત્યારે આપણે શું કરવું જોઈએ, એ વિષેનું શિક્ષણ આપે છે.

પ્રથમ બાર કલમો આપણને દશ કુમારિકાઓ વિષે જણાવે છે, એમાંની પાંચ કુમારિકા મૂરખી હતી અને પાંચ બુધ્યિશાળી હતી. વર જ્યારે આવે ત્યારે તેને મળવા માટે તૈયાર રહેવા સારુ એ પાંચ મૂરખી કુમારિકાઓ વધારાની કોઈપણ બાબત કરવા માગતી ન હતી. એ કુમારિકાઓએ પોતાનાથી થઈ શકે એમાંનું ઓછામાં ઓછું કર્યું હતું; તેઓ વધારાની કોઈપણ બાબત કરવા તૈયાર ન હતી, તેથી તેઓએ પોતાના દીવાઓ માટે જરૂર પૂરતું જ તેલ લીધું હતું. જો કે, બુધ્યિશાળી કુમારિકાઓએ જે બાબતો કરવાની હતી તેના કરતાં પણ કંઈક વિશેષ બાબત કરી હતી. કદાચ લાંબો સમય રાહ જોવી પડે એવું વિચારીને તેઓએ પોતાની સાથે વધારાનું તેલ પણ લીધું હતું.

અને જ્યારે વર આવ્યો ત્યારે મૂરખી કુમારિકાઓએ પોતાના દીવાઓને હોલવાતા જોયા, અને તેઓએ ખરેખર પેલી બુધ્ધિશાળી કુમારિકાઓ પાસેથી થોડું તેલ માગ્યું. આવું સામાન્ય રીતે બનતું હોય છે. આગસ્તું અને રેઢિયાળ લોકો હમેશાં મહેનતું અને પોતાના વતી જવાબદારી ઉઠાવે એવા લોકોની અપેક્ષા રાખતા હોય છે કે જેથી કરીને તેઓએ જે કામ કરવાનું હોય છે, એ કામ એ લોકો કરી આપે.

તમને જે આપવામાં આવ્યું છે તેનો ઉપયોગ કરો

અરે ભૂંડા તથા આગસ્તું ચાકર!

માથી ૨૫:૨૬

માથીની લખેલી સુવાર્તાનો ૨૫ મો અધ્યાય એ પછી એક દણાંત ૨જૂ કરે છે, જે ઈસુએ કંચું હતું. એ દણાંતમાં ઈસુએ ગજા ચાકરો સંબંધી વાત કરી છે કે જેઓને તેઓના શેઠ તરફથી અમુક તાલંતો આપવામાં આવ્યાં હતાં. એ પછી એ શેઠ એક એવી આશા સાથે દૂરના દેશમાં ગયો કે જ્યારે તે બહાર હોય ત્યારે તેના ચાકરો તેની મિલકતનો યોગ્ય વહીવટ કરે.

જેને પાંચ તાલંત આપવામાં આવ્યાં હતાં, એ ચાકરે પોતાને મળેલાં તાલંતોનો ઉપયોગ કર્યો. એ તાલંતોનું રોકાણ કરીને તે બીજાં પાંચ તાલંત કમાયો હતો. જે ચાકરને બે તાલંત આપવામાં આવ્યાં હતાં, એ ચાકરે પણ એવું કર્યું. પોતાને મળેલાં બે તાલંતોનું રોકાણ કરીને તે બીજાં બે તાલંત કમાયો હતો. પરંતુ જે ચાકરને એક તાલંત આપવામાં આવ્યું હતું, એ ચાકરે એ તાલંતને જમીનમાં દાટી દીધું, કારણ કે તે ડરપોક હતો. તે આગળ વધવા અને કંઈપણ કરવાથી ડરતો હતો. તે જવાબદારીથી ગભરાતો હતો.

શેઠ જ્યારે પાછો કર્યો ત્યારે તેણે પેલા બે ચાકરોની પ્રશંસા કરી કે જેઓને તેણે જે આપ્યું હતું, એનો યોગ્ય વહીવટ કરીને તેઓએ શેઠને ફાયદો કરાવ્યો હતો. પરંતુ જેણે પોતાને આપવામાં આવેલ તાલંતને જમીનમાં દાટી દીધું હતું અને એ તાલંતનો કોઈ ઉપયોગ કર્યો ન હતો, તેને શેઠે કહ્યું, “અરે ભૂંડા અને આગસ્તું ચાકર!” એ પછી શેઠ હુકમ કર્યો કે તેની પાસેથી એ તાલંત લઈ લેવામાં આવે અને જેની પાસે દશ તાલંત હતાં એ ચાકરને એ તાલંત આપી દેવામાં આવે અને એ આગસ્તું ચાકરને ભારે સજી કરવામાં આવે.

હું તમને ઉત્તેજન આપું છું કે ઈશરે તમારી અંદર જે ક્ષમતા મૂકેલી છે, તેનો તમારાથી શક્ય એટલો ઉપયોગ કરો કે જેથી કરીને પ્રભુનું જ્યારે પુનરાગમન થાય ત્યારે તેમણે તમને જે આપ્યું છે એ જ નહિ, પણ એના કરતાં પણ વધારે તમે તેમને આપી શકો.

બાઈબલ આપજાને સ્વયદપણે દશાવે છે કે આપણે સારાં ફળ આપીએ, એવી ઈશરની ઈચ્છા છે. યોહાન ૧૫:૧૬

ચિંતા નાખી દો, જવાબદારી નહિ

એ માટે દેવના સમર્થ હાથ નીચે તમે પોતાને નમાવો કે તે તમને યોગ્ય સમયે ઉચ્ચ પદે મૂકે.

તમારી સર્વ ચિંતા તેના પર નાખો, કેમ કે તે તમારી સંભાળ રાખે છે.

૧ પિતર ૫:૬-૭

જવાબદારીથી ગભરાશો નહિ. તમારી જવાબદારી નહિ, પરંતુ તમારી ચિંતા નાખી દેતાં શીખો. કેટલાક લોકો “પોતાની ચિંતા નાખી દેવા” માં નિષ્ણાત બનીને કોઈપણ બાબતની ચિંતા ન કરવાનું શીખતા હોય છે, તેઓ એટલા બધા બિન્દાસ બની જાય છે કે તેઓ પોતાની જવાબદારી પણ નાખી દેતા હોય છે.

તમારી સમક્ષ જે છે, તે કરવા તથા પડકારજનક લાગતી કોઈપણ બાબતથી દૂર નાસી ન જવા માટે તમારા મનને તૈયાર કરો.

હમેશાં યાદ રાખો કે તમે ઈશર પાસે માગેલી કોઈપણ બાબત જો ઈશર તમને આપે છે, તો એ આશીર્વાદની સાથે એક જવાબદારી પણ તમારા શિરે આવતી હોય છે. જો તમારી પાસે ઘર કે કાર હોય, તો ઈશર ઈછે છે કે તમે એ ઘર કે કારની સંભાળ લો. આણસુ દુષ્ટ આત્માઓ તમારા મન અને લાગણીઓ પર હુમલો કરી શકે છે, પરંતુ તમારી પાસે તો પ્રિસ્તનું મન છે. તમે ચોક્કસપણે શેતાનના કપટને ઓળખી શકો છો. તમારી લાગણીઓ પાછળ ધકેલી શકો છો અને તમને યોગ્ય લાગતી બાબત કરી શકો છો. કોઈક બાબતની માગણી કરવી સહેલું છે... એ માટે જવાબદાર બનવું એ તમારા ચારિત્રયને ઘડનાર બાબતનો એક ભાગ છે.

મને એક સમયની યાદ આવે છે કે જ્યારે હું મારા પતિને સરોવરની નજીક એક ઘર ખરીદવા મનાવવાનો પ્રયત્ન કરી રહી હતી - એક એવું સ્થળ કે જ્યાં અમે જઈને આરામ કરી શકીએ, માર્થના અને અભ્યાસ કરી શકીએ. “બધું છોડીને કંઈક ભાગી

જવાનું” સ્થળ. હું તેમને જણાવતી હતી કે “જો આપણે એ ઘર ખરીદી લઈશું, તો આપણને મોટો લાભ થશે, આપણાં બાળકોને અને બાળકોનાં બાળકોને બહુ મજા પડશે, વળી આપણે આગેવાનોને ત્યાં બોલાવીને સેવાકાર્યને લગતી ભિટીંગનું આયોજન કરી શકીશું અને સાથે મળીને પ્રાર્થના પણ કરી શકીશું.”

એ બધું સારું લાગતું હતું, અને મારી લાગણીઓને અનુકૂળ આવતું હોય એમ લાગતું હતું, પરંતુ તેવે મને એ વાત જણાવવાનું ચાલુ રાય્યું હતું કે એ ઘરની કાળજી રાખવાનું દરેક કામ અમારે પોતે જ કરવું પડશે. તે મને યાદ દેવદાવતા હતા કે અમે પહેલેથી જ કેટલા બધા વ્યસ્ત રહેતા હતા, અને બીજા ઘરની જવાબદારી ઉદાવવાનો સમય અમારી પાસે ન હતો. તેમણે મને કંપાઉન્ડમાંના ઘાસની સંભાળ, સફાઈ, પેસાની ચૂકવણી વગેરે બાબતો વિષે જણાયું. તે મને કહેતા હતા કે “જો આપણને કોઈક જગ્યાની જરૂર પડશે, તો આપણે ભાડેથી કોઈક જગ્યા લઈશું, અને એ સારું રહેશે; પરંતુ બીજું ઘર ખરીદવાની તરફી આપણે લેવી નથી.”

હું આ બાબતના સંવેદનાત્મક પાસા તરફ દિશિ કરી રહી હતી, અને મારા પતિ વ્યવહારિક પાસા તરફ દિશિ કરી રહ્યા હતા. અમે જયારે પણ કોઈ નિષ્ણય લઈએ, ત્યારે અમારે બંને પાસા તરફ દિશિ કરવાની જરૂર હતી - કેવળ આનંદમોદને જ મહત્વ આપવાનું નથી, પરંતુ એ જવાબદારી કેવી રીતે નિભાવવી એનો પણ વિચાર કરવાની જરૂર હતી. જેઓની પાસે પુષ્ટ પ્રમાણમાં સમય હોય છે એવા લોકો માટે સરોવર પાસેનું ઘર ખરેખર ખૂબ સારું સ્થળ છે, પરંતુ અમારી પાસે તો સમય જ ન હતો. હું એ વાત મનમાં ઉડિ ઉડે તો સમજતી હતી, પરંતુ એ ઘર ખરીદવા માટે મેં એક વર્ષ સુધી અવારનવાર ડેવને વાત કરવાનું ચાલુ રાય્યું હતું.

મને એ વાતની ખુશી છે કે તેવ એ બાબતમાં મક્કમ રહ્યા હતા. જો તેઓ મક્કમ રહ્યા ન હોત, તો અમે એ ઘર ખરીદી લીધું હોત, અને થોડોક સમય રાય્યા પછીથી છેવટે અમારે એ વેચી દેવું પડ્યું હોત, કારણ કે એ ઘર ખરીદી લીધા પછી એની પાછળ ઘણું બધું કામ કરવું પડત. એ વાત પડતી મૂક્યા પછી અમારા મિત્રોએ એવું જ એક ઘર ખરીદી લીધું અને તેઓએ અમને એ ઘર વિવિધ કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવા માટે આપી દીધું.

જો તમે ડાપણનો ઉપયોગ કરશો, તો તમે ઈશ્વરને તમારી જરૂરિયાતો પૂરી કરતા જોઈ શકશો. પ્રિસ્તના મન પ્રમાણે કાર્ય કરનાર કોઈપણ વ્યક્તિ લાગણીઓથી નહિ, પરંતુ ડાપણપૂર્વક જીવન જીવશે.

જવાબદાર બનો!

પ્રકરણ

૧૮

“દરેક બાબતને સરળ બનાવી દો;
જો એ બાબતો વધુ પડતી અધરી હશે,
તો મારાથી એ થઈ શકશે નહિ!”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૩

“દરેક બાબતને સરળ બનાવી દો;
જો એ બાબતો વધુ પડતી અધરી હશે,
તો મારાથી એ થઈ શકશે નહિ!”

પ્રકરણ

અરાધ્ય વૃત્તિ નં. ૩

૧૮

આ અયોગ્ય માનસિકતા, હમણાં જ આપણે જે માનસિકતા વિષે ચર્ચા કરી છે તેના જેવી જ છે, પરંતુ ઈશ્વરના લોકો મધ્યે આ માનસિકતા એટલી બધી સમસ્યારૂપ છે કે તેના વિષેનું એક પ્રકરણ આ પુસ્તકમાં હોવું જોઈએ, એવું હું માનું છું.

કેમ કે આ જે આજ્ઞા હું આજે તને ફરમાવું છું, તે તારી શક્તિ ઉપરાંતની નથી, અને તારાથી ધક્કા વેગળી પણ નથી.

પુનર્નિયમ ૩૦:૧૧

મારી પાસે માર્થના કરાવવા આવતા લોકો પાસેથી સામાન્ય રીતે સૌથી વધુ બતાવવામાં આવતાં બહાનાઓ જે હું સાંભળું છું, એમાંનું આ એક બહાનું છે. ધંધીવાર જ્યારે કોઈક વ્યક્તિ મારી પાસે સલાહ અને માર્થના માટે આવે છે, અને ઈશ્વરનું વચન જે કહેતું હોય છે તે અથવા તો, હું માનું છું કે પવિત્ર આત્મા જે કહી રહ્યા હોય છે તે, જ્યારે હું તેઓને જણાવતી હોઉં છું ત્યારે તેઓ આ રીતે પ્રત્યુત્તર આપતા હોય છે, “મને ખબર છે કે એ જ યોગ્ય છે; ઈશ્વર મને આ જ બાબત દર્શાવી રહ્યા છે. પરંતુ જોઈસ, એ વધુ પડતું અધરું છે.”

ઈશ્વરે મને દર્શાવ્યું છે કે લોકો અમુક બાબત કરવાનું પડતું મૂકે, એ ઈરાદાથી શત્રુ આ વાક્ય લોકોનાં મનમાં હસાવવાનો પ્રયત્ન કરતો હોય છે. થોડાંક વર્ષો પહેલાં ઈશ્વરે જ્યારે આ સત્ય મારી આગળ પ્રગત કર્યું હતું ત્યારે તેમણે મને એવી ખાતરી સાથે જણાવ્યું હતું કે જો મેં આ બાબતો કરી હોત, તો એ વધુ સરળ બની ગઈ હોત, અને આ પ્રમાણે જણાવીને તેમણે મને એવી શિખામણ આપી હતી કે “દરેક બાબત કરવી અધરી છે, એવું કહેવાનું તું બધ કરી દે.”

આપણે જ્યારે આગળ વધવા અને કંઈક કરવાને માટે કટિબધ્ય હોઈએ છીએ ત્યારે પણ આપણે “આ બાબત કેટલી બધી અધરી છે” એવું વિચારવામાં અને એ વિષે વાતો કરવામાં ઘણો બધો સમય વીતાવતા હોઈએ છીએ અને આપણી નકારાત્મકતાને બદલે હકારાત્મકતાને કારણે કોઈપણ કાર્ય જેટલું અધરું હોવું જોઈએ તેના કરતાં પણ છેવટે વધારે અધરું બની જાય છે.

મારે કેવી રીતે જીવનું જોઈએ અને વર્તવું જોઈએ, એ વિષે મેં જ્યારે શરૂઆતમાં ઈશ્વરનાં વચનોમાથી જોવાનું શરૂ કર્યું હતું અને હું ક્યાં હતી અની સાથે સરખામણી કરતી હતી ત્યારે હું હમેશાં કહેતી હતી કે, “ઓ ઈશ્વર, હું તમારી રીતે કાર્ય કરવા માગું છું, પરંતુ એમ કરવું મને બહુ અધરું લાગે છે.” પ્રભુએ પુનર્નિયમ ૩૦:૧૧ તરફ મારું ધ્યાન દોર્યું હતું, એ કલમમાં તે એવું જણાવે છે કે તેમની આજ્ઞાઓ પાળવી બહુ અધરી નથી અથવા તો બહુ વેગળી નથી.

આપણા માટે પ્રભુની આજ્ઞાઓ પાળવી, એ બહુ અધરું નથી, તેનું કારણ એ છે કે પ્રભુ આપણને આપણી અંદર અસરકારક રીતે કાર્ય કરવા માટે અને તેમણે આપણને જે કરવાનું કહ્યું છે, એ બધામાં સહાય કરવાને માટે તેમનો આત્મા આપે છે.

સહાય કરનાર

અને હું બાપને વિનંતી કરીશ, અને તે તમને બીજો સંબોધક (સલાહ આપનાર, મદદગાર, મધ્યરથી કરનાર, સામર્થ્ય આપનાર અને સહાયક) તમારી પાસે સદા રહેવા માટે આપશો.

ઘોડાન ૧૪:૧૬

આપણે જ્યારે ઈશ્વરની કૃપા પર અઢેલ્યા વિના અને આધાર રાખ્યા વિના સ્વતંત્રપણે કાર્યો કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ, ત્યારે એ કાર્યો અધરાં બની જાય છે. જો જીવનમાં દરેક બાબત સરળ હોત, તો આપણને સહાય કરવા માટે આપણને પવિત્ર આત્માના સામર્થ્યની જરૂર પણ ન પડત. બાઈબલ પવિત્ર આત્માનો સંબોધક (સહાય કરનાર) તરીકે ઉલ્લેખ કરે છે. આપણને સહાય કરવા માટે, જે બાબત આપણે કરી શકતા નથી એ બાબત કરવા માટે આપણને શક્તિમાન કરવા - અને જો હું ઉમેરો કરું તો, તેની સહાય વિના અધરી લાગતી બાબતને સરળતાપૂર્વક કરવા માટે પવિત્ર આત્મા હમેશાં આપણી અંદર અને આપણી સાથે રહે છે.

સરળ માર્ગ અને અધરો માર્ગ

અને ફારુને લોકોને જવા દીધા ત્યારપણી એમ થયું કે, પલિસ્તીઓનો દેશ નજીક હતો તોપણ ટેવે તેઓને તે માર્ગ થઈને ચલાવ્યા નહિ, કેમ કે ટેવે કહ્યું કે, રખેને યુધ્ય ટેખીને લોકો પસ્તાય અને મિસરમાં પાછા જાય.

નિર્ગમન ૧૩:૧૭

તમે એ વાતની ખાતરી રાખી શકો કે ઈશ્વર તમને ગમે ત્યાં દોરી જાય, તે તમને સંભાળવાને માટે શક્તિમાન છે. આપણાથી સહન થઈ શકે એ કરતાં વધારે હુંખ તે ક્યારેય આવવા દેતા નથી (૧ કર્ણિથી ૧૦:૧૩). તે જે કંઈ કરવાની આજ્ઞા આપે છે, એ માટે તે કિંમત ચૂકવે છે. આપણને જે સામર્થ્યની જરૂર છે, એ સામર્થ માટે જો આપણે સતત તેમના પર આધાર રાખવાનું શીખી જઈએ, તો આપણે સતત સંધર્ઘમાં જીવનું પડશે નહિ.

જો તમને ખબર હોય કે ઈશ્વરે તમને કોઈક બાબત કરવાનું કહું છે, તો તેને અધરી માનીને પાછા પડી ન જાઓ. પરિસ્થિતિ જ્યારે કપરી બની જાય, ત્યારે ઈશ્વરની સંગતમાં વધુ સમય વીતાવો, અને તેમના પર વધારે આધાર રાખો અને તેમની પાસેથી વધુ કૃપા પ્રાપ્ત કરો (લિખ્યુ ૪:૧૬).

કૃપા એટલે તમારી પાસે વિના મૂલ્યે આવતું ઈશ્વરનું સામર્થ, તમારી જાતે થઈ ન શકે એવું કાર્ય તમારા દ્વારા કરવા માટેનું સામર્થ. “મારાથી આ થઈ શકશે નહિ, એ ખૂબ જ અધરં કામ છે” એવું કહેનાર વિચારોથી સાવધ રહો.

કેટલીકવાર ઈશ્વર આપણને સરળ માર્ગના બદલે કપરા માર્ગ પર લઈ જાય છે, કારણ કે તે આપણી અંદર એક કાર્ય કરી રહ્યા હોય છે. જો આપણે આપણા જીવનની દરેક બાબત આપણી જાતે કરી શકોએ એટલી સરળ હોય, તો ઈશ્વર પર આધાર રાખતાં આપણે ક્યારે શીખશું?

ઈશ્વર ઈઝાઅલપુત્રોને લાંબા અને કપરા માર્ગ એટલા માટે દોરી ગયા કે ઈઝાઅલપુત્રો હજુ પણ બીકણ હતા, અને વચનના દેશમાં તેઓએ જે લડાઈઓ લડવાની હતી, એ લડાઈઓ માટે તેઓને તૈયાર કરવા ઈશ્વરે તેઓમાં કાર્ય કરવાનું હતું.

મૌટાભાગના લોકો એવું માને છે કે વચનના દેશમાં પ્રવેશ કરવો એટલે હવે પછી કોઈ લડાઈ લડવાની નથી; પરંતુ એ ખોટી માન્યતા છે. ઈઝાઅલી લોકો યરદન નદી પાર કરીને વચનનો દેશ કબજે કરવા માટે ગયા, એ પછી જે બન્યું એ વિષેના વૃત્તાંતો જો તમે વાંચો, તો તમને જોવા મળશે કે તેઓએ એક પછી એક લડાઈઓ લડવી પડી હતી. પરંતુ ઈશ્વરના સામર્થ્યમાં અને તેમના માર્ગદર્શન હેઠળ લડવામાં આવેલી બધી લડાઈઓ તેઓ જીત્યા હતા.

એક ટૂંકો અને સરળ માર્ગ હોવા છતાં ઈશ્વર તેઓને વધારે લાંબા અને કપરા માર્ગ દોરી ગયા હતા, કારણ કે ઈશ્વરને ખબર હતી કે વચનનો દેશ કબજે કરવા

માટે તેઓએ જે લડાઈઓનો સામનો કરવાનો હતો, એ લડાઈઓ લડવા માટે ઈચ્છાઅલી લોકો તેથાર ન હતા. ઈશ્વરને ચિંતા થતી હતી કે દુશ્મનોને જોઈને તેઓ કદાચ ઈજ્જત તરફ પાછા દોડી જશે, તેથી પોતે કોણા છે, એની ઓળખ આપવા માટે તથા ઈચ્છાઅલી લોકો પોતાની જગત પર આધાર રાખી શકે તેમ નથી, એ બાબત તેઓને શીખવવા માટે ઈશ્વર તેઓને કપરા માર્ગ પર લઈ ગયા હતા.

વ્યક્તિ જ્યારે કપરા સમયમાંથી પસાર થતો હોય છે ત્યારે તેનું મન ઈશ્વર પર ભરોસો રાખવાની બાબતનો ત્યાગ કરવા માગતો હોય છે. શેતાન જાણે છે કે જો તે આપણને આપણા મનમાં હરાવી શકતો હોય, તો તે આપણને આપણા અનુભવમાં પણ હરાવી શકે છે. એટલા માટે જ એ જરૂરી છે કે આપણે નાસીપાસ ન થઈએ, વ્યાકુળ અને ઉદાસ ન થઈએ.

દૃઢતાપૂર્વક વળગી રહીએ!

તો સારું કરતાં આપણે થાકું નહિ; કેમ કે જો કાયર ન થઈએ, તો યોગ્ય સમયે લણીશું.

ગલાતી ૬૪

નાસીપાસ થવું અને ઉદાસ થવું એટલે હિંમત હારી જવું. પવિત્ર આત્મા આપણને હિંમત ન હારવા માટે જાણાવે છે, કારણ કે જો આપણે આપણા નિર્ણયને વળગી રહીશું, તો છેવટે આપણે લણીશું જ.

ઈસુ વિષે વિચાર કરો. બાપ્તિસ્મા પામીને તથા પવિત્ર આત્માથી ભરપૂર થયા પછી તરત જ આત્મા તેમને અરણ્યમાં દોરી ગયો કે જેથી કરીને ત્યાં શેતાન દ્વારા તેમનું પરીક્ષણ અને કસોટી થાય. ઈસુએ એ બાબતની કોઈ કચકચ કરી નહિ, અને તે નિરાશ કે હતાશ થયા નહિ. તેમણે કોઈપણ નકારાત્મક બાબત વિષે વિચાર કર્યો નહિ અને કંધું પણ નહિ. આવું શા માટે બની રહ્યું છે, એ જાણવાના પ્રયત્નમાં તે મૂંગાઈ ગયા નહિ! દરેક કસોટીમાંથી તે વિજયવંત બનીને પસાર થયા હતા.

પોતાની કસોટી અને પરીક્ષણ થઈ રહ્યું હતું એ દરમિયાન આપણા ગ્રભુ ચાળીસ દિવસ અને રાત અરણ્યમાં આમતેમ ફરીને પોતાની એ કફોડી હાલત વિષે કશું બોલ્યા ન હતા. તેમણે પોતાના આકાશમાંના પિતા પાસેથી સામર્થ્ય મેળવ્યું અને પરીક્ષણ પર વિજય પ્રાપ્ત કર્યો (લૂક ૪:૧-૧૩).

શું પોતાના શિષ્યો સાથે આખા દેશમાં આમતેમ ફરીને દરેક બાબત કેટલી અધરી છે, એ વિષે વાત કરતા ઈસુની કલ્યાણા તમે કરી શકો છો? વધ્યસંભ તરફ આગળ વધવું કેટલું બધું મુશ્કેલ છે એ વિષે ચર્ચા કરતા... અથવા તો આગળ બનનારી બાબતોથી તે કેટલા બધા ચિંતિત છે... અથવા તો પોતાના રોજંદા જીવનની હાલત નીચે જીવવાની બાબત કેટલી બધી હતાશાજનક છે એ વિષે ચર્ચા કરતા ઈસુનું ચિત્ર તમે દોરી શકો છો? ઘર કહી શકાય એવા કોઈ સ્થળ વિનાના, છાપરા વિનાના, રાતે સૂવા માટે પથારી ન હોય એવી પરિસ્થિતિવાળા.

મારા પોતાના જ કિસ્સામાં, હું જ્યારે સુવાર્તા પ્રગટ કરવા માટે એક સ્થળથી બીજે સ્થળ મુસાફરી કરતી હોઉં હું ત્યારે મારા એ સેવાકાર્ય દરમિયાન પડતી મુશ્કેલીઓ સંબંધી કોઈ વાત ન કરવાનું હું શીખી ગઈ હું. દરેક વખતે કોઈ અજાણી હોટલમાં રહેવું, સતત બહાર ખાવાનું, દરેક સપ્તાહને અંતે કોઈ જુદી જ પથારીમાં સૂંનું, ઘરથી દૂર હોવું, નવા લોકોને મળવું અને થોડાક જ સમયમાં તેઓની સાથે ઘરોબો કેળવવો, આ બધી બાબતો કેટલી બધી અધરી છે, એ વિષે ફરિયાદ ન કરવાનું મારે શીખવું પડ્યું છે.

તમને અને મને પ્રિસ્તનું મન આપવામાં આવ્યું છે, અને પ્રિસ્ત જે રીતે બધી બાબતો કરતા હતા તે રીતે આપણે પણ કરી શકીએ છીએ: “પડતું મૂકવાની વિચારધારા” મારફતે નહિ, પરંતુ “વિજયી બનવાની વિચારધારા” મારફતે માનસિક રીતે તૈયાર થઈને.

દુઃખ પછી સફળતા આવે છે

હવે પ્રિસ્તે આપણે સારુ દેહમાં દુઃખ સહ્યું છે, માટે તમે પણ એવું જ મન રાખીને હથિયારબંધ થાઓ; કેમ કે જેણો દેહમાં દુઃખ સહ્યું છે તે પાપથી મુક્ત થયો છે; કે જેથી તે ત્યારપછી દેહમાંનો બાકી રહેલો વખત માણસોના ભૂંડા વિકારો પ્રમાણે નહિ, પણ દેવની ઈચ્છા પ્રમાણે ગુજારે.

૧ પિતર ૪:૧-૨

આ શાખ્યભાગ આપણાને મુશ્કેલ બાબતો અને કપરા સમયોમાં ટકી રહેવા સંબંધીનું રહસ્ય શીખવે છે. આ બે કલમોને હું આ રીતે છૂટી પાતું હું:

“ઈસુ જેમાંથી પસાર થયા એ દરેક બાબતનો તથા પોતાના દેહમાં તેમણે કેવી રીતે દુઃખ સહન કર્યું, એ વિષે વિચાર કરો; અને એ જ તમને તમારી

મુશ્કેલીઓમાંથી પસાર થવામાં મદદરૂપ થશે. યુધ માટે હથિયારથી સજજ થાઓ; ઈસુ જે રીતે વિચારતા હતા એ રીતે વિચારીને જીતવા માટે તમારી જાતને તૈયાર કરો કે... ‘ઈશ્વરને પ્રસન્ન કરવામાં નિષ્ફળ જવાને બદલે હું ધીરજથી દુઃખ સહન કરીશ.’ કારણ કે પ્રિસ્તાનું મન રાખીને જો હું સહન કરું છું, તો જે સરળ છે તે કરીને તથા જે અધરું છે તેનાથી દૂર ભાગી જઈને હું હવેથી મારી જાતને ખુશ રાખવા જીવીશ નહિ. પરંતુ હું મારી લાગડીઓ અને સાંસારિક વિચારોને કેન્દ્રસ્થાને રાખીને નહિ, પરંતુ ઈશ્વર જે ઈચ્છે છે, તે માટે જીવન જીવવા હું શક્તિમાન બની શકીશ.”

ઈશ્વરની ઈચ્છા પરિપૂર્ણ કરવા માટે આપણે “દેહમાં” જે દુઃખ છે, તે સહન કરવું પડશે.

જેમાં મુસાફરી કરવી પડતી હોય એવી સેવાકીય જીવનશૈલી મારા દેહને હમેશાં અનુકૂળ આવતી નથી, પરંતુ હું જાણું છું કે મારા માટે ઈશ્વરની ઈચ્છા એવી છે કે હું એ જીવનશૈલીને અનુસરું તેથી, મારે મારી જાતને યોગ્ય વિચારધારાથી સજજ કરવી જોઈએ, નહિ તો શરૂઆત કરતાં પહેલાં જ હું ખરેખર હારી ગઈ છું એવું કહી શકાય.

તમારા જીવનમાં એવી કોઈક વ્યક્તિ હોઈ શકે કે જેની સાથે સંપીને રહેવાનું તમને કદાચ અધરું લાગે, અને તેમ છતાં તમને ખબર છે કે ઈશ્વરની ઈચ્છા એવી છે કે તમે એ વ્યક્તિ સાથેનો સંબંધ જાળવી રાખો અને તેનાથી દૂર ચાલ્યા ન જાઓ. તમારા દેહને એવી પરિસ્થિતિથી દુઃખ તો થતું જ હોય છે અને એ વ્યક્તિની સાથે રહેવું સરળ હોતું નથી, પરંતુ તમે એ પરિસ્થિતિ વિષે યોગ્ય રીતે વિચાર કરીને તમારી જાતને તૈયાર કરી શકો છો.

પ્રિસ્તના ભરપૂરીપણામાં સ્વનિર્ભર

ગરીબ થવું હું જાણું છું, તથા ભરપૂર હોટું પડા હું જાણું છું; હરપ્રકારે તથા સર્વ બાબતમાં તૃપ્ત થવાને તથા ભૂખ્યો રહેવાને, તેમ જ પુષ્ટ પામવાને અને તંગીમાં રહેવાને હું શીખેલો છું.

જે મને સામર્થ્ય આપે છે તેની સહાયથી હું બધું કરી શકું છું.

ફિલિપ્પી ૪:૧૨-૧૩

યોગ્ય વિચારધારા યુધ માટે આપણાને “સજજ” કરે છે. અયોગ્ય વિચારધારા

સાથે યુધમાં જવું, હથિયાર લીધા વિના યુધમાં આગળી હરોળમાં પહોંચી જવા સમાન છે. જો આપણે એ પ્રમાણે કરીશું, તો આપણે લાંબો સમય ટકી શકીશું નહિ.

ઈઝાએલી લોકોએ અગ્નિયાર દિવસની ભજલ જેટલી મુસાફરી કરવા માટે ચાળીસ વર્ષ સુધી ભટકવું પડવું હતું, તેનું કારણ એ હતું કે તેઓ હમેશાં “કચકચ” કરતા હતા. તેઓ દરેક મુશ્કેલી વિષે કચકચ કરતા હતા અને દરેક નવા પડકાર બાબતે ફરિયાદ કરતા હતા - દરેક બાબત કેટલી બધી અધરી છે, એવું કહીને તેઓ હમેશાં અસંતોષ વ્યક્ત કરતા હતા. તેઓની માનસિકતા આવી હતી, “દરેક બાબતને સરળ બનાવી દો, જો એ બાબતો વધુ પડતી અધરી હશે, તો મારાથી એ થઈ શકશે નહિ!”

મને થોડાક સમય પહેલાં જ એક વાત સમજાઈ છે કે ઘણા વિશ્વાસીઓ રવિવારના દિવસે યોધાઓ બનીને ફરતા હોય છે અને સોમવારે રડતા હોય છે. રવિવારે તેઓ દેવળમાં પોતાના ભિન્નો સાથે સારી સારી વાતો કરતા હોય છે, પરંતુ સોમવારે જ્યારે વાતો કરવાનો સમય આવે છે ત્યારે પ્રભાવ પાડવા માટે આજુબાજુ કોઈ ફરકતું હોતું નથી, તેઓ નાની અમથી કસોટીમાં પણ નિષ્ફળ જતા હોય છે.

જો તમે હમેશાં કચકચ અને ફરિયાદ કરનારા છો, તો એક નવી વિચારધારાને ગ્રહણ કરો કે જે એવું જણાવે છે કે, “જે મને સામર્થ્ય આપે છે તેની સહાયથી હું બધું કરી શકું છું.” (ફિલિપ્પી ૪:૧૩).

પ્રકરણ

૧૮

“મારાથી કંઈ થઈ શકે તેમ નથી;
મને તો બડબડાટ કરવાની, બીજાઓનો
દોષ શોધવાની અને કચકચ કરવાની
ટેવ પડી ગઈ છે”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૪

“મારાથી કંઈ થઈ શકે તેમ નથી; મને તો
બડબડાટ કરવાની, બીજાઓનો દોષ શોધવાની
અને કચકચ કરવાની ટેવ પડી ગઈ છે”

પ્રકરણ

અરાધ્ય વૃત્તિ નં.૪

૧૮

આપણે જ્યાં સુધી આપણા વલણ દ્વારા કપરા સમયો દરમિયાન ઈશ્વરને મહિમા આપવાનું શીખીશું નહિ, ત્યાં સુધી આપણે ઉધ્ઘાર પામવાના નથી. દુઃખ સહન કરવાથી જ ઈશ્વરને મહિમા મળતો નથી, પરંતુ દુઃખના સમયે ન્યાયી વલણ અપનાવવાથી ઈશ્વર પ્રસન્ન થાય છે અને તેમને મહિમા મળે છે.

જો તમે અને હું આ કલમોમાંથી ઈશ્વરની ઈશ્શા પ્રમાણે જે કંઈ ગ્રહણ કરવા જઈ રહ્યા હોઈએ, તો એ કલમોને આપણે ધીરે ધીરે વાંચીને તેના એકેએક શર્જદ અને વાક્યને પૂરેપૂરા પચાવવા પડશે. હું કબૂલ કરું દું કે બાઈબલ જ્યારે સ્પષ્ટપણે જણાવતું હોય કે ઈસુએ મારી શિક્ષાનું દુઃખ અને પીડા સહન કરી (યશાયા ૫૩:૩-૬) ત્યારે મને દુઃખ સહન કરતી જોવામાં ઈશ્વર શા માટે પ્રસન્ન થાય છે, એ વાત સમજવાનો પ્રયત્ન કરવામાં મેં વર્ષો સુધી અભ્યાસ કર્યો હતો.

ધ્યાં વર્ષો પહેલાં મને એ વાત સમજાઈ હતી કે પિતરના પહેલા પત્રની આ કલમોનું કેન્દ્રબિંદુ દુઃખ નથી, પરંતુ દુઃખના સમયે અપનાવવામાં આવતું વલણ છે.

આ શાસ્ત્રભાગમાં આવતા ‘સહન કરો છો’ શબ્દસમૂહ તરફ દિલ્લી કરો, જે એવું જણાવે છે કે જો કોઈ વ્યક્તિ આપણી સાથે દુર્ઘટવહાર કરે, અને જો આપણે તે સહન કરી લઈએ, તો એમ કરવાથી ઈશ્વર પ્રસન્ન થાય છે. ઈશ્વરને પ્રસન્ન કરનાર બાબત તો આપણું સહનશીલ વલણ છે - આપણું દુઃખ નહિ. આપણા દુઃખના સમયોમાં આપણને ઉતેજન આપવા માટે આપણને એવો બોધ કરવામાં આવ્યો છે કે ઈસુ પર

કેમ કે જો કોઈ માણસ દેવ તરફના ભક્તિભાવને લીધે અન્યાય વેઠીને દુઃખ સહે છે, તો તે દેવની નજરમાં પ્રશંસાપાત્ર છે. કેમ કે જ્યારે પાય કરવાને લીધે તમે માર ખાંઓ છો ત્યારે જો સહન કરો છો, તો તેમાં પ્રશંસાપાત્ર શું છે? પણ સારું કરવાને લીધે જ્યારે તમે દુઃખ ભોગવો છો, ત્યારે જો તે સહન કરો છો, તો એ દેવની નજરમાં પ્રશંસાપાત્ર છે.

૧ પિતર ૨:૧૮-૨૦

જ્યારે અન્યાયપૂર્વક હુમલા કરવામાં આવતા હતા ત્યારે તેમણે કેવું વલણ અપનાવ્યું હતું, તે તરફ આપણે દાખિ કરીએ.

ઈસુ, આપણો એક નમૂનો

કારણ કે અને માટે તમને તેડવામાં આવ્યા છે; કેમ કે પ્રિસ્ટે પણ તમારે માટે સહન કર્યું, અને તમે તેને પગલે ચાલો, માટે તેણે તમોને નમૂનો આપ્યો છે.

તેણે કંઈ પાપ કર્યું નહિ, અને તેના મોંમાં કદી કંઈ કપટ માલૂમ પડ્યું નહિ.

તેણે નિંદા સહન કરીને સામી નિંદા કરી નહિ; દુઃખો સહન કરીને ધમકી આપી નહિ; પણ અદલ ન્યાય કરનારને પોતાને સોંપી દીધો.

૧ પિતર ૨:૨૧-૨૩

ઈસુએ મહિમાવંત રીતે સહન કર્યું હતું! ચૂપચાપ, કયકય કર્યા વિના, જે કંઈ બની રહ્યું હતું તે બધું ભલે ગમે તેવું લાગતું હોય તેની પરવા કર્યા વિના કેવળ ઈશ્વર પર ભરોસો રાખીને તેમણે એ બધું સહન કર્યું. તે દરેક પરિસ્થિતિમાં એવાને એવા જ રહ્યા હતા. એવું નથી કે બધું જ્યારે સરળ લાગતું હતું ત્યારે જ તેમણે સહન કર્યું, પરંતુ કપરી પરિસ્થિતિમાં પણ અથવા તો તમને અન્યાય થઈ રહ્યો હતો ત્યારે પણ તેમણે કયકય કર્યા વિના તથા ઈશ્વર પર ભરોસો રાખીને સહન કર્યું હતું.

ઉપરોક્ત કલમો આપણને જણાવે છે કે ઈસુ આપણા માટે નમૂનો છે, અને કેવી રીતે જીવન જીવું જોઈએ એ દર્શાવવા માટે તે આવ્યા હતા. બીજા લોકોની સમક્ષનું આપણનું વર્તન તેઓને કેવી રીતે જીવું જોઈએ, એ તેઓને બતાવે છે. આપણે આપણાં બાળકોને શબ્દો કરતાં નમૂના દ્વારા વધુ શીખવીએ છીએ. આપણે માણસો વાંચી શકે એવા જીવંત પત્રો (૨ કરિંથી ૩:૨-૩) - અંધકારમય જગતમાં પ્રકાશતી જ્યોતિઓ (ફિલિપ્પી ૨:૧૫) બનવાનું છે.

દીન, નમ અને સહનશીલ બનવા માટે તેડવામાં આવ્યા છે

એ માટે હું, પ્રભુને સારુ બંદીવાન, તમને વિનંતી કરું છું કે, તમને તેડવામાં આવ્યા છે તે તેડાને યોગ્ય થઈને ચાલો;

સંપૂર્ણ દીનતા, નમતા તથા સહનશીલતા રાખીને પ્રેમથી એકબીજાનું સહન કરો.

એકેસી ૪:૧-૨

થોડાક સમય પહેલાં અમારા કૌંઠુંબિક જવનમાં એક એવી પરિસ્થિતિ ઉભી થઈ કે જે દીનતા, નમતા અને સહનશીલતાપૂર્વક સહન કરવા સંબંધીના મારા મુદ્દાને માટે એક ઉત્કૃષ્ટ નમૂનો સાબિત થઈ છે.

અમારો દીકરો ડેનિયેલ હમણાં જ ડેમીનીકન રિપબ્લિકમાં સેવાકાર્ય કરીને પાછો આવ્યો હતો. તે તેના હાથ પર એક ગંભીર ઊરડો અને અનેક ખુલ્લા ઘા સાથે પાછો ફર્યો હતો. તેને એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે ડેમીનીકન રિપબ્લિકમાં થતી એક પ્રકારની ઝેરી વેલને કારણે તેની આ હાલત થઈ હતી. એની આ હાલત જોઈને એનું કારણ જાણવું અમને જરૂરી લાગ્યું. અમારા ડેમિલી ડોક્ટર એ દિવસે બહાર ગયા હતા, તેથી અમે બીજા એક ડોક્ટરની મુલાકાત માણી.

અમારી દીકરી સેન્દ્રાએ ફોન પર મુલાકાત ગોઈવી અને તેમને ડેનિયેલની ઉમર જણાવી, અને કંધું કે તે ડેનિયેલની બહેન છે, અને તે તેને લઈને આવી રહી છે. એ દિવસે સેન્દ્રા સહિત અમે બધા ખૂબ જ વ્યસ્ત હતા. કારમાં પિસ્તાળીસ મિનિટની મુસાફરી કરીને તે જ્યારે ડોક્ટરની ઓફિસમાં પહોંચી ત્યારે તેને એટલું જ કહેવામાં આવ્યું કે, “માફ કરજે બહેન, અમે માતા કે પિતાની ગેરહાજરીમાં કોઈપણ બાળકની સારવાર કરતા નથી.”

સેન્દ્રાએ ખુલાસો કર્યો કે તેણે જ્યારે ફોન કર્યો હતો ત્યારે તેણે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે તે તેના ભાઈને લઈને આવી રહી છે - અમારા વતી તે તેના ભાઈને ધાર્થીવાર ડોક્ટર પાસે આવતી હતી, કારણ કે અમે હમેશાં મુસાફરીમાં રહેતા હતા. નર્સ પોતાના નિષ્ઠયને વળગી રહી કે બાળ દરદીની સાથે તેની માતા કે પિતા હોય તો જ ડોક્ટર તપાસ કરશે.

સેન્દ્રાને ગુસ્સો આવી જાય એવી પરિસ્થિતિ ઉભી થઈ હતી. અગાઉથી વ્યસ્ત એવી રોજંદી કાર્યસૂચિમાં પણ સમય કાઢીને તે ડોક્ટરની પાસે પોતાના ભાઈને લઈને આવી હતી; તેના બધાં જ આયોજનો અને પ્રયાસો વર્થ ગયાં હતાં. ધરે પાછા જવા માટે તેણે બીજી પિસ્તાળીસ મિનિટની કારની મુસાફરી કરવી પડે તેમ હતું, અને તેને આ બધું સમયનો બગાડ સમાન લાગ્યું.

શાંતિ તથા પ્રેમથી વર્તવા માટે ઈશ્વરે તેને સહાય કરી. તેણે તેના પખ્યાને ફોન કર્યો, તેના પખ્યા તેની ભમ્મિને ભળવા માટે જઈ રહ્યા હતા; તેમણે કહ્યું કે તે આવીને પરિસ્થિતિ સંભાળી લેશો. તેવને એ સવારે જાણો કે અમારી ઓફિસ જઈને મારાં કેટલાંક પુસ્તકો અને ટેપ લઈ આવવાની દોરવણી પ્રાપ્ત થતી હોય એવું લાગ્યું હતું, પોતે શું કરી રહ્યા છે એ વિષેનો થોડો ઘણો અણસાર પણ તેમને ન હતો. તેમને તો એ પુસ્તકો લઈ આવવાનું જ સૂઝ્યું હતું.

તેવ જયારે દવાખાને પહોંચ્યા ત્યારે દરદીઓનાં નામ લખનાર અને અન્ય લખાણપદ્ધીનું કામ કરનાર સીએ તેવને પૂછ્યું કે, “શું તમે સેવક છો અને જોઈસ મેયરના પતિ છો?” તેમણે હા પાડી અને એ સીએ કહ્યું કે તે મને ટીવી પર જેતી હોય છે, અને અમારા કુટુંબ વિષે તેણે ઘણું બધું સાંભળ્યું છે. તેવે થોડીવાર સુધી એ સી સાથે વાત કરી અને સંવેદનાત્મક સાજાપણા વિષેના મારા લખેલાં પુસ્તકોમાંનું એક પુસ્તક એ સીને આપ્યું.

તમને આ વાત કહેવા પાઇળનો મારો હેતુ આ છે: જો સેન્ટ્રાએ ગુસ્સે થઈને ધીરજ ગુમાવી હોત, તો શું થાત? તેની સાક્ષીનું જો પતન થયું ન હોત, તો કમસે કમ ઘણું મોટું નુકશાન થયું હોત. ખરેખર તો, મને ટીવી પર જોનાર અને મારા કુટુંબને ખરાબ રીતે વર્તતા જોનાર એ સીને જ આત્મિક નુકશાન થયું હોત.

જગતમાં ઘણા લોકો ઈશ્વરને શોધવાનો પ્રયત્ન કરતા હોય છે, પરંતુ આપણે તેઓને જે જણાવતા હોઈએ છીએ તેના કરતાં આપણે તેઓને જે બતાવતા હોઈએ છીએ, તે વિશેષ મહત્વનું છે. અલબત્ત, બોલવા દ્વારા આપણે સુવાર્તા આપીએ છીએ, એ જરૂરી તો છે જ; પરંતુ એમ કરવા માટે તથા આપણે જે કંઈ કહ્યું હોય તેનો આપણા વર્તન દ્વારા નકાર કરવો, એ કશ્યું ન કહેવા કરતાં વધારે ખરાબ છે.

આ પરિસ્થિતિમાં સેન્ટ્રાએ ધીરજથી પોતાની વથા સહન કરી હતી, અને ઈશ્વરનું વચન જણાવે છે કે આપણાને આ પ્રકારનું વર્તન અને વલણ અપનાવવા માટે તેડવામાં આવ્યા છે.

યૂસફની ધીરજપૂર્વકની સહનશીલતા

વળી તેણે તેઓની આગળ યૂસફ કે જે ગુલામ તરીકે વેચાઈ ગયો હતો તેને મોકલ્યો.

તેના વચ્ચના સમય આવી પહોંચ્યો ત્યાં સુધી તેઓએ તેના પગોમાં બેડીઓ ઘાલી;

તે લોઢાની સાંકળોમાં રહ્યો. યહોવાના વચ્ચનથી તેની કસોટી કરવામાં આવી.

ગી.શ. ૧૦૫: ૧૭-૧૯

જૂના કરારના ઉદાહરણ તરીકે યૂસફ વિષે વિચાર કરો, તેના ભાઈઓએ તેની સાથે અન્યાયપૂર્વક દુર્વ્યવહાર કર્યો હતો. તેઓએ તેને એક ગુલામ તરીકે વેચી દીધો હતો અને તેના પિતાને એવું હતું કે કોઈક જંગલી જનાવરે તેને ફાડી ખાધો છે. એ દરમિયાન પોટીફાર નામના એક શ્રીમંત માણસે તેને ખરીદી લીધો હતો, અને પોતાના ધરમાં તેને એક ગુલામ તરીકે નોકરીએ રાખ્યો હતો. યૂસફ જ્યાં જ્યાં ગયો એ દરેક સ્થળે ઈશ્વરે તેને કૃપા આપી અને બહુ જલદીથી તેને પોતાના નવા શેઠની કૃપા પણ મ્રાપ્ત થઈ.

યૂસફને બઢતી મળતી રહી, પરંતુ બીજી એક અધિત બાબત તેના જીવનમાં બની. પોટીફારની પત્નીએ તેને અધિત સંબંધ બાંધવા માટે ફસાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો, પરંતુ તે પ્રામાણિક માણસ હતો, અને તેને પોટીફારની પત્ની સાથે કોઈ જ લેવાછેવા ન હતી. પોતાના પતિ આગળ જૂંહ બોલીને તેણીએ એવો આક્ષેપ કર્યો હતો કે યૂસફ તેના પર બળાત્કર કર્યો હતો અને તેને પરિણામે નિર્દોષ હોવા છતાં પણ તેને જેલમાં જવું પડ્યું હતું!

યૂસફ જેલમાં હતો, એ સમગ્ર સમયગાળા દરમિયાન તે બીજાઓને મદદ કરવાનો પ્રયત્ન કરતો હતો. તેણે ક્યારેય કોઈ બાબતની ફરિયાદ કરી ન હતી અને દુઃખમાં પણ તે યોગ્ય વલણ જાળવી રાખતો હોવાને કારણે ઈશ્વરે છેવટે તેને જેલમાંથી છોડાવ્યો અને તેને બઢતી આપી. અંતે ઈજ્જતમાં તેને એટલી બધી સત્તા આપવામાં આવી હતી કે આખા દેશમાં ફારુન રાજ સિવાય બીજું કોઈ તેની ઉપર ન હતું.

યૂસફને કફોરી હાલતમાં મૂકનાર તેના ભાઈઓ પાસેથી ઈશ્વરે પણ બદલો લીધો, અને એ બદલા સ્વરૂપે તેઓએ યૂસફની પાસે અનાજ લેવા માટે આવવું પડ્યું હતું, કારણ કે આખા દેશમાં દુકાણની પરિસ્થિતિ હતી. યૂસફના ભાઈઓ દુર્વ્યવહારને લાયક હતા, તેમ છતાં યૂસફ તેઓના પ્રત્યે દુર્વ્યવહાર ન કરીને એક ન્યાયી વલણ પ્રદર્શિત કર્યું હતું. તેઓએ તેને જે નુકશાન પહોંચાડ્યું હતું તેનો અર્થ શું થતો હતો,

એ યૂસફ તેઓને જણાવ્યું. તેના હિત અર્થે ઈશ્વરે કાર્ય કર્યું હતું - એટલે કે તેઓ યૂસફના હાથમાં નહિ, પણ ઈશ્વરના હાથમાં હતા અને તેઓને આશીર્વાદ આપવા સિવાય બીજ કોઈ બાબત કરવાનો અવિકાર તેને ન હતો. (જુઓ ઉત્પત્તિ ઉદ્-૫૦ અધ્યાયો)

કચકચ કરવાનાં ભયસ્થાનો

વળી જેમ તેઓમાંના કેટલાકે પ્રભુનું પરીક્ષણ કર્યું, અને સર્પોથી નાશ પામ્યા, તેમ આપણે તેનું પરીક્ષણ કરીએ નહિ.

વળી જેમ તેઓમાંના કેટલાએકે બડબડાટ કર્યો, અને સંહારકથી નાશ પામ્યા, તેમ તમે બડબડાટ ન કરો.

હવે એ સધયું તેઓને વીત્યું તે તો દાખલો લેવા માટે થયું; અને જેઓના પર યુગોનો અંત આવી લાગ્યો છે એવો આપણાને બોધ મળે તેને સારુ તે લખવામાં આવ્યું છે.

૧ કરિંથી ૧૦:૯-૧૧

આ કલમો પરથી આપણે તરત જ યૂસફ અને ઈશ્વાએલીઓ વચ્ચેના તફાવતને જોઈ શકીએ છીએ. યૂસફ સહેજ પણ કચકચ કરી ન હતી, જ્યારે ઈશ્વાએલી લોકો પોતાને અનુકૂળ આવતી ન હોય એવી નાની નાની દરેક બાબતમાં કચકચ જ કર્યા કરતા હતા. બડબડાટ કરવો, બીજાઓના દોષ શોધવા અને કચકચ કરવા સંબંધીનાં ભયસ્થાનો વિષે બાઈબલ બહુ સ્પષ્ટ છે.

સંદેશ એકદમ સ્પષ્ટ છે. ઈશ્વાએલી લોકોની કચકચે શત્રુઓ માટે દ્વાર ખુલ્ખું કર્યું, અને શત્રુઓએ અંદર આવીને તેઓનો નાશ કર્યો. ઈશ્વાએલી લોકોએ ઈશ્વરની ભલાઈની કદર કરવાની હતી - પરંતુ તેઓએ કદર કરી નહિ - તેથી તેઓએ એ માટે કિંમત ચુકવવી પડી.

આપણાને જણાવવામાં આવ્યું છે કે ઈશ્વાએલી લોકો પર દુઃખ આવી પડવાના તથા તેઓના મૃત્યુ પામવા વિષેનો આખો વૃત્તાંત આપણાને એ બાબત સમજાવવા માટે લખવામાં આવ્યો છે કે જો આપણે ઈશ્વાએલી લોકોની જેમ વર્તીશું, તો આપણા હાલ કેવા થશે.

જો ગ્રથમ આપણે આપણા વિચારોમાં કચકચ કરી ન હોય, તો તમે અને હું

આપણા મુખથી કચકચ કરતા નથી. કચકચ કરવી એ એક પ્રકારની અરણ્યવૃત્તિ જ છે, જે આપણને વચનના દેશમાં જતાં અટકાવે છે.

ઈસુ આપણા માટે એક નમૂનો છે, અને તેમણે જે કર્યું હતું તે આપણે કરવું જોઈએ.

ઈસ્ત્રાએલી લોકોએ કચકચ કરી અને તેઓ અરણ્યમાં રોકાઈ ગયા.

ઈસુએ સુતિ કરી અને મૂખેલામાંથી તેમને ઉઠાડવામાં આવ્યા.

આનાથી વિરુધ્ય, આપણે સુતિ અને આભારસુતિનું સામર્થ્ય તથા કચકચ કરવાનું શક્તિ પણ જોઈ શકીએ છીએ. હા, કચકચ કરવામાં, બડબડાટ કરવામાં, ગણગણાટ કરવામાં અને બીજાઓનો દોષ શોધવામાં શક્તિ તો રહેલી જ છે - પરંતુ એ શક્તિ નકારાત્મક છે. દરેક વખતે આપણે આપણાં મન અને મુખ એમાંની કોઈએક બાબત પર લગાડતા હોઈએ છીએ, ત્યારે આપણે શેતાનને આપણા પર રાજ કરવાની સત્તા આપીએ છીએ કે જે સત્તા ધારણ કરવાનો અધિકાર ઈશ્વરે શેતાનને આપ્યો નથી.

બડબડાટ કે કચકચ ન કરો, બીજાઓના દોષ ન શોધો

બડબડાટ તથા તકરાર વગર બધું કરો

કે, જેથી કુટિલ તથા આડી પ્રજામાં તમે નિર્દોષ તથા સાલસ, દેવના નિષ્ઠલંક છોકરાં, જીવનનું વચન પ્રગટ કરીને જ્યોતિઓ જેવા જગતમાં દેખાઓ છો, એવા થાઓ.

ફિલિપી ૨:૧૪-૧૫

કેટલીકવાર એવું લાગતું હોય છે કે આપું જગત કચકચ કરી રહ્યું છે. પુષ્ટ પ્રમાણમાં બડબડાટ અને ગણગણાટ તથા બહુ ઓછા પ્રમાણમાં આભારીભાવ અને કદર પ્રગટ થતાં જોવા મળે છે. નિયમિત રોજગારી મળવાને લીધે લોકોએ જ્યારે આભાર માનવો જોઈએ અને ઘરવિહોઙ્ગ માટેના કોઈ આશ્રયસ્થાનમાં તેઓએ રહેવું પડતું નથી, એ સત્યની કદર કરવાને બદલે તેઓ પોતાની નોકરી અને પોતાના ઉપરી અધિકારીઓ કે શેઠ વિષે કચકચ કરતા રહે છે.

ગરીબ લોકોમાંના ઘણા બધા જાણતા હશે કે એ નોકરી સારી નથી, તેમ છતાં તેઓ એ નોકરી મેળવવા તત્પર હશે. નિયમિત આવક ઉભી કરવા, પોતાના ઘરમાં

રહેવા અને પોતે જ રાંધીને ખાઈ શકે એ હેતુથી ખરાબ ઉપરી અધિકારી કે શેઠના હાથ નીચે નોકરી કરવા માટે તેઓ તૈયાર હોય છે.

કદાચ તમને પોતાને વધુ સારા પગારની નોકરીની જરૂર હશે અથવા તો તમારા ઉપરી અધિકારી કે શેઠ તમારી સાથે સારો વ્યવહાર કરતા નહિ હોય. એ એક હુંખદ બાબત છે, પરંતુ કચકચ કરવાથી એનો માર્ગ ખુલતો નથી.

ચિંતા ન કરો - પ્રાર્થના કરો અને આભાર માનો!

કશાની ચિંતા ન કરો; પણ દરેક બાબતમાં પ્રાર્થના તથા વિનંતીઓ વડે આભારસ્તુતિ સહિત તમારી અરજો દેવને જણાવો.

ફિલિપી ૪:૬

આ કલમમાં પ્રેરિત પાઉલ આપણને આપણે આપણી સમસ્યાઓ કેવી રીતે ઉકેલવી જોઈએ, એ વિષેનો ઉપદેશ આપે છે. તે આપણને દરેક પરિસ્થિતિમાં આભારસ્તુતિ સહિત પ્રાર્થના કરવાનો બોધ આપે છે.

પ્રભુએ મને આ જ સિધ્ધાંત આ રીતે શીખવ્યો હતો: “જોયસ, તારી પાસે જે કંઈ છે એ માટે જો તું આભાર માનતી નથી, તો મારે તને શા માટે બીજી કોઈપણ બાબત આપવી જોઈએ? જો તું કચકચ કરવાની હોય તો મારે તને શા માટે એવી બીજી કોઈક બાબત આપવી જોઈએ?”

આભારસ્તુતિથી સતત ભરપૂર એવા વર્તમાન જીવનના પાયામાંથી જ જો આપણે આપણી વર્તમાન પ્રાર્થનાવિનંતીઓ આપી શકીશું નહિ, તો આપણને અનુકૂળ હોય એવો પ્રત્યુત્તર મળશે નહિ. ઈશ્વરનું વચન એવું નથી કહેતું કે કચકચ સાથે પ્રાર્થના કરો, પરંતુ એવું જણાવે છે કે આભારસ્તુતિ સહિત પ્રાર્થના કરો.

જ્યારે કોઈક બાબત કે કોઈક વ્યક્તિ આપણે તેને જે માર્ગ મોકલવા માગતા હોઈએ, એ માર્ગ જતી નથી અથવા તો આપણે જ્યારે કોઈક બાબત માટે રાખેલી અપેક્ષા કરતાં વધારે રાહ જોવી પડે છે, ત્યારે બડબડાટ, ગણગણાટ, કચકચ અને બીજાઓનો દોષ શોધવાની વૃત્તિ પેદા થાય છે. ઈશ્વરનું વચન આપણને આવા સમયો દરમિયાન સહનશીલ બનવાનું શિક્ષણ આપે છે.

મેં જોયું છે કે સહનશીલતા એટલે રાહ જોવાની ક્ષમતા નહિ, પરંતુ રાહ જોતી વખતે સારું વલણ જળવી રાખવાની ક્ષમતા.

એ ખૂબ જ મહત્વનું છે કે કચકચ કરવાની બાબતને તથા તેના જેવી નકારાત્મક વિચારધારા અને વાતચીતને બહુ ગંભીર ગણવી જોઈએ. હું દફતાપૂર્વક માનું હું કે ઈશ્વરે મને એવી બાબતો પર આપણું મન અને મુખ કેન્દ્રિત કરવું કેટલું બધું ખતરનાક છે, એ વિષેનું પ્રકૃતીકરણ આપ્યું છે.

પુનર્નિયમ ૧: હ માં ઈશ્વરે ઈજ્ઞાઅલી લોકોને જણાવ્યું કે, “તમને આ પર્વત પર રહેતાં ઘણો જ વખત વીતી ગયો છે.” કદાચ તમે એના એ જ પર્વતની આસપાસ ઘણી બધી વાર ધૂમ્યા કર્યું છે, અને હવે તમે આગળ વધવા માટે તૈયાર થયા છો. જો એમ હોય તો, તમારે માટે આ વાત યાદ રાખવી લાભદાયી નીવડણે કે જ્યાં સુધી તમારા વિચારો અને વાતચીતો કચકચથી ભરેલી હશે, ત્યાં સુધી તમે કોઈપણ હકારાત્મક રીતે આગળ વધી શકશો નહિ.

મેં એવું નથી કહ્યું કે કચકચ કરવી સહેલું હશે, પણ તમને તો પ્રિસ્ટનું મન આપવામાં આવ્યું છે. તેનો વધુમાં વધુ ઉપયોગ શા માટે ન કરવો?

પ્રકરણ

૨૦

“કોઈપણ બાબત માટે મને રાહ
ન જોવડાવો; દરેક બાબત મને તરત
જ મળી જાય એવી લાયક વ્યક્તિ હું છું”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૫

“કોઈપણ બાબત માટે મને રાહ ન જોવડાવો;
દરેક બાબત મને તરત જ મળી જાય
એવી લાયક વ્યક્તિ હું છું”

અરાધ્ય વૃત્તિ નં. ૫

પ્રકરણ

૨૦

અધીરાઈ અભિમાનનું ફળ છે. અભિમાની વ્યક્તિ કોઈપણ બાબત માટે યોગ્ય વલણ સાથે રાહ જોઈ શકતો હોય એવું લાગતું નથી. અગાઉના પ્રકરણમાં આપણે ચર્ચા કરી છે તે પ્રમાણે, ધીરજ એટલે રાહ જોવાની ક્ષમતા નહિએ, પરંતુ રાહ જોતી વખતે સારું વલણ જાળવી રાખવાની ક્ષમતા.

એ માટે, જાઈઓ, પ્રલુના આવતાં સુધી ધીરજ રાખો. જુઓ, ખેડૂત ઘેતરમાં થનારા મૂલ્યવાન ફળની વાત જુઓ છે, અને પહેલો અને છેલ્લો વરસાદ થાય ત્યાં સુધી તે ધીરજ રાખે છે.

યાકૂબ ૫:૭

આ કલમ એવું નથી જણાવતી કે “જો તમે રાહ જુઓ છો, તો ધીરજ રાખો”, પરંતુ એવું જણાવે છે કે “તમે જ્યારે રાહ જુઓ છો, ત્યારે ધીરજ રાખો.” રાહ જોવી, એ જીવનનો હિસ્સો છે. ધણા લોકો “સારી રીતે રાહ જોતા” હોતા નથી, તેમ છતાં, ખરેખર તો, આપણે મેળવવા કરતાં રાહ જોવામાં આપણાં જીવનોનો વધુ સમય વીતાવતા હોઈએ છીએ.

મારા કહેવાનો અર્થ એ છે કે: આપણે વિશ્વાસપૂર્વક કોઈક બાબત માટે પ્રાર્થનામાં ઈશ્વરને વિનંતી કરીએ છીએ અને એ પછીથી એ બાબત પ્રગટ થાય તેની રાહ જોઈએ છીએ. એ બાબત જ્યારે પ્રાપ્ત થાય છે ત્યારે આપણે ખુશ થઈએ છીએ, કારણ કે આપણે જેની રાહ જોઈ રહ્યા હતા, એ બાબત છેવટે આપણને પ્રાપ્ત થઈ છે.

હુમેશાં કોઈક બાબત તરફ આગળ વધતા હોય - કોઈક બાબતની અપેક્ષા રાખતા હોય એવા ધ્યેયલક્ષી લોકો હોવાને કારણે આપણે કોઈક બાબત માટે ઈશ્વરને વિનંતી કરવાની અને તેમના પર વિશ્વાસ કરવાની તથા જ્યાં સુધી હવે પછીની નવી કોઈ બાબત બને નહિ ત્યાં સુધી થોડીક વધારે રાહ જોવાની પ્રક્રિયામાં આપણે પાછા જઈએ.

આ પરિસ્થિતિ વિષે વિચાર કરવાથી મને એક વાત એ સમજાઈ કે મારા જીવનનો ધણો બધો સમય મારે મેળવવા કરતાં રાહ જોવામાં વધારે ગાળવો જોઈએ.

તેથી મેં ફક્ત કંઈક મેળવવાના સમયને જ નહિ, પરંતુ રાહ જોવાના સમયને માણવાનો નિર્ણય કર્યો હતો.

આપણે જ્યાં જઈ રહ્યા છીએ ત્યાં જવાના આપણા માર્ગ પર આપણે જ્યારે જ જવાએ હોઈએ છીએ, તેને માણતાં શીખવાની આપણે ખાસ જરૂર છે!

અભિમાન આપણને ધીરજથી રાહ જોતા અટકાવે છે

વળી મને આપેલા કૃપાદાનને આશરે હું તમારામાંના દરેક જણને કહું છું કે, પોતાને જેવો ગણવો જોઈએ, તે કરતાં વિશેષ ન ગણવો; પણ દેવે જેટલે દરજજે દરેકને વિશ્વાસનું માપ વહેંચી આપ્યું છે, તેના પ્રમાણમાં નમતાથી દરેક પોતાને યોગ્ય ગણવો.

રોમનો ૧૨:૩

જો તમને ધીરજથી રાહ જોતા આવડતું ન હોય, તો રાહ જોવાના આનંદને માણવો અશક્ય છે. અભિમાન ધીરજથી રાહ જોવાની બાબતને અટકાવે છે, કરણ કે અભિમાની વ્યક્તિ પોતાની જાત વિષે એટલું બધું ઊંચું વિચારતી હોય છે કે તે એવું માની લે છે કે તેને કોઈપણ રીતે તકલીફ પડવી ન જોઈએ.

જો કે આપણે આપણી પોતાની જાત સંબંધી ખરાબ વિચારવાનું નથી, પણ એની સાથેસાથે આપણે આપણી જાત સંબંધી વધુ પડતું ઊંચું પણ વિચારવાનું નથી. આપણે આપણી જાતને આટલી બધી ઊંચી માની લેવાને કારણે જો બીજા લોકોને હલકા ગણવા લાગ્યોએ, તો એ બાબત ખતરનાક છે. જો બીજા લોકો આપણે જે રીતે ઠીચ્છીએ છીએ, એ કાર્ય કરતા ન હોય અથવા તો આપણે માનીએ છીએ એટલી ઝડપે એ કાર્ય થતું ન હોય, તો આપણે તરત જ અધીરાઈપૂર્વક વર્તીએ છીએ.

નમ વ્યક્તિ અધીરાઈપૂર્વકનું વલણ પ્રદર્શિત કરશે નહિ.

વાસ્તવિક બનો!

મારામાં તમને શાંતિ મળે એ માટે મેં તમને એ વચ્ચનો કહ્યાં છે; જગતમાં તમને સંકટ છે; પણ હિંમત રાખો; જગતને મેં જીત્યું છે.

યોહાન ૧૬:૩

અધીરાઈપૂર્વક વર્તવા માટે આપણને પ્રેરણા આપવા સારુ શેતાન આપણાં મનોનો જે બીજી એક રીતે ઉપયોગ કરે છે, એ રીત તો એ છે કે તે વાસ્તવિક કરતાં અભ્યવહાર વિચારધારાનો ઉપયોગ કરીને આપણને અધીરાઈપૂર્વક વર્તવાનું દબાણ કરે છે.

જો આપણા મગજમાં એવો કોઈ વિચાર આવે કે આપણને લગતી, આપણા સંજોગો અને સંબંધોને લગતી દરેક બાબત હમેશાં સંપૂર્ણ હોવી જોઈએ - કોઈપણ તકલીફ કે અડયણ હોવી ન જોઈએ તથા અપ્રિય લોકો સાથે વ્યવહાર કરવો ન પડે - તો આપણે આપણી જાતને પતન માટે તૈયાર કરી રહ્યા છીએ. અથવા, ખરેખર તો, મારે કહેવું જોઈએ કે અયોગ્ય વિચારધારા મારફતે શેતાન જ આપણને નીચે પાડવા માટે પેંતરા રચી રહ્યો છે.

હું એવું નથી કહેતી કે આપણે નકારાત્મક છીએ; હું હકારાત્મક વલણ અને વિચારોમાં ચુસ્તપણે વિશ્વાસ ધરાવું છું. પરંતુ હું એવું સૂચવી રહી છું કે આપણે એટલા તો વાસ્તવિક બનીએ કે જેથી કરીને આપણે અગાઉથી જ જાણી લઈએ કે વાસ્તવિક જીવનમાં બહુ થોડીક બાબતો એવી છે કે જે ક્યારેક સંપૂર્ણ હોય છે.

મારા પતિ અને હું મોટેભાગે દર શનિ-રવિના દિવસોમાં જુદા જુદા શહેરોમાં સેમીનારો યોજવા માટે જતા હોઈએ છીએ. ઘણીવાર અમે હોટલના મોટા હોલ અને જાહેર અથવા ચીલાચાલુ સેવાકેન્દ્રો ભાડે રાખતા હોઈએ છીએ. શરૂઆતમાં તો હું આ સ્થળોમાંના કોઈએક સ્થળે કંઈક અપ્રિય ઘટના - જેમ કે એરકંડીશન વ્યવસ્થા ખોરવાઈ જવી (અથવા તો સાવ બંધ જ હોય), અપૂરતી લાઈટ વ્યવસ્થા, ખુરશીઓ તૂટેલી અને ગંદી હોય અથવા તો આગલી રાતે યોજાયેલા લગ્ન સમારંભ પ્રસંગે કાપવામાં આવેલા કેકના ટુકડા હોલની અંદર ગમે ત્યાં પડેલા હોય - બનતી ત્યારે એ દરેક વખતે અધીરી અને હતાશ થઈ જતી હતી.

હું માનતી કે આ બધા ઓરડાઓ વાપરવા માટે અમે સારું એવું ભાડું ચૂકવ્યું છે અને બધી વ્યવસ્થા મળી રહેશે એવી અપેક્ષા સાથે જ અમે ભાડે લીધા છે, તેથી વ્યવસ્થાનો અભાવ જોતી ત્યારે હું અકળાઈ જતી હતી. અમે જે સ્થળો ભાડે રાખતા હતા, એ બધાં સ્વચ્છ અને આરામદાયક હશે, એવું માનીને અમે અમારાથી થઈ શકે એ દરેક બાબત કરતા હતા, અને તેમ છતાં, એમાંના ઉપ ટકા જેટલાં સ્થળો કોઈને કોઈક કારણે અમારી અપેક્ષાને સંતોષી શક્યા ન હતા.

કેટલીકવાર એવું પણ બનતું કે અમને ખાતરી આપવામાં આવી હોય તેમ છતાં અમારી ટીમ જ્યારે હોટલમાં આવી પહોંચતી ત્યારે અમને કહેવામાં આવતું હતું કે કેટલાક કલાક સુધી એકપણ ઓરડો ખાલી થશે નહિ. અમે ચોક્કસ તારીખો અને સમય સાથે વારંવાર જાણ કરવા છતાં તથા લખાણમાં મોકલવા છતાં હોટલના કર્મચારીઓ ઘણીવાર અમારી મિટીગોના સમયને લગતી ખોટી માહિતી આપતા. હોટલ તથા હોલમાં કામ કરતા કર્મચારીઓ અવિવેકી અને આળસુ હતા. ઘણીવાર એવું બનતું કે સેમીનાર સમયે અમે ભોજન માટે જે ઓર્ડર આઘ્યો હોય, એ ઓર્ડર પ્રમાણે વાનગીઓ તૈયાર કરેલી ન હોય.

મને ખાસ યાદ છે કે એકવાર અમારી પ્રિસ્ટી બહેનોને (આશરે આઠસો જેટલી) ભોજન પછીથી પીરસવામાં આવતા મિષાન્નની અંદર રમ (એક પ્રકારનો દારુ) ભેળવવામાં આવ્યો હતો. જે રીતે લગ્નના સત્કાર સમારંભમાં પીરસવામાં આવતી કોઈ વાનગીમાં કંઈક ભેળવી દેવામાં આવે છે, એ રીતે આ મિષાન્નમાં રસોડામાં કામ કરતા કર્મચારીઓએ રમ ભેળવી દીધો હતો. બહેનોએ જ્યારે અમને જણાયું કે એ મિષાન્નનો સ્વાદ તેમાં દારુ જેવું કંઈક ભેળવી દીધું હોય એવો લાગે છે, ત્યારે અમને થોડીક ચિંતા થઈ હતી.

હું ઘણું બધું કહી શકું તેમ છું, પરંતુ મારે જે કહેવું છે તે આ છે: જવલ્યે જ, પણ એથી વિશેષ તો ભાગ્યે જ અમે કોઈ સંપૂર્ણ જગ્યાએ, સંપૂર્ણ લોકો મધ્યે અને સંપૂર્ણ હેતુ સર્યો હોય એવો સેમીનાર યોજી શક્યા હતા.

છેવટે મને સમજાયું કે આ પરિસ્થિતિઓએ મને અધીરાઈભર્યું અને ખરાબ વર્તન કરતી બનાવી દીધી હતી, તેની પાછળના કારણોમાંનું એક કારણ એ હતું કે હું વાસ્તવિક નહિ, પરંતુ અવ્યવહાર બની રહી હતી.

હું નિષ્ફળ જવા માટે આયોજન કરતી નથી, પરંતુ મને બરાબર યાદ છે કે ઈસુએ કહ્યું છે કે આ જગતમાં આપણે સંકટ, કસોટીઓ, પીડા અને હતાશાનો સામનો કરવો પડશે. આ બાબતો આ પૃથ્વી પરના જીવનના હિસ્સા સમાન છે - વિશ્વાસી વ્યક્તિ તેમ જ અવિશ્વાસી વ્યક્તિ બને માટે. પરંતુ જો આપણે આત્માના ફળને પ્રદર્શિત કરીને ઈશ્વરના પ્રેમમાં ટકી રહીએ, તો જગતમાં બનતી બધી જ દુર્ઘટનાઓ આપણને હાનિ પહોંચાડી શકતી નથી.

સહનશીલતાઃ સહન કરવાનું ફળ

એ માટે પવિત્ર તથા વહાલાઓ, દેવના પસંદ કરેલાને ઘટે તેમ, દયાળું હદ્ય,
મમતા, નમતા, વિનય તથા સહનશીલતા પહેરો.

કલોસ્સી ઉ:૧૨

બધી જ પરિસ્થિતિઓમાં મારે કેવા પ્રકારનું વર્તન પ્રદર્શિત કરવું જોઈએ, એની
યાદ મારી જાતને કરાવવા માટે હું ઘણીવાર આ કલમ તરફ ફરું છું. હું મારી જાતને
યાદ દેવડાનું છું કે સહનશીલતા એટલે રાહ જોવા માટેની મારી ક્ષમતા નહિ, પરંતુ
હું જ્યારે રાહ જોતી હોઉં છું ત્યારે સારું વલણ જાગવી રાખવાની મારી ક્ષમતા.

કસોટીઓ દ્વારા ધીરજ પ્રગટ થાય છે

મારા ભાઈઓ, જ્યારે તમને તરેહ તરેહનાં પરીક્ષણો થાય છે ત્યારે તેમાં પૂરો
આનંદ માનો;

કેમ કે તમે જાણો છો કે તમારા વિશ્વાસની પરીક્ષામાં પાર ઉત્ત્યાર્થી
ધીરજ ઉત્પન્ન થાય છે.

તમે પરિપક્વ તથા સંપૂર્ણ થાઓ, અને કશામાં અપૂર્ણ રહો નહિ, માટે
ધીરજને પોતાનું કામ પૂરેપૂરું કરવા દો.

યાકૂબ ૧:૨-૪

સહનશીલતા પવિત્ર આત્માનું એક ફળ છે (ગલાતી ૫:૨૨) અને નવો જન્મ
પામનાર દરેક વ્યક્તિના આત્મામાં તેને મૂકવામાં આવ્યું હોય છે. ઈશ્વરના લોકો દ્વારા
પ્રદર્શિત કે પ્રગટ કરવામાં આવતી સહનશીલતા પ્રભુની દાખિમાં ખૂબ જ મહત્વની
છે. પ્રભુ ઈચ્છે છે કે બીજા લોકો તેમનું ચારિત્ય તેમના લોકો દ્વારા નિહાળે.

યાકૂબના પત્રનો પહેલો અધ્યાય આપણને શીખવે છે કે આપણે જ્યારે સંપૂર્ણ
બન્યા છીએ ત્યારે આપણને કોઈપણ બાબતની ખોટ પડશે નહિ. શેતાન સહનશીલ
માણસ પર વર્ચસ્વ જમાવી શકતો નથી.

યાકૂબના પત્રનો પહેલો અધ્યાય આપણને એ પણ શીખવે છે કે આપણામાં ધીરજ
ઉત્પન્ન કરવા માટે ઈશ્વર દ્વારા ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી રીતને (ધી ન્યૂ કીંગ જેમ્સ
વર્જન જેને “તરેહ તરેહનાં પરીક્ષણો” કહે છે) જાણીને આપણે જ્યારે આપણી જાતને

મુશ્કેલ પરિસ્થિતિઓમાં સામેલ થયેલી જોઈએ છીએ ત્યારે આપણે આનંદ કરવો જોઈએ.

મેં મારા પોતાના જીવનમાં જોયું છે કે “તરેહ તરેહનાં પરીક્ષણો”એ જ મારામાં ધીરજ પેદા કરી છે, પરંતુ પહેલાં તો એ તરેહ તરેહનાં પરીક્ષણોએ જેનામાં હૈવી લક્ષણો ન હોય એવી અસંખ્ય અન્ય બાબતો પેદા કરી હતી : અભિમાન, કોધ, બંડખોરી, સ્વદ્યા, કચકચ જેવી બીજી અનેક બાબતો. એવું લાગે છે કે ધીરજ પેદા થાય, એ પહેલાં જ આવી અન્ય બાબતોનો સામનો કરીને તેઓને દૂર કરવી જોઈએ.

કસોટી કે અગવડ

અને તેઓ હોર પર્વતથી સૂક્ષ્મ સમુદ્રને માર્ગે અદોમ દેશની બહાર રહીને ચક્કરાવો ખાઈને ચાલ્યા; અને રસ્તાની લંબાઈના કારણથી લોકોનો જીવ બહુ અધીરો થયો.

ગાંધાના ૨૧:૪

તમને જો યાદ હોય તો, અધીરાઈભર્યું વલણ અરણ્ય વૃત્તિઓમાંની એક વૃત્તિ છે કે જેણે ઈશ્વાએલી લોકોને ચાળીસ વર્ષ સુધી અરણ્યમાં ભટકાવ્યા હતા.

જો આ લોકો થોડીક અગવડ દરમિયાન પણ ધીરજ રાખીને મક્કમ રહ્યા ન હોત, તો તેઓ કેવી રીતે વચ્ચના દેશમાં જઈને એ સમયે ત્યાં રહેતા લોકોને ભગાડી મૂકવા તૈયાર થઈ શક્યા હોત કે જેથી કરીને તેઓ એ દેશનો કબજો લઈ શકે?

હું તમને ખરેખર ઉત્તેજન આપું છું કે પવિત્ર આત્મા જ્યારે તમારી અંદર ધીરજરૂપી ફળ વિકસાવે છે, ત્યારે તમે તેને સહકાર આપો. તમે પવિત્ર આત્માની સામે જેટલા વધારે પડશો, એટલી જ લાંબી પ્રક્રિયા ચાલશે. દરેક પ્રકારની કસોટીમાં ધીરજથી વર્તતાં શીખો, અને તમે તમારી જાતને એક ગુણવત્તાભર્યું જીવન જીવતા જોશો, અને એ જીવન કેવળ સહન કરવાનું નહિ હોય, પરંતુ ભરપૂરપણો આનંદી જીવન હશે.

ધીરજ અને સહનશીલતાનું મહત્વ

કેમ કે દેવની ઈચ્છા પ્રમાણે વર્ત્યા પછી તમને વચ્ચનું ફળ મળે, એ માટે તમારે ધીરજ રાખવાની જરૂર છે.

હિન્દુ ૧૦:૩૬

આ કલમ આપણાને જણાવે છે કે ધીરજ રાખ્યા વિના અને સહન કર્યા વિના આપણે ઈશ્વરનાં વચ્ચે પામીશું નહિ. અને હિંદ્રૂ હઃ૧૨ આપણાને જણાવે છે કે આપણે ફક્ત વિશ્વાસ અને ધીરજ રાખીને વચ્ચોનો વારસો પ્રાપ્ત કરીએ.

અભિમાની માણસ તેના પોતાના દૈહિક બળથી દોડીને તેના પોતાના સમય પ્રમાણે બધું થાય, એવો પ્રયત્ન કરતો હોય છે. અભિમાન કહે છે, “હવે હું તેથાર દું!”

નમ્રતા કહે છે, “ઈશ્વર બધું જ સારી રીતે જાણો છે, અને તે ક્યારેય મોડા પડશે નહિ!”

નમ્ર માણસ ધીરજથી રાહ જોતો હોય છે; ખરેખર તો તેને પોતાના દૈહિક બળથી ચાલવામાં “આદરયુક્ત ભય” લાગતો હોય છે. પરંતુ અભિમાની માણસ એક પદ્ધી એક બાબત અજમાવતો હોય છે, પરંતુ તે નિષ્ફળ જ જાય છે.

સીધી લીટી ઘેય તરફ આગળ વધવાનું હમેશાં ટૂંકું અંતર હોતું નથી

એક એવો માર્ગ છે કે જે માણસને અદલ લાગે છે ખરો, પણ પરિણામે તે મોતનો જ માર્ગ છે.

નીતિવચનો ૧૬:૨૫

આપણે એ બાબત શીખવી જ પડશે કે આત્મિક ક્ષેત્રમાં કેટલીકવાર સીધી લીટી આપણી અને આપણે જ્યાં પહોંચવાની ઈચ્છા રાખીએ છીએ ત્યાંની વચ્ચેનું સૌથી ટૂંકું અંતર હોતું નથી. સીધી લીટી નાશ તરફ લઈ જતું કદાચ સૌથી ટૂંકું અંતર હોઈ શકે.

જો એવું લાગતું પણ હોય કે આપણા ઈચ્છીત મુકામ સુધી લઈ જવામાં ઈશ્વર આપણાને ગોળગોળ ફેરવી રવ્યા છે, તોપણ આપણે ધીરજ રાખીને પ્રભુ પર વિશ્વાસ રાખતાં શીખવું જ જોઈએ.

દુનિયામાં લાગો દુઃખી અને અસંતુષ્ટ પ્રિસ્ટીઓ છે, તેનું કારણ એ છે કે તેઓ ઈશ્વરને તેમના પોતાના સમયે અને તેમની પોતાની રીતે કાર્ય કરવા દઈને ધીરજથી ઈશ્વરની રાહ જોવાને બદલે કંઈક થાય એવા પ્રયાસો કરવામાં પોતાની જાતને વ્યસ્ત રાખે છે.

તમે જ્યારે ઈશ્વર પર આધાર રાખવાનો પ્રયત્ન કરો છો, ત્યારે શેતાન તમને “તું કંઈક કર” એવું કહીને તમારા મનને સતત કચ્છતો રહેશે. તે તમને દૈહિક ઉત્સાહમાં બેંચી જવા માગો છે, કારણ કે તે જાણો છે કે દેહથી કંઈ જ લાભ થતો નથી (યોહાન દઃદઃ; રોમનો ૧૩:૧૪).

આપણે જોયું છે તેમ, અધીરાપણું એ ઘમંડ કે અભિમાનની એક નિશાની છે, અને ઘમંડની આ સમસ્યાને દૂર કરવાનો એકમાત્ર ઉકેલ નભ્રતા જ છે.

પોતાને નમ્ર કરો અને પ્રભુ પર આધાર રાખો

એ માટે દેવના સમર્થ હાથ નીચે તમે પોતાને નમાવો કે તે તમને યોગ્ય સમયે ઉચ્ચયપદે મૂકે.

૧ પિતર ૫:૬

“તમારા પોતાના અંદાજ પ્રમાણે તમારી જાતને નમાવો” આ ઉક્તિનો અર્થ એવો નથી યતો કે તમારી જાત વિષે હલકા વિચારો કરવા. એનો અર્થ એ જ થાય છે કે “એવું માની ન લેશો કે તમે તમારી પોતાની રીતે જ તમારી બધી જ સમસ્યાઓનો ઉકેલ લાવી શકશો.”

બધી બાબતોને ઘમંડપૂર્વક આપણા પોતાના હાથમાં લેવાને બદલે આપણે ઈશ્વરના સમર્થ હાથો નીચે આપણી જાતને નમાવવાનું શીખવું જ જોઈએ. યોગ્ય સમયે તે આપણને ઉંચકીને ઉચ્ચયપદે મૂકશે.

આપણે જ્યારે ઈશ્વર પર આધાર રાખીને દૈહિક ઉત્સાહમાં તણાઈ જવાનો ઈન્કાર કરીએ છીએ, ત્યારે “અહ્મનું મૃત્યુ” થાય છે. આપણે આપણા પોતાના માર્ગો અને આપણા પોતાના સમય સંબંધમાં મરવા લાગીએ છીએ અને આપણા માટેની ઈશ્વરની ઈશ્ય અને માર્ગો સંબંધમાં જીવંત બનવા લાગીએ છીએ.

ઈશ્વર આપણને જે કરવા માટે જણાવે છે, તે કરવા આપણે હમેશાં તરત જ આવીન થયું જોઈએ; પરંતુ આપણામાં દૈહિક અભિમાન પ્રત્યેનો દેવી ભય પણ હોવો જોઈએ - યાદ રાખો: અધીરાઈના મૂળમાં અભિમાન જ હોય છે. અભિમાની માણસ કહે છે, “કોઈપણ બાબત માટે રાહ જોવડાવો, દરેક બાબત મને તરત જ મળી જાય એવી લાયક વ્યક્તિ હું દ્ધું.”

તમારા પર જ્યારે હતાશ અને અધીરા બની જવાનું પરીક્ષણ આવે ત્યારે મારી તમને સલાહ છે કે તમે આ પ્રમાણો કહેવાનું શરૂ કરો કે, “ઓ પ્રભુ, હું તમારા સમય પ્રમાણે તમારી ઈચ્છાને આધીન થવા માગું છું. ન તો હું તમારી આગળ થવા માગું છું કે ન તો તમારી પાછળ. પિતાજી, ધીરજથી તમારી રાહ જોવામાં મારી સહાય કરો!”

પ્રકરણ

૨૧

“મારું વર્તન કદાચ અયોગ્ય હોઈ શકે,
પરંતુ એમાં મારો વાંક નથી”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૬

“મારું વર્તન કદાચ અયોગ્ય હોઈ શકે,
પરંતુ એમાં મારો વાંક નથી”

પ્રકરણ

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૬

૨૧

પોતાનાં કૃત્યોની જવાબદારી લેવાની અનિયતા, જે કંઈ ખોટું છે અથવા તો જે કંઈ ખોટું થઈ રહ્યું હોય એ દરેક બાબત માટે બીજા કોઈકનો વાંક કાઢવો, એ અરણ્ય જીવન માટેનું એક મોટું કારણ છે.

આપણે જોઈએ છીએ કે સમયની શરૂઆત થઈ ત્યારથી જ આ સમસ્યા પ્રગટ થઈ રહ્યી છે. એદનવાડીમાં જ્યારે પોતાનું પાપ પ્રગટ થઈ ગયું ત્યારે આદમ અને હવાએ એકબીજાનો, ઈશ્વરનો અને શેતાનનો વાંક કાઢ્યો; આમ તેઓએ પોતાનાં કૃત્યો માટેની અંગત જવાબદારી લેવાનું ટાળ્યું.

અને આદમે કહ્યું કે, મારી સાથે રહેવા સારુ જે સ્વી તેં મને આપી છે તેણે મને તે વૃદ્ધિનું ફળ આપ્યું, અને મેં ખાધું... અને સ્વીએ કહ્યું કે, સર્પે મને સુલાવી, અને મેં ખાધું.

ઉત્પત્તિ ૩:૧૨-૧૩

બધો વાંક તારો જ છે!

હવે ઈશ્વરની સ્વી સારાયને કંઈ છોકરાં થતાં ન હતાં અને તેની એક મિસરી દાસી હતી, તેનું નામ હાગાર હતું.

અને સારાયે ઈશ્વરને કહ્યું, હવે જો, યહોવાએ મને જણવાથી અટકાવી છે; માટે મારી દાસી પાસે જા, કદાચ તેનાથી હું છોકરાં પામીશ. અને ઈશ્વરને સારાયનું કહ્યું માન્યું.

અને ઈશ્વર કનાન દેશમાં દશ વર્ષ રહ્યા પછી, ઈશ્વરની સ્વી સારાયે હાગાર નામે પોતાની દાસીને લઈને પોતાના પતિ ઈશ્વરને સ્વી થવા સારુ આપી.

અને તે હાગારની પાસે ગયો, અને તે ગર્ભવતી થઈ; અને જ્યારે તેણે જાણ્યું કે હું ગર્ભવતી થઈ છું, ત્યારે તેની દિલ્લિમાં તેની શેઠાણી તુચ્છ ગણાઈ.

અને સારાયે ઈશ્વરને કહ્યું, મારી હાય તને લાગે; મેં મારી દાસીને તારી સોડમાં આપી; અને જ્યારે તેણે પોતાને ગર્ભવતી થયેલી જાણી ત્યારે તેની દિલ્લિમાં હું તુચ્છ ગણાઈ; મારી અને તારી વર્ષ્યે યહોવા ન્યાય કરો.

પણ ઈશ્વામે સારાયને કહ્યું, જો, તારી દાસી તારા હાથમાં છે; જે તારી દિષ્ટિમાં સારું લાગે તે તેને કર. અને સારાયે તેને દુઃખ દીધું, ત્યારે તે તેની પાસેથી નાઢી.

ઉત્પત્તિ ૧૬:૧-૬

આદમ અને હવા વચ્ચે જે દશ્ય ભજવાયું હતું, એ જ દશ્ય ઈશ્વામ અને સારાય વચ્ચેના મતભેદમાં અહીં જોવા મળે છે. તેઓને બાળક થશે, ઈશ્વરે આપેલા એ વચ્ચનને ઈશ્વર પરિપૂર્ણ કરશે એની રાહ જોતાં જોતાં તેઓ થાકી ગયાં હતાં, તેથી તેઓએ દેહ પર ભરોસો મૂકીને “તેઓનું પોતાનું ધારેલું જ કર્યું.” દેહ પર ભરોસો મૂકવાની બાબતનો જ્યારે રકાસ થયો ત્યારે તેઓ એકબીજાનો વાત કાઢવા લાગ્યા.

ભૂતકાળમાં મારા પોતાના જ ઘરમાં મેં અનેકવાર તેવ અને મારી વચ્ચે આ જ પ્રકારનું દશ્ય ભજવાતું જોયું હતું. એવું લાગતું હતું કે અમે જીવનની વાસ્તવિક બાબતોને સતત ટાળી રહ્યાં હતાં, અમે વાસ્તવિકતાનો સામનો કરવા માગતાં ન હતાં.

મને બરાબર યાદ છે કે તેવના જીવનમાં પરિવર્તન આવે, એ માટે હું પ્રાર્થના કરતી હતી. હું મારું બાઈબલ વાંચતી હતી, હું તેમનામાં વધારે ને વધારે ખોડખાંપણો જોઈ રહી હતી અને તેમણે પોતાના જીવનમાં કેટલું બધું પરિવર્તન લાવવાની જરૂર છે, એ વિષે હું વિચારતી હતી! મેં જ્યારે પ્રાર્થના કરી ત્યારે પ્રભુએ મારી સાથે વાત કરીને કહ્યું, “જોઈસ, તેવ પોતે કોઈ સમસ્યા નથી... સમસ્યા તો તું પોતે જ છે.”

હું નાસીપાસ થઈ ગઈ. મેં રક્યા કર્યું. ગ્રાણ દિવસ સુધી હું રડી હતી કારણ કે મારી સાથે એક જ ઘરમાં રહેવું એ શેના જેવું હતું, એ બાબત ઈશ્વર મને બતાવી રહ્યા હતા. તેમણે મને બતાવ્યું હતું કે હું કેવી રીતે દરેક બાબતને મારા હાથમાં લેવાનો પ્રયત્ન કરતી હતી, હું કેવી રીતે બધાનો વાંક કાઢીને કચકચ કરતી હતી, મને રાજી કરવી કેટલી બધી અધરી બાબત હતી, હું કેટલી બધી નકારાત્મક હતી વગેરે વગેરે. મારા અભિમાન પર એ એક આધાતજનક ફટકો હતો, પરંતુ પ્રભુમાં ફરીથી પુનઃસ્થાપિત થવાની એ શરૂઆત પણ હતી.

મોટાભાગના લોકોની જેમ હું દરેક બાબતમાં બીજા જ કોઈકનો અથવા મારા કાબૂ બહારના કેટલાક સંજોગોનો વાંક કાઢતી હતી. હું એવું માનતી હતી કે હું

અત્યાચારનો ભોગ બનેલી હતી તેને કારણે હું ઉધ્યત રીતે વર્તતી હતી, પરંતુ ઈશ્વરે મને જળાય્યુ કે “તું આ રીતે વર્તી રહી છે તેનું કારણ શોષણ હોઈ શકે છે, પરંતુ આ રીતે વર્તવાનું ચાલુ રાખવા માટે તું શોષણનું બહાનું ન કાઢ!”

આપણને સત્ય જ્ઞાનતા અટકાવવા માટે શેતાને ડિલ્વાઓ બાંધીને આપણાં મનોને ઘેરી લીધાં છે. સત્ય આપણને મુક્ત કરશે, એ વાત શેતાન સારી રીતે જાણે છે!

આપણા પોતાના વિષે તથા આપણા વર્તન વિષેની સાચી વાતનો સ્વીકાર કરવાની બાબત કરતાં વધારે પીડાદાયક બીજી કોઈપણ સંવેદનાત્મક બાબત હોય, એવું હું માની શકતી નથી. અને એ બાબત પીડાદાયક હોવાને કારણે મોટાભાગના લોકો એ બાબતથી દૂર ભાગી જાય છે. કોઈકના વિષેની સાચી વાત માની લેવી ખરેખર બહુ સહેલું છે, પરંતુ જ્યારે આપણી પોતાની જાત વિષેની જ કોઈ સાચી વાત આવે ત્યારે તેનો સ્વીકાર કરવો, આપણને બહુ અધરું લાગતું હોય છે.

જો...

અને લોકો દેવની તથા મૂસાની વિરુદ્ધ બોલ્યા કે, તમે અમને અરણ્યમાં મરી જવાને માટે મિસરમાંથી કેમ કાઢી લાવ્યા છો? કેમ કે અન્ન નથી, અને પાણી પણ નથી; અને અમારા જીવ આ હલકા અન્નથી કંટાળે છે.

ગણના ૨૧:૫

તમને યાદ હશે કે, ઈશ્વાએલી લોકોએ કચકચ કરીને કચ્ચું હતું કે ઈશ્વર તથા મૂસાના વાંકને કારણે તેઓની બધી જ સમસ્યાઓ ઊભી થઈ હતી. અરણ્યમાં તેઓએ શા માટે બહુ લાંબા સમય સુધી રહેવું પડ્યું હતું, તે અંગેની કોઈપણ અંગત જવાબદારી લેવામાંથી તેઓ સફળતાપૂર્વક છટકી ગયા હતા. ઈશ્વરે મને બતાવ્યું કે ઈશ્વાએલી લોકોને ચાળીસ વર્ષ સુધી અરણ્યમાં રોકી રાખનાર મુખ્ય અરણ્ય વૃત્તિઓમાંની એક વૃત્તિ આ હતી.

મારો જીવનમાં એકના એક પર્વતની આજુબાજુ ફરતા રહેવામાં મેં ઘણાં બધાં વર્ષો વીતાવ્યાં, તેની પાછળનાં મુખ્ય કારણોમાંનું એક કારણ આ પણ હતું. હું શા માટે ખરાબ વર્તન કરી રહી હતી, એ માટેનાં બહાનાંઓની યાદીનો અંત આવતો નથી:

“હું જ્યારે એક બાળક હતી ત્યારે મારું શોષણ થયું ન હોત, તો મારો સ્વભાવ આટલો ખરાબ ન હોત.”

“જો મારાં બાળકો મને વધારે મદદરૂપ થયા હોત, તો હું વધારે સારી રીતે વર્તતી હોત.”

“જો તેવ શનિવારના દિવસોએ ગોલ્ડ રમવા જતા ન હોત, તો હું તેમનાથી આટલી બધી નારાજ ન થાત.”

“જો તેવ મારી સાથે વધારે વાતો કરતા હોત, તો હું આટલી બધી એકલતા ન અનુભવત.”

“જો તેવ મારા માટે વધારે ભેટો લઈ આવતા હોત, તો હું આટલી બધી નકારાત્મક બની ગઈ ન હોત.”

“જો મારે નોકરી કરવી પડી ન હોત, તો હું બહુ થાકેલી અને ચિડાયેલી ન રહેત.” (તેથી જ મેં નોકરી છોડી દીધી હતી, અને એ પછીથી...)

“જો હું ઘરની બહાર વધારે નીકળી શકી હોત, તો હું આટલી બધી કંટાળતી ન હોત!”

“જો અમારી પાસે વધારે પૈસા હોત...”

“જો અમારી પાસે અમારું પોતાનું ઘર હોત તો.” (તેથી જ અમે એક ઘર ખરીદી લીધું હતું અને એ પછી...)

“જો અમારે આટલા બધાં બિલોની ચૂકવણી કરવાની ન હોત તો...”

“જો અમારે સારા પાડોશીઓ કે જુદા જુદા સ્વભાવના મિત્રો હોત તો...”

જો! જો! જો! જો! જો! જો! જો!

પણા...

અને યહોવાએ મૂસાને કહ્યું કે,

કનાન દેશ, જે હું ઈસ્થાએલપુત્રોને આપું છું તેની જાસૂસી કરવાને તું માણસોને મોકલ્યા; તેઓના બાપોના સર્વ કુળોમાંથી એકએક પુરુષને મોકલ્યા, તે પ્રત્યેક તેઓ મધ્યે ઉપરી હોય.

અને યહોવાની આજ્ઞા પ્રમાણે મૂસાએ પારાન અરરણ્યથી તેઓને મોકલ્યા; એ સર્વ પુરુષો ઈસ્થાએલપુત્રોના મુખ્યો હતા.

અને તેઓ દેશની જાસૂસી કરીને ચાળીસ દિવસ પછી પાછા આવ્યા.

અને તેઓ ચાલીને મૂસા તથા હારુનની પાસે, તથા ઈચ્છાએલપુત્રોની આખી જમાત પાસે પારાનના અરણ્યમાં, કાદેશમાં આવ્યા; અને તેઓને તથા આખી જમાતને તેઓએ ખબર આપી, અને તે દેશનાં ફળ તેઓને દેખાડ્યાં.

અને તેઓએ તેને હકીકત આપતાં કહ્યું કે, તે અમને મોકલ્યા તે દેશમાં અમે ગયા, અને તે ખરેખર દૂધ-મધની રેલછેલવાળો દેશ છે; અને આ તેનું ફળ છે.

તોપણ જે લોક તે દેશમાં રહે છે તેઓ જોરાવર છે, અને નગરોની આસપાસ કોટ છે, અને તેઓ બહુ મોટાં છે; અને વળી અમે ત્યાં અનાકપુત્રોને પણ જોયા.

ગણના ૧૩:૧-૩; ૨૫-૨૮

‘જો’ અને ‘પણ’ શબ્દો સૌથી વધુ છેતરામણા શબ્દોમાંના બે શબ્દો છે, શેતાન આપણાં મનોમાં એ શબ્દો ક્યારેક રોપી જતો હોય છે. વચ્ચનના દેશમાં બાતમીદારોની ટોળી તરીકે મોકલવામાં આવેલા બાર જાસૂસો બે માણસોએ લાકડી પર ઊંચક્વા પડે એવી દ્રાક્ષની મોટી લૂમ લઈને પાછા આવ્યા, પરંતુ તેઓએ મૂસાને તથા લોકોને જે અહેવાલ આપ્યો, તે નકારાત્મક હતો.

એ ‘પણ’ એ તેઓને હરાવ્યા! તેઓએ પોતાની દંદિ ઉભી થનારી સમસ્યા પર નહિ, પરંતુ ઈશ્વર પર રાખવાની હતી.

આપણને હરાવનાર આપણી સમસ્યાઓ પાછળનાં કારણોમાંનું એક કારણ એ છે કે આપણે એનું માનતા હોઈએ છીએ કે આપણી સમસ્યાઓ ઈશ્વર કરતાં વધારે મોટી છે. સાચી વાતનો સામનો કરવામાં આપણને મુશ્કેલી પડે છે, એનું કારણ પણ એ હોઈ શકે. આપણને ખાતરી હોતી નથી કે ઈશ્વર પરિવર્તન લાવી શકશે કે કેમ, તેથી આપણે જેવા છીએ તેવા આપણી જાતનો સ્વીકાર કરવાને બદલે આપણી જાતને સંતાડતા હોઈએ છીએ.

ઈશ્વર જ્યારે મારી સાથે બ્યવહાર કરી રહ્યા હોય ત્યારે મારી પોતાની જાત સંબંધીની સાચી વાતનો સામનો કરવામાં હવે મને મુશ્કેલી પડતી નથી, કારણ કે હું જાણું છું કે ઈશ્વર મારામાં પરિવર્તન લાવી શકે છે. ઈશ્વર જે કરી શકે છે, તે મેં ક્યારનુંયે જોઈ લીધું છે અને મને તેમના પર ભરોસો છે. જો કે, ઈશ્વરની સાથે

ચાલવામાં શરૂઆતમાં મને મુશ્કેલી પડતી હતી. મેં મારું મોટાભાગનું જીવન એક યા બીજુ બાબત છૂપાવવામાં જ વીતાચ્ચું હતું. હું એટલા બધા લાંબા સમય સુધી અંધકારમાં જીવતી હતી કે તેમાંથી બહાર આવીને અજવાળામાં પ્રવેશવું સહેલું ન હતું.

અંત:કરણની સત્યતા

હે દેવ, તારી કૃપા પ્રમાણે મારા પર દ્યા કર; તારી પુષ્કળ રહેમ પ્રમાણે મારાં ઉલ્લંઘન ભૂસી નાખ.

મારા અન્યાયથી મને પૂરો ધો, અને મારા પાપથી મને શુદ્ધ કર.

કેમ કે મારાં ઉલ્લંઘન હું જાણું છું, અને મારું પાપ નિત્ય મારી આગળ છે.

તારી, હા, તારી જ વિરુદ્ધ મેં પાપ કર્યું છે, અને જે તારી દિષ્ટિમાં ભૂંકું છે તે મેં કર્યું છે; તેથી જ્યારે તું બોલે ત્યારે તું ન્યાયી ઠરે, અને તું ન્યાય કરે ત્યારે તું નિર્દોષ ઠરે.

હું અન્યાયીપણામાં જન્મ્યો, અને મારી માઓ પાપમાં મારો ગર્ભ ધર્યો હતો.

તું અંત:કરણની સત્યતા માગે છે; અને મારા હદ્યને તું જ્ઞાન શીખવીશ.

ગી.શા.૫૧:૧-૬

ગી.શા.૫૧ માં દાઉદ રાજ દ્યા અને મારી માટે ઈશ્વરને પોકાર કરી રહ્યો હતો, કારણ કે યહોવા બેથશેબા સાથેના તેના પાપ અને તેણીના પતિના ખૂન સંબંધમાં દાઉદ રાજ સાથે વ્યવહાર કરી રહ્યા હતા.

તમે માનો કે ન માનો, આ ગીત લખ્યું તેના પૂરા એક વર્ષ અગાઉ દાઉદ આ પાપ કર્યું હતું, પરંતુ દાઉદે ખરેખર કયારેય એ પાપનો સામનો કર્યો ન હતો અને તેને કબૂલ કર્યું ન હતું. તે સાચી વાતનો સામનો કરતો ન હતો, અને જ્યાં સુધી તેણે એ સાચી વાતનો ઈનકાર કર્યો ત્યાં સુધી તે સાચા અર્થમાં પસ્તાવો કરી શક્યો ન હતો. અને જ્યાં સુધી તે સાચા અર્થમાં પસ્તાવો કરી શક્યો નહિ, ત્યાં સુધી ઈશ્વરે તેની મારી આપી નહિ.

આ શાખ્બાગની ઇછ્છી કલમ અસરકારક છે. એ કલમ એવું જણાવે છે કે ઈશ્વર “અંત:કરણની” સત્યતા માગે છે. એનો અર્થ એ થાય છે કે જો આપણે ઈશ્વરના

આશીર્વાદો પ્રાપ્ત કરવા માગીએ છીએ, તો આપણે આપણી પોતાની જાત તથા આપણે કરેલાં પાપ સંબંધી ઈશ્વરની સમક્ષ પ્રામાણિક હોવું જ જોઈએ.

માફી પહેલાં કબૂલાત આવે છે

આપણામાં પાપ નથી, એમ જો આપણે કહીએ, તો આપણે પોતાને ઠગીએ છીએ, અને આપણામાં સત્ય નથી.

જો આપણે આપણાં પાપ કબૂલ કરીએ, તો આપણાં પાપ માફ કરવાને તથા આપણને સર્વ અન્યાયી શુદ્ધ કરવાને તે વિશ્વાસુ તથા ન્યાયી છે.

આપણે પાપ કર્યું નથી, એવું જો આપણે કહીએ, તો આપણે તેને જૂઠો પાડીએ છીએ, અને તેનું વચન આપણામાં નથી.

૧ યોહાન ૧૮:૧૦

જો આપણે ખરેખર પસ્તાવો કરીએ, તો ઈશ્વર આપણને તરત જ માફ કરી દે છે, પરંતુ જો આપણે જે કંઈ કર્યું હોય છે એ વિષેની સાચી વાતનો સામનો કરીને તેની કબૂલાત કરીશું નહિ, તો આપણે ખરેખર પસ્તાવો કરી શકતા નથી.

આપણે કંઈક ખોદું કર્યું છે એની કબૂલાત કર્યા પછી પણ જો આપણે એ વિષે બહાનું કાઢીએ, તો એ સત્યનો સામનો કરવાની ઈશ્વરની રીત નથી. સ્વાભાવિક રીતે જ આપણે આપણી જાત અને આપણાં કૃત્યોને ન્યાયી ઠરાવવા માગતા હોઈએ છીએ, પરંતુ બાઈબલ જણાવે છે કે આપણું ન્યાયીપણું કેવળ ઈસુ પ્રિસ્તમાં જ પ્રાપ્ત થાય છે (રોમનો ઉ:૨૦-૨૪). પાપ કર્યા પછી તમને અને મને - આપણાં બહાનાંઓ દ્વારા નહિ - પરંતુ કેવળ ઈસુના રક્ત દ્વારા જ ઈશ્વર સાથેના સીધા સંબંધમાં આવી શકીએ છીએ.

મને યાદ છે કે એક દિવસ એક પાઠોશીએ મને ફોન કરીને કહ્યું કે હું તેમને બેન્ક બંધ થઈ જાય એ પહેલાં હમણાંને હમણાં જ બેન્ક પર લઈ જાઉં, કારણ કે તેમની કાર ચાલુ થતી ન હતી. હું “મારું કામ” કરવામાં વ્યસ્ત હતી, અને હું મારું કામ અટકાવવા માગતી ન હતી, તેથી મને તેમના પર ગુસ્સો આવી ગયો હતો. ફોન મૂકતાની સાથે મેં એટલું ખરાબ વર્તન કર્યું કે મારે તેમને ફોન કરીને દિલગીરી વ્યક્ત કરવાની અને તેમને બેન્ક પર લઈ જવાની જરૂર પડી હતી. શા માટે હું આ રીતે વર્તી હતી, એ વિષેના બહાનાંઓથી મારું મન ભરેલું હતું: “મારી તબિયત સારી ન હતી...”, “હું કામમાં વ્યસ્ત હતી”, “મને કશું કરવાનું ગમતું ન હતું” વગેરે.

પરંતુ મારા આત્મામાં ઉડિ ઉડિ મને લાગતું હતું કે પવિત્ર આત્મા મને કોઈપણ બહાનું ન કાઢવાનું જણાવી રહ્યો હતો!

“તેમને ફોન કરીને એટલું જ જણાવ કે તું ખોટી હતી. બસ! ‘હું ખોટી હતી, હું જે રીતે વર્તી હતી, એ માટે કોઈ બહાનું મારી પાસે નથી. મહેરભાની કરીને મને માફ કરી દો અને હું તમને બેન્ક પર લઈ જઈશ’ આનાથી વધારે બીજું કંઈ ન કહે.”

હું તમને જણાવી શકું હું કે એમ કરવું અધરું હતું. મારો દેહ અકળાઈ રહ્યો હતો. હું અનુભવી શકી હતી કે મારા આત્મામાં આ નાની અમથી બાબત પરિણામની ચિંતા કર્યા વગર સંતાવા માટેની જગ્યા શોધવાના પ્રયત્નમાં દીડી રહી હતી. પરંતુ સત્યથી કોઈપણ બાબત છૂપી રહી શકતી નથી, કારણ કે સત્ય તો એક અજવાણું છે.

સત્ય અજવાણું છે

આદિએ શબ્દ હતો, અને શબ્દ દેવની સંઘાતે હતો, અને શબ્દ દેવ હતો.

તે જ આદિએ દેવની સંઘાતે હતો.

તેનાથી સધણું ઉત્પન્ન થયું; એટલે જે કંઈ થયું છે તે તેના વિના ઉત્પન્ન થયું નહિએ.

તેનામાં જીવન હતું; તે જીવન માણસોનું અજવાણું હતું.

તે અજવાણું અંધારામાં પ્રકાશો છે; પણ અંધારાએ તેને સ્વીકાર્ય નહિએ.

યોહાન ૧:૧-૫

સત્ય અંધકારના રાજ્ય સામે લડવાના સૌથી શક્તિશાળી હથિયારોમાંનું એક હથિયાર છે. સત્ય એટલે અજવાણું, અને બાઈબલ જણાવે છે કે અંધકારે ક્યારેય અજવાળાને સ્વીકાર્ય નથી અને સ્વીકારશે પણ નહિએ.

શેતાન દરેક બાબતને અંધકારમાં છુપાવેલી રાખવા માગે છે, પરંતુ પવિત્ર આત્મા દરેક બાબતને અજવાળામાં લાવવા તથા તેની સાથે વ્યવહાર કરવા માગતો હોય છે, કે જેથી કરીને તમે અને હું સાચા અર્થમાં ખરેખર મુક્ત થઈ શકીએ.

ઈસુએ કહ્યું છે કે સત્ય આપણને મુક્ત કરશે (યોહાન ૮:૩૨). અને એ સત્ય પવિત્ર આત્મા દ્વારા પ્રગટ કરવામાં આવે છે.

સત્યનો આત્મા

હજુ મારે તમને ઘણી વાતો કહેવાની છે, પણ હમણાં તે તમે ખમી શકતા નથી. તોપણ જે સત્યનો આત્મા, તે જ્યારે આવશે, ત્યારે તે તમને સર્વ સત્યમાં દોરી જશે; કેમ કે તે પોતાના તરફથી બોલશે નહિં; પણ જે કંઈ તે સાંભળશે તે જ તે બોલશે; અને જે જે થનાર છે તે તમને કહી દેખાડશે.

યોહાન ૧૬:૧૨-૧૩

ઈસુ પોતાના શિષ્યોને સમગ્ર સત્ય બતાવી શક્યા હોત, પરંતુ તે જાણતા હતા કે તેમના શિષ્યો એ માટે તૈયાર ન હતા. તેમણે તેઓને જજાચ્યું કે જ્યાં સુધી આકાશમાંથી પવિત્ર આત્મા તેઓની સાથે તથા તેઓની મધ્યે રહેવા માટે આવશે નહિં, ત્યાં સુધી તેઓએ રાહ જેવી પડશે.

ઈસુ આકાશમાં ચઢી ગયા, એ પછીથી તેમણે આપણી સાથે કાર્ય કરવા માટે પવિત્ર આત્માને મોકલી આપ્યો કે જેથી કરીને આપણે જુદા જુદા પ્રમાણમાં ઈશ્વરનો મહિમા આપણી મારફતે સતત પ્રગટ કરવા માટે તૈયાર થઈએ.

જો આપણે સત્યનો સ્વીકાર ન કરીએ, તો આપણે કેવી રીતે આપણાં જીવનોમાં પવિત્ર આત્માને કાર્ય કરતો થવા દઈએ? પવિત્ર આત્માને “સત્યનો આત્મા” કહેવામાં આવે છે. તમારા અને મારા પ્રત્યેના પવિત્ર આત્માના સેવાકાર્યનું એક મુખ્ય પાસું સત્યનો સ્વીકાર કરવામાં આપણને મદદરૂપ થવું, તે છે - આપણને સાચા અને યોગ્ય સ્થાને લઈ આવવા, કારણ કે સત્ય એકલું જ આપણને મુક્ત કરશે.

તમારા ભૂતકાળની કોઈક બાબત - કોઈ વ્યક્તિ, ઘટના કે તમને હુંખ પહોંચાનાર કોઈ સંજોગો - તમારા અયોગ્ય વલણ અને વર્તનનો ઝોત હોઈ શકે, પરંતુ તેને એવો ને એવો રહેવા દેવા માટેનું કોઈ બહાનું બનવા ન દો.

વર્તણૂક અંગેની મારી ઘણી બધી સમસ્યાઓ ચોક્કસપણે વર્ષો સુધી મારા પર કરવામાં આવેલા જીતીય, શાબ્દિક અને સંવેદનાત્મક શોષણાને કારણે જ ઊભી થઈ હતી - પરંતુ જ્યાં સુધી મેં એ સમસ્યાઓ માટે શોષણાનો એક બહાના તરીકે ઉપયોગ કર્યો ત્યાં સુધી હું અયોગ્ય રીતે વર્તવાના ફંદામાં ફસાયેલી રહી હતી. એ તો આ પ્રમાણે કહીને શત્રુનો બચાવ કરવા જેવી વાત છે કે “હું આ બાબતને વિકારું હું, પરંતુ આ કારણે જ હું તેને પકડી રાખું હું.”

તમે દરેક બંધનમાંથી મહિમાવંત છૂટકારાનો અનુભવ અવશ્ય કરી શકો છો. તમારે ચાળીસ વર્ષ સુધી અરણ્યમાં ભટકવું પડશે નહિ. અથવા તો, “અરણ્યવૃત્તિઓ” જ તમને ત્યાં પકડી રાખતી હતી, એ વિષેની જાણ તમને ન હોવાને કારણે જો તમે ચાળીસ અથવા એ કરતાં પણ વધારે વર્ષો વીતાવી ચૂક્યા છો, તો આજનો દિવસ તમારા માટે નિર્ણય કરવાનો દિવસ બની શકે છે.

ઈશ્વરને વિનંતી કરો કે તે તમારા વિષેની સાચી વાત કે સત્ય તમને બતાવવાનું શરૂ કરે. અને ઈશ્વર જ્યારે એ કાર્ય કરે છે ત્યારે તમે તેમના પર આધાર રાખો! એ કાર્ય સરળ નહિ હોય, પરંતુ યાદ રાખો કે તેમણે વચ્ચે આખ્યું છે કે, “હું તને કદી મૂકી દઈશ નહિ, અને તને તજ્જશ પડા નહિ” (હિન્દુ ૧૩:૫).

તમે અરણ્યની બહાર આવી ગયા છો; વચ્ચે દેશનો આનંદ માઝો!

પ્રકરણ

૨૨

“મારું જીવન બહુ હુઃખી છે;
મારા અધમ જીવનને લીધે
હું મારા પોતાના સંબંધી દિલગીર છું!”

અરણ્ય વૃત્તિ નં.૭

“મારું જીવન બહુ દુઃખી છે;
મારા અધમ જીવનને લીધે
હું મારા પોતાના સંબંધી દિલગીર છું!”

અરાધ્ય વૃત્તિ નં. ૭

પ્રકરણ

૨૨

ઇશ્વાએલપુત્રો પોતાના સંબંધી ઘણા દિલગીર હતા. દરેક અગવડ સ્વદ્યા ખાવાનું એક નવું બહાનું બની ગઈ હતી.

મને જ્યારે મારી પોતાની જાત પર દયા આવતી હતી એ દિવસો દરમિયાન પ્રભુએ મારી સાથે વાત કરી હતી, એ મને યાદ આવે છે. તેમણે કહ્યું હતું કે, “જોઈસ, તું દયા ઉપજવનારી કે બળવાન બની શકીશ, પરંતુ તું એ બંને બની શકશે નહિ.”

આ એક એવું પ્રકરણ છે કે જેને હું બહુ જલદીથી વાંચી જવા માગતી નથી. એક વાત સમજવી અત્યંત જરૂરી છે કે આપણે સ્વદ્યારૂપી રાક્ષસો તરફ લક્ષ આપીએ અને સાથેસાથે ઈશ્વરના સામર્થ્યમાં ચાલીએ, આ બંને બાબતો એકસાથે કરવી શક્ય નથી.

એકબીજાને ઉતેજન આપો અને દેઢ કરો

તેથી તમે હમણાં કરો છો તેમ જ અરસપરસ સુભોધ કરો (ઉતેજન આપો)
અને એકબીજાને દેઢ કરો (કુળવો).

૧ થેસ્સા.પ.૪:૧૧

મારી દયા ખાવાનું બંધ કરવાની બાબત મારે માટે અધરી હતી. હું જ્યારે દુઃખી હોઉં ત્યારે મારી જાતને શાંત્વન આપવા હું વર્ષો સુધી મારી દયા ખાતી હતી.

જે પણે કોઈ આપણને દુઃખ પહોંચાડે છે; જે ક્ષણે આપણને નિરાશાનો અનુભવ થાય છે ત્યારે શેતાન કોઈ દુષ્ટ આત્માને આપણા કાનમાં એવું કહેવા માટે મોકલી આપે છે કે આપણી સાથે કેવો ઝૂરતાભર્યો અને અન્યાયભર્યો બ્યવહાર કરવામાં આવ્યો છે.

અને આખી જમાતે મોટો ઘાંઠો
પાડીને પોક મૂકી; અને તે રાતે
લોકો રડચા. અને સર્વ
ઇશ્વાએલપુત્રોએ મૂસાની વિરુદ્ધ
તથા હારુનની વિરુદ્ધ કચુકચ કરી.

ગાંધના ૧૪:૧-૨

તમારે તો આવા સમયોએ તમારા મનમાં ધસી આવતા વિચારોને ફક્ત શાંતિથી સાંભળવાના જ છે, અને તમને બહુ જલદીથી સમજાઈ જશે કે આપણને બંધનમાં જકડી રાખવા માટે શરૂ કેવી રીતે સ્વદ્યાનો ઉપયોગ કરતો હોય છે.

જો કે, બાઈબલ આપણને આપણી જાત માટે દિલગીરી વક્ત કરવાની છૂટ આપતું નથી. ઊલટાનું, આપણે તો પ્રભુમાં એકબીજાને ઉતેજન આપવાનું અને દઢ કરવાનું કાર્ય કરવાનું છે.

અનુકૂળપારૂપી એક સાચી ભેટ છે, જેમાં અન્ય દુઃખી લોકો પ્રત્યે ઈશ્વરની જેમ દયા દર્શાવવાનો અને તેઓનું દુઃખ દૂર કરવામાં આપણું જીવન વીતાવવાનો સમાવેશ થાય છે. પરંતુ સ્વદ્યા તો એક પ્રકારની વિકૃતિ છે, કારણ કે સ્વદ્યા એક એવી બાબત છે કે જેમાં ઈશ્વર એવું ઈશ્ચતા હોય છે કે આપણે બીજાઓને કંઈક આપીએ, પરંતુ તેઓને આપવાને બદલે આપણે આપણી જાતને આપી દઈએ છીએ.

પ્રેમની બાબતમાં પણ એવું જ છે. રોમનો ૫:૫ જાણાવે છે કે પવિત્ર આત્મા દ્વારા આપણાં હદ્યોમાં ઈશ્વરનો પ્રેમ સર્વત્ર વહેવડાવવામાં આવેલો છે. પવિત્ર આત્માએ આ કાર્ય કર્યું છે કે જેથી કરીને આપણે જાણી શકીએ કે ઈશ્વર આપણા પર કેટલો બધો પ્રેમ રાખે છે અને આપણે પણ બીજાઓ પર પ્રેમ રાખી શકીએ.

બીજાઓને આપવા માટેનો પ્રેમ આપણો જ્યારે આપણી તરફ વાળી લઈએ છીએ ત્યારે એ સ્વાર્થપણું અને સ્વકેન્દ્રીપણું બની જાય છે, કે જે ખરેખર આપણો નાશ કરી નાખે છે. સ્વદ્યા એટલે મૂર્તિપૂજા - આપણો પોતાનો જ વિચાર કરવો, આપણા પર અને આપણી લાગણીઓ પર જ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું. સ્વદ્યા ફક્ત આપણા પોતાના સ્વાર્થ અને આપણી પોતાની જરૂરિયાતો અને ચિંતાઓ સંબંધી આપણને સભાન કરે છે - અને એ ખરેખર તો, જીવવા માટેની એક સંકુચિત માનસિકતા જ કહેવાય.

બીજાઓનો વિચાર કરો

તમે દરેક પોતાના હિત પર જ નહિ, પણ બીજાઓના હિત પર પણ લક્ષ રાખો.

ફિલિપી ૨:૪

થોડા સમય પહેલાં જ અમારો એક પ્રવચન કાર્યક્રમ અણધારી રીતે રદ થઈ ગયો હતો. હું એ કાર્યક્રમ માટે ખૂબ જ ઉત્સુક હતી; પણ જ્યારે મને એ કાર્યક્રમ રદ

થવાની જાણ થઈ ત્યારે શરૂઆતમાં તો હું થોડીક નિરાશ થઈ ગઈ હતી. એક સમય એવો હતો કે આવી કોઈક ઘટના બને ત્યારે હું તરત જ મારી દયા ખાતી, બીજા લોકોની ટીકા અને ન્યાય કરવા લાગતી અને બધા જ પ્રકારના નકારાત્મક વિચારો અને કૃત્યો કરવા લાગતી હતી. એ સમયથી જ હું આવી પરિસ્થિતિમાં શાંત રહેવાનું શીખી ગઈ હતી; કોઈક અયોધ્ય બાબત કહેવા કરતાં ચૂપ રહેવું વધારે સારું છે.

હું જ્યારે શાંતિથી બેઠી ત્યારે ઈશ્વરે મને બીજા લોકોના દાઢિકોણથી પરિસ્થિતિને બતાવવાનું શરૂ કર્યું. જે મકાનમાં એ મિટોંગ યોજવામાં આવી હતી, એ મકાન શોધવામાં તેઓ નિષ્ફળ ગયા હતા, અને ઈશ્વરે મને બતાવ્યું કે તેઓ એ બાબતથી કેટલા બધા નિરાશ થઈ ગયા હતા. તેઓ મોટી અપેક્ષા સાથે આ મિટોંગની રાહ જોઈ રહ્યા હતા અને અત્યારે તેઓ કશું કરી શકે તેમ ન હતા.

જો આપણે ફક્ત આપણી પોતાની તરફ જ ન જોતાં બીજી વ્યક્તિની તરફ દાઢિ કરીએ, તો પોતાની દયા ખાવાથી દૂર રહેવું કેટલું બધું સરળ બની રહે, એ એક આશ્રય પમાડે એવી બાબત છે.

કેટલીકવાર આપણે સહાનુભૂતિ મેળવવાના પ્રયત્નો કરવામાં જ અક્ષરસ: થાકી જતા હોઈએ છીએ. હા, સ્વદ્યા એક મોટું છટકું અને આપણને અરજ્યમાં જકડી રાખવા માટે શેતાનના માનીતા હથિયારોમાંનું એક હથિયાર છે. જો આપણે સાવધાની ન રાખીએ, તો આપણે ખરેખર સ્વદ્યારૂપી વ્યસનના બંધાળી બની જઈ શકીએ છીએ.

વ્યસન એટલે શારીરિક કે માનસિક સ્કૂર્ટિ વધારવા માટેના પ્રત્યુત્તર સ્વરૂપે આપોઆપ કરવામાં આવતી કોઈક બાબત - શીખવામાં આવેલી વર્તન કરવાની કોઈક પદ્ધતિ કે જે એક આદત બની ગઈ હોય છે.

પોતાની દયા ખાવામાં તમે કેટલો સમય વીતાવો છો? નિરાશાના સમયોમાં તમે કેવો પ્રતિભાવ આપો છો?

ખ્રિસ્તી વ્યક્તિ જ્યારે નિરાશાનો અનુભવ કરતી હોય છે ત્યારે તેને માટે એ એક ભાષ્યે જ બનતી બાબત છે - તે ફરીથી સજજ થઈ શકે છે. જો ઈશ્વર સાથે હોય તો એક નવી શરૂઆત હમેશાં ઉપલબ્ધ હોય છે. જો કે, સ્વદ્યા આપણને ભૂતકાળમાં ફસાવેલા રાખે છે.

જવા દો અને ઈશ્વરને કરવા દો!

તમે આગલી વાતોનું સ્મરણ કરશો મા, અને પુરાતન બિનાઓ ધ્યાનમાં લેશો મા.

જુઓ, હું નવું કામ કરનાર છું; તે હમણાં નીકળી આવશે, શું તમે તે જાણશો નહિ? હું તો અરણ્યમાં માર્ગ અને ઉજ્જવલ પ્રદેશમાં નદીઓ કરી આપીશ.

યશાયા ૪૩:૧૮,૧૯

મેં મારી જુંદગીના ઘણા બધાં વર્ષો મારી જત માટે દિલગીરી વ્યક્ત કરવામાં વેડકી નાખ્યા હતા. કોઈ બાબતના બંધાળી હોવાના કિસ્સાઓમાં મારો પણ સમાવેશ થતો હતો. કોઈપણ પ્રકારની નિરાશા આવે ત્યારે હું આપોઆપ મારી જતની દ્યા ખાતી હતી. શેતાન તરત જ અયોધ્ય વિચારોથી મારા મનને ભરી દેતો હતો, અને હું ‘જે બાબત વિષે વિચારતી હતી તેના સંબંધી કેવી રીતે વિચાર કરવો’ એ જાણતી ન હોવાને કારણો મારા મગજમાં જે કંઈપણ આવી જાય તેનો જ વિચાર હું કરતી હતી. હું જેટલા વધારે વિચારો કરતી એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં મને મારી દ્યા આવતી હતી.

હું ઘણીવાર અમારા લગ્નજીવનના શરૂઆતનાં વર્ષો વિષે વાતો કરતી હોઉં છું. કુટબોલની મોસમ દરમિયાન દર રવિવારે તેવને ટીવી પર મેચ જોવાની ઈચ્છા થતી હતી. જો કુટબોલની મોસમ ન હોય તોપણ તે બીજી કોઈક રમતની મેચ જોયા કરતા હતા. તેવને એ બધામાં બહુ મજા પડતી હતી, પરંતુ મને એમાંની કોઈ પણ બાબતમાં રસ પડતો નહિ. દરો ઉછળતો હોય એવી કોઈપણ રમત જોવામાં તેવને રસ પડતો હતો, અને રમત નિહાળવામાં તે એટલા બધા લીન થઈ જતા કે હું ત્યાં હાજર હોઉં તેની ખબર પણ તેમને પડતી નહિ.

એકવાર તો મેં તેમની બરાબર સામે ઊભા રહીને ખૂબ જ સ્પષ્ટપણે જણાવું હતું કે, “તેવ, મને સહેજ પણ સારું લાગતું નથી; મને એવું લાગે છે કે હું મરી જઈશ.”

ટીવીના પડદા પરથી પોતાની દણિ ઉઠાવ્યા વિના જ તેમણે કહ્યું, “હં... સારું સારું, વહાલી.”

મેં ઘણા બધા રવિવારોનો બપોર પછીનો સમય ગુરુસો કરવામાં અને સ્વદ્યા ખાવામાં વીતાવ્યો હતો. હું જયારે તેવ પર ગુરુસે થતી ત્યારે હમેશાં ઘરની સજ્જાઈ

કરવા લાગી જતી હતી. હવે મને ખબર પડે છે કે હું જ્યારે બહુ દુઃખી હોઉં ત્યારે તેવ પોતાની મસ્તીમાં જ રહેતા હતા, એ બાબતનો અપરાધભાવ તેમનામાં જાગે એવા પ્રયત્નો હું કરતી હતી. હું ધડકા સાથે બારીબારણાં અને ખાનાઓ ઉધારબંધ કરીને, તે જે ઓરડામાં બેઠા હોય એ ઓરડામાં અવરજવર કરીને, હાથમાં જાહુ લઈને હું જાણે કે બહુ કામ કરતી હોઉં એવો દેખાવ કરીને કલાકો સુધી વાવાડોડાની જેમ વર્તતી હતી.

અલબજા, હું તેમનું ધ્યાન જેંચવાનો પ્રયત્ન કરી રહી હતી, પરંતુ તે ભાગ્યે જ મારી તરફ જોતા. એ બધું છોડીને હું ઘરની પાછળના ભાગમાં જઈને બાથરૂમના પથર પર બેસતી અને રડતી. હું જેટલું વધારે રડતી એટલી જ વધારે દયા મને મારી જાત પર આવતી હતી. એ પછીનાં વર્ષોમાં ઈશ્વરે મને સ્વી શા માટે રડવા માટે બાથરૂમમાં જાય છે એ વિષેનું પ્રકૃતીકરણ આખ્યું. ઈશ્વરે કહ્યું હતું કે એનું કારણ એ છે કે બાથરૂમની અંદર એક મોટો અરીસો મૂકવામાં આવ્યો હોય છે; અને લાંબા સમય સુધી રડવા પછી સ્વી ઊભી થઈને એ અરીસામાં પોતાનું પ્રતિબિંબ લાંબા સમય સુધી જોયા કરે છે અને જુઓ છે કે તે ખરેખર કેટલી બધી દ્યાજનક દેખાય છે.

હું કેટલીકવાર એટલી બધી ખરાબ લાગતી હતી કે હું જ્યારે અરીસામાં માલં પ્રતિબિંબ જોતી ત્યારે હું ફરીથી રડવા લાગતી હતી. છેવટે હું ફેમિલી રૂમમાં છેલ્લી લટાર મારીને તેવ જે જગ્યાએ બેઠા હોય ત્યાં હું નિરાશ અને બહુ દ્યાજનક સ્થિતિમાં પહોંચ્યો જતી. જો હું રસોડામાં જતી હોઉં તો સહેજ માથું ઊંચું કરીને તે મને ચા બનાવી લાવવાનું કહેતા.

ટૂંકમાં, એ બાબત કામ ન લાગી! હું મારી જાતને સંવેદનાત્મક રીતે થકવી નાખતી હતી - આખો દિવસ અયોગ્ય લાગણીઓનો અનુભવ કરતાં કરતાં ધણીવાર મને એવું લાગતું કે મારી તબિયત સારી નથી.

ઈશ્વર તમારા હાથે તમારો ઉધ્યાર ક્યારેય કરશે નહિ, એ તો તેમના હાથે જ તમારો ઉધ્યાર કરશે. એકમાત્ર ઈશ્વર જ લોકોનાં જીવનોમાં પરિવર્તન લાવી શકે છે! સર્વશક્તિમાન ઈશ્વર સિવાય બીજું કોઈપણ તેવને તેમના રમત જોવાના શોખથી દૂર કરી શકે તેમ ન હતું. જેમ જેમ હું પ્રભુ પર ભરોસો રાખતાં અને મારી ઈશ્વરા પ્રમાણે કોઈ બાબત ન થાય ત્યારે સ્વદ્યામાં આળોટવાનું બંધ કરતાં શીખતી ગઈ, તેમ તેવ પણ દરેક રમતની મેચ નિહાળવાની બાબતમાં સંતુલન જાળવવા લાગ્યા.

હજુ પણ તેમને રમતની મેચ જોવાનું તો ગમે છે, પણ હવે મને ખરેખર એ બાબતથી માનસિક ત્રાસ થતો નથી. મારી મનપસંદ બાબતો કરવામાં હું મારા સમયનો ઉપયોગ કરું છું. જો ખરેખર મને કોઈક બાબત કરવાની ઈશ્વરા થાય અથવા તો એ કરવાની જરૂરિયાત જણાય, તો હું તેવને મીઠાશપૂર્વક (ગુસ્સે થઈને નહિ) એ કરવા માટે જણાવું છું, અને મોટેભાગે તો તે પોતાની યોજનાઓમાં ફેરફાર કરવા માટે રાજી થઈ જતા હોય છે. હજુ પણ કેટલીકવાર એવું બનતું હોય છે અને બનતું રહેશે કે જ્યારે મારી ઈશ્વરા પ્રમાણો કંઈક થતું ન હોય. મને જ્યારે એવું લાગે કે મારી લાગણીઓ હુભાય છે ત્યારે હું પ્રાર્થના કરું છું કે, “ઓ ઈશ્વર, આ કસોટીમાં પાર ઊતરવા મારી સહાય કરો. હું વધુ એકવાર પણ આ પર્વતની આસપાસ ભટકતી રહેવા માગતી નથી!”

પ્રકરણ

૨૩

“ઈશ્વરના આશીર્વાદો પ્રાપ્ત
કરવાને માટે હું લાયક નથી,
કારણ કે હું યોગ્ય વ્યક્તિ નથી”

અરણ્ય વૃત્તિ નં.૮

“ઈશ્વરના આશીર્વાદો પ્રાપ્ત કરવાને માટે
હું લાયક નથી, કારણ કે હું યોગ્ય વ્યક્તિ નથી”

પ્રકરણ

અરણ્ય વૃત્તિ નં.૮

૨૩

યહોશુઆ ઈજ્ઞાએલપુત્રોને યરદન નદી પાર કરાવીને વચનના દેશમાં દોરી લાવ્યો એ પછીથી જે પ્રથમ શહેર એટલે કે યરીખો શહેર જીતીને કબજે કરવા માટે તેઓ તૈયાર થાય એ પહેલાં ઈશ્વરે કંઈક કરવાની જરૂર હતી.

અને યહોવાએ યહોશુઆને કહું, આજે મેં તમારા પરથી મિસરનો દોષ દૂર કર્યો છે. માટે તે જગતનું નામ ગિલ્ગાલ પાડવામાં આવ્યું, જેમ આજ સુધી છે તેમ.

યહોશુઆ ૫:૮

યહોવાએ આજ્ઞા કરી કે બધા જ ઈજ્ઞાએલી પુરુષોની સુન્નત કરવામાં આવે, કારણ કે અરણ્યમાં તેઓ ચાળીસ વર્ષ સુધી ભટક્યા હતા તે સમગ્રે સમયગાળામાં કોઈની પણ સુન્નત કરવામાં આવી ન હતી. બધા પુરુષોની સુન્નત થઈ ગયા પછીથી જ યહોવાએ યહોશુઆને કહું કે તેમણે તેમના લોકોમાંથી મિસરનો દોષ “દૂર કર્યો” છે.

એ પછી છઢા અધ્યાયની થોડીક કલમોમાં યરીખો શહેર પર જીત મેળવીને તેને કબજે કરી લેવા માટે ઈશ્વરે કેવી રીતે ઈજ્ઞાએલપુત્રોને દોરવણી આપી હતી, એ વિષેની વાત આવે છે. પહેલાં એ લોકો પરથી દોષ ઉઠાવી લેવાની જરૂર શા માટે હતી? દોષ એટલે શું?

દોષની વ્યાખ્યા

‘દોષ’ શબ્દનો અર્થ “વાંક... કલંક : લાંછન”^૧ થાય છે. ઈશ્વરે જ્યારે કહું કે તે ઈજ્ઞાએલપુત્રો પરથી મિસરનો દોષ “દૂર કરશે” ત્યારે ઈશ્વર એક બાબત તરફ ધ્યાન દોરી રહ્યા હતા. મિસર જગતનું પ્રતીક છે. જગતમાં થોડાંક વર્ષો રહીને સાંસારિક બની ગયા પછી આપણા બધા પરથી જગતનો દોષ દૂર થવો જ જોઈએ.

મેં જે બાબતો કરી હતી અને મારા પ્રત્યે જે કંઈ કરવામાં આવ્યું હતું, એ બધાને કારણે હું શરમિંદગી અનુભવતી હતી. મને જે થયું હતું એ માટે હું મારી જાતને

દોષિત હરાવતી હતી (જો કે એમાંની ઘણી બધી બાબતો તો મારા બાળપણમાં જ બની હતી, અને એ બાબતો રોકવા મારાથી કંઈ થઈ શકે તેમ ન હતું.)

એમે કહી ગયા છીએ કે જે બાબતો આપણે આપણી જાતે કરી શકતા નથી, એ બાબતો સહેલાઈથી કરવા માટે આપણને મદદરૂપ થવા ઈશ્વર પાસેથી મફત કૃપાદાન સ્વરૂપે આપણી પાસે ઈશ્વરનું જે સામર્થ્ય આવે છે, તે કૃપા છે. ઈશ્વર આપણને કૃપા આપવા માગે છે, અને શેતાન આપણને કલંક આપવા માગે છે, કે જે 'દોષ' માટેનો બીજો એક શબ્દ છે.

કલંક મને જગાવતું હતું કે હું સારી વ્યક્તિ નથી - ઈશ્વરનો પ્રેમ અને સહાય પ્રાપ્ત કરવા માટે લાયક નથી. શરમિંદગીએ મારા આંતરિક માણસપણાને તેરી બનાવી દીધું હતું. મને જે કંઈ કરવામાં આવ્યું હતું કેવળ એનાથી જ હું શરમાતી ન હતી, પરંતુ હું તો મારી જાતથી શરમાતી હતી. મારા હદ્યમાં ઊરિ ઊરિ મને મારી જત ગમતી ન હતી.

ઈશ્વર દ્વારા આપણા પરથી દોષ દૂર કરવાનો અર્થ એવો થાય છે કે આપણામાંના દરેક જણે આપણા ભૂતકાળનાં બધાં જ પાપો માટે ઈશ્વર જે માફી આપે છે, એ માફીનો આપણી જાતો માટે સ્વીકાર કરવો જ જોઈએ.

તમારે એ વાત સમજવી જ પડશે કે તમે ક્યારેય ઈશ્વરના આશીર્વાદો પ્રાપ્ત કરવાને માટે લાયક બની શકવાના નથી - એ આશીર્વાદોને યોગ્ય તમે ક્યારેય બની શકશો નહિ. તમે તો એ આશીર્વાદોનો કેવળ નમ્રતાપૂર્વક સ્વીકાર કરીને માણી જ શકો છો, અને ઈશ્વર કેટલા બધા ભલા છે અને તે તમારી પર કેટલો બધો પ્રેમ રાખે છે, એ વાતથી અચંબો પામી શકો છો.

પોતાની જાતનો તિરસ્કાર કરવો, સ્વનકાર, ઈશ્વર તરફથી મળતી માફીનો સ્વીકાર કરવા ઈનકાર કરવો (પોતાની જાતને માફ કરીને), ઈસુના રક્ત દ્વારા પ્રાપ્ત થતા ન્યાયીપણાને ન સમજવું, અને આને લગતી બધી જ સમસ્યાઓ તમને અરણ્યમાં અવશ્ય ભટકાવ્યા કરશે. તમારું મન તમારા પોતાનાં કૃત્યો દ્વારા નહિ, પરંતુ ઈસુ મારફતે ઈશ્વર સાથેના યોગ્ય સંબંધ બાબતમાં નવીનીકરણ પામેલું હોવું જોઈએ.

સેવામાં ઘણાં બધાં વર્ષો વીતાવ્યા પછી હું માની ગઈ દું કે આપણી સમસ્યાઓમાંથી ૮૫ ટકા સમસ્યાઓ આપણે આપણી જાત વિષે કેવું વિચારીએ

છીએ, તેમાંથી જ ઉદ્ભવતી હોય છે. વિજયવંત જીવન જીવનારી તમારી કોઈપણ ઓળખીતી વ્યક્તિ ન્યાયીપણામાં પણ જીવન જીવી રહી હોય છે.

મને ખબર છે કે હું ઈશ્વરના આશીર્વાદો પ્રાપ્ત કરવાને માટે લાયક નથી, પરંતુ હું કોઈપણ રીતે એ આશીર્વાદોનો સ્વીકાર કરું છું, કારણ કે હું પ્રિસ્તની સાથે સહવારસ છું (રોમનો ૮:૧૭). એ આશીર્વાદો તો પ્રિસ્ત કર્માયા હતા, અને તેમના પર મારો વિશ્વાસ મૂકીને હું એ આશીર્વાદો પ્રાપ્ત કરું છું.

વારસ કે દાસ?

એ સારુ હવેથી તું દાસ નથી, પણ પુત્ર છે; અને જો તું પુત્ર છે, તો દેવને આશરે વારસ પણ છે.

ગલાતી ૪:૭

શું તમે પુત્ર છો કે દાસ - વારસ છો કે નોકર? જ્યારે કોઈ મિલકતને એક વ્યક્તિના હાથમાંથી બીજી વ્યક્તિના હાથમાં સોંપવામાં આવે છે ત્યારે વસિયતનામા દ્વારા એ મિલકત પ્રાપ્ત કરનાર વ્યક્તિ વારસ કહેવાય, પછી ભલેને એ વારસ લાયકાત ધરાવતો ન હોય તોપણ. બાઈબલ અનુસાર, દાસ કે મજૂર એ છે કે જે નિયમશાસ્ત્રનું પાલન કરવાના પ્રયત્નોમાં થાકી ગયો હોય છે. આ ઉક્તિ ગ્રાસદાયક પરિશ્રમ અને મુશ્કેલી સૂચ્યવે છે.

ઈશ્વર તેમની ફૂપામાં મને જે બાબત મફતમાં આપવા માગતા હતા, એ બાબતને યોગ્ય બનવાના પ્રયત્નોમાં મેં એક મજૂર તરીકે વર્ષો સુધી અરણ્યમાં આમતેમ ભટક્યા કર્યું હતું. મારી એ માનસિકતા ખોટી હતી.

પહેલાં તો હું એવું માનતી હતી કે દરેક બાબત પ્રાપ્ત કરી શકાય છે અને તેને લાયક બની શકાય છે : “કોઈપણ વ્યક્તિ કોઈપણ કારણ વિના તમારા માટે કશું જ કરતી નથી.” મને વર્ષો સુધી એ સિધ્યાંત શીખવવામાં આવતો હતો. હું જ્યારે મોટી થઈ રહી હતી ત્યારે એ ઉક્તિ અવારનવાર મારા સાંભળવામાં આવતી હતી. મને એવું કહેવામાં આવતું હતું કે “જો કોઈ વ્યક્તિ મારા માટે કંઈક કરવા માગતી હોય એવું દર્શાવવાનો પ્રયત્ન કરતી હોય, તો તે વ્યક્તિ જૂદું બોલી રહી છે અને છેવટે તે મારો લાભ ઉઠાવશે.”

જગત સાથેનો અનુભવ આપણને એવું શીખવે છે કે આપણને પ્રાપ્ત થતી દરેક બાબત માટે આપણે લાયક બનવું જ જોઈએ. આપણને કહેવામાં આવું છે કે જો આપણે મિત્રો બનાવવા માગતા હોઈએ, તો આપણે તેઓને હમેશાં ખુશ રાખવા પડશે, નહિ તો તેઓ આપણો અસ્વીકાર કરશે. દરેક જણ કહેતું હોય છે કે જો આપણે નોકરીમાં બઢતી મેળવવી હશે, તો આપણે યોગ્ય લોકોની ઓળખાણ રાખવી પડશે, તેઓની સાથે અમુક પ્રકારનો વ્યવહાર રાખવો પડશે અને આપણને કદાચ એક દિવસ આગળ વધવાની તક પ્રાપ્ત થઈ જાય. અને જગત સાથેનો આપણો વ્યવહાર આપણે પૂરો કરીએ એ દરમિયાન તો જગતનો દોષ આપણા પર ભારે થઈ જાય છે અને તેને દૂર કરવાની તાતી જરૂરિયાત અવશ્ય ઉભી થાય છે.

તમે તમારી જાતને કેવી રીતે નિહાળો છો?

અને ત્યાં રાક્ષસોથી જન્મેલા રાક્ષસોને, એટલે અનાકના પુત્રોને, અમે જોયા, અને અમે પોતાની દાખિમાં તીડોના જેવા હતા, અને તેઓની દાખિમાં પણ અમે એવા જ હતા.

ગાણા ૧૩:૩૩

ઈંઝાએલી લોકો પર એ દોષ હતો. વાસ્તવમાં તો, તેઓના પોતાના સંબંધીનો જે નકારાત્મક અભિગ્રાય તેઓ ધરાવતા હતા, એ આ કલમોમાં જોઈ શકાય છે. વચ્ચના દેશની બાતમી કાઢવા માટે મોકલવામાં આવેલા બાર જાસૂસોમાંના દશ જાસૂસો આખો દેશ ધરદન પાર કરી રહે, એ પહેલાં પાછા આવીને એવું કહેવા લાગ્યા કે એ દેશમાં રાક્ષસો રહે છે કે જેઓની દાખિમાં પોતે તીડો જેવા હતા - અને પોતાની દાખિમાં પણ ઈંઝાએલી લોકો તીડો જેવા હતા.

આ કલમ આપણને સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે ઈંઝાએલી લોકો તેમના પોતાના વિષે શું વિચારતા હતા.

તમારા પોતાના વિષેના સર્વ પ્રકારના નકારાત્મક વિચારોથી શેતાન તમારા મનને ભરી ન દે (જો તેને એમ કરવા માટેની તક આપવામાં આવે તો) એ બાબતથી સાવધ રહેવા વિનંતી છે. તોણે અગાઉથી જ તમારા મનમાં કિલ્લાઓ બાંધવાનું શરૂ કરી દીધું છે, એમાંના ઘણા બધા કિલ્લા તો તમારા પોતાના વિષેની નકારાત્મક બાબતો વિષેના અને બીજા લોકો તમારા વિષે શું વિચારે છે તે વિષેના હોય છે. તે

હમેશાં એવી પરિસ્થિતિઓ ઊભી કરવાની પેરવી કરતો હોય છે કે જેમાં તમારી જાતનો અસ્વીકાર થતો હોય એવો અનુભવ તમને થાય કે જેથી કરીને તમે જ્યારે કંઈક આગળ વધવાનો પ્રયત્ન કરતા હો ત્યારે એ પીડા તે તમારા સ્મરણભાં લાવી શકે.

નિષ્ફળ જવાનો અને પોતાનો અસ્વીકાર થશે એવો ડર ઘણા લોકોને અરણ્યમાં પકડી રાખે છે. ઘણાં બધાં વર્ષો સુધી મિસરમાં ગુલામ તરીકે રહેવાને કારણે અને ભયંકર દુર્વ્યવહાર હેઠળ જીવવાને કારણે ઈઝાએલી લોકો પર દોષ લાગ્યો હતો. એ વાત નોંધવી રસપ્રદ છે કે મૂસાની સાથે મિસરમાંથી નીકળી પડનાર એ પેઢીમાંના લગભગ કોઈપણ વ્યક્તિ વચ્ચનના દેશમાં પ્રવેશ કરી શક્યું ન હતું. તેઓનાં સંતાનો જ વચ્ચનના દેશમાં પ્રવેશ્યા હતા. તેમ છતાં ઈશ્વરે તેઓને કહ્યું કે, “મારે તમારી પરથી દોષ દૂર કરવો પડશે.”

તેઓના માતાપિતાઓએ મિસર છોડ્યા પદ્ધી તેઓમાંના મોટાભાગના સંતાનો અરણ્યમાં જન્મ્યા હતા. જો એ સંતાનો મિસરમાં રહ્યા જ ન હોય, તો મિસરનો દોષ તેઓ પર કેવી રીતે આવી શકે?

તમારા માતાપિતા પરની બાબતો તમારા પર આવી શકે છે. વલણો, વિચારો અને વર્તવાની રીતો વારસામાં આવી શકે છે. તમારા માતાપિતાની અયોગ્ય માનસિકતા તમારી માનસિકતા બની શકે છે. અમુક બાબતો સંબંધી તમે જે રીતે વિચારતા હો છો એ રીત તમને પણ લાગુ પડતી હોય છે, અને તમે શા માટે એ રીતે વિચારો છો એની ખબર પણ તમને પડશે નહિ.

કોઈ માતા કે પિતા પોતાના વિશે નબળી છાપ ધરાવતા હોય, પોતે અયોગ્ય છે એવું માનતા હોય અને “ઈશ્વરના આશીર્વાદો પ્રાપ્ત કરવા માટે હું લાયક નથી” એવી વિચારધારા ધરાવતા હોય, તો એ પ્રકારની માનસિકતા તેમનાં બાળકોમાં અવશ્ય ઉત્તરી આવે છે.

જો કે મેં આ બાબત વિષે પુસ્તકમાં અગાઉ વાત કરી છે, તોપણ હું એ મહત્ત્વપૂર્ણ બાબતનો ફરીથી ઉલ્લેખ કરવા માગું દ્યું કે તમારા પોતાના વિષે તમારા મનમાં જે ચાલી રહ્યું છે, એ વિષે તમારે સાવધ રહેવાની જરૂર છે. જો તમે ઈશ્વરની દ્યાનો સ્વીકાર કરવા માટે તૈયાર છો, તો ઈશ્વર તમારી નિષ્ફળતાઓ માટે દ્યા દર્શાવવા તૈયાર છે. જેનામાં કોઈ ખોડખાંપણ ન હોય અને જે ક્યારેય ભૂલ કરતી

નથી એવી સંપૂર્ણ વ્યક્તિને જ ઈશ્વર બદલો આપતા નથી, પરંતુ જેઓ તેમના પર પોતાનો વિશ્વાસ અને ભરોસો મૂકે છે, તેવા લોકોને જ ઈશ્વર બદલો આપે છે.

તમે ઈશ્વર પર મૂકેલા વિશ્વાસથી જ તે પ્રસન્ન થાય છે

પણ વિશ્વાસ વગર દેવને પ્રસન્ન કરવો એ બનતું નથી; કેમ કે દેવની પાસે જે કોઈ આવે, તેણે તે છે; જેઓ ખંતથી તેને શોધે છે તેઓને તે ફળ આપે છે એવો વિશ્વાસ કરવો જોઈએ.

હિન્દુ ૧૧:૬

મહેરબાની કરીને અહીં ધ્યાન આપો કે વિશ્વાસ કર્યા વિના તમે ઈશ્વરને પ્રસન્ન કરી શકતા નથી, તેથી તમે ગમે તેટલાં સારાં કાર્યો કર્યા હશે, પણ એ કોઈ કામનાં નથી; જેણે એ કાર્યો ઈશ્વરની કૃપા “પ્રાપ્ત કરવા માટે” કર્યા હશે તો ઈશ્વર તેનાથી પ્રસન્ન થશે નહિ.

ઈશ્વર માટે આપણો જે કંઈ પણ કરીએ, તે એટલા માટે કરવું જોઈએ કે આપણો તેમના પર પ્રેમ રાખીએ છીએ, નહિ કે આપણે તેમની પાસેથી કંઈક પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ.

આ અસરકારક કલમ એવું જણાવે છે કે ઈશ્વર, જેઓ તેમને ખંતથી શોધે છે તેઓને તે બદલો આપનાર છે. છેવટે મેં જ્યારે આ બાબત જોઈ ત્યારે હું ખુશ થઈ ગઈ! હું જાણું છું કે ભૂતકાળમાં મેં ઘણી ભૂલો કરી છે, પરંતુ હું એ પણ જાણું છું કે મેં મારા પૂરા હૃદયથી ખંતપૂર્વક ઈશ્વરની શોધ કરી છે. એટલે કે હું બદલો મેળવવા માટે લાયક છું. લાંબા સમય પહેલાં મેં એક નિષાય કર્યો હતો કે ઈશ્વર મને જે કોઈ આશીર્વાદ આપવાની ઈચ્છા રાખે છે, એ આશીર્વાદનો હું સ્વીકાર કરીશ.

યહોવા ઈચ્છાએલી લોકોને વચ્ચના દેશમાં લઈ જવા તથા તેઓની કલ્યાના બહારના આશીર્વાદો આપવા માગતા હતા, પરંતુ એ પહેલાં તેમણે તેઓ પરથી દોષ દૂર કરવાનો હતો. જ્યાં સુધી ઈચ્છાએલી લોકો લાંછન, દોષ અને કલંકરૂપી બોજથી લદાયેલા હતા ત્યાં સુધી તેઓ યોગ્ય રીતે ઈશ્વર તરફથી આશીર્વાદો પ્રાપ્ત કરી શક્યા નહિ.

દોષથી પર

એ પ્રમાણે તેણે જગતના મંડાણની અગાઉ આપણાને એનામાં ચખિસ્તમાં પસંદ કર્યા છે; એ સારુ કે આપણે તેની આગળ પ્રીતિમાં પવિત્ર અને નિર્દોષ થઈએ.

એકેસી ૧:૪

આ એક અજ્ઞાયબ કલમ છે! એ કલમમાં ગ્રભુ આપણાને જણાવે છે કે આપણે તેમના છીએ અને તે આપણા માટે જે ઈચ્છા રાખે છે તે તે વ્યક્ત કરે છે - તે આપણાને જણાવે છે કે આપણે જણાવું જોઈએ કે તે આપણા પર પ્રેમ રાખે છે, આપણે ખાસ, મૂલ્યવાન વ્યક્તિઓ છે અને આપણે પવિત્ર, નિર્દોષ અને દોષમુક્ત હોવું જોઈએ.

સ્વાભાવિક રીતે જ, પવિત્ર જીવનો જીવવા માટે આપણાથી થઈ શકે એ બધું આપણે કરવું જોઈએ. પરંતુ ઈશ્વરનો આભાર માનો કે આપણે જ્યારે ભૂલો કરીએ છીએ ત્યારે આપણે ચખિસ્તમાં માઝી પ્રાપ્ત કરીને પવિત્રતામાં પુનઃસ્થાપિત થઈ શકીએ છીએ, ફરીથી એકવાર નિર્દોષ અને દોષમુક્ત બની શકીએ છીએ.

ઠપકો આપ્યા વગર કે દોષ શોધ્યા વગર

તમારામાંનો જો કોઈ જ્ઞાનમાં અપૂર્ણ હોય, તો દેવ જે સર્વને ઉદારતાથી આપે છે, અને ઠપકો આપતો નથી, તેની પાસેથી તે માગો; એટલે તેને તે આપવામાં આવશે.

યાકૂબ ૧:૫

આ બીજુ એક કલમ છે કે જે આપણાને દોષ વગર ઈશ્વર પાસેથી સ્વીકાર કરવાનું શીખવે છે.

અગાઉ યાકૂબ પરીક્ષણોમાંથી પસાર થનારા લોકોને કંઈક કહી રહ્યો હતો અને હવે તે તેઓને જગાવી રહ્યો છે કે જો તેઓની વિવિધ પરિસ્થિતિઓમાં જ્ઞાનની જરૂર પડે, તો એ માટે તેઓએ ઈશ્વરને વિનંતી કરવી જોઈએ. યાકૂબ તેઓને ખાતરીપૂર્વક જણાવે છે કે ઈશ્વર તેઓને ઠપકો આપશે નહિ અથવા તો તેઓમાં કોઈ દોષ શોધશે નહિ - ઈશ્વર તો તેઓને મદદ જ કરશે.

ઈશ્વરની સહાય વિના તમે અરાધ્યમાં ક્યારેય કશું પામી શકશો નહિ. પરંતુ જો તમે તમારી જાત સંબંધી નકારાત્મક વલણ ધરાવતા હશો, વળી ઈશ્વર જ્યારે તમને સહાય કરવાને પ્રયત્ન કરતા હશો, તોપણ તમે પામી શકવાના નથી.

જો તમે વિજયવંત, અસરકારક, હકારાત્મક જીવન પ્રાપ્ત કરવાની ઈચ્છા રાખો છો, તો તમારી જાત સંબંધી તમારાથી નકારાત્મક બની શકશે નહિ. તમારે કેટલે દૂર સુધી જવાનું છે એ તરફ દાણિ ન કરો, પરંતુ તમે કેટલે દૂર સુધી આવી ગયા છો એ તરફ દાણિ કરો. તમારી પ્રગતિનો વિચાર કરીને ફિલિપ્પી ૧:૬ યાદ કરો - “જોણે તમારામાં સારા કામનો આરંભ કર્યો તે, ઈસુ પ્રિસ્તના દહાડા ચપુનરાગમનના સમયુ સુધી, તેને સંપૂર્ણ કરતો જશે, એવો મને ભરોસો છે.”

તમારી જાત સંબંધી હકારાત્મક રીતે વિચારો અને વાત કરો!

પ્રકરણ

૨૪

“જ્યારે દરેક જગ્હા મારા કરતાં વધારે
સારું હોય ત્યારે મને ઈધારી અને
અદેખાઈ કેમ ન આવવી જોઈએ?”

અરણ્ય વૃત્તિ નં.૮

“જ્યારે દરેક જગ્યા મારા કરતાં વધારે
સારું હોય ત્યારે મને ઈષ્ટા અને અદેખાઈ
કેમ ન આવવી જોઈએ?”

અરણ્ય વૃત્તિ નં.૬

પ્રકરણ

૨૪

યોહાન ૨૧ માં પિતરે ઈસુની સેવા કરવા તથા તેમને ભહિમા આપવા માટે જે જે હાડમારીઓ સહન કરવી પડશે, એ વિષે ઈસુ પિતરની સાથે વાત કરી રહ્યા હતા. ઈસુએ પિતરને જ્યારે આ બધી બાબતો કહી ત્યારે પિતરે પાછળ ફરીને યોહાનને જોયો અને તેણે તરત જ ઈસુને પૂછ્યું કે “યોહાન સંબંધી તમારી ઈચ્છા શી છે?” પિતર એ વાતની ખાતરી કરવા માગતો હતો કે જો તેણે ભવિષ્યમાં કપરા સમયમાંથી પસાર થવું પડશે, તો યોહાને પણ કપરા સમયમાંથી પસાર થવું પડશે કે કેમ.

તેથી પિતર તેને જોઈને ઈસુને પૂછે છે કે, પ્રભુ, એ માણસનું શું થશે? ઈસુ તેને કહે છે કે, હું આવું તાં સુધી તે રહે એવી મારી ઈચ્છા હોય, તો તેમાં તારે શું? તું મારી પાછળ આવ!

યોહાન ૨૧:૨૧-૨૨

એના પ્રત્યુત્તરરૂપે ઈસુએ નમ્રતાપૂર્વક પિતરને તેનું પોતાનું કામ કરવાનું જણાવ્યું.

બીજા લોકોના કામકાજ પર નિત લગાડવાથી (આપણું મન લગાડવાથી) આપણે અરણ્યમાં જ રહેવું પડશે. ઈષ્ટા, અદેખાઈ અને આપણા પોતાને તથા આપણી પરિસ્થિતિઓને બીજાઓની સાથે સરખાવવું, એ એક પ્રકારની અરણ્યવૃત્તિ જ છે.

અદેખાઈ અને ઈષ્ટા કરવાથી સાવધ રહો

હદ્યની શાંતિ શરીરનું જીવન છે, પણ ઈષ્ટા હાડકાનો સડો છે.

નીતિવચનો ૧૪:૩૦

અદેખાઈ વ્યક્તિને લાગડીઠીન અને ઉધ્યત અને કેટલીકવાર તો પાશવી વર્તન કરવા માટે પ્રેરશે. અદેખાઈને કારણે જ યૂસફના ભાઈઓએ તેને એક ગુલામ તરીકે વેચી દીધો હતો. તેઓ યૂસફને નફરત કરતા હતા, કારણ કે તેઓના પિતા યૂસફ પર બહુ પ્રેમ રાખતા હતા.

જો તમારા કુટુંબમાં એવું કોઈક હોય કે જેની તમારા કરતાં વધારે તરફેણ કરવામાં આવે છે, એવું જો તમને લાગતું હોય તો એ વ્યક્તિને વિકારશો નહિ. ઈશ્વર પર વિશ્વાસ રાખો! ઈશ્વર તમને જે કંઈ કરવાનું કહે તે તમે કરો - તેમની કૃપા માટે તેમના પર ભરોસો રાખો - અને તમને યુસુફની જેમ પરિણામ મળશે - અચ્યાત્મક આશીર્વાદિત!

વાઈન્સ એક્સ્પોર્ઝિટરી વીક્સનેરી ઓફ ઓલડ એન્ડ ન્યૂ ટેસ્ટામેન્ટ વર્ક્સે જે ગ્રીક શબ્દનો અનુવાદ “અદેખાઈ” કર્યો છે, એ ગ્રીક શબ્દની વ્યાખ્યા આ છે : બીજાઓની સમૃદ્ધિ જોઈને થતી અણગમાની લાગણી.¹ વેબસ્ટર દ્વારા “ઈધર્સ” શબ્દની વ્યાખ્યા “અદેખાઈ, ભીતિ કે કડવાશ” તરીકે કરવામાં આવે છે.² હું આ વ્યાખ્યાનું અર્થધટન આ રીતે કરું છું - તમારી પાસે જે છે, તે ગુમાવીને બીજાની પાસે જતું રહેવું તે અંગે ભયભીત થવું; બીજાની સફળતા જોઈને રોખે ભરાવું, ઈધર્સની લાગણી ઉદ્ઘભવવી.

સરખામણી અને સ્પર્ધાન કરો

આપણામાં કોણ મોટો ગણાય છે તે સંબંધી પણ તેઓમાં વાદવિવાદ શરૂ થયો.

ઈસુએ તેઓને કહ્યું કે, વિદેશીઓના રાજાઓ તેમના પર ધર્ષણપણું કરે છે; અને જેઓ તેમના પર અધિકાર ચલાવે છે તેઓ પરોપકારી કહેવાય છે.

પણ તમે એવા ન થાઓ; પણ તમારામાં જે મોટો હોય, તેણે નાના જેવા થવું; અને જે આગેવાન હોય, તેણે સેવા કરનારના જેવા થવું.

લૂક ૨૨:૨૪-૨૬

મારા શરૂઆતના જીવનમાં મારે અદેખાઈ, ઈધર્સ અને સરખામણી જેવી સમસ્યાઓનો ભરપૂરપણે સામનો કરવો પડ્યો હતો. અસલામતીની આ એક સામાન્ય લાક્ષણિકતા છે. જો આપણે એક અજોડ વ્યક્તિ તરીકેના આપણા પોતાના મૂલ્ય અને કિંમત સંબંધી સલામત ન હોઈએ, તો સ્વાભાવિક રીતે જ આપણે સફળ થતી અને સારો દેખાવ કરનાર કોઈપણ વ્યક્તિ સાથે આપણી જાતની સરખામણી કરવા લાગી જઈશું.

હું એક વ્યક્તિ છું (કે મારા જીવન માટે ઈશ્વર પાસે એક અજોડ અને વ્યક્તિગત યોજના છે) એ જાણકારી ખરેખર તો, પ્રભુએ મને આપેલ સૌથી મૂલ્યવાન અને

કિંમતી છૂટકારાઓમાંનો એક છૂટકારો બની ગઈ છે. મને ખાતરી આપવામાં આવી છે કે મારે મારી જાતને (કે મારા સેવાકાર્યને) કોઈની સાથે સરખાવવાની જરૂર નથી.

હું જ્યારે ઈસુના શિષ્યો તરફ દાખિ કરું હું અને સમજું હું કે હું જે બાબતો વિષે સંધર્ષ કરું હું એમાંની ઘણી બધી બાબતો સંબંધી તેઓ પણ સંધર્ષ કરતા હતા, ત્યારે મારા માટે પણ એક આશા છે, એ બાબતનું મને ઘણીવાર ઉતેજન મળે છે. લૂકની લખેલી સુવાર્તાના ૨૨ મા અધ્યાયમાં આપણે શિષ્યોને તેઓમાં સૌથી મોટું કોણ, એ વિષે એકબીજાની સામે દલીલો કરતા જોઈએ છીએ. ઈસુએ તેઓને આ પ્રમાણે કહીને જવાબ આપ્યો હતો કે જે કોઈ પોતાને સૌથી નાનો ગણાવવા માગતો હોય અથવા તો જે સેવક બનવા માગતો હોય, તે જ ખરેખર તો મોટો કહેવાય. આપણા પ્રભુએ પોતાના શિષ્યોને આ બાબત શીખવવાના પ્રયત્નમાં સારો એવો સમય વીતાવ્યો હતો કે ઈશ્વરના રાજ્યમાંનું જીવન સામાન્યતઃ જગત અને દેહ પ્રમાણે જીવવામાં આવતા જીવનથી તદ્દન વિરુદ્ધનું જીવન છે.

ઈસુએ તેઓને આ બધી બાબતો શીખવી હતી, “ઘણા જેઓ પહેલા તેઓ છેલ્લા, અને જેઓ છેલ્લા તેઓ પહેલા થશે” (માર્ક ૧૦:૩૧); “જેઓ આશીર્વાદિત થયા છે તેઓની સાથે આનંદ કરો” (લૂક ૧૫:૬,૮); “તમારા વૈરીઓ માટે પ્રાર્થના કરો અને તમારી સાથે દુર્બ્યવહાર કરનારાઓને આશીર્વદ આપો” (માથી ૫:૪૪). જગત કહેશે કે આ તો નરી મૂર્ખતા છે - પરંતુ ઈસુ કહે છે કે એ સાચું સામર્થ છે.

સાંસારિક હરિફાઈથી દૂર રહો

આપણે એકબીજાને ખીજવીને તથા એકબીજા પર અદેખાઈ રાખીને મિથ્યા બડાઈ ન કરીએ.

ગલાતી ૫:૨૬

જગતની રીત પ્રમાણે, સર્વશ્રેષ્ઠ સ્થાન દરેક જણથી આગળ રહેવું તે છે. લોકપ્રિય વિચારધારા એવું જણાવશે કે સર્વોચ્ચ સ્થાન પર પહોંચવા માટે જો આપણે માર્ગમાં આવતા કોઈને પણ હુંઘી કરવા પડે તો એ કરવામાં સંકોચ રાખવો નહિ. પરંતુ બાઈબલ આપણને શીખવે છે કે જ્યાં સુધી આપણે બીજાઓ સાથે હરિફાઈમાં ઊતરવાની જરૂરિયાતમાંથી છૂટકારો પામીશું નહિ, ત્યાં સુધી સાચી શાંતિ જેવી બીજી કોઈ બાબત છે જ નહિ, એ વાત આપણને સમજાશે નહિ.

જેને આપણે “આનંદપ્રમોદની રમતો” ગણવાની હોય છે, એવી બાબતોમાં પણ આપણે ઘણીવાર સંતુલન બહારની એટલી બધી હરિફાઈ જોતા હોઈએ છીએ કે સાથે મળીને મનોરંજન મેળવવા અને સમય વીતાવવાને બદલે લોકો દલીલો કરતા હોય છે અને એકબીજાને વિકારતા હોય છે. સ્વાભાવિક રીતે જ, લોકો હારવા માટે રમતો રમતા નથી; દરેક જગ ઉત્તમ દેખાવ કરવાનો પ્રયત્ન કરે છે. પરંતુ વ્યક્તિ જે પોતાની હારને કારણે રમતના આનંદને માઝી શકતી ન હોય, તો તે ચોક્કસપણે કોઈક સમસ્યાનો સામનો કરતી હોવી જોઈએ - શક્ય છે કે તે એવી કોઈક ઘેરી સમસ્યાથી પીડાતી હોઈ શકે કે જેને કારણે તેના જીવનનાં અન્ય ક્ષેત્રોમાં સમસ્યાઓ ઉભી થતી હોય.

આપણે જ્યારે કામ કરતા હોઈએ ત્યારે આપણો આપણા પૂરા મનથી એ કામ કરવું જોઈએ; આપણા પસંદ કરેલા વ્યવસાયમાં સારી રીતે કામ કરવાની અને તેમાં આગળ વધવાની ઈચ્છા રાખવી, એમાં કશું ખોટું નથી. પણ હું તમને એક બાબત એ યાદ રાખવાનું ઉત્તેજન આપું છું કે વિશ્વાસી વ્યક્તિ માટે બફી તો ઈશ્વર તરફથી આવે છે, માણસ તરફથી નહિ. આગળ વધવા માટે તમારે અને મારે હુન્યવી રમતો રમવાની જરૂર નથી. જે આપણે ઈશ્વરની રીતે બધી બાબતો કરીશું, તો ઈશ્વર આપણને તેમના તરફથી અને બીજાઓ તરફથી કૃપા અપાવશે (નીતિવચ્ચનો ૩:૩-૪).

અદેખાઈ અને ઈર્ધા નરકમાંથી આવેલી પીડાઓ છે. મારા કરતાં વધારે સુંદર દેખાતી અથવા તો મારામાં ન હોય એવાં તાલંતો ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિને જોઈને અદેખાઈ અને ઈર્ધામાં બળતા રહેવામાં મેં ઘણાં વર્ષો વીતાવ્યા હતાં. કોઈને ખબર ન પડે એ રીતે સેવાકાર્યમાં બીજાઓની હરિફાઈ કરીને હું જીવતી હતી. હું એવું માનતી હતી કે હું જે સેવાકાર્ય કરતી હતી એ અન્ય કોઈપણ સેવાકાર્ય કરતાં કદમાં વધારે મોટું હોવું જોઈએ, એમાં વધારે લોકોનો સમાવેશ થયેલો હોવો જોઈએ, વધારે સમૃદ્ધ હોવું જોઈએ વગેરે. જો બીજી કોઈ વ્યક્તિનું સેવાકાર્ય કોઈપણ રીતે મારા સેવાકાર્ય કરતાં ચઢિયાતું સાબિત થાય, તો એ વ્યક્તિ માટે ખુશ થવું જોઈનું હતું, કારણ કે હું જીણતી હતી કે એ ઈશ્વરની ઈચ્છા અને રીત પ્રમાણે થયું છે; પરંતુ મારા આત્મામાં કોઈક બાબત એવી હતી કે જે મને એ પ્રમાણે કરવા દેતી ન હતી.

મારાં કૃત્યોમાં નહિ, પણ પ્રિસ્તમાં હું કોણ છું એ વિષેના જ્ઞાનમાં હું જેમ જેમ વૃદ્ધિ પામતી ગઈ, તેમ તેમ મને સમજાવા લાગ્યું કે કોઈની સાથે મારી જાતની કે મેં કરેલી કોઈપણ બાબતની સરખામણી ન કરવાને લીધે મને છૂટકારો મળ્યો હતો.

હું ઈશ્વર પર જેટલો વધારે ભરોસો કરતાં શીખી હતી, એટલા જ વધારે પ્રમાણમાં આ ક્ષેત્રોમાં છૂટકારાનો આનંદ માણવા લાગી હતી. હું શીખી હતી કે મારા આકાશમાંના પિતા મારા પર પ્રેમ રાખે છે અને તે મારા માટે જે કંઈ શ્રેષ્ઠ હશે, એ દરેક બાબત તે કરશે જ.

ઇશ્વર તમારા માટે કે મારા માટે જે કંઈ કરે છે, તે તેઓ કદાચ બીજા કોઈક માટે ન પણ કરતા હોય; પરંતુ ઈસુએ પિતરને જે કહ્યું હતું એ આપણે યાદ રાખવું જ પડશે, “જો હું મારી ઈશ્છા પ્રમાણે બીજા કોઈક માણસને કંઈક કરું તો તેમાં તારે શું? તું મારી પાછળ આવ!”

એકવાર મારી એક બહેનપણીને પ્રભુ તરફથી ભેટ સ્વરૂપે કંઈક આપવામાં આવ્યું હતું કે જે મને મળશે જ એવો વિશ્વાસ મને હતો અને લાંબા સમયથી એ પ્રાપ્ત કરવા માટે હું જંખી રહી હતી. હવે હું મારી આ બહેનપણીને મારા જેવી “આનિક” ગણતી ન હતી, અને ઈશ્વરે તેના માટે જે કર્યું હતું એ વિષે મને કહેવા માટે તે જ્યારે આનંદથી મારા ઘરના આગળના દરવાજે આવી પહોંચી ત્યારે મને તેની ખૂબ જ ઈર્ખા અને અદેખાઈ આવી ગઈ હતી. અલબાત્ત, તેની હાજરીમાં હું જાણે તેનાથી ખુશ થઈ હતી એવો તોળ મેં કર્યો, પરંતુ મારા હૃદયમાં એવું ન હતું.

તે જ્યારે ગઈ ત્યારે મારામાંથી બહાર આવેલાં વલણો વિષે હું વિચારવા લાગી કે આવાં વલણો મારામાં હશે, એવું મેં ક્યારેય વિચાર્યું ન હતું! ઈશ્વરે તેને આપેલા આશીર્વાદથી ખરેખર તો મને મનદુઃખ થયું હતું, કારણ કે તે એ આશીર્વાદ પ્રાપ્ત કરવા લાયક છે એવું હું માનતી ન હતી. છેવટે, તે જ્યારે તેના મિત્રો સાથે આમતેમ દોડીને ખુશ થતી હતી ત્યારે હું ઘરે રોકાઈને ઉપવાસ સહિત પ્રાર્થના કરતી હતી. તમે જુઓ કે, હું એક “ફરોશી” એટલે કે એક દંભી ધાર્મિક વ્યક્તિ હતી કે જેને એ બાબતની પણ ખબર ન હતી.

ઇશ્વર ઘડી બધી વાર અમુક ઘટનાઓને આપણે પસંદ ન કરીએ એ રીતે ગોઠવતા હોય છે, કારણ કે આપણને ખરેખર શાની જરૂર છે એ બાબત ઈશ્વર જાણો છે. મારે જે બાબત માટે વિશ્વાસ કરવો જરૂરી હતો, એના કરતાં તો મારા ખરાબ વલણોમાંથી છૂટકારો મેળવવો મારા માટે વધારે જરૂરી હતો. ઈશ્વરની દસ્તિએ એ બાબત જરૂરી છે કે તે આપણી પરિસ્થિતિઓને એવી રીતે ગોઠવે છે કે જેથી કરીને આપણે પોતે જ આપણી પરિસ્થિતિઓનો સામનો કરીએ. નહિ તો, આપણે ક્યારેય છૂટકારાનો અનુભવ પામી શકીએ નહિ.

જ્યાં સુધી શત્રુ આપણા આત્મામાં સંતાઈ શકશે ત્યાં સુધી તે હમેશાં આપણા પર અમુક પ્રમાણમાં કાબૂ ધરાવશો. પરંતુ ઈશ્વર જ્યારે શત્રુને ખુલ્લો પાડે છે ત્યારે જો આપણે આપણી જાતને ઈશ્વરના હાથમાં મૂકીને તેમને તેમની ઈચ્છા પ્રમાણે જલદીથી કાર્ય કરવા દઈશું, તો આપણે ઘૂટકારા પામવાના આપણા માર્ગ પર આવી જઈશું.

વાસ્તવમાં તો, ઈશ્વરે મારા જીવન સંબંધી ક્યારનોયે સંકલ્પ કરેલો જ હતો કે જે સેવાકાર્ય માટે તે મને કારભારી નીમવાના હતા, એ સેવાકાર્ય સારા એવા પ્રમાણમાં વિકાસ પામવાનું હતું અને એ સેવાકાર્ય દ્વારા રેઝિયો અને ટીવી, સેમીનારો, પુસ્તકો અને ટેપ મારફતે લાખો લોકોને સુવાર્તા પહોંચાડવામાં આવશો. પરંતુ જ્યાં સુધી હું અમુક પ્રમાણમાં તેમનામાં “વૃષ્ણિ ન પામું” ત્યાં સુધી તે મને એ ભરપૂરીપણામાં લાવવાના ન હતા.

નવી વિચારધારા ગ્રહણ કરો!

વહાલા, હું પ્રાર્થના કરું છું કે જેમ તારો આત્મા કુશળ છે તેમ તું સર્વ વાતે કુશળ તથા તંદુરસન રહે.

૩ યોગાન ૨

આ કલમ વિષે ધ્યાનથી વિચાર કરો. આપણે જેટલા પ્રમાણમાં આશીર્વાદિત થવા માગીએ છીએ એના કરતાં પણ વિશેષ આશીર્વાદો આપવાની ઈચ્છા ઈશ્વર રાખે છે. પરંતુ આશીર્વાદોનો યોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરવાની તથા તેમને મહિમા આપવાનું ચાલુ રાખવાની આપણી ક્ષમતા બહારના આશીર્વાદ ન આપવા પૂરતો પ્રેમ તે આપણા પર રાખે છે.

ઈંધ્રા, અદેખાઈ અને પોતાની સાથે બીજાઓની સરખામણી કરવી, એ નરી મૂર્ખતા છે. એ બાબત સંપૂર્ણપણે દૈહિક જ છે, અને તેને આત્મિક બાબતો સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી. પરંતુ એ બાબત તો અરણ્યમાં જીવવા માટેનાં મુખ્ય કારણોમાંનું એક કારણ જ છે.

આ બાબત અંગેના તમારા વિચારોની નોંધ લો. તમને જ્યારે ખબર પડે કે અયોગ્ય વિચારશૈલીએ તમારા મનની અંદર વહેવાનું શરૂ કર્યું છે ત્યારે તમારી જાત સાથે થોડીક વાત કરો. તમારી જાતને જણાવો કે, “બીજાઓની અદેખાઈ કરવાથી

મને શો લાભ થશે? એમ કરવાથી મને કોઈ આશીર્વદ મળવાનો નથી. ઈશ્વર પાસે આપણામાંના દરેક જગ્યા માટે એક અનોખી યોજના હોય છે, અને મારા માટે હું ઉત્તમ બાબત કરવા માટે હું તેમના પર ભરોસો રાખીશ. બીજા લોકો માટે ઈશ્વર શું કરવાનું પસંદ કરે છે, એ જોવાનું કામ આપણું નથી.” એ પછી વધારે આશીર્વદી પ્રાપ્ત કરવા માટે ગંભીરતાપૂર્વક અને હેતુપૂર્વક એ લોકો માટે પ્રાર્થના કરો.

તમારી લાગણીઓ સંબંધી ઈશ્વર સમક્ષ નિખાલસ બનતાં ગભરાશો નહિ. તમને કેવી લાગણી થાય છે, એ વિષે તેમને ગમે તે રીતે ખબર પડી જાય છે, તેથી એ બાબત વિષે પણ તમે ઈશ્વરની સાથે વાતચીત કરી શકો.

મેં આ રીતે પ્રભુને મારી બાબતો જણાવી હતી : “ઓ ઈશ્વર, ...ને તમે હજુ પણ વધારે આશીર્વદ આપો, એવી મારી પ્રાર્થના છે. તે સમૃદ્ધિ પ્રાપ્ત કરે એવું થવા દો; દરેક રીતે તમે તેને આશીર્વદિત કરો. પ્રભુજી, હું વિશ્વાસપૂર્વક આ પ્રાર્થના કરી રહી હું. મારા અંતઃકરણમાં તો મને તેની અદેખાઈ આવે છે અને મને એવું લાગે છે કે હું તેના કરતાં ઊત્તરતી કક્ષાની હું; પરંતુ મને ગમે કે ના ગમે, હું તમારી રીતે આ બાબત કરવાનું પસંદ કરું હું.”

હમણાં જ મેં કોઈક વ્યક્તિને આ રીતે કહેતાં સાંભળી હતી કે આપણે કોઈક બાબત ગમે તેટલી સારી રીતે કરી શકતા હોઈએ, તોપણ વધારે સારી રીતે કરી શકે એવી વ્યક્તિ હમેશાં ઊભી થશે જ. આ વિચારે મારા પર ઊરી અસર કરી હતી, કારણ કે મને ખબર છે કે એ એક સાચી અને વાસ્તવિક વાત છે. અને જો આ વાત સાચી છે, તો પછી દરેક જગ્યાની આગળ રહેવા માટે આખા જીવનભર સંધર્ષ કરતા રહેવાનો મતલબ શું? પ્રથમ નંબર પ્રાપ્ત કરતાંની સાથે જ આપણી સાથે હરિફાઈ કરવા માટે કોઈક ને કોઈક ઊભું થતું હોય છે અને વહેલા કે મોડા કોઈક વ્યક્તિ એવી ઊભી થશે જ કે જે આપણે જે કંઈ કરી રહ્યા હોઈએ છીએ એ બાબત આપણા કરતાં વધારે સારી રીતે કરી શકતી હોય.

રમતગમતનો વિચાર કરો. એક ખેલાડી દ્વારા સ્થાપવામાં આવેલ વિકમ છેવટે તો બીજો કોઈ ખેલાડી આવીને તોડી નાખતો હોય છે. મનોરંજન ક્ષેત્ર સંબંધી શું? વર્તમાન અદાકાર અમુક સમયગાળા પૂરતો જ ટોચ ઉપર હોય છે અને પછીથી બીજો કોઈ નવો અદાકાર આવીને તેનું સ્થાન લઈ લેતો હોય છે: એ બાબત વિચારવી કેટલી ભયંકર છેતરામણી છે કે દરેક જગ્યાની આગળ રહેવા માટે આપણે હમેશાં સંધર્ષ કરવો પડે છે - અને ત્યાં ટકી રહેવા માટે જગડવું પડે છે.

ઈશ્વરે મને લાંબા સમય અગાઉ જે બાબત યાદ રાખવાનું જણાવ્યું હતું, એ બાબત તો એ છે કે “ખરતા તારાઓ” ઝડપથી ઉગે છે અને બહુ ધ્યાન ખેંચતા હોય છે, પરંતુ સામાન્ય રીતે તેઓ ટૂકા સમયગાળા પૂરતા જ દેખાતા હોય છે. મોટેભાગે તો એ તારાઓ ઉગતાંની સાથે જ ખરી પડતા હોય છે. ઈશ્વરે મને કષ્ટું હતું કે લાંબા સમય સુધી પરાણે દેખાતા રહેવું - ત્યાં લટકી રહેવું - અને આપણી ક્ષમતાનો વધુમાં વધુ ઉપયોગ કરીને ઈશ્વરે આપણને જે બાબત કરવાની કહી છે, તે કરવી વધુ સારું છે. તેમણે મને ખાતરી આપી છે કે તે મારા દરજજાની કાળજી રાખશે: મારા ભાગે તો, મેં એવો નિર્ણય કર્યો છે કે ઈશ્વર જે કંઈ ઈચ્છે તે બધું હું કરું અને બનું. શા માટે? કારણ કે તે જાણો છે કે હું કંઈ બાબત વધારે સારી રીતે કરી શકીશ.

તમારા મનમાં કદાચ લાંબા સમયથી આ બાબત વિખેનો કોઈ માનસિક કિલ્લો હોઈ શકે. તમને જ્યારે કોઈક વ્યક્તિ તમારાથી થોડીક આગળ વધતી હોય એવું લાગે છે ત્યારે એ દરેક વખતે તમને અદેખાઈ અને ઈર્ષા આવતી હોય છે અથવા તો એ વ્યક્તિ સાથે હરિફાઈમાં ઉત્તરવાની ઈચ્છા થાય છે. જો એમ હોય તો, હું તમને નવી વિચારધારા અપનાવવાની સલાહ આપું છું.

બીજાઓ માટે ખુશ થવા અને તમારી જાતે ઈશ્વર પર ભરોસો કરવામાં તમારું ચિત્ત લગાડો. એ કરવા માટે થોડાક સમય અને દઢ સંકલ્પની જરૂર પડશે, પરંતુ એ જૂના માનસિક કિલ્લાને જ્યારે તોડી પાડવામાં આવે છે અને તેની જગ્યાએ ઈશ્વરનાં વચ્ચોને સ્થાન આપવામાં આવે છે ત્યારે તમે અરજ્યમાંથી બહાર નીકળી આવવાના માર્ગ પર આવી જશો અને વચ્ચના દેશમાં પ્રવેશશો.

પ્રકરણ

૨૫

“હું મારી રીતે એ કરીશ,
નહિ તો કરીશ જ નહિ”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૧૦

“હું મારી રીતે એ કરીશા,
નહિ તો કરીશા જ નહિ”

અરણ્ય વૃત્તિ નં. ૧૦

પ્રકરણ

૨૫

ઈજ્ઞાએલપુન્નો અરણ્યમાં હતા એ વર્ષો દરમિયાન તેઓએ બહુ હઠીલાપણું અને બંડખોર સ્વભાવ પ્રદર્શિત કર્યો હતો. અને એ કારણે જ તેઓ ત્યાં મરી ગયા. ઈશ્વરે તેઓને જે કરવાનું કહ્યું હતું તે તેઓ કરતા ન હતા. તેઓ જ્યારે ચારેબાજુથી સપદાઈ જાય ત્યારે જ તેઓ પોતાને મુશ્કેલીમાંથી બહાર કાઢવા માટે ઈશ્વરને પોકાર કરતા હતા. જ્યાં સુધી પરિસ્થિતિમાં સુધારો ન થાય ત્યાં સુધી તેઓ ઈશ્વરની આજ્ઞાઓનું પાલન કરતા હતા. અને એ પછીથી તેઓ ફરી પાછું પોતાનું બળવાખોર વલણ અપનાવી લેતા હતા.

લગભગ માની ન શકાય એવું આ એકનું એક ચક જૂના કરારમાં ઘણી બધી વખત ફરતું રહ્યું છે અને તેની નોંધ લેવાતી રહી છે. અને તેમ છતાં, જો આપણે ડહાપણપૂર્વક ચાલતા નથી, તો આપણે આપણાં જીવનો એની એ જ બાબતો કરવામાં વીતાવીશું.

હું માનું છું કે આપણામાંના કેટલાક લોકો બીજા લોકો કરતાં સ્વભાવથી જ થોડાઘણા પ્રમાણમાં હઠીલા અને બંડખોર હોય છે. અલબત્ત, એ પછીથી આપણે આપણાં મૂળ અને આપણે જીવનમાં કેવી રીતે શરૂઆત કરી હતી એ વિષે વિચાર કરવો જ જોઈએ, કારણ કે એ બાબત આપણા પર પણ અસર કરતી હોય છે.

હું એક નઠોર વ્યક્તિત્વ સાથે જન્મી હતી અને કોઈપણ બાબતની પરવા કર્યા વિના દરેક બાબત “મારી પોતાની રીતે” જ કરવાના પ્રયત્નોમાં મેં ઘણાં વર્ષો વીતાવ્યા હતા. પરંતુ જે વર્ષો મેં મારું શોષણ થવા દેવામાં અને મારા પર અંકુશ લાદવા દેવામાં ગાય્યા હતા - એ વર્ષો દરમિયાન જ મારું વ્યક્તિત્વ વધારે નઠોર

જેથી તેઓ ઈશ્વરની આશા રાખે,
અને દેવનાં કામ વીસરી આય નાહિ,
અને તેની આજ્ઞાઓ પાયે. વળી
પોતાના પૈતુઓના જેવી હઠીલી તથા
શિતુરી પેઢી કે, જેઓએ પોતાનાં હંદ્ય
સિધ રાખ્યાં નાહિ, અને પોતાનો
આત્મા દેવ પર દર રાખ્યો નાહિ.
તેમના જેવા તેઓ ન થાય.

ગી.શા.૭૮:૭-૮

બની ગયું હતું - એ વર્ષોએ મારી વિચારસરણીને એવી રીતે વિકસાવી દીધી હતી કે કોઈપણ વ્યક્તિ મને કંઈ પણ કરવાનું કે કહેવાની હિમત કરી શકતી ન હતી.

દેખીતી રીતે જ, ઈશ્વર મારો ઉપયોગ કરે એ પહેલાં જ તેમણે મારા ખરાબ વલણ સંબંધી કંઈક કરવું પડે તેમ હતું.

પ્રભુ અપેક્ષા રાખે છે કે આપણે તેમના હાથમાં એટલા તો નમ્ર બનવાનું શીખીએ કે જેથી કરીને તે આપણને તેમની ઈચ્છા મુજબ ઘડી શકે. જ્યાં સુધી આપણે હઠીલા અને બંડખોર હોઈશું, ત્યાં સુધી પ્રભુ આપણો ઉપયોગ કરી શકતા નથી.

“હઠીલા” શબ્દને હું જદ્દી કે દુરાગ્રહી તરીકે કે જેની સાથે કામ કરવું અધરં હોય; અને “બંડખોર” શબ્દને નિરંકુશ, સુધરવા માટે ના પાડનાર, માથાભારે, સામાન્ય નિયમોનું પાલન કરવા માટે ના પાડનાર તરીકે વર્ણવું છું. આ બંને વ્યાખ્યાઓ મારી જતનું એટલે હું જેવી હતી તેનું વર્ણન કરે છે!

મારા શરૂઆતના જીવનમાં મેં જે શોખણ સહન કર્યું હતું તેને કારણે વડીલો પ્રત્યેના મારા વલણોમાં ઘણું બધું અસંતુલન આવી ગયું હતું. પરંતુ પુસ્તકમાં અગાઉ મેં જણાવ્યું છે તે પ્રમાણે, હું મારા ભૂતકાળને બંડખોરી કે અન્ય કોઈ બાબતમાં ફસાયેલી રહેવાનું બહાનું બનવા દઈ શકતી ન હતી. વિજ્યવંત જીવન જીવવા માટે પ્રભુને ત્વરિત અને સંપૂર્ણપણે આધીન થવું અનિવાર્ય છે. આપણે ઈચ્છાને પડતી મૂકીને ઈશ્વરની ઈચ્છા પ્રમાણે કાર્ય કરવા માટે આપણે આપણે આપણી ક્ષમતા અને રાજ્યભૂશીમાં આગળ વધીએ. આ બાબતમાં આપણે આગળ વધવાનું ચાલુ રાખીએ, એ અત્યંત જરૂરી છે.

પહાડના શિખરની ટોચ પરની સપાટ જમીન સુધી પહોંચીને આ પ્રમાણે વિચાર કરવો, કે “હું જેટલે દૂર સુધી જવા માગતી હતી એટલે સુધી તો હું ગઈ છું”. એટલું જ પૂરતું નથી. આપણે કોઈપણ બાબત કરતાં અચકાયા વિના અથવા પ્રભુ માટે આપણા જીવનનું કોઈપણ દ્વાર બંધ કર્યા વિના સર્વ બાબતોમાં પ્રભુને આધીન રહેવું જ પડશે. આપણા બધાની અંદર આ “અમુક” બાબતો છે કે જેને આપણે શક્ય હોય ત્યાં સુધી વળગી રહેતા હોઈએ છીએ, પરંતુ હું તમને એક વાત એ યાદ રાખવાની સલાહ આપું છું કે થોડું ખમીર આખા લોંદાને ફુલાવે છે (૧ કરિંથી ૫:૬).

ઈશ્વર આજ્ઞાપાલન ઈચ્છે છે, અર્પણ નહિ

ત્યારે શમુઅલે કહ્યું કે, પોતાની વાડી પળાયાથી યહોવા જેટલો રજી થાય છે, તેટલો દહનાર્પણો તથા યશોથી તે થાય છે શું? જો, યશ કરતાં આજ્ઞાપાલન સારું છે, અને ઘેટાની ચરબી કરતાં વચન માનવું સારું છે.

કેમ કે દંગો એ જોખ જોવાના પાપ જોવો છે, અને હઠીલાઈ એ દુષ્ટતા તથા મૂર્ત્તિપૂજા જેવી છે. તેં યહોવાનું વચન નકાર્યું છે, માટે તેણે પણ તને રાજા તરીકે નકાર્યો છે.

૧ શમુઅલ ૧૫:૨૨-૨૩

શાઉલની પરીક્ષા આપણાને સ્વષ્ટપણે બતાવે છે કે તેને રાજા થવા માટેની તક આપવામાં આવી હતી. હઠીલા અને બળવાખોર સ્વભાવને કારણે તે એ સ્થાન લાંબા સમય સુધી જાળવી શક્યો નહિ. દરેક બાબત સંબંધી તે તેના પોતાના જ વિચારો રજૂ કરતો હતો.

એકવાર શમુઅલ પ્રબોધક જ્યારે શાઉલને તેણે ન કરવાની બાબત સંબંધી જણાવી રહ્યો હતો ત્યારે શાઉલે આ જવાબ આપ્યો હતો, “હું એવું માનતો હતો કે...” એ બધું કરવા પાછળનો વિચાર તેને કેવી રીતે આવ્યો હતો, એનો ખુલાસો આપવાનું શરૂ કર્યું (૧ શમુઅલ ૧૦:૬-૮; ૧૩:૮-૧૪). શમુઅલે શાઉલ રાજાને જે જવાબ આપ્યો તે આ હતો કે ઈશ્વર આજ્ઞાપાલન ઈચ્છે છે, અર્પણ નહિ.

ધ્યાનિવાર આપણાને ઈશ્વર જે કહે છે તે કરવાનું ગમતું હોતું નથી, અને એ પછીથી આપણે આપણા આજ્ઞાભંગની ક્ષતિપૂર્તિ અર્થે કંઈક કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ.

ઈશ્વરના કેટલાં બધાં બાળકો પોતાના હઠીલા અને બંદખોર સ્વભાવને કારણે “જીવનમાં રાજા તરીકે રાજ કરવા” (રોમનો ૫:૧૭; પ્રક્રિકરણ ૧:૬) માટે નિર્ઝળ જતાં હોય છે?

ધી એમલીફાઈડ બાઈબલમાં સભાશિક્ષકના પુસ્તકની પ્રસ્તાવના આ પ્રમાણે કહે છે: “આ પુસ્તકનો છેતુ જીવનને પૂરેપૂરી રીતે તપાસવાનો અને એ શીખવવાનો છે કે ઈશ્વર માટેનું યોગ્ય માન અને આદર વિના જીવન છેવટે તો અર્થહીન છે.”

આપણે એ બાબત સમજવાની જરૂર છે કે આજ્ઞાપાલન વિના યોગ્ય માન અને આદર આપી શકાય નહિ. પોતાના માતાપિતા પ્રત્યેના યોગ્ય માન અને આદરના અભાવને કારણે આજે ઘણાં બંદખોર વલણ દર્શાવતાં હોય છે. આમ થવા

પાછળ સામાન્ય રીતે માતાપિતાનો વાંક હોય છે, કારણ કે તેઓ પોતાનાં બાળકો સમક્ષ માન અને આદર ઉપજે એવું જીવન જીવ્યા હોતાં નથી.

મોટાભાગના વિદ્વાનો એ બાબત સાથે સહમત થાય છે કે સભાશિક્ષકનું પુસ્તક સુલેમાન રાજાએ લખ્યું હતું કે જેને ઈશ્વર તરફથી અન્ય બીજી કોઈપણ વ્યક્તિ કરતાં વધારે જ્ઞાન આપવામાં આવ્યું હતું. જો સુલેમાન રાજા આટલો બધો જ્ઞાની હતો, તો તેણે પોતાના જીવનમાં ઘણી બધી દુઃખદ ભૂલો શા માટે કરી હતી? જવાબ બહુ સીધોસાદો છે: કંઈક પ્રાપ્ત કરીને તેનો ઉપયોગ ન કરવો, એ શક્ય છે. આપણને છ્રિસ્તનું મન આપવામાં આવ્યું છે, પરંતુ શું આપણે હમેશાં તેનો ઉપયોગ કરીએ છીએ? ઈસુને ઈશ્વર તરફથી આપણા પ્રતિ જ્ઞાનરૂપ કરવામાં આવ્યા છે, પરંતુ શું આપણે હમેશાં એ જ્ઞાનનો ઉપયોગ કરીએ છીએ?

સુલેમાન તેની પોતાની રીતે જીવવા તથા પોતાનું ધારેલું જ કરવા માગતો હતો. એક પછી એક બાબતો અજમાવવામાં તેણે પોતાનું જીવન વીતાવ્યું હતું. પૈસાથી ખરીદી શકાય એવી દરેક બાબત - સાંસારિક ભોગવિલાસ માટેની દરેક ઉત્તમ બાબત - તેની પાસે હતી તેમ છિતાં પુસ્તકના અંતે તેણે આ પ્રમાણે કહ્યું છે:

વાતનું પરિણામ આપણે સાંભળીએ; તે આ છે: દેવનું ભય રાખ અને તેની આજ્ઞાઓ પાળ; દરેક મનુષ્યની સંપૂર્ણ ફરજ એ છે.

સભાશિક્ષક ૧૨:૧૩

આ કલમમાંથી મને જે પ્રાપ્ત થયું છે, તે હું મારા પોતાના શર્દોમાં જ્ઞાનું છું:

મનુષ્યના સર્જનનો સમસ્ત હેતુ એ છે કે તે ઈશ્વરની આજ્ઞાઓનું પાલન કરીને તેમનો આદર કરે અને તેમનું ભજન કરે. સમસ્ત ઈશ્વરપરાયણ ચારિત્યનાં મૂળ આપાપાલનમાં વવાયેલાં હોવાં જોઈએ - અને એ જ સમસ્ત સુખનો પાયો છે. ઈશ્વરને આજ્ઞાધીન રહ્યા વિના કોઈપણ વ્યક્તિ ક્યારેય સાચા અર્થમાં સુખી હોઈ શકે જ નહિ. આપણાં જીવનોની કોઈપણ અવ્યવસ્થિત બાબત આજ્ઞાપાલન દ્વારા જ સુવ્યવસ્થિત થઈ શકશે. આજ્ઞાપાલન તો માણસની સંપૂર્ણ ફરજ છે.

જ્યાં સુધી મને લાગેવળું છે ત્યાં સુધી આ એક મહત્ત્વપૂર્ણ કલમ છે, અને તમે તમારી પોતાની રીતે એ કલમનો અભ્યાસ કરવાનું ચાલુ રાખો, એવું ઉતેજન હું તમને આપું છું.

આજ્ઞાપાલન અને આજ્ઞાભંગ એ બંનેનાં પરિણામો હોય છે

કેમ કે જેમ એક માણસના આજ્ઞાભંગથી ઘણાં પાપી થયાં, તેમ જ એકના આજ્ઞાપાલનથી ઘણાં ન્યાયી ઠરશે.

રોમનો પ:૧૯

આજ્ઞા પાળવી કે ન પાળવી, એ અંગેની આપણી પસંદગી કેવળ આપણા એકલા પર જ અસર કરતી નથી, પરંતુ બીજા અનેક લોકો પર તે અસર કરે છે. ફક્ત આટલું જ વિચારો: જો ઈઝાએલપુત્રોએ તરત જ ઈશ્વરની આજ્ઞાઓનું પાલન કર્યું હોત, તો તેઓનાં જીવનો કેટલા બધા આશીર્વાદિત બની ગયાં હોત. તેઓમાંના ઘણા બધા લોકો અને તેઓનાં બાળકો અરણ્યમાં ભરી ગયા, કારણ કે તેઓ ઈશ્વરના માર્ગને આધીન થયા ન હતા. તેઓના નિષ્ઠાઓની અસર તેઓનાં બાળકો પર પડી હતી, અને એવી જ રીતે આપણાં બાળકો પર આપણા નિષ્ઠાઓની અસર પડતી હોય છે.

હમણાં જ મારા સૌથી મોટા દીકરાએ કહ્યું હતું કે, “મમ્મી, મારે તમને કંઈક કહેવું છે, અને કદાચ મને રડવું પણ આવી જાય તોપણ તમે મારી વાત અવશ્ય સાંભળજો.” એ પછી તેણે કહેવાનું ચાલુ રાયું, “હું તમારા વિષે, પણા વિષે, આ સેવાકાર્યમાં તમે વીતાવેલાં વર્ષો તથા તમે હમેશાં ઈશ્વરને આધીન રહેવાનું પસંદ કર્યું છે અને તમારે માટે એ બાબત કરવી હમેશાં સહેલી નથી, આ બધા વિષે હું વિચારતો હતો. મમ્મી, મને સમજાયું છે કે તમે અને પણા એવી કેટલીક બાબતોમાંથી પસાર થયા છો કે જેની કોઈને કશી ખબર નથી, અને મારી ઈશ્વરા છે કે તમે આ વાત જાણો કે ઈશ્વરે આજે સવારે મને એક બાબત જણાવી છે કે તમારા આજ્ઞાપાલનથી જ મને આટલો બધો લાભ થઈ રહ્યો છે, અને હું એની કદર કરું દું.”

તેણે મને જે કહ્યું હતું, તેનો અર્થ મારા માટે ઘણો મોટો હતો અને મને રોમનો પ:૧૯ યાદ આવી ગઈ.

ઈશ્વરને આધીન થવા માટેનો તમારો નિષ્ઠાય બીજા લોકો પર અસર કરતો હોય છે અને તમે જયારે ઈશ્વરની આજ્ઞાનો ભંગ કરવાનો નિષ્ઠાય કરો છો ત્યારે તેની અસર પણ બીજાઓ પર થતી હોય છે. તમે કદાચ ઈશ્વરને આધીન ન થઈને અરણ્યમાં જ રહેવાનું પસંદ કરો છો, તો મહેરબાની કરીને એક બાબત ધ્યાનમાં રાખજો કે જો અત્યારે તમને બાળકો હોય અથવા તો ક્યારેય પણ થાય, તો તમારા

નિર્જયને કારણે તેઓને તમારી સાથે જ અરણ્યમાં રહેવું પડશે. તેઓ જ્યારે મોટાં થાય ત્યારે તેઓ પોતાની જતને અમાંથી બહાર લાવે, પરંતુ હું તમને ખાતરી આપું છું કે તમારા આજ્ઞાબંગને કારણે તેઓએ કિંમત ચૂકવવી પડશે.

જો તમારાં ભૂતકાળમાં કોઈક સ્વજને ઈશ્વરની આજ્ઞાઓનું પાલન કર્યું હશે, તો અત્યારે તમારું જીવન વધુ સારી અવસ્થામાં હોઈ શકે છે.

આજ્ઞાપાલન દૂર સુધી પહોંચવાની એક બાબત છે; જે નરકનાં દ્વાર બંધ કરે છે અને આકાશની બારીઓ ખુલ્લી કરે છે.

આજ્ઞાપાલન વિષય પર હું એક આખું પુસ્તક લખી શકી હોત, પરંતુ અત્યારે તો હું એટલું જ કહેવા માગું છું કે આજ્ઞાબંગવાળું જીવન અયોગ્ય વિચારધારાનું પરિણામ છે.

દરેક વિચારને ભિસ્તની આધીનતામાં લાવો

કેમ કે અમારી લડાઈનાં હથિયાર સાંસારિક નથી, પણ દેવની સહાયથી કિલ્લાઓને તોડી પાડવાને તેઓ સમર્થ છે;

અમે વિતંડાવાદોને તથા દેવના જ્ઞાનની વિરુદ્ધ જે કંઈ માથું ઉંચકે છે તેને તોડી પાડીએ છીએ, અને દરેક વિચારને વશ કરીને ભિસ્તની આધીનતામાં લાવીએ છીએ.

૨ કરિંથી ૧૦:૪-૫

આપણા વિચારો આપણને અવારનવાર મુશ્કેલીમાં મૂકતા હોય છે.

યશાયા ૫૫:૮ માં યહોવા કહે છે કે, “કેમ કે મારા વિચારો તે તમારા વિચારો નથી, તેમ તમારા માર્ગો તે મારા માર્ગો નથી.” તમે અને હું કંઈપણ વિચારતા હોઈએ, પરંતુ ઈશ્વરે પોતાના વિચારો આપણા માટે તેમના પુસ્તક બાઈબલમાં લખ્યા છે. ઈશ્વરના વિચારો સર્વશ્રેષ્ઠ છે, એ જાહીને હમેશાં આપણા વિચારોને ઈશ્વરના વિચારોની આધીનતામાં લાવવાની તૈયારી સાથે આપણે આપણા વિચારોને ઈશ્વરનાં વચ્ચેનોના પ્રકાશમાં તપાસવાનું પસંદ કરવું જોઈએ.

૨ કરિંથી ૧૦:૪-૫ માં જે વાત લખવામાં આવી છે, તે આ જ છે. તમારા મનમાં જે બાબત છે, તેને તપાસો. જો એ બાબત ઈશ્વરના વિચારો (બાઈબલ) સાથે

સહમત થતી ન હોય, તો તમારા પોતાના એ વિચારોને દૂર કરો અને ઈશ્વરના વિચારો વિષે વિચાર કરો.

પોતાના મનના ભિથ્યાભિમાનમાં જીવનારા લોકો કેવળ પોતાને જ નાશમાં દોરી જતા નથી, પરંતુ ઘણી બધી વાર તેઓ પોતાની આસપાસના અન્ય લોકોને પણ નાશમાં દોરી જતા હોય છે.

મન તો યુધ્યનું મેદાન છે!

મનરૂપી આ મેદાન પર શેતાને શરૂ કરેલું યુધ્ય ક્યાં તો તમે જીતશો અથવા હારશો. મારી હૃદયપૂર્વકની પ્રાર્થના છે કે આ પુસ્તક તમને કલ્પનાઓ અને ઈશ્વરના જ્ઞાનની વિરુધ્ય માથું ઊંચકનાર દરેક ઊંચી અને પ્રભાવશાળી બાબતને દૂર કરવામાં તથા દરેક વિચારને ઈસુ ખ્રિસ્તની આધીનતામાં લાવવામાં મદદરૂપ બનશે.

સંદર્ભ

પ્રકરણ ૭

૧. ડાયલ. ઈ. વાઈન, મેરીલ અંગર; વિલિયમ વાઈટ જૂનિયર, ‘વાઈન્સ એક્સ્પોઝીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ બિબ્લીકલ વર્ક્સ’ (નેશવિલે: થોમસ નેલ્સન, ૧૯૮૫), ૬૬૨
૨. જેમ્સ સ્ટ્રોંગ, ‘સ્ટ્રોંગ ન્યુ એક્સાહોસ્ટીવ કન્કર્ન્સ ઓફ ધી બાઇબલ’ (નેશવિલે: થોમસ નેલ્સન, ૧૯૮૪), “ગ્રીક ડીક્ષનેરી ઓફ ધી ન્યુ ટેસ્ટામેન્ટ” ૨૪
૩. વેબસ્ટર્સ-૨ ‘ન્યુ રીવર સાઈડ યુનિવર્સિટી ડીક્ષનેરી’, “મેરીટેટ”
૪. વાઈન, અંગર, અને વાઈટ, ‘વાઈન્સ એક્સ્પોઝીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ બિબ્લીકલ વર્ક્સ’, ૪૦૦

પ્રકરણ ૮

૧. વેબસ્ટર્સ-૨ ‘ન્યુ રીવર સાઈડ યુનિવર્સિટી ડીક્ષનેરી’, “વોન્ડર”
૨. આઈબીડ “વન્ડર”

પ્રકરણ ૧૦

૧. વેબસ્ટર્સ-૨ ‘ન્યુ રીવર સાઈડ યુનિવર્સિટી ડીક્ષનેરી’, “રીજન”

પ્રકરણ ૧૧

૧. ડાયલ. ઈ. વાઈન, ‘વાઈન્સ એક્સ્પોઝીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ ઓલ એન્ડ ન્યુ ટેસ્ટામેન્ટ વર્ક્સ’ (ઓલ ટેપન, ન્યૂ જર્સી: ફલેમીંગ એચ. રેવલ, ૧૯૮૧), વોલ્યુમ એ: એ ટેઝ, ૩૩૫
૨. આઈબીડ, વોલ્યુમ ૪: સેટ - ટેઝ, ૧૬૫

પ્રકરણ ૧૨

૧. વેબસ્ટર્સ-૨ ‘ન્યુ રીવર સાઈડ યુનિવર્સિટી ડીક્ષનેરી’, “વરી”
૨. ‘રેન્ઝમ હાઉસ ડીક્ષનેરી’, “વરી”

પ્રકરણ ૧૩

૧. વાઈન, ‘વાઈન્સ એક્સપોર્ઝિટરી ડિક્ષનેરી ઓફ ઓલડ એન્ડ ન્યૂ ટેક્સામેન્ટ વર્ક્સ’, વોલ્યુમ ૨: ઈ-લિટ, ૨૮૧
૨. આઈબીડ, ૨૮૦

પ્રકરણ ૧૪

૧. વેબસ્ટર્સ-૨ ‘ન્યુ રીવર સાઇડ યુનિવર્સિટી ડિક્ષનેરી’, “ડિપ્રેસ”
૨. આઈબીડ, “ડિપ્રેસ્ક”
૩. વાઈન, ‘વાઈન્સ એક્સપોર્ઝિટરી ડિક્ષનેરી ઓફ ઓલડ એન્ડ ન્યૂ ટેક્સામેન્ટ વર્ક્સ’, વોલ્યુમ ૨: ઈ-લિટ, ૬૦
૪. આઈબીડ, વોલ્યુમ ૩ : લો-સર, ૫૫
૫. સ્ટ્રોંગ, ‘સ્ટ્રોંગ ન્યુ એક્સહોસ્ટીવ કન્કર્નસ ઓફ ધી બાઈબલ’, “હિન્દુ એન્ડ ચાલ્દી ડિક્ષનેરી” ૩૨

પ્રકરણ ૨૩

૧. વેબસ્ટર્સ-૨ ‘ન્યુ રીવર સાઇડ યુનિવર્સિટી ડિક્ષનેરી’, “રીપ્રોચ”

પ્રકરણ ૨૪

૧. વાઈન, ‘વાઈન્સ એક્સપોર્ઝિટરી ડિક્ષનેરી ઓફ ઓલડ એન્ડ ન્યૂ ટેક્સામેન્ટ વર્ક્સ’
૨. વેબસ્ટર્સ-૨ ‘ન્યુ રીવર સાઇડ યુનિવર્સિટી ડિક્ષનેરી’, “જેલસી”

ગ્રંથસૂચિ

સ્ટ્રોંગ, જેમ્સ. ‘સ્ટ્રોંગસ ન્યુ એક્સહોસ્ટીવ કન્કર્ડન્સ ઓફ ધી બાઈબલ’ નેશવિલે: થોમસ નેલ્સન, ૧૯૮૪

વાઈન, ડબલ્યુ.ઇ.; અંગર, મેરીલ; વહાઈટ, વિલિયમ, જુનિયર, ‘વાઈન્સ એક્સપોઝીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ બિલ્લીકલ વર્ડ્સ’, નેશવિલે: થોમસ નેલ્સન, ૧૯૮૫

વાઈન, ડબલ્યુ. ઇ., ‘વાઈન્સ એક્સપોઝીટરી ડીક્ષનેરી ઓફ ઓલ એન્ડ ન્યુ ટેસ્ટામેન્ટ વર્ડ્સ’, ઓલ ટેપ્સન, ન્યુ જર્સી: ફલેમીંગ એચ. રેવલ, ૧૯૮૧

વેબસ્ટર્સ-૨ ‘ન્યુ રીવર સાઈડ યુનિવર્સિટી ડીક્ષનેરી’, બોસ્ટન: હોફટન મિફલીન કંપની, ૧૯૮૪

લેખક વિષે...

જોઈસ મેયર ૧૮૭૬ થી ઈશ્વરનાં વચનોનું શિક્ષણ આપી રહ્યા છે અને ૧૮૮૦ થી પૂર્જસમયી સેવામાં જોડાયા છે. અગાઉ સેન્ટ લૂઇસ, મિસ્સૂરી ખાતે લાઈફ કિશ્ચિયન ચર્ચમાં સહપાળક તરીકે આગળ વધીને તેઓ “લાઈફ ઈન ધી વર્ડ” તરીકે ઓળખાતી અઠવાડિક મિટીંગના સંચાલન અને તેમાં વચનની સેવાઓ આપતા હતા. પાંચ કરતાં પણ વધારે વર્ષો પછી છેવટે પ્રભુએ તેમને તેમની પોતાની જ સંસ્થા સ્થાપવા તથા તેને “લાઈફ ઈન ધી વર્ડ, ઈન્ક” નામ આપવા માટેની દોરવણી આપી હતી.

હાલમાં તેમનો “લાઈફ ઈન ધી વર્ડ” રેઝિયો અને ટીવી પ્રસારણ કાર્યક્રમ અમેરિકાના અને દુનિયાભરના લાખો લોકો સાંભળે છે અને નિછાળે છે. જોઈસે તૈયાર કરેલી સંદેશાઓની ટેપ આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાએ લોકો ભરપૂરપણે માણે છે, અને ‘લાઈફ ઈન ધી વર્ડ’ની કોન્ફરન્સોનું આયોજન કરવા માટે તે સતત મુસાફરી કરતા રહે છે.

જોઈસ અને “લાઈફ ઈન ધી વર્ડ” સંસ્થામાં સંચાલક તરીકે સેવા આપતા તેમના પતિ તેવ પાંત્રીસ કરતાં પણ વધારે વર્ષો પહેલાં લજનગ્રંથિથી જોડાયા હતા. તેઓ સેન્ટ લૂઇસ, મિસ્સૂરી ખાતે રહે છે અને તેઓને ચાર બાળકો છે. એ ચારેય બાળકો પરણેલાં છે અને તેઓ પોતાના જીવનસાથીઓ સાથે તેવ અને જોઈસની સાથે સેવામાં જોડાયેલાં છે.

વિશ્વાસીઓને ઈશ્વરનાં વચનોમાં દઢ બનાવવા માટે પોતાને તેણું આપવામાં આવ્યું છે, એવું માનીને જોઈસ જણાવે છે કે, “બંદીવાનોને મુક્ત કરવા માટે ઈસ્ટ મરણ પામ્યા હતા, અને ઘણા બધા પ્રિસ્ટીઓને પોતાનાં રોજંદા જીવનોમાં થોડો ઘણો કે બિલકુલ વિજ્યનો અનુભવ પ્રાપ્ત થતો નથી.” ઘણાં વર્ષો પહેલાં પોતાને આ જ પરિસ્થિતિમાંથી પસ્તાર થવું પડ્યું હતું અને ઈશ્વરનાં વચનો અપનાવવાથી વિજ્યવંત મુક્તિ અપાવવા માટે અને રાખને સુંદરતામાં ફેરવી નાખવા માટે તેઓ સજજ છે. તે એવું માને છે કે વિજ્યવંત જીવન જીવનાર દરેક વ્યક્તિ બીજી અનેક વ્યક્તિઓને વિજ્યવંત જીવન તરફ દોરી જાય છે. તેમનું જીવન પારદર્શક છે અને તેમનું શિક્ષણ વ્યવહારિક હોય છે અને રોજંદા જીવનોમાં તે અપનાવી શકાય તેવું હોય છે.

Books Available In Gujarathi

Straight Talk on Loneliness

Straight Talk on Fear

Straight Talk on Depressed

Straight Talk on Discouraged

When God When

The Love Revolution

Beauty Foar Ashes

Reduce Me To Love

Secrets to Exceptional Living

The Battle Belongs to the Lord

To contact the author in the United States, please write:

Joyce Meyer Ministries
 P.O. Box 655,
 Fenton, Missouri 63026
 or call: (636) 349-0303
 or log on to: www.joycemeyer.org

To contact the author in India, please write:

Joyce Meyer Ministries
 Nanakramguda,
 Hyderabad - 500 008
 or call: 2300 6777
 or log on to: www.jmmindia.org

યુધ્ઘ ચાલુ જ છે

તમારું મન યુધ્ઘનું મેદાન છે.

ચિંતા, શંકા, મૂંજવણી, હતાશા, કોષ અને અપરાધભાવની લાગણીઓ.... આ બધી બાબતો મન પર કરવામાં આવતાં હુમલાઓ જ છે. જો તમે નકારાત્મક વિચારોથી પીડાઈ રહ્યા છો, તો હિંમત રાખો! જોઈસ મેયરે આ અતિમહત્વપૂર્ણ યુધ્ઘો જીતવામાં લાખો લોકોને મદદ કરી છે - અને તે તમને પણ મદદ કરી શકે તેમ છે. તેમના સૌથી વધારે વેચાણ ધરાવતા લોકપ્રિય પુસ્તકમાં, વહાલી લેખિકા અને સેવિકાએ તમે તમારા મનમાં પરિવર્તન લાવીને તમારા જીવનમાં કેવી રીતે પરિવર્તન લાવી શકો છો, એ બાબત દર્શાવી છે. તમને દરરોજ આવતા હજારો વિચારો પ્રત્યે તમારે કેંઠું વલણ અપનાવવું જોઈએ અને ઈશ્વર જે રીતે વિચારે છે એ રીતે વિચારવા પ્રત્યે તમારા મનને કેવી રીતે કેન્દ્રિત કરવું જોઈએ, એ બાબત તે તમને શીખવે છે. વળી તે તેમના પોતાના જ લઘુછીવાન, કુંઠેબ અને સેવાકાર્યમાંના પરીક્ષાઓ, દુઃખદ પ્રસંગો અને છેવટે પ્રાપ્ત થતા વિજ્યો વિષે વાત કરે છે કે જે તેમને અજાયબ, જીવનમાં પરિવર્તન લાવનાર સત્ય તરફ દોરી ગયાં હતાં - વળી તે માર્ગમાંના દરેક પગલે પોતાના વિચારો અને લાગણીઓ પ્રગટ કરે છે.

હવે, તમારો વારો છે:

- તમારા મન પર કાબૂ મેળવો અને છૂટકારો અને શાંતિનો અનુભવ કરો.
- નુકશાનકર્તા વિચારોને ઓળખો અને તેઓને તમારા જીવન પર પ્રભાવ પાડતા અટકાવો.
- તમારાથી ભૂલો થઈ જાય ત્યારે પણ તમારી જાત પ્રત્યે ધીરજ રાખો.
- ઈશ્વરનાં વચનો, આભારસ્તુતિ, પ્રાર્થના તથા અન્ય આત્મિક હથિયારોથી સજજ થાઓ.
- તમારા માનસિક “અરણ્ય”માંથી - લોકોને ઈશ્વરથી દૂર રાખનાર ખરાબ વલણો અને બધાનાંઓ - બહાર આવીને અજવાણાને અનુસરો અને અકલ્ય આનંદ અને સંતોષનો અનુભવ કરો.

અન્ય કોઈ દિવસે પીડાને આધીન ન થાઓ. તમારા મનરૂપી યુધ્ઘમેદાનમાં વિજ્યો બનવાની ખાતરી કેવી રીતે મેળવી શકાય, એ આજે જ શોધી કાઢો.

